

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2020 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer:	837 884 942
Organisasjonsform:	Sparebank
Foretaksnavn:	SPAREBANK 1 ØSTFOLD AKERSHUS
Forretningsadresse:	Varnaveien 43E 1526 MOSS

Regnskapsår

Årsregnskapets periode:	01.01.2020 - 31.12.2020
-------------------------	-------------------------

Konsern

Mørselskap i konsern:	Ja
Konsernregnskap lagt ved:	Ja

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet:	Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet:	IFRS
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til konsernet:	IFRS

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet:	Lillian E. Lundberg
Dato for fastsettelse av årsregnskapet:	30.03.2021

Grunnlag for avgivelse

År 2020: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2019: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2020

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 08.04.2022

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
RESULTATREGNSKAP			
Renteinntekter og lignende inntekter			
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		15 042 000	29 408 000
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		600 479 000	659 170 000
Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer		6 448 000	6 433 000
Andre renteinntekter og lignende inntekter		18 813 000	26 679 000
Sum renteinntekter og lignende inntekter	18	640 782 000	721 690 000
Rentekostnader og lignende kostnader			
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		826 000	365 000
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		113 477 000	161 674 000
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		80 984 000	106 716 000
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital		3 533 000	16 748 000
Andre rentekostnader og lignende kostnader		16 223 000	11 408 000
Sum rentekostnader og lignende kostnader		215 043 000	296 911 000
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		425 739 000	424 779 000
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning			
Inntekter av aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		23 455 000	18 527 000
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper		33 093 000	103 401 000
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper		5 584 000	2 000 000
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning	20,39	62 132 000	123 928 000
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester			
Garantiprovisjon		2 844 000	2 788 000
Andre gebyrer og provisjonsinntekter		251 645 000	220 241 000
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	19	254 489 000	223 029 000
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester			
Andre gebyrer og provisjonskostnader		14 646 000	14 076 000
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	19	14 646 000	14 076 000

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler			
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer		-15 655 000	-2 948 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		-5 910 000	11 929 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater		2 824 000	-4 246 000
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	20,38	-18 741 000	4 735 000
Andre driftsinntekter			
Driftsinntekter faste eiendommer		2 465 000	2 290 000
Andre driftsinntekter		1 605 000	1 550 000
Sum andre driftsinntekter		4 070 000	3 840 000
Lønn og generelle administrasjonskostnader			
Lønn		115 749 000	111 366 000
Pensjoner		11 989 000	12 504 000
Sosiale kostnader		32 282 000	32 465 000
Lønn m.v.		160 020 000	156 335 000
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader		160 020 000	156 335 000
Avskrivninger m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler			
Ordinære avskrivninger		22 046 000	23 924 000
Sum avskrivninger m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		22 046 000	23 924 000
Andre driftskostnader			
Driftskostnader faste eiendommer		4 426 000	9 295 000
Andre driftskostnader		120 006 000	113 514 000
Sum andre driftskostnader	22	124 432 000	122 809 000
Tap på utlån, garantier m.v.			
Tap på utlån		19 637 000	-3 213 000
Sum tap på utlån, garantier m.v.	11	19 637 000	-3 213 000

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
Nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler			
Sum nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler		0	0
Resultat av ordinær drift		386 908 000	466 380 000
Skatt på ordinært resultat		82 980 000	84 208 000
Resultat av ordinær drift etter skatt		303 928 000	382 172 000
Resultat av ekstraordinære poster		0	0
Resultat for regnskapsåret		303 928 000	382 172 000
Andre resultatkomponenter for IFRS-foretak		-1 709 000	-4 884 000
Totalresultat		302 219 000	377 288 000
Overføringer og disponeringer			
Utbytte på aksjer/utbytte på grunnfondsbevis		46 320 000	158 813 000
Overført til sparebankens fond		16 667 000	13 452 000
Overført til utjevningsfond		243 969 000	196 910 000
Overført til annen egenkapital		-4 737 000	8 053 000
Sum disponeringer og overføringer		302 219 000	377 228 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
BALANSE - EIENDELER			
Kontanter og fordringer på sentralbanker		91 735 000	97 413 000
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		1 905 443 000	1 130 263 000
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	7,26,2 7	1 905 443 000	1 130 263 000
Utlån til og fordringer på kunder			
Factoring		0	0
Kasse-/drifts- og brukskreditter		1 512 713 000	1 701 451 000
Byggelån		928 804 000	514 865 000
Nedbetalingslån		17 762 049 000	16 941 640 000
Spesifiserte tapsavsetninger		22 470 000	20 277 000
Uspesifiserte tapsavsetninger		55 940 000	44 211 000
Sum netto utlån og fordringer på kunder	8,10,1 1	20 125 156 000	19 093 468 000
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning			
Sertifikater og obligasjoner		339 176 000	284 977 000
Utstedt av det offentlige		339 176 000	284 977 000
Sertifikater og obligasjoner		1 361 623 000	1 685 419 000
Utstedt av andre		1 361 623 000	1 685 419 000
Sum sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning	26,28, 35	1 700 799 000	1 970 396 000
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning			
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		878 399 000	915 121 000
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	26,30	878 399 000	915 121 000
Eierinteresser i tilknyttede selskaper			
Eierinteresser i andre tilknyttede selskaper		260 891 000	230 498 000
Sum eierinteresser i tilknyttede selskaper	39	260 891 000	230 498 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
Eierinteresser i konsernselskaper			
Eierinteresser i andre konsernselskaper		234 450 000	231 740 000
Sum eierinteresser i konsernselskaper	27,39	234 450 000	231 740 000
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel			1 265 000
Sum immaterielle eiendeler	31	0	1 265 000
Varige driftsmidler			
Maskiner, inventar og transportmidler		24 880 000	27 446 000
Bygninger og andre faste eiendommer		124 698 000	139 717 000
Sum varige driftsmidler	32	149 578 000	167 163 000
Andre eiendeler			
Finansielle derivater	26,29	64 516 000	20 362 000
Andre eiendeler	33	33 320 000	22 582 000
Sum andre eiendeler		97 836 000	42 944 000
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	33	4 482 000	5 737 000
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		4 482 000	5 737 000
SUM EIENDELER		25 448 769 000	23 886 008 000
BALANSE - GJELD OG EGENKAPITAL			
GJELD			
Gjeld til kredittinstitusjoner			
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		4 389 000	3 196 000
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		200 826 000	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	7,26	205 215 000	3 196 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
Innskudd fra og gjeld til kunder			
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		15 432 954 000	14 236 627 000
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		1 156 370 000	1 204 754 000
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	7,26	16 589 324 000	15 441 381 000
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			
Obligasjonsgjeld		4 728 750 000	4 677 034 000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	26,35	4 728 750 000	4 677 034 000
Annen gjeld			
Finansielle derivater	25,26, 29	44 816 000	4 403 000
Annen gjeld		82 485 000	83 118 000
Sum annen gjeld		127 301 000	87 521 000
Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter	36	28 682 000	28 957 000
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	23	17 479 000	17 669 000
Utsatt skatt	24	2 918 000	0
Andre avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	36	144 180 000	161 190 000
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		164 577 000	178 859 000
Ansvarlig lånekapital			
Annen ansvarlig lånekapital	37	150 500 000	150 921 000
Sum ansvarlig lånekapital		150 500 000	150 921 000
Sum gjeld		21 994 349 000	20 567 869 000
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital/grunnfondsbeviskapital	41	1 238 856 000	1 238 856 000
Beholdning av egne aksjer/grunnfondsbevis		-100 000	-42 000
Selskapskapital		1 238 756 000	1 238 814 000
Overkursfond		246 531 000	246 531 000
Sum innskutt egenkapital		1 485 287 000	1 485 345 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
Opptjent egenkapital			
Sparebankens fond		207 797 000	189 661 000
Utjevningsfond		1 556 406 000	1 290 920 000
Annen egenkapital		204 930 000	352 213 000
Sum opptjent egenkapital		1 969 133 000	1 832 794 000
Sum egenkapital		3 454 420 000	3 318 139 000
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		25 448 769 000	23 886 008 000
POSTER UTENOM BALANSEN			
Betingede forpliktelser	36	425 583 000	406 920 000
Forpliktelser	36	2 907 471 000	3 118 576 000

Konsernets resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
RESULTATREGNSKAP			
Renteinntekter og lignende inntekter			
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		15 042 000	29 408 000
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		600 483 000	659 189 000
Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer		6 448 000	6 433 000
Andre renteinntekter og lignende inntekter		18 813 000	26 679 000
Sum renteinntekter og lignende inntekter		640 786 000	721 709 000
Rentekostnader og lignende kostnader			
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		826 000	365 000
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		112 877 000	161 039 000
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		80 984 000	106 716 000
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital		3 533 000	16 748 000
Andre rentekostnader og lignende kostnader		14 544 000	9 730 000
Sum rentekostnader og lignende kostnader		212 764 000	294 598 000
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		428 022 000	427 111 000
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning			
Inntekter av aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		23 455 000	18 527 000
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper		86 732 000	117 071 000
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper		5 584 000	2 000 000
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning	20,39	115 771 000	137 598 000
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester			
Garantiprovisjon		2 844 000	2 788 000
Andre gebyrer og provisjonsinntekter		327 875 000	281 645 000
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	19	330 719 000	284 433 000
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester			
Andre gebyrer og provisjonskostnader		14 646 000	14 076 000
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	19	14 646 000	14 076 000

Konsernets resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler			
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer		-15 655 000	-2 948 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		-5 910 000	11 929 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater		2 824 000	-4 246 000
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	20,39	-18 741 000	4 735 000
Andre driftsinntekter			
Driftsinntekter faste eiendommer			-104 000
Andre driftsinntekter		1 603 000	1 548 000
Sum andre driftsinntekter	19	1 603 000	1 444 000
Lønn og generelle administrasjonskostnader			
Lønn		159 511 000	147 353 000
Pensjoner	23	14 630 000	14 796 000
Sosiale kostnader		39 113 000	38 659 000
Lønn m.v.		213 254 000	200 808 000
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	21	213 254 000	200 808 000
Avskrivninger m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler			
Ordinære avskrivninger		20 095 000	21 608 000
Sum avskrivninger m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	22	20 095 000	21 608 000
Andre driftskostnader			
Driftskostnader faste eiendommer		6 775 000	11 273 000
Andre driftskostnader		127 897 000	121 598 000
Sum andre driftskostnader	22	134 672 000	132 871 000
Tap på utlån, garantier m.v.			
Tap på utlån		19 637 000	-3 213 000
Sum tap på utlån, garantier m.v.	11	19 637 000	-3 213 000

Konsernets resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
Nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler			
Sum nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler		0	0
Resultat av ordinær drift		455 070 000	489 171 000
Skatt på ordinært resultat	24	85 768 000	85 617 000
Resultat av ordinær drift etter skatt		369 302 000	403 554 000
Resultat av ekstraordinære poster		0	0
Resultat for regnskapsåret		369 302 000	403 554 000
Andre resultatkomponenter for IFRS-foretak		3 599 000	-944 000
Totalresultat		372 901 000	402 610 000
Overføringer og disponeringer			
Utbytte på aksjer/utbytte på grunnfondsbevis		46 320 000	158 813 000
Overført til sparebankens fond		16 667 000	13 452 000
Overført til utjevningsfond		243 969 000	196 910 000
Overført til annen egenkapital		65 945 000	33 435 000
Sum disponeringer og overføringer		372 901 000	402 610 000

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
BALANSE - EIENDELER			
Kontanter og fordringer på sentralbanker		91 735 000	97 413 000
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		1 905 443 000	1 130 263 000
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	7,26,2 7	1 905 443 000	1 130 263 000
Utlån til og fordringer på kunder			
Factoring		0	0
Kasse-/drifts- og brukskreditter		1 512 713 000	1 701 451 000
Byggelån		928 804 000	514 865 000
Nedbetalingslån		17 762 049 000	16 941 640 000
Spesifiserte tapsavsetninger		22 470 000	20 277 000
Uspesifiserte tapsavsetninger		55 940 000	44 211 000
Sum netto utlån og fordringer på kunder	8,10,1 1	20 125 156 000	19 093 468 000
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning			
Sertifikater og obligasjoner		339 176 000	284 977 000
Utstedt av det offentlige		339 176 000	284 977 000
Sertifikater og obligasjoner		1 361 623 000	1 685 419 000
Utstedt av andre		1 361 623 000	1 685 419 000
Sum sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning	26,28, 35	1 700 799 000	1 970 396 000
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning			
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		878 399 000	915 121 000
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	26,30	878 399 000	915 121 000
Eierinteresser i tilknyttede selskaper			
Eierinteresser i kredittinstitusjoner		527 661 000	434 645 000
Sum eierinteresser i tilknyttede selskaper	39	527 661 000	434 645 000

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
Eierinteresser i konsernselskaper			
Sum eierinteresser i konsernselskaper		0	0
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel		737 000	2 173 000
Sum immaterielle eiendeler		737 000	2 173 000
Varige driftsmidler			
Maskiner, inventar og transportmidler		42 576 000	50 802 000
Bygninger og andre faste eiendommer		231 111 000	237 118 000
Sum varige driftsmidler		273 687 000	287 920 000
Andre eiendeler			
Finansielle derivater	26,29	64 516 000	20 362 000
Andre eiendeler	33	68 680 000	46 555 000
Sum andre eiendeler		133 196 000	66 917 000
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	33	4 481 000	5 735 000
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		4 481 000	5 735 000
SUM EIENDELER		25 641 294 000	24 004 051 000
BALANSE - GJELD OG EGENKAPITAL			
GJELD			
Gjeld til kredittinstitusjoner			
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		4 389 000	3 196 000
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		200 826 000	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	7,26	205 215 000	3 196 000
Innskudd fra og gjeld til kunder			

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		15 392 577 000	14 207 111 000
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		1 156 370 000	1 204 754 000
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	26,34	16 548 947 000	15 411 865 000
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			
Obligasjonsgjeld		4 728 750 000	4 677 034 000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	26,35	4 728 750 000	4 677 034 000
Annen gjeld			
Finansielle derivater	25,26, 29	44 816 000	4 403 000
Annen gjeld	36	85 977 000	84 633 000
Sum annen gjeld		130 793 000	89 036 000
Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter	36	43 943 000	39 511 000
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	23	17 479 000	17 669 000
Utsatt skatt	24	2 918 000	
Andre avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	36	73 973 000	81 299 000
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		94 370 000	98 968 000
Ansvarlig lånekapital			
Annen ansvarlig lånekapital	37	150 500 000	150 921 000
Sum ansvarlig lånekapital		150 500 000	150 921 000
Sum gjeld		21 902 518 000	20 470 531 000
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital/grunnfondsbeviskapital		1 238 856 000	1 238 856 000
Beholdning av egne aksjer/grunnfondsbevis		-100 000	-42 000
Selskapskapital		1 238 756 000	1 238 814 000
Overkursfond		246 531 000	246 531 000
Sum innskutt egenkapital		1 485 287 000	1 485 345 000

Opptjent egenkapital

Konsernets balanse

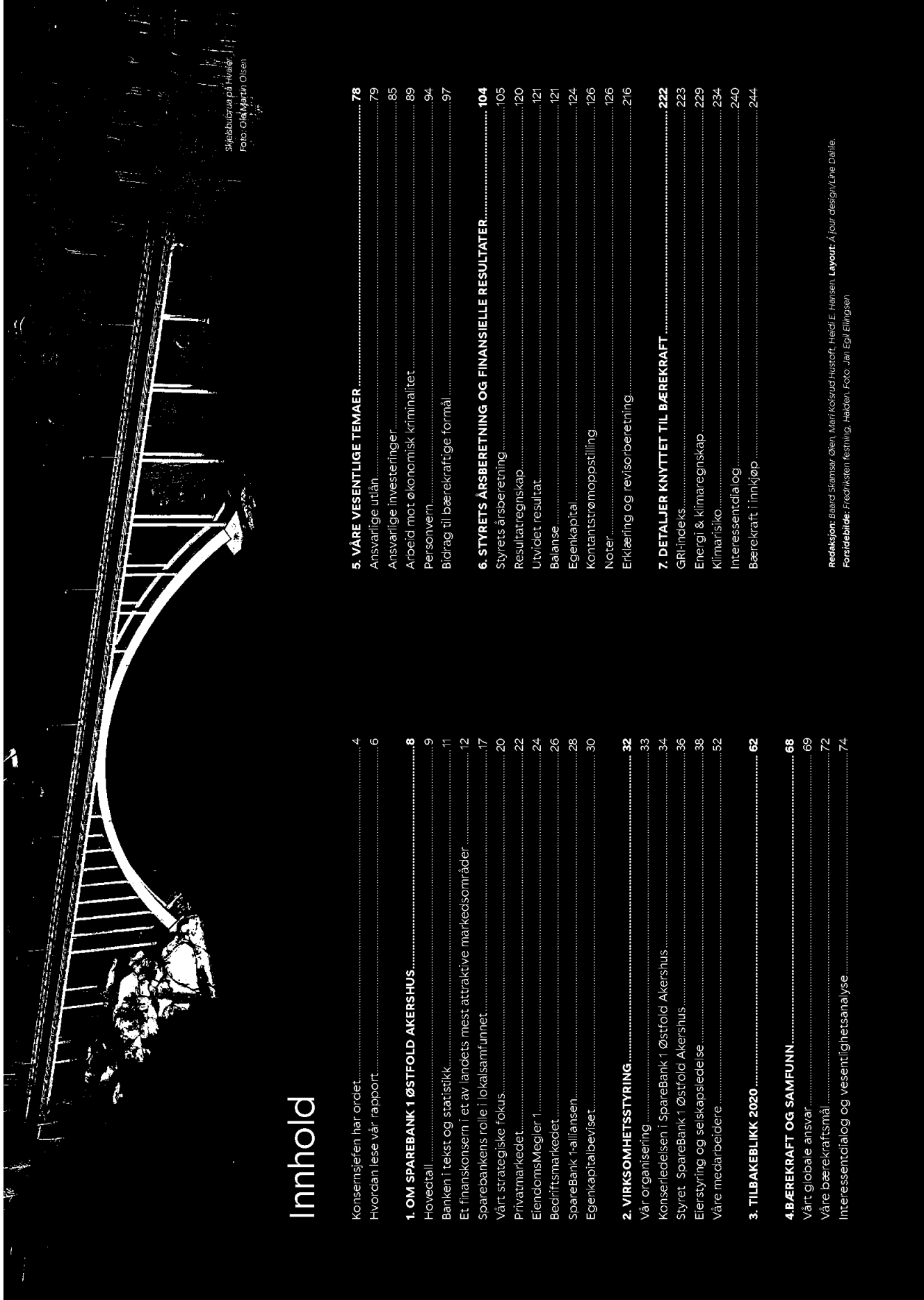
Beløp i: NOK	Note	2020	2019
Sparebankens fond		207 797 000	189 661 000
Utjevningsfond		1 556 406 000	1 290 920 000
Annen egenkapital		489 286 000	567 594 000
Sum opptjent egenkapital		2 253 489 000	2 048 175 000
Sum egenkapital		3 738 776 000	3 533 520 000
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		25 641 294 000	24 004 051 000
POSTER UTENOM BALANSEN			
Betingede forpliktelser	36	425 583 000	405 777 000
Forpliktelser	36	2 907 471 000	3 118 832 000

Årsrapport 2020

SpareBank 1
ØSTFOLD·AKERSHUS

Skjelsbuktua på Hvaler.
Foto: Ole Martin Olsen

Innhold

Konsernsjefen har ordet.....	4
Hvordan lese vår rapport.....	6
1. OM SPAREBANK 1 ØSTFOLD AKERSHUS.....	8
Hovedtal.....	9
Banken i tekst og statistikk.....	11
Et finanskonsern i et av landets mest attraktive markedsområder.....	12
Sparebankens rolle i lokalsamfunnet.....	17
Vårt strategiske fokus.....	20
Privatmarkedet.....	22
EiendomsMegler 1.....	24
Bedriftsmarkedet.....	26
SpareBank 1-alliansen.....	28
Egenkapitalbeviset.....	30
2. VIRKSOMHETSSTYRING.....	32
Vår organisering.....	33
Konsernledelsen i SpareBank 1 Østfold Akershus.....	34
Styret i SpareBank 1 Østfold Akershus.....	36
Eierstyring og selskapsledelse.....	38
Våre medarbeidere.....	52
3. TILBAKEBLIKK 2020.....	62
4. BÆREKRAFT OG SAMFUNN.....	68
Vårt globale ansvar.....	69
Våre bærekraftsmål.....	72
Interessentdialog og vesentlighetsanalyse.....	74

5. VÅRE VESENTLIGE TEMAER.....	78
Ansvarlige utlån.....	79
Ansvarlige investeringer.....	85
Arbeid mot økonomisk kriminalitet.....	89
Personvern.....	94
Bidrag til bærekraftige formål.....	97
6. STYRETS ÅRSBERETNING OG FINANSIELLE RESULTATER.....	104
Styrets årsberetning.....	105
Resultatregnskap.....	120
Utviklet resultat.....	121
Balanse.....	121
Egenkapital.....	124
Kontantstrømpoppstilling.....	126
Noter.....	126
Erklæring og revisorberetning.....	216
7. DETALJER KNYTTET TIL BÆREKRAFT.....	222
GRI-indeks.....	223
Energi & klimaregnskap.....	229
Klimarisiko.....	234
Interessentdialog.....	240
Bærekraft i innkjøp.....	244

Redaksjon: Bård Stramsar Olsen, Mari Kolsrud Hufstoft, Heidi E. Hønsen. Layout: Å jour design/Line Dahl.
Forsidebilde: Fredriksten festning, Halden. Foto: Jan Egil Ellingsen

Annerledesåret 2020

Vi gikk inn i 2020 med god fart, god soliditet og tøffe ambisjoner. Målet var å fortsette å ta markedsandeler gjennom å bygge videre på vår langsiktige strategi hvor vi er en relasjonsbank som skaper verdi for kunder og lokalsamfunn gjennom fysisk, lokal og digital betjening supplert med høyt fokus på gode kundeopplevelser.

Da koronapandemien kom og samfunnet stengte ned 12. mars ble hverdagen endret for oss alle. Norge tok raskt grep, og det samme gjorde vi. Strategien var å raskt tilpasse oss situasjonen for å opprettholde stø kurs med fullt fokus på å hjelpe kunder, næringsliv og lokalsamfunn med å overleve i et krevende år. Gode digitale løsninger og kundesenter løser hverdagsøkonomien for de fleste. Mange kunder har også satt pris på muligheten for personlig rådgivning og på vår lokalkunnskap. Det handler om nærhet og lokale relasjoner hvor noen som kjenner deg vet hva du driver med og hva du står for.

EN BÆREKRAFTIG REGIONAL SPAREBANK

Det er et år siden koronapandemien brøt ut og vår erfaring er at både strategien og vår forretningsmodell har stått seg godt gjennom et særdeles turbulent år. Vi opprettholder vår soliditet med god margin og leverer et godt resultat bygget på lønnsom vekst og sunn drift. Kundene vil ha en relasjonsbank som kombinerer det fysiske og

lokale med det digitale. Vi har derfor hatt stor pågang av nye kunder både i privatmarkedet og bedriftsmarkedet. Vi får gode tilbakemeldinger på bankens håndtering av koronakrisen, noe som bekreftes av kundundersøkelsene fra 2020 som viser høy score på tilgjengelighet, kundeservice, rådgiverkompetansen og bankens rolle som lokal støttespiller. Sammen med eierstiftelsene bidrar vi med nesten 50 millioner kroner i gaver til gode formål og prosjekter i regionen. 6 millioner kroner av dette er koronahjelp øremerket lokal frivillighet og kulturliv. Betydelige beløp som har kommet godt med i et år hvor mange organisasjoner og kulturvirksomheter med sårbar økonomi mistet sine inntektskilder over natten.

VI SKAL VIDERE – SAMMEN

SpareBank 1 Østfold Akershus sin bærekraftvisjon er å bidra til bærekraftig vekst og utvikling i vår region. Som sparebank har vi alltid bidratt til dette gjennom vår lokale tilstedeværelse og bærekraftig forretningsmodell som sikrer at deler av overskuddet alltid gis

tilbake til lokalsamfunnene. I 2020 har vi jobbet frem en bærekraftstrategi forankret i FNs bærekraftsmål som implementeres inn i virksomhetsstrategien. Gjennom ansvarlig bankdrift og vårt samfunnsengasjement, skal vi bidra til positiv utvikling innenfor områdene økonomi, miljø, klima og sosiale forhold. Vårt hovedfokus i 2021 vil være implementering og operasjonisering av strategien, slik at vi så effektivt som mulig kan omsette mål og planer til handling. På samme måte som vi ønsker å gjøre det enklest mulig for kundene å ta gode økonomiske valg, ønsker vi å gjøre det enklere for mange bedrifter og privatpersoner å ta bærekraftige valg, økonomisk, sosialt og miljømessig. For å få det til, må vi bygge kunnskap og tilpasse oss endringer i kjernevirksomheten inkludert rådgivning og salg, investerings- og kredittbeslutninger, produksjon og drift.

SpareBank 1 Østfold Akershus har en tydelig vekststrategi i en region som skal være et godt sted å bo og arbeide. Vi skal ta markedsandeler og ha en lønnsomhet som gjør oss i stand til å følge kundene våre i tillegg til å utføre samfunnsoppgaven som sparebank. I alle våre forretningsområder, bedriftsmarked, privatmarked, eiendomsnegling og etter hvert regnskapskontor, er fokuset ansvarlig bankdrift, lønnsom vekst og overveldig gode kundeopplevelser. Jeg mener vi har gode forutsetninger

» Vårt hovedfokus i 2021 vil være implementering og operasjonisering av strategien, slik at vi så effektivt som mulig kan omsette mål og planer til handling.

for å lykkes med våre mål. Vi er etablert i en region som er i vekst og som står foran en spennende utvikling. Aller viktigst er likevel våre over 200 dyktige ansatte som står på hver dag slik at kundene får realisert sine økonomiske mål og drømmer. 2020 vil for alltid huskes som annerledesåret, men våre verdier og visjonen om å bli regionens anbefalte finanshus fordi vi bryr oss, står like fast. Det samme gjør vår forretningsmodell. Sammen skaper vi verdier og positive opplevelser for kundene våre og sammen skaper vi overskudd og vekst for eierne og for regionen.

Arild Bjørn Hansen

Arild Bjørn Hansen
administrerende direktør

Drøbak, Foto: Christer Dahl

Hvordan lese vår rapport

Denne årsrapporten er en integrert rapport basert på prinsippene for integreert rapportering fra IIRC. Den viser hvordan SpareBank 1 Østfold Akershus bidrar til bærekraftig vekst og utvikling for våre kunder, eiere, ansatte og i samfunnet for øvrig.

I kapitlet Om SpareBank 1 Østfold Akershus finner du hovedtall fra konsernet samt nøkkelinformasjon om banken, vår virksomhet, våre kunder og vår rolle i de lokalsamfunnene som banken er en del av. Rammeverket for vår bærekrafts-

satsing og vesentlighetsanalysen viser områder der vi kan forsterke vår positive og redusere vår negative påvirkning på mennesker, miljø og samfunn.

Under Virksomhetsstyring er våre prinsipper for eierstyring og selskapsledelse omtalt, samt informasjon om bankens styre.

Tilbakeblikk 2020 viser viktige hendelser for banken gjennom året som har gått. Vi arbeider for en bærekraftig utvikling av regionen og våre lokalsamfunn. I kapitlene

Bærekraft og samfunn og Våre vesentlige temaer innen bærekraft kan du lese mer om vårt bærekraftsarbeid.

Kapitlet Styrets årsberetning og resultater utgjør hoveddelen av årsrapporten og inneholder styrets årsberetning, resultatregnskap, balanse, noter, erklæring fra styret og adm. dir. og revisors beretning.

I kapitlet Detaljer knyttet til bærekraft finner du mer informasjon om bankens bærekraftsarbeid og det gis utdypende informasjon om de mest vesentlige

temaene. SpareBank 1 Østfold Akershus rapporterer i henhold til kravene i den internasjonalt ledende standarden for rapportering av bærekraftsdata, GRI (Global Reporting Initiative). Bærekraftsrapporteringen er utarbeidet i henhold til GRI Standard: Core option. Det er første år SpareBank 1 Østfold Akershus rapporterer i henhold til denne standarden.

Denne rapporten er digital og kan lastes ned som PDF på vår hjemmeside: <https://www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor/rapporter.html>

1. Om SpareBank 1 Østfold Akershus

Hovedtall og nøkkeltall siste 5 år

(Millioner kroner)

KONSERVERN	2020	2019	2018	2017	2016
Resultat					
Netto renteinntekter	428	427	381	364	364
Netto provisjons- og andre inntekter	318	272	304	257	232
Netto inntekter på finansielle instrumenter til virkelig verdi	97	142	97	89	127
Sum netto inntekter	843	841	782	709	722
Sum driftskostnader før tap	368	355	338	308	317
Driftsresultat før tap	475	486	443	401	405
Tap på utlån og garantier	20	- 3	6	0	1
Resultat før skatt	455	489	437	401	404
Skattekostnad	86	86	79	80	76
Årsresultat fra videreført virksomhet	369	404	358	321	328
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	0	0	0	0	4
Årsresultat	369	404	358	321	332

Resultat i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital

Netto renteinntekter	1,71 %	1,78 %	1,69 %	1,78 %	1,88 %
Netto provisjons- og andre inntekter	1,27 %	1,13 %	1,35 %	1,25 %	1,20 %
Netto inntekter på finansielle instrumenter til virkelig verdi	0,39 %	0,59 %	0,43 %	0,43 %	0,65 %
Sum netto inntekter	3,37 %	3,50 %	3,47 %	3,47 %	3,73 %
Sum driftskostnader før tap på utlån	1,47 %	1,48 %	1,50 %	1,51 %	1,64 %
Driftsresultat før tap	1,90 %	2,02 %	1,97 %	1,96 %	2,09 %
Tap på utlån og garantier	0,08 %	-0,01 %	0,03 %	0,00 %	0,00 %
Resultat før skatt	1,82 %	2,03 %	1,94 %	1,96 %	2,09 %
Skattekostnad	0,34 %	0,36 %	0,35 %	0,39 %	0,39 %
Årsresultat fra videreført virksomhet	1,48 %	1,68 %	1,59 %	1,57 %	1,70 %
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,02 %
Årsresultat	1,48 %	1,68 %	1,59 %	1,57 %	1,71 %

Lønnsomhet

Egenkapitalavkastning ¹⁾	10,5 %	12,1 %	11,6 %	12,3 %	13,8 %
Resultat av ordinær drift %	1,51 %	1,43 %	1,54 %	1,53 %	1,44 %
Kostnadsprosent ²⁾	43,7 %	42,2 %	43,3 %	43,4 %	43,9 %

Balansetall

Brutto utlån til kunder	20 173	19 154	18 911	17 005	16 082
Brutto utlån til kunder inkl. overført til kredittforetak	30 868	28 392	27 187	25 349	23 879
Innskudd fra kunder	16 549	15 412	14 359	12 939	12 370
Innskuddsdekning	82,0 %	80,5 %	75,9 %	76,1 %	76,9 %
Utlånsvekst siste 12 måneder inkl. overført til kredittforetak	8,7 %	4,4 %	7,3 %	6,2 %	6,0 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	7,4 %	7,3 %	11,0 %	4,6 %	4,8 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	24 991	24 048	22 314	20 428	19 363
Forvaltningskapital	25 641	24 004	23 437	20 944	19 865
Forvaltningskapital inkl. overført til kredittforetak	36 337	33 243	31 713	29 288	27 662

1) Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

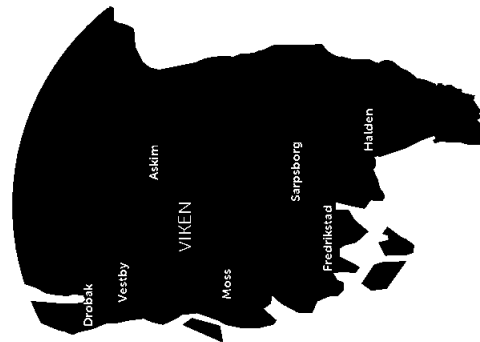
2) Sum kostnader i prosent av sum driftsinntekter

1. Om SpareBank 1 Østfold Akershus

(Millioner kroner)

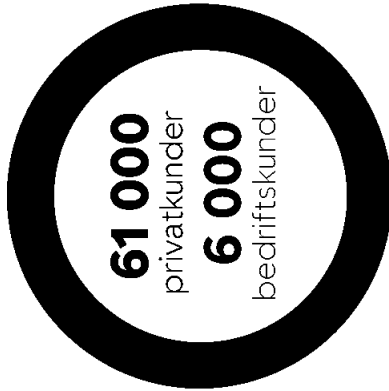
KONSERN	2020	2019	2018	2017	2016
Nettøktall					
Lapsprosent utlån ^{a)}	0,10 %	-0,02 %	0,03 %	0,00 %	0,01 %
Nedskrivning i prosent av BU inkl. overtøft KF	0,28 %	0,23 %	0,26 %	0,28 %	0,29 %
Utlån trinn 3 i prosent av BU inkl. overtøft KF	0,07 %	0,07 %	0,07 %	0,05 %	0,04 %
Soliditet, forholdsmessig konsolidert konsern					
Kapitaldekningsprosent	20,8 %	20,5 %	19,2 %	20,1 %	18,2 %
Kjernekapitalprosent	19,6 %	19,1 %	17,9 %	19,3 %	17,9 %
Ren kjernekapitalprosent	18,5 %	17,8 %	16,1 %	17,6 %	16,3 %
Netto ansvarlig kapital	3 831	3 452	3 284	2 344	2 020
Kjernekapital	3 610	3 223	3 050	2 246	1 979
Ren kjernekapital	3 405	3 012	2 761	2 050	1 804
Risikovektet balanse	18 431	16 877	17 104	11 662	11 071
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	9,2 %	8,9 %	8,8 %	11,3 %	10,9 %
Kontor og ansatte					
Antall kontor	7	7	8	8	9
Antall årsverk	211,5	206,8	200,9	198,7	200,0
Sykefravær	4,8 %	4,7 %	4,5 %	4,9 %	6,0 %
Andel kvinnelige ledere	50 %	45 %	43 %	38 %	36 %
Turnover	5,9 %	8,4 %	5,4 %	7,1 %	10,3 %

3/ Netto tap i prosent av gjennomsnittlig brutto utlån

- 15 kommuner
- 450 000 innbyggere
- Attraktivt diversifisert markedsområde for bolig og fritid, næring, industri, landbruk, handel og logistikk
- Topper statistikken på netto tilflytting

KUNDEFORHOLD

67 000

kunder

24 000 000

transaksjoner

MOBIL- OG NETTBANK

39 000 kunder nettbank (privat)

30 000 kunder mobilbank (privat)

3 200 kunder nettbank (bedrift)

1 000 kunder mobilbank (bedrift)

HENVENDELSER

131 000 henvendelser til kundesenteret

27 500 henvendelser til bedriftsenteret

23 000 henvendelser chatbot

1. Om SpareBank 1 Østfold Akershus

Et finanskonsern i et av landets mest attraktive markedsområder

SpareBank 1 Østfold Akershus har røtter tilbake til 1835 og har et konkurransefortrinn gjennom sin 185-årige historie og sterke lokalkunnskap.

Vi er et regionalt finanskonsern med geografisk markedsområde som omfatter Viken sørøst. Hovedkontoret vårt ligger i Moss og banken har ved utgangen av 2020, med sine datterselskaper, 220 ansatte fordelt på 21,5 årverk. Vi har kontor i Vestby, Askim, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Halden og Drøbak.

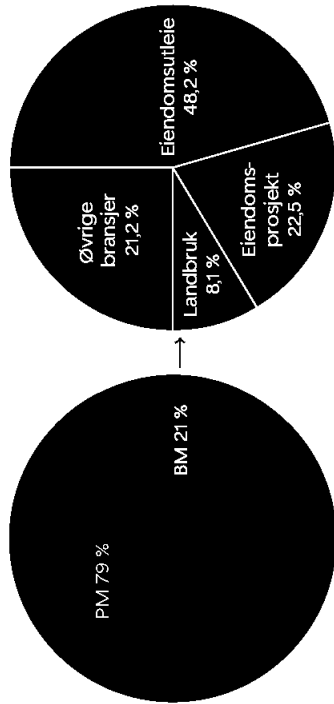
SpareBank 1 Østfold Akershus er en del av SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1-alliansen er et bank-, produkt-, og tjeneste-samarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom SpareBank 1 Gruppen, SpareBank 1 Utvikling DA, deres datterselskaper og andre felles-eide selskap. Konsernet består av morbanken og de heleide datterselskapene; Eiendoms-

Megler 1 Østfold Akershus AS, Nekor Gårdselskap AS, Våler Park AS, Varnavelen 43 E Kontor AS og Moss Eiendomselskap AS.

VÅRE PRODUKTER OG TJENESTER
Konsernet tilbyr et bredt spekter av produkter innen utlån, innskudd, forsikring, pensjon, betalings tjenester, eiendomsformidling, leasing og finansiering.

KUNDENE VÅRE
Å skape gode kundeopplevelser er viktig for oss. Det handler om å kjenne kunden, være relevant og gi gode råd når kunden trenger det. Vi bygger effektive digitale tjenester som gjør livet enklere for familien i hverdagen, og gjør produkter og tjenester enkelt tilgjengelig.

UTLÅNSPORTEFØLJE

Samtidig tilbyr vi kompetent og personlig rådgivning i mer krevende situasjoner som dukker opp i kundens liv.

VÅRT MARKEDSOMRÅDE
Vi driver bank og eiendomsregjering i en region med stort potensiale og som er i god utvikling. Kombinasjonen av geografisk beliggenhet nær hovedstaden, viktige transportårer til EU, god infrastruktur, korte avstander mellom byene, levende bygder og et velfungerende næringsliv gjør oss attraktive både for tilflyttere og potensielle bedrifter. Konkurransen i markedet oppleves som tøff, men sunn. Vi er konkurransedyktige og opprettholder vår posisjon som den ledende sparebanken i sørøstre del av Viken (tidligere Østfold og Akershus

syd). Banken jobber for å styrke sin posisjon og ta ytterligere markedsandeler.

VI GJØR BANKVERDAGEN ENKLERE
Stadig flere av våre kunder ønsker mer selvbetjente, effektive og digitale prosesser innen finansiering, sparing og forsikring. Samtidig ser vi fortsatt en økt etterspørsel etter personlig rådgivning ved større økonomiske hendelser i livet. Målet vårt er derfor å være til stede der kundene ønsker det, både fysisk og digitalt.

Konsernet har jobbet med effektivisering av alle prosesser, både der vi ser vi kan effektivisere interne prosesser, og der vi kan forenkle og forbedre kundeopplevelsen.

1. Om SpareBank 1 Østfold Akershus

I 2020 har vi gjort det enklere for kunder å få oversikt over egen økonomi i digitalbanken, blant annet har vi gjort det mulig å legge til kontoer i andre banker og studielånet i digitalbanken. I tillegg har vi åpnet for chat i mobilbank og utviklet en digital spareveileder.

Lean og kontinuerlig forbedring av produkter, tjenester og prosesser er også en del av konsernets strategi, og målet med dette arbeidet er å bygge en kultur for medarbeiderdrevet forbedring basert på kundens behov.

ROBOTISERING

SpareBank 1 Østfold Akershus benytter robotisering for å effektivisere arbeidsprosesser. Dette er i kontinuerlig utvik-

ling og i 2020 sparte vi anslagsvis 3.900 timer manuell jobb.

Hovedmengden av disse timene er spart i forbindelse med robotisering av innvilgelse av avdragsfrihet på lån til privatkunder, samt renteendringer. Begge disse prosessene ble satt under sterkt press i mars, april og mai 2020, og robotiseringene bidro til at vi kunne opprettholde vår korte responstid på disse tjenestene.

INNOVASJON

Hvert år utvikler SpareBank 1- alliansen nye eller forbedrede produkter og tjenester. Leveransene som kommer herfra kan være alt fra små endringer i brukergrensesnittet i mobilbanken, ny

funksjonalitet eller helt nye systemer eller apper.

VÅRE MEDARBEIDERE

For å være et anbefalt finanshus for privatkunder og næringslivet i regionen må vi kjennetegnes av gode kundeopplevelser. Meget god rådgivning fra dyktige og engasjerte medarbeidere er en av våre styrker. Innsatsen fra våre medarbeidere som hver dag, individuelt og i samarbeid, jobber for å nå mål og gjennomføre strategien er sentralt for bankens gode resultater og utvikling.

KOMPETANSEUTVIKLING

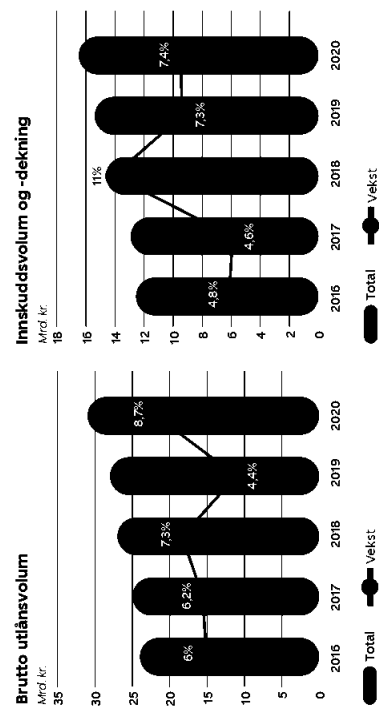
Oppdatert fagkompetanse og digital kompetanse kombinert med endrings- og læringsevne er viktig for bankens medarbeidere. Raske endringer, ny teknologi, nye aktører, nye regulatoriske krav og endret kundeadfærd gjør at kompetanseutvikling er viktigere enn noen gang. Hver enkelt medarbeiders eierskap til konsernets strategi foran- kres gjennom individuelle mål, oppgaver og utviklingstiltak i kvartalsvise samtaler. Ulike læringstiltak og vår digitale læringsplattform bidrar til kontinuerlig utvikling. Koronapandemien understreket behovet for digital kompetanse og læringstiltak. Alle våre kunderådgivere autoriseres gjennom de gjeldende autorisasjonsløpene til Finansnæringsens autorisasjonsordninger. Les mer om kompetanseutvikling på side 52.

ARBEIDSFORHOLD OG MILJØ

Det å være en attraktiv arbeidsgiver som tiltrekker, utvikler og beholder kom-

petente medarbeidere er viktig for oss. Det gjennomføres organisasjonsundersøkelser i løpet av året og disse diskuteres i styret, med tillitsvalgte og verneombud, og følges opp i avdelingene gjennom involvering av medarbeidere. Arbeidsmiljøet oppleves som godt, med engasjerte medarbeidere som er stolte av banken, opptatt av samarbeid, kunnskapsdeling og utvikling. →

1. Om SpareBank 1 Østfold Akershus

Det jobbes aktivt med forebygging av sykdom, og sykemeldte eller andre personer med redusert arbeidsevne følges opp med tilrettelegging og tilpasninger. Vi har et samarbeid med Fontenehuset med ansattelse av personer som har behov for arbeidstrening.

Det arbeides aktivt for å forhindre alle former for diskriminering. Det er ikke rapportert om noen tilfeller av dette i 2020. Les mer om arbeidsforhold på side 54.

MANGFOLD OG LIKESTILLING

Vi ønsker å representere samfunnet vi er en del av og rekruttere personer som reflekterer det. Det er et mål at begge kjønn er representert i balansert grad der beslutningene treffes, og at det er mangfold i ledergruppene og i konsernet. Statistikk for lønnsforskjeller mellom kvinner og menn vurderes årlig sammen med tillitsvalgte. Les mer om mangfold og likestilling på side 56.

Sparebankens rolle i lokalsamfunnet

SpareBank 1 Østfold Akershus er en selvstendig regional sparebank med en lang historie som er nært knyttet til utviklingen av lokalsamfunnene vi er en del av.

Vårt overordnede samfunnsansvar er å skape verdier for regionen og å ta del i samfunnsutviklingen som en lokal og ansvarlig samfunnsaktør. Dette understøttes gjennom vår visjon; regionens anbefalte finanshus fordi vi bryr oss.

Vi er en relasjonsbank som er opptatt av å skape verdi for kundene gjennom tjenester og produkter som skal hjelpe kundene i deres økonomiske hverdag. Lokalkunnskapen er en viktig ressurs, og med en distribusjonsmodell som kombinerer fysisk og digital tilstedeværelse, kjenner vi næringslivet og folkene som bor her gjennom generasjoner. Kundene får enkle digitale løsninger for hverdagsøkonomien, men vi inviterer også gjerne på kaffe og personlig rådgivning ved et av våre syv kontor.

Vi er en engasjert og lokal partner som bidrar aktivt til vekst, utvikling og bølyst i vår region. Vi er glade og stolte over å ha en eiermodell som har vært med oss siden tidenes morgen, hvor verdier og overskudd som skapes lokalt gis tilbake lokalt. Overskuddsdelingen er en viktig del av vårt samfunnsansvar, hvor vi bidrar med økonomisk støtte til gode formål og prosjekter med samfunnsytig verdi for regionen.

Vi ønsker å bidra til en attraktiv region med levende lokalsamfunn hvor barn og unge har trygge oppvekstvilkår og hvor frivilligheten og kulturlivet kan få blomstre. Vi bidrar derfor med midler til næringsrettede tiltak for nyskaping av arbeidsplasser, midler til økte aktivitets tilbud i lag og foreninger, samt midler som bidrar til mestring, læring, sosial inkludering, arbeidsinkludering og mangfold.

Å skape bærekraftige samfunn var årsaken til at banken ble stiftet og det er fortsatt vår viktigste misjon, selv om innholdet skifter i tråd med tiden vi lever i. Vår nye bærekraftsstrategi viser vei for

» Vi ønsker å bidra til en attraktiv region med levende lokalsamfunn hvor barn og unge har trygge oppvekstvilkår og hvor frivilligheten og kulturlivet kan få blomstre.

1. Om SpareBank 1 Østfold Akershus

hvoran SpareBank 1 Østfold Akershus skal være en drivkraft for mer bærekraftig utvikling i fremtiden. For oss handler derfor mye av dette arbeidet om en naturlig videreføring og synliggjøring av det gode arbeidet konsernet allerede gjør, og har gjort i lang tid, men også om å tenke helt nytt i tråd med nye samfunnsutfordringer.

VI DELER KOMPETANSE

Vi er en kompetansebedrift, og ønsker å være en drivkraft for kunnskap både for privatkunder, næringsliv og lokalsamfunn.

Som bank har vi et viktig samfunnsopdrag som er å hjelpe folk med gode råd, produkter og tjenester som bidrar til at det blir enda enklere å holde orden på økonomien, og få mest mulig ut av pengene. Vi er godt rigget for dette gjennom å være en kompetansebedrift, og ha en betjeningsmodell hvor vi kombinerer fysisk og digital betjening.

Det er stort behov for å øke økonomiforståelsen. Særlig blant barn og unge, men også for alle andre i forhold til å kunne ta gode og trygge økonomiske valg som bidrar til bærekraftig utvikling.

Bærekraftkompetanse er en avgjørende forutsetning for å bidra til grønn omstilling, og vi har som mål å dele og spre mer kunnskap om bærekraft til våre kunder, samarbeidspartnere og andre

interessenter. Et viktig mål for 2021 vil derfor være å videreutvikle de ansattes fagkompetanse slik at vi kan bidra ytterligere på dette området.

Til tross for korona, har vi i løpet av året klart å gjennomføre opplæring i privatøkonomi for barn, unge, studenter, voksne og næringslivet. Vi har deltatt på noen fysiske arrangementer, og har funnet en god arena i webinarer for kundekategorier hvor vi kan bidra med dialog og faglige innlegg til kundene. Temaene har vært juridisk førstehjelp, kvinner og sparing, og makroøkonomi for det lokale næringslivet.

Vi har også et mangeårig felles samarbeid med Ungt Entreprenørskap (UE) hvor vi deltar med økonomisk støtte og bidrar med vår fagkompetanse gjennom ulike prosjekter. Målinger fra UE viser at deltakere i programmet får bedre forutsetninger for innovasjon, og flere satser som grunderne. Vi støtter nå et felles 3-årig prosjekt som heter Smart, et pedagogisk program med utgangspunkt i lokalsamfunnet som skal gi elever fra 4.-7. trinn erfaring med og kunnskap om hvordan de kan utvikle nye løsninger på utfordringer de møter. I fem faser skal elevene finne interessante problemstillinger. Underveis må de gjøre undersøkelser, søke kunnskap og tenke kreativt. Smart stimulerer, evenen til problemløsning og kreativ tenkning, bevissthet om eget nettverk, forståelse

sen av nødvendigheten av verdiskaping, nysgjerrighet og utforskertrang.

VI DELER OVERSKUDET

Vi ønsker å bidra til utvikling og vekst gjennom å gi tilbake til samfunnet som konsernet er en del av. Gavevirksomheten er en vesentlig del av hvordan vi utøver vårt samfunnsansvar, og her er vi en aktiv og vesentlig støttespiller for en rekke ulike kulturbegivenheter, idrettsarrangementer og allmenntilrette prosjekter i hele markedsområdet.

Avsetning til gaver beregnes hvert år ut fra konsernets overskudd, og kanaliseres gjennom gavevirksomheten i konsernets to eierskiftelser, SpareBankstiftelsen Halden, og SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus, og bankens gavefond. I tillegg bidrar vi gjennom sponsing som er den kommersielle delen av vårt samfunnsansvar. Sist men ikke minst bidrar vi med vårt engasjement og kompetanse gjennom at bankens ansatte er involvert i flere av prosjektene vi støtter. De siste 10 årene har vi bidratt til godt over 500 millioner kroner i gaver til gode samfunnsnyttige formål til vår region. 2020 har vært et utfordrende år for mange, og vårt samfunnsbidrag på over 50 millioner kroner har kommet godt med for frivilligheten, kulturliv og alle andre som har kjempet seg gjennom et tøft år med strengte sosiale restriksjoner. Slik er SpareBank 1 Østfold Akershus med på å løfte regionen og

» Vårt samfunnsbidrag på over 50 millioner kroner har kommet godt med for frivilligheten, kulturliv og alle andre som har kjempet seg gjennom et tøft år.

bidra til bærekraftige lokalsamfunn gjennom gavevirksomheten.

Mange arrangementer vi har sammen med frivilligheten og kulturlivet kunne ikke gjennomføres og er utsatt. Det gjelder blant annet for gjennomføringsgen av Byttehelgen, hvor SpareBank 1 samarbeider med Norges Skiforbund (NSF) Langrenn og klubber over hele landet. Vi sponser NSF Langrenn slik at flere får mulighet og råd til å være med på idrett. Vi arrangerer Byttehelgen og lager en arena sammen med lokale klubber hvor folk kan kjøpe og selge brukte sportsutstyr. Nå krysser vi fingrene og håper at både Byttehelgen og andre lokale arrangement kan gjennomføres og skape gode opplevelser og økt aktivitetstilbud i løpet av 2021.

Vårt strategiske fokus

FORRETNINGSIDÉ

Vi tilbyr finansiell rådgiving, produkter og tjenester innen bank, finans og eiendomsnæring til privatpersoner, bedrifter og offentlig sektor. Basert på gode kundeopplevelser og dyktige medarbeidere bidrar vi til bærekraftig vekst og utvikling i lokalsamfunnene våre og for kunder, eiere og ansatte.

Vår ambisjon er å gi kunder trygghet og oversikt, og være der når kundene trenger oss. I SpareBank 1 Østfold Akershus skal vi være best på å kombinere det fysiske og nære sammen med digital selvbetjening og enkelhet.

VISJON:

Regionens anbefalte finanshus, fordi vi bryr oss.

Å bli anbefalt stiller store krav til hvordan vi betjener våre eksisterende kunder, både i banken og hos eiendoms-megler. Vi bryr oss om kundene våre slik at de opplever enkelhet, trygghet og forutsigbarhet. Vi bryr oss om lokalsamfunnet og regionen vi er en del av og vi bryr oss om våre ansatte.

STRATEGI OG STRATEGISKE

SATSINGSOMRÅDER

SpareBank 1 Østfold Akershus sin virksomhetsstrategi er konsernets overordnede styringsdokument.

Vi har valgt fire strategiske satsingsområder for perioden 2020-2022:

• Ta markedsandeler

Gjennom lønnsom vekst får vi enda større mulighet til å bidra til utvikling av lokalsamfunnene vi er en del av.

• Meget god rådgiving

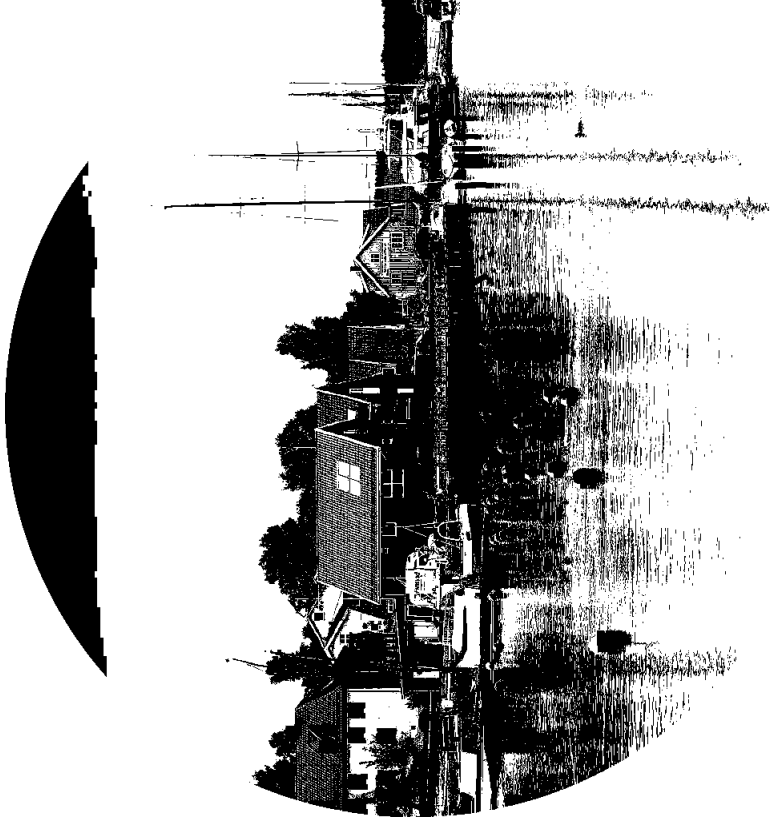
Kundene våre skal få meget god rådgiving – både i fysiske og digitale kanaler. De fleste kundene våre vil være selvhjelpne i hverdagen, men ønsker tryggheten det gir å snakke med en rådgiver om de større økonomiske hendelsene i livet.

• Overveldende gode kundeopplevelser

De kundene som har en overveldende god kundeopplevelse, vil også være kunde lenger og i større grad anbefale oss til andre.

• Effektive prosesser

For å opprettholde konkurransekraften må vi ha effektiv drift. Effektive prosesser er en forutsetning for å kunne tilby konkurransedyktig betingelser, ha rask responstid og kunne gi mest mulig tilbake til lokalsamfunnene og eierne.

Regionens anbefalte finanshus,
fordi vi bryr oss.

«det handler om trygghet»

Privatmarkedet

- ▶ 61 000 kunder
- ▶ 24,5 milliarder i utlån
- ▶ 131 000 henvendelser
- ▶ 6,8 % utlånsvekst
- ▶ Norges beste mobilbank

Med syv kontorer og 80 årsverk i vår region er det alltid enkelt å ta en prat med oss. Personlig kontakt, konkurransedyktige priser og ypperlige digitale løsninger er vårt konsept. Gjennom kundesenteret er vi åpent 365 dager i året og er alltid tilgjengelige for våre kunder.

Hos oss ønsker vi alltid velkommen til en prat om personlig økonomi. Som bank vektlegger vi gode råd og oppfølging til de som ønsker det.

Kundene i SpareBank 1 Østfold Akershus skal være trygge på at de blir ivaretatt gjennom konkurransedyktige priser, god rådgivning, landets beste forsikringsoppgjør og produkter det er lett å forstå. Det skal være enkelt å være kunde hos oss. Vår mobilbank er kåret til Norges beste ved flere anledninger og for mange kunder er den et viktig verktøy i hverdagen.

Viktige koronatiltak i 2020:

- Automatisk og kostnadsfri avdragsutsettelse i 6 måneder
- Forskuttering av dagpenger
- Koronafond for lokale lag og foreninger

«trygghet i boligreisen»

EiendomsMegler 1

- ▶ 93% anbefalingsgrad
- ▶ 1633 boligsalg, en økning på 20 % fra 2019
- ▶ EiendomsMegler 1 omsatte flest boliger for 12. året på rad
- ▶ Egen avdeling for næringseiendom, samt dedikert nybygg/prosjektkomprtanse
- ▶ En trygg og profesjonell eiendomshandel

Med syv kontorer og 52 ansatte skal vi være megleren som kjenner regionen best. Det handler om lokalkunnskap, kompetanse og trygghet i boligreisen.

Kjøp og salg av bolig er for mange et stort valg. Da er det viktig med en megler som ivaretar både selger og kjøper. Hvilken bolig trenger du? Hvor skal den ligge? Hvilke kvaliteter bør den ha? Hva er riktig pris? Hvordan er man sikre på det ikke oppstår problemer? Vi jobber tett sammen med banken for å gi en enkel og trygg boligreise for alle parter.

Hos oss er du alltid velkommen til en prat rundt bolig-, fritid- eller næringsseiendom. Enten du vil kjøpe eller selge – vi er der for deg.

Vi har kontorer i:
Halden, Sarpsborg, Fredrikstad, Moss, Vestby, Drøbak, Askim

Bedriftsmarkedet

- ▶ 6 000 kunder
- ▶ 6,4 milliarder i utlån
- ▶ 27 500 henvendelser
- ▶ 16,9 % utlånsvekst
- ▶ Vi hjelper i alle bedriftens faser
- ▶ Vi skal bidra til at flere bedrifter lykkes

Vi henvender oss til små og mellomstore bedrifter med engasjement på inntil 500 millioner i vår region. Vi er støttespiller og rådgiver for de som ønsker det, store som små, nyetablerte som veletablerte – en bank å stole på. Til bedriftsmarkedskundene leverer vi hele produktspekteret innenfor bank, forsikring og eiendomsmegling.

Vi utmerker oss med korte beslutningsveier og lokale beslutningstakere.

Vår forretningsmodell kombinerer det fysiske og nære med digital selvbetjening og enkelhet. Vi oppnår stordriftsfordeler gjennom SpareBank 1 Alliansen, men samtidig er vi små nok til at du blir kjent med oss som jobber her. Året har selvfølgelig i stor grad vært preget av koronapandemien, og vårt hovedfokus har vært å ta vare på våre kunder og sørge for at ingen levedyktige bedrifter skulle gå overende som følge av pandemien.

Viktige aktiviteter i 2020:

- Vekstgarantordningen
- Lansering av juridisk førstehjelp
- Innovasjon: Pangstart & Ungt entreprenørskap

1. Om SpareBank 1 Østfold Akershus

SpareBank 1-alliansen

SpareBank 1-alliansen er et bank- og produkt samarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom SpareBank 1 Gruppen, SpareBank 1 Banksamarbeidet DA, deres datterselskap og andre felleseide selskap.

SpareBank 1-alliansen er Norges nest største finansgruppering. Alliansen består av 14 selvstendige banker som er fullverdige leverandører av finansielle produkter og tjenester til privatpersoner, bedrifter og organisasjoner. Alliansen har etablert en nasjonal markedsprofil og utviklet en felles strategi for merkevarebygging og kommunikasjon. Den markedsstrategiske plattformen danner også basis for felles produkt- og konseptutvikling. Markedsinnsatsen er i hovedsak rettet mot privatmarkedet, små og mellomstore bedrifter samt forbund tilknyttet LO. Både bankene og produktområdene hevder seg godt i konkurransebidet, og resultatutviklingen er god.

Kundene skal oppleve at SpareBank 1-alliansen er den beste på nærhet, lokal forankring og kompetanse. Totalt har alliansen ca. 7000 medarbeidere, hvorav ca. 1200 er tilknyttet SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Banksamarbeidet med datterselskaper.

SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Banksamarbeidet utgjør Alliansesamarbeidet. Hensikten med Alliansesamarbeidet er å levere attraktive produkter og tjenester med fokus på gode kundeopplevelser for å bidra til SpareBank 1-bankenes konkurransekraft og lønnsomhet, slik at de forblir sterke og selvstendige. Alliansesamarbeidets visjon er: Attraktiv for kundene og bankene.

Disse 14 selvstendige bankene er sammen om SpareBank 1-alliansen:

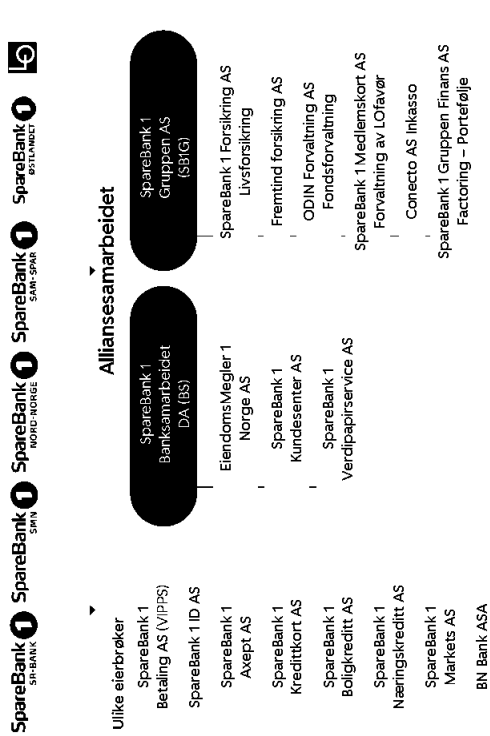
SpareBank 1 BV	SpareBank 1 Ringerike Hadeland	SpareBank 1 SMN	SpareBank 1 Lom og Sjøk
SpareBank 1 Modum			SpareBank 1 SR-Bank ASA
SpareBank 1 Søre Sunnmøre			SpareBank 1 Østlandet
SpareBank 1 Gulbrandsdal			SpareBank 1 Hallingdal Valdres
SpareBank 1 Nord-Norge	SpareBank 1 Telemark	SpareBank 1 Østfold Akershus	SpareBank 1 Nordvest

SpareBank 1 Banksamarbeidet leverer forretningsplattformer og felles forvaltnings- og utviklingstjenester til alliansebankene som kunder, og bidrar til at felles utvikling og felles aktiviteter gir bankene stordrifts- og kompetansefordeler. Selskapet eier og forvalter også alliansens immaterielle rettigheter under det felles merkevareravnet SpareBank 1.

SpareBank 1 Banksamarbeidet utvikler og leverer felles IT/mobiløsninger, merkevare- og markedsføringskonsepter, forretningskonsepter, kompetanse, analyser, prosesser, beste-praksis-løsninger og innkjøp.

Alliansepartnere/ieiere:

1. Om SpareBank 1 Østfold Akershus

Egenkapitalbeviset

Dette er en oversikt over utviklingen i egenkapitalbeviset til SpareBank 1 Østfold Akershus (SOAG).

Ved utgangen av 2020 var forretningskapitalen til SpareBank 1 Østfold Akershus på 36,4 milliarder kroner. Markedsverdien på egenkapitalbevisene var 3,2 milliarder kroner basert på en sluttkurs på 264,0 kroner.

Kursstigningen på SOAG for 2020 var på 10 prosent og totalavkastningen for SOAG-beviset inkludert utbytte var på 15 prosent. Kursen på egenkapitalbeviset ved utgangen av året tilsvarer en Pris/Bok på 0,97.

Høyeste notering i 2020 var 270 kroner i februar, mens laveste var 185 kroner i mars.

Mer informasjon er tilgjengelig på bankens nettside: www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor.html

OMSETNING

Totalt ble det handlet 0,4 millioner SOAG-egenkapitalbevis i 2020.

UTBYTTEPOLITIKK

SpareBank 1 Østfold Akershus skal til enhver tid ha en klar og forutsigbar utbyttepolitikk. Det er et mål å forvalte bankens ressurser på en slik måte at aksjonærene oppnår avkastning i form av utbytte og kursstigning som over tid er

konkurransedyktig i forhold til sammenlignbare plasseringer.

Ved fastsettelse av størrelsen på gaver og årlig utbytte skal det tas hensyn til konsernets kapitalbehov, herunder kapitaldekningskrav, samt konsernets mål og strategiske planer. Med mindre kapitalbehovet tilsier noe annet, er styrets mål at inntil 50 prosent av årets resultat etter skatt i morbanken deles ut som gaver og utbytte. Det er videre et mål at eierbrøken opprettholdes.

Banken har et mål om å levere en egenkapitalavkastning over 10 % over tid. Banken hadde et mål om 15 % ren kjernekapitaldekning i 2020. Målet er økt til 16 % ved utgangen av 2021 og 16,5 % ved utgangen av 2022 som følge av økt krav til systemrisikobuffer.

EGENKAPITALBEVIS OG EIERSTRUKTUR

Bokført eierandelskapital ved utgangen av 2020 var 1,239 millioner kroner fordelt på 12,4 millioner egenkapitalbevis pålydende 100 kroner. SpareBank 1 Østfold Akershus hadde ved utgangen av året 1 226 private og institusjonelle investorer. Største eiere var SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus, som eide 40,7 prosent av egenkapitalbevisene og

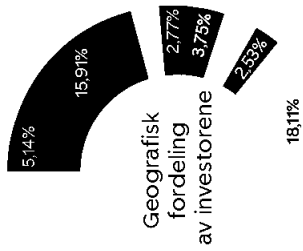
Sparebankstiftelsen Halden som eide 25,4 prosent av egenkapitalbevisene.

Målt i markedsverdier, er 98,2 prosent av egenkapitalbevisene eid av norske investorer. Ser vi på antall investorer ligger Oslo kommune på topp med 18,1 prosent, foran Moss kommune med 15,9 prosent.

RATING

SpareBank 1 Østfold Akershus har en A rating med «stable outlook» fra Nordic Credit Rating sist bekreftet 19. november 2020.

- Fredrikstad
- Vestby
- Sarpsborg
- Moss
- Våler
- Oslo
- Råde
- Halden
- Øvrige

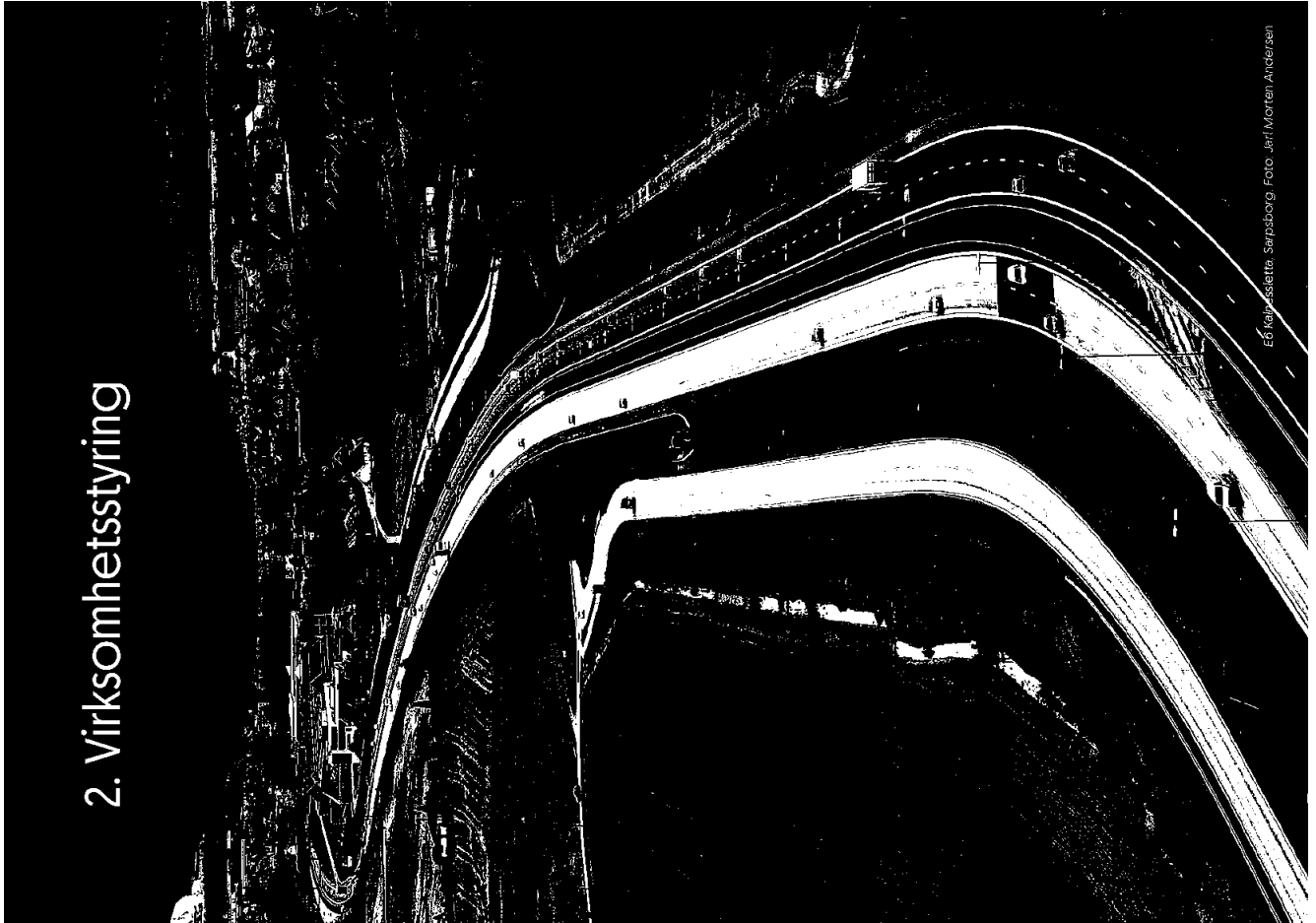
Egenkapitalbevisere

Det var 1 226 eiere av egenkapitalbevis pr. 31.12.2020. De 20 største var:

	Antall	% andel
1 Sparebank 1 Stiftelsen Østfold Akershus	5 038 436	40,7 %
2 Sparebank 1 Stiftelsen Halden	3 126 414	25,2 %
3 Pareto Invest AS	1 101 560	8,9 %
4 Vof Eika Egenkapitalbevis	362 309	2,9 %
5 Landcredit Utbytte	228 960	1,8 %
6 The Bank Of New York Mellon SA/NV	207 098	1,7 %
7 Bergen Kommunale Pensjonskasse	150 000	1,2 %
8 Pareto Aksje Norge Verdipapirfond	141 033	1,1 %
9 Wenaasgruppen AS	120 000	1,0 %
10 Salt Value AS	87 764	0,7 %
11 Callina Invest AS	66 467	0,6 %
12 Espedal & Co AS	61 876	0,5 %
13 Halvita Investor AS	60 000	0,5 %
14 Bkk Pensjonskasse	56 747	0,5 %
15 Foretakskonsulenter AS	55 043	0,4 %
16 Sanden AS	53 819	0,4 %
17 Melesio Invest AS	51 330	0,4 %
18 Mp Pensjon Fk	45 292	0,4 %
19 Sole Active AS	43 708	0,4 %
20 Pareto Pensjons AS	38 000	0,3 %
Sum 20 største	11 097 876	89,6 %
Øvrige egenkapitalbevisere	1 290 664	10,4 %
Totalt: antall egenkapitalbevis (pålydende kr. 100)	12 388 540	100,0 %

2. Virksomhetsstyring

E6 Høyasseløtta, Sarpsborg. Foto: Jørn Mørten Andersen

Vår organisering

KONSERNET HAR TRE FORRETNINGSOMRÅDER:

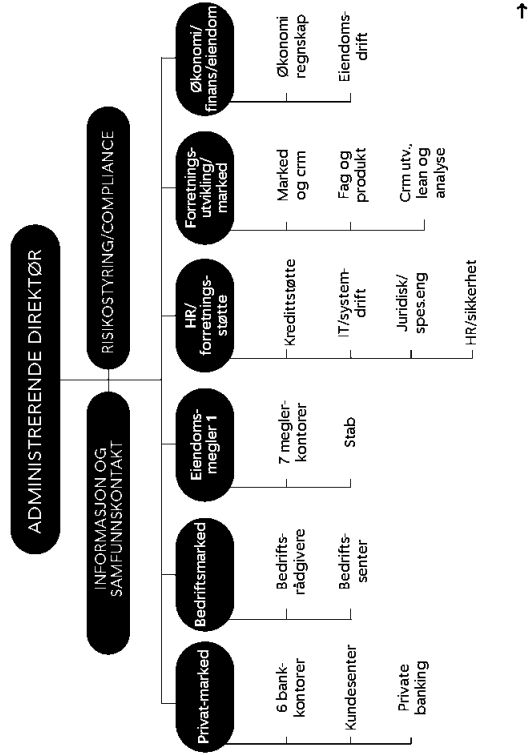
- Privatmarked
- Bedriftsmarked
- Eiendomsmegling

FORRETNINGSOMRÅDENE STØTTES AV STAB SOM ER INNDELT

I ANSVARSOMRÅDENE:

- Økonomi og finans
- HR og forretningsstøtte
- Forretningsutvikling og marked
- Risikostyring og compliance

KONSERNETS ORGANISASJONSSTRUKTUR ER SOM FØLGER:

Konsernledelsen i SpareBank 1 Østfold Akershus

**ARILD BJØRN HANSEN (1969),
ADMINISTRERENDE DIREKTØR**

Arild Bjørn har en MBA-Siviløkonom fra University of Stirling 1992. Har tidligere arbeidet i Bergen kommune, DnB, Nordea og Halden Sparebank. Siste lederstillinger var administrerende banksjef i Halden Sparebank og viseadministrerende direktør i SpareBank 1 Østfold Akershus. Arild Bjørn har vært administrerende direktør i banken siden 2013.

**LILLIAN E. LUNDBERG (1970), VISEADMINISTRERENDE
DIREKTØR/CFO**

Lillian er utdannet statsautorisert revisor fra Norges Handelshøyskole 1996. Har tidligere arbeidet i KPMG og PwC som revisor og konsulent. Ble ansatt i Rygge-Vaaler Sparebank som økonomisjef i 2006. Har hatt stillinger som økonomisjef, banksjef økonomi/finans og økonomi- og administrasjonsdirektør. Lillian har vært en del av bankens konsernledelse siden 2011 og viseadministrerende direktør/CFO siden 2013.

JON TØRMOEN (1960), DIREKTØR BEDRIFTSMARKED

Jon er utdannet Foretaksøkonom fra NHH med tillegg av et program i personaladministrasjon og ledelse fra BI. Har tidligere arbeidet i DnB, Nordea, Storebrand og Kaupthing Bank hf NUF. Ble ansatt i banken (Rygge-Vaaler Sparebank) som Kreditsjef i 2009 og har i banken hatt ulike lederstillinger innenfor bedriftsmarkedet, Kreditsjef og Forretningsstøtte. Jon har vært en del av bankens konsernledelse siden 2013.

**TERESE TROY PREBENSEN (1981),
DIREKTØR PRIVATMARKED**

Terese er utdannet Markedsøkonom fra Handelshøyskolen BI og har studert økonomi og administrasjon på Høyskolen i Østfold. Hun har bred erfaring fra energi- og finansbransjen og har blant annet jobbet som administrerende direktør i Fredrikstad Energi Marked og forretningsutvikler i if skadeforsikring. Terese har vært en del av bankens konsernledelse siden 2018.

**GEIR A. HAUGAN (1965),
DIREKTØR FORRETNINGSUTVIKLING/MARKED**

Geir har utdannelse fra Bankakademiet og BI og har lang ledererfaring fra ulike lederstillinger i bank: Avdelingsjef i Landsbanken Sarpsborg, leder for Privatmarkedet i Halden Sparebank, Direktør Samhandling & Synergi, SpareBank 1 Østfold Akershus. Geir har vært en del av bankens konsernledelse siden 2013.

**JORUNN SOLSTAD (1968),
DIREKTØR HR/FORRETNINGSSTØTTE**

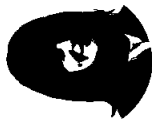
Jorunn har utdannelse fra Luftkrigsskolen 2. avdeling og Stabsskolens 1. avdeling, mellomfag i Sosiologi og Statsvitenskap, pedagogikk grunnfag og diverse program innenfor økonomi, markedsføring samt masterprogram dataanalyse for strategisk ledelse. Hun har hatt lederstillinger i Luftforsvaret, Statnett og Peab AS. Ansatt i banken som HR sjef i 2008. Har i banken hatt lederstillinger innenfor HR og forretningsstøtte. Jorunn har vært en del av bankens konsernledelse fra 2013.

Styret i SpareBank 1 Østfold Akershus

PER A. LILLENG (1959), STYRELEDER

Bor i Rygge. Utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole. Toppleder og styreleder i flere selskaper i mange bransjer med erfaring fra nyetableringer, ekspansjon og krevende omstillinger. Er i dag adm. direktør i Sirkel Materialgjenvinning AS. Styreleder i SpareBank 1 Østfold Akershus i perioden 2013-2016 og fra 2018.

ELIN CATHRINE HAGEN (1976), NESTLEDER

Bor i Halden. Utdannet siviløkonom og Master of Science in Business and Economics ved Södertörns högskola. Tidligere fagleder økonomi og konstituert økonomisjef i Halden kommune. Arbeider i dag som sektordirektør for Fellesjenester/CFO ved Institutt for Energiteknikk (IFE). Leder av bankens Godtgjørelsesutvalg og medlem i Revisjonsutvalget. Styremedlem i SpareBanktsiftelsen Halden fra 2011-2020. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2016.

ELISABETH N. SNERLEBAKKEN (1965), STYREMEDLEM, ANSATTES REPRESENTANT

Bor i Rygge. Utdannet Bedriftsøkonom på BI. Jobbet i banken fra 1994 i forskjellige avdelinger og har bred bankfaglig erfaring. I dag jobber hun som rådgiver i HR/Sikkerhet. Medlem av bankens Godtgjørelsesutvalg. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2020.

ØYSTEIN ULRICH LARSEN (1975), STYREMEDLEM ANSATTES REPRESENTANT

Bor i Moss. Er utdannet siviløkonom fra NHH i Bergen og internasjonalt økonomi på Høyskolen i Halden. Har tidligere jobbet med større finansieringer innenfor nærings- og boligsektoren i Oslo og med privatmarkedet i Nordea. Han har vært ansatt i banken siden 2008 og jobber på bedriftsmarkedet. Medlem av bankens Risikoutvalg. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2016.

KRISTIN UTAKLEIV (1968), STYREMEDLEM

Bor i Son. Arbeider som daglig leder i Moss i sentrum, tidligere salg- og markedsdirektør ved Son spa og daglig leder Ving Moss. Medlem av bankens Godtgjørelsesutvalg. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2017.

TOM RAGNAR GRIP (1961), STYREMEDLEM

Bor på Gressvik. Utdannet bedriftsøkonom fra BI og elektro/automasjonsingeniør fra Høyskolen i Østfold. Tidligere Adm. direktør for Cronus Anker Engineering og arbeider i dag som regiondirektør for Goodtech, avdeling Fredrikstad. Tidligere medlem av bankens lokalstyre og revisjons- og risikoutvalg. Leder av bankens Risikoutvalg. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2011.

UNNI MARIE RÅDALEN (1971), STYREMEDLEM

Bor i Askim. Utdannet cand.jur. fra Universitet i Oslo. Spesialfag skatterett og selskapsrett. Arbeidet som skattejurist i skatteeaten. Partner i Advokatfirmaet Norlaw. Medlem av bankens Revisjonsutvalg. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra våren 2019.

VIDAR LØFSHUS (1970), STYREMEDLEM

Bor i Vestby. Utdannet siviløkonom fra Handelshøyskolen i Bodø. Mellomfag internasjonal politikk. Tidligere arbeidet i KPMG, revisjon og rådgivning. Landslags trener USA og Norge, deretter landslagsjef i Norges Skiforbund. Leder av bankens Revisjonsutvalg og medlem av Risikoutvalget. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2016.

Eierstyring og selskapsledelse

En bærekraftig og ansvarlig virksomhet forutsetter god virksomhetsstyring og godt lederskap.

Eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 Østfold Akershus omfatter de verdier, mål og overordnede prinsipper som selskapet styres og kontrolleres etter, og legger grunnlaget for langsiktig verdiskaping til beste for kundene, redegjørelsen.

Punkt 1 Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Det foreligger ingen vesentlige avvik mellom anbefalingen og hvordan denne etterleves i SpareBank 1 Østfold Akershus. Konsernet følger Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse så langt det passer for sparebanker med egenkapitalbevis. Eventuelle avvik er det redegjort for i teksten nedenfor.

SpareBank 1 Østfold Akershus er til for å skape vekst og utvikling i regionen. Konsernets strategi bygger på visjonen om å være regionens anbefalte finanshus fordi vi byr oss. Dette er forankret i verdigrunnlaget vårt – Bedre, sammen,

SpareBank 1 Østfold Akershus har særlig vektlagt:

- en struktur som sikrer måltrett og uavhengig styring og kontroll
- systemer som sikrer måling og ansvarliggjøring
- en effektiv risikostyring
- helhetlig informasjon og effektiv kommunikasjon
- likebehandling av aksjonærer
- overholdelse av lover, regler og etiske standarder

Som en del av styringsstrukturen arbeider SpareBank 1 Østfold Akershus med å revidere hierarkiet for styrende dokumenter.

Styringsstrukturen er foreslått til fire nivåer:

- Nivå 1: Styringsprinsipper
- Nivå 2: Overordnede policyer
- Nivå 3: Risikopolicyer
- Nivå 4: Instruksjer og rammeverk

NIVÅ 1: STYRINGSPRINSIPPER

SpareBank 1 Østfold Akershus sine styringsprinsipper vil utgjøre det øverste styringsnivået i konsernet. Gjennom disse prinsippene gir styret overordnede rammer for all styring av virksomheten. Prinsippene kan være definert av lovkrav, områder som er definert som særskilt viktige for konsernet og ønsket holdning, kultur og ansvarsdeling på overordnet nivå.

NIVÅ 2: OVERORDNEDE POLICYER

Overordnede policyer utarbeides for å understøtte konsernets virksomhetsstyring innen sentrale områder som risiko og kapitalstyring, etterlevelse, sikkerhet, HR og godtgjørelse. Alle styrende dokumenter på dette nivået godkjennes av styret. Dokumentene angir sentrale overordnede prinsipper knyttet til et virksomhetsområde eller fagområde og

- Styringsmodell.
- Instruks for styre og ledelse
- Etiske retningslinjer, nærmere beskrevet i avsnittet under.
- Prinsipper for bærekraft, nærmere beskrevet i eget punkt
- Rammer og fullmakter

Etterlevelse av etisk standard for å ivareta interessene til kunder, eiere, ansatte og andre interessenter er vesentlig for å bygge tillit for å ivareta en bærekraftig drift i fremtiden. Etiske retningslinjer beskriver forventninger for å opppre profesjonelt og med integritet, og er gjeldende for ansatte og styremedlemmer. Det gjennomføres jevnlig e-læring om etiske retningslinjer og det er tema i introduksjonsprogram for ansatte.

Åpenhet og si ifra om kritikkverdige forhold er et prinsipp som understrekes i mange sammenhenger. En egen varslingsplakat beskriver hvordan man kan varsle internt eller eksternt dersom det ikke fører frem å ta opp forhold gjennom ordinære linjer, eller andre forhold gjør at det ikke oppleves komfortabelt. Det er ikke innrapportert noen varslingsaker i 2020.

NIVÅ 2: OVERORDNEDE POLICYER

Overordnede policyer utarbeides for å understøtte konsernets virksomhetsstyring innen sentrale områder som risiko og kapitalstyring, etterlevelse, sikkerhet, HR og godtgjørelse. Alle styrende dokumenter på dette nivået godkjennes av styret. Dokumentene angir sentrale overordnede prinsipper knyttet til et virksomhetsområde eller fagområde og

2. Virksomhetsstyring

er utformet i et omfang og format som er tilpasset en bred mottaksgruppe i konsernet.

NIVÅ 3: RISIKOPOLICYER

RisikopolICYene tilhører og støtter opp under de overordnede policyene, men er mer detaljerte i sin utforming og tilpasset ulike risikoer som konsernet er eksponert for. Disse dokumentene skal understøtte etterlevelse av styrende dokumenter på nivå 1 og 2.

NIVÅ 4: INSTRUKSER OG RAMMEVERK

Det laveste nivået for styrende dokumenter er instruksjer og rammeverk. Eksempler på dette er detaljerte rutine- og arbeidsbeskrivelser, personallånds- og kredittmanualen mv.

Awik fra anbefalingens punkt 1: Ingen

SAMFUNNSANSVAR

SpareBank 1 Østfold Akerhus ønsker å medvirke til en bærekraftig samfunnsutvikling gjennom ansvarlig forretningsdrift. Å skape bærekraftige samfunn var årsaken til at vi ble stiftet og er fortsatt vår viktigste misjon. SpareBank 1 Østfold Akerhus har derfor utarbeidet en egen bærekraftstrategi som første gang ble godkjent av styret i 2021. Det vises for øvrig til kapittel 4 om samfunnsansvar og bærekraft.

terfevelse. Jevnlige interne kontroller og årlige interrevisjoner bidrar til utvikling og dedikert arbeid innen området. Les mer om arbeidet for å motvirke økonomsisk kriminalitet på side 89.

INFORMASJONSSIKKERHET OG

PERSONVERN

Informasjonssikkerhet er vesentlig for å sikre kundens og bankens data og informasjon. Styret får årlig gjennomgang av risiko- og sårbarhetsanalyse for IKT som inkluderer personvern. Analysen bidrar til inngående forståelse for ulike risiko, og iverksetting av spesifikke tiltak. Sikring og overvåking av system og IKT-utstyr er sammen med opplæring og bevisstgjøring om god sikkerhetskultur hos ansatte viktige forsvarsverk. Les mer om informasjonssikkerhet og personvern på side 94.

Awik fra anbefalingens punkt 2: Ingen

FORHINDRE ØKONOMISK

KRIMINALITET OG HVITVASKING

Arbeid mot økonomisk kriminalitet og hvitvasking er en høy prioritert oppgave i konsernet. Policy og rutiner bygger på årlig risikovurdering, som igjen gir grunnlag for opplæring og informasjon for å sikre etterlevelse i organisasjonen. Gjennomføringsgrad for e-læringer følger opp og undersøkelser blant medarbeidere og ledere viser stor grad av et-

Punkt 2 Virksomheten

SpareBank 1 Østfold Akerhus er et selvstendig finanskonsern og medlem av SpareBank 1-alliansen. I henhold til vedtektene i SpareBank 1 Østfold Akerhus, er formålet å fremme sparing ved å ta imot innskudd fra en ubestemt krets av innskytere, levere finansielle tjenester til privatpersoner, næringsliv og offentlig sektor, og forvalte på en trygg måte de midler den rår over i samsvar med de lovregler som til enhver tid gjelder for sparebanker. Banken kan utføre alle forretnings- og tjenester som det er vanlig eller naturlig at sparebanker kan utføre i henhold til gjitte konsesjoner og den til enhver tid gjeldende lovgivning. Vedtektene finnes på selskapets nettsider.

Banken skal yte finansiell rådgivning til privatpersoner, bedrifter og offentlig

sektor i det primære markedsområdet, som defineres som Viken sørøst (tidligere Østfold og Akerhus syd). Vi skal være en relasjonsbank som kombinerer fysisk, lokal og digital betjening. Vi skal være en samfunnsbygger som bidrar til gode og levende lokalsamfunn gjennom utvikling av næringsliv, kultur, idrett, frivillighet og regionens vekstkraft.

Styret i SpareBank 1 Østfold Akerhus er ansvarlig for selskapets strategiske planlegging. De skal også gjøre vedtak som danner grunnlag for selskapets ledelse til å forberede og gjennomføre investerings- og strukturelle tiltak. Mål, strategier og risikoprofil vurderes minst årlig.

Selskapets etiske retningslinjer er tilgjengelig på selskapets nettsider.

Punkt 3 Selskapskapital og utbytte

Styret foretar løpende en vurdering av kapitalstatusjonen i lys av selskapets mål, strategi og ønsket risikoprofil.

Ved utgangen av 2020 hadde SpareBank 1 Østfold Akerhus et mål på ren kjernekapitaldeknning på 15,0 %. For 2021

og 2022 er målet henholdsvis 16,0 % og 16,5 %. For detaljert informasjon om kapitaldeknningen, se egen note i årsrapporten. For en nærmere omtale av reglene om kapitaldeknning og hvilke prinsipper SpareBank 1 Østfold Akerhus legger til grunn for å vurdere kapitalbehovet, →

Fotografen til Bjørnsævd, Sandberg Foto, Jani Mørten Andersen

vises det til selskapets Pilar 3-rapportering som er publisert på selskapets hjemmesider.

UTBYTTE
Selskapet skal til enhver tid ha en klar og forutsigbar utbyttepolitikk som er fastsatt av styret. Utbyttepolitikken danner grunnlag for de utbytteforslagene som

fremmes av styret for representantskapet. Utbyttepolitikken er offentlig tilgjengelig på bankens hjemmeside.

Styret vurderer til enhver tid konsernets behov for tilstrekkelig egenkapital relatert til konsernets mål, strategi og risikoprofil. Styret har utarbeidet føringer for bankens utbyttepolitikk. Bankens Repre-

sentantskap fastsetter det årlige utbyttet basert på forslag fra styret

- KJØP AV EGNE EGENKAPITALBEVIS**
Styret har fullmakt til å kjøpe egne egenkapitalbevis for inntil 10 mill. kr innenfor de rammer som er angitt i lov og forskrift og under følgende forutsetninger;
- Den samlede beholdningen av egenkapitalbevis som banker eier kan ikke overstige 10 % av bankens eierandelskapital.
 - Det minste beløpet som kan betales for egenkapitalbevisene er 1,- krone og det høyeste beløp er 400,- kroner.

Tilbakekjøp av egne aksjer benyttes utelukkende til videreformidling i forbindelse med bankens aksjespareprogram for ansatte.

KAPITALFORHØYELSE
Styret har ikke fullmakt til forhøyelse av eierandelskapitalen.

Avvik fra anbefalingens punkt 3: Ingen

Punkt 4 Likebehandling av aksjonærer og transaksjoner med nærstående

SpareBank 1 Østfold Akershus har én egenkapitalbevisklasse. Gjennom vedtektene og i styrets og ledelsens arbeid legges det vekt på at alle egenkapitalbevisiere skal likebehandles og ha samme mulighet for innflytelse. Alle egenkapitalbevis har lik stemmerett. Selskapet forholder seg til finansforetakslovens regler for eier- og stemmerettsbegrensninger så langt bestemmelsene gjelder for sparebanker med egenkapitalbevis. Uten særskilt lovbestemmelse eller tilatelse fra Finanstilsynet/Finansdepartementet kan ingen eier av egenkapitalbevis

ta bevis ha en eierandel i banken som representerer 10 % eller mer av bankens egenkapital eller som representerer 10 % eller mer av stemmene i representantskapet («kvalifisert eierandel»). Eier av egenkapitalbevis som har tillatelse til å inneha en kvalifisert eierandel, kan på valgmøte ikke avgis stemme for egenkapitalbevis som representerer mer enn 30 % av bankens totale antall utstedte egenkapitalbevis.
Ved forhøyelse av eierandelskapitalen skal eksisterende eiere ha fortrinnsrett →

2. Virksomhetsstyring

med mindre særlige forhold tilsier at dette fravikes. Slik fravikelse vil i så fall bli begrunnet.

Utøvelse av en eventuell fullmakt om kjøp av egne egenkapitalbevis skal skje ved kjøp i verdipapirmarkedet via Oslo Børs.

TRANSASJONER MED NÆRSTÅENDE
Det bør foreligge en uavhengig vurdering ved ikke uvesentlige transaksjoner mellom SpareBank 1 Østfold Akershus og egenkapitalbevisere, styremedlem, ledende ansatte eller nærstående av disse. Dette gjelder ikke når representantskapet behandler transak-

sjonen etter allmemaksjensloverns regler om avtaler med nærstående og konserninterne transaksjoner. Etter loven skal representantskapet godkjenne visse avtaler mellom selskapet og egenkapitalbevisere, når vederlaget utgjør over en tiendedel av aksjekapitalen på tidspunktet for ervervet. I denne forbindelse skal styret sørge for at en uavhengig sakkyn-dig, som statsautorisert eller registrert revisor, utarbeider en redegjørelse for blant annet avtalen/eiendelene mv.

Avvik fra anbefalingens punkt 4: Ingen

Punkt 5 Fri omsettelighet

Selskapets egenkapitalbevis er notert på Oslo Børs med ticker SOAG og er fritt omsettelige. Vedtektene inneholder ingen begrensninger på omsetteligheten.

Avvik fra anbefalingens punkt 5: Ingen

Punkt 6 Representantskapet

Representantskapet er bankens øverste organ og skal se til at banken virker etter sitt formål i samsvar med lov, vedtekter og Representantskapets vedtak. Representantskapet fastsetter regnskapet samt velger medlemmene til styret og valgkomité. Videre vedtar Representantskapet godtgjørelse til bankens tilitsvalgte og valgte revisor.

Representantskapet i SpareBank 1 Østfold Akershus har 25 medlemmer, 10 representanter for egenkapitalbeviserne, 10 representanter for innskyttere og 5 representanter valgt av ansatte.

Hvert annet år avholdes valgmøte for egenkapitalbevisere hvor representanter til Representantskapet velges.

Punkt 7 Valgkomité

Representantskapet velger valgkomité blant Representantskapets medlemmer bestående av 6 medlemmer og 6 personlige varamedlemmer. Valgkomiteen skal ha representanter fra alle grupper i Representantskapet. Ingen styremedlemmer eller representanter fra ledelsen er medlem av valgkomiteen. Valgkomiteen skal forberede valg til leder

Dette møtet benyttes også til å oppdatere egenkapitalbeviserne på konsernets finansielle stilling og fremtidsutsikter.

Innkalling skjer ved brev via Verdirporsentralen eller per post til eierne av registrerte egenkapitalbevis senest 14 dager før møtet. Hvert egenkapitalbevis gir rett til en stemme. Alle egenkapitalbevisere kan delta på møtet og det er anledning til å stemme med fullmakt. Det er innført stemmerettsbegrensning på 30 % av bankens totale antall utstedte egenkapitalbevis.

og nestleder i Representantskapet og valgkomiteen og øvrige medlemmer til valgkomiteen, leder, nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til styret. I tillegg skal valgkomiteen foreslå godtgjørelse til Representantskapet, styret og valgkomiteen.

→

2. Virksomhetsstyring

Punkt 8 Styret, sammensetning og uavhengighet

Styret i banken velges av Representantskapet og består av 6-8 medlemmer og inntil 4 varamedlemmer, inkludert ansatte representanter. Administrerende direktør er ikke medlem av styret, men har møte- og talerett.

Ingen av styremedlemmene valgt av Representantskapet har noen ansattel-

sesforhold eller oppdragstakerforhold til konsernet utover sine verv som tillitsvalgte.

Styret i SpareBank 1 Østfold Akershus tilfredsstiller kravene til uavhengighet som følger av Norsk Anbefaling for eierstyring og selskapsledelse.

Punkt 9 Styrets arbeid

I 2020 ble det holdt ti ordinære styremøter og syv ekstraordinære styremøter. Styret fastsetter årlig møte- og arbeidsplaner for sitt arbeid. Agendaen for det enkelte styremøte fastsettes av styrets leder i samarbeid med administrerende direktør. Det legges vekt på at styremøtene skal være godt forberedt og at alle medlemmene skal kunne delta i beslutningsprosessen.

Styret har det overordnede ansvar for forvaltning og organisering av banken i tråd med lover, vedtekter og forskrifter. I tillegg skal styret fastsette instruksjoner for den daglige ledelse, strategi, budsjett, markeds- og organisasjonsmessige mål. Styret er ansvarlig for at de midler banken rår over forvaltes på en trygg og hensiktsmessig måte. Av dette følger at styret også har plikt til å påse at bokføring og formuesforvaltning er

Revisjonsutvalgets oppgaver er regulert i finansforetaksloven § 8-19. Revisjonsutvalget skal overvåke prosessen for finansiell rapportering og vurdere om internkontrollen innenfor finansiell rapportering fungerer effektivt. Utvalget skal løpende ha kontakt med eksterne revisor og påse at konsernet har en uavhengig og effektiv eksterne revisjon. I tillegg skal utvalget forberede konsernets valg av eksterne revisor.

Risikoutvalgets oppgaver er regulert i finansforetaksloven § 13-6 (4). Risikoutvalget skal overvåke systemene for internkontroll, risikostyring og interrevisjon i konsernet og etterse at disse fungerer effektivt.

For nærmere beskrivelse om utvalgenes oppgaver se pilar 3-rapporten 2020 som er tilgjengelig på www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor/rapporter.html

GODTGJØRELSESUTVALG

Det er etablert et eget godtgjørelsesutvalg, regulert i finansforetaksloven §15-4. Se nærmere beskrivelse under punkt 11 og 12.

Avvik fra anbefalingens punkt 9: Ingen

REVISJONSUTVALG OG RISIKOUTVALG

Styret har etablert et revisjonsutvalg og et risikoutvalg som består av tre medlemmer fra selskapets styre. I risikoutvalget har det i 2020 i tillegg vært en observatør. Medlemmene velges for ett år av gangen. Utvalgene møtes mellom fire til åtte ganger i året.

Revisjonsutvalget og risikoutvalget er forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret, med formål å foreta vurderinger av utpekte saksområder og derved forbedre styrebehandlingen. Styret fastsetter instruks for revisjonsutvalget og risikoutvalget.

Punkt 10 Risikostyring og internkontroll

Kjernevirksomheten i banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko.

Risikostyringen i SpareBank 1 Østfold Akershus skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.
- Å ha en god risikokultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring og konsernets verdigrunnlag.

- Å ha et tilstrekkelig kapitalnivå ut fra valgt strategi og risikoprofil.
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter.
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Internkontrollen består av prosesser og systemer for å vurdere og teste at risikostyringen fungerer som forutsatt og støtter opp under konsernets måloppnåelse. Internkontrollen skal sikre effektiv drift, pålitelig rapportering og etterlevelse av lover, regelverk og interne krav. →

2. Virksomhetsstyring

Konsernet har etablert en struktur som på en systematisk måte identifiserer, vurderer, kommuniserer og håndterer risiko i hele konsernet, og det foretas en løpende overvåking. Risikostyringen tar utgangspunkt i fastsatt visjon, strategier og mål, samt de rammer for risikoeksponering som er fastsatt av styret. Avdeling for Risikostyring Compliance overvåker risikobildet og internkontrollen i konsernet. Kvartalsvis rapporterer avdeling for Risikostyring Compliance status til ledelse og styret. Beredskaps- og kontinuitetsplaner er utarbeidet og revideres jevnlig. Disse skal sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige, uforutsette hendelser.

Avdeling Økonomi/finans ivaretar den finansielle rapporteringen både på morbank- og konsernivå og påser at rapporteringen skjer i samsvar med gjeldende lovgivning, regnskapsstandarder og selskapets regnskapsprinsipper. Det er etablert nøkkelkontroller i prosesser knyttet til finansiell rapportering hvor det er risiko for vesentlige feil.

I arbeidet med effektiv og hensiktsmessig risikostyring og internkontroll er risikokulturen grunnmuren som de andre elementene bygger på. Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Fokus på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak bidrar til en sunn og god risikokultur. Sparebank 1 Østfold Akershus har etablert et tydelig verdi-

grunnlag og etiske retningslinjer som er godt kommunisert i hele organisasjonen.

Risikostyring og internkontroll ivaretas av tre forsvarslinjer.

Førstelinjeforsvaret består av konsernets operative funksjoner som i sitt daglige arbeid skal sørge for å etablere, styre og følge opp internkontroll innenfor eget ansvarsområde for å nå fastsatte mål knyttet til effektiv drift, pålitelig finansiell rapportering og risikostyring og etterlevelse av lover og regler. Administrerende direktør har ansvaret for den overordnede risikostyringen. Det betyr at administrerende direktør er ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringsystemer i konsernet, og at risikoeksponeringen overvåkes. Administrerende direktør er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Andrelinjeforsvaret er en uavhengig kontrollfunksjon som overvåker og rapporterer risikobildet i konsernet og følger opp at konsernet etterlever gjeldende lover og forskrifter. Avdelingen for Risikostyring og Compliance er organisert uavhengig av forretningsenhetene og rapporterer direkte til administrerende direktør. Funksjonen flagger utviklingstrender for eksisterende risikoer og potensielle nye trusler/muligheter og bistår organisasjonen i arbeidet med å iverksette og implementere effektive prosesser for å identifisere, vurdere og håndtere risiko.

Tredjelinjeforsvaret skal bidra til hensiktsmessig risikostyring og internkontroll og pålitelighet i risikorapportering og finansiell rapportering. Internrevisjonen har sitt mandat fra styret som også godkjenner internrevisjonens årsplan og budsjett. Internrevisjonens mandat er å gi en uavhengig vurdering av kvaliteten og effektiviteten i konsernets governance, risiko- og kapitalstyring, internkontroll og compliance. Den interne revisjonsfunksjonen utføres av eksterne leverandører, noe som sikrer uavhengighet, kompetanse og kapasitet. Internrevisjonen rapporterer til styret. Intern-

revisjonens rapporter og anbefalinger knyttet til forbedninger i konsernets risikostyring blir løpende gjennomgått og vurdert implementert.

Ekstern revisor omtales i punkt 15 nedenfor.

Note 7 finansiell risikostyring samt selskapets Pilar 3-rapport inneholder en ytterligere beskrivelse av risikostyring og internkontroll.

Avvik fra anbefalingens punkt 10: Ingen

Punkt 11 og 12 Godtgjørelse til styret og ledende ansatte

Medlemmer av styret mottar en årlig godtgjørelse som fastsettes av bankens Representantskap, etter innstilling fra valgkomiteen. Styremedlemmers honorar er ikke knyttet til bankens resultat

eller lignende. Ingen av styrets medlemmer valgt av Representantskapet har oppgaver for konsernet utover styrevervet. Fastsettning av lønn og annen godtgjørelse til administrerende direktør foretas av styret. Det er etablert eget Godtgjørelsesutvalg som underutvalg til styret.

Bankens ordning for godtgjørelse er i tråd med forskrift om godtgjørelses-

ordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond.

Fastlønn er hovedkomponenten i godtgjørelsen, ingen i morbank har individuelle bonuser. Ledende ansatte, risikotakere og ansatte med selvstendige kontrollfunksjoner i konsernet er identifisert iht. forskriften.

Nærmere informasjon om kompensasjon og lønn for ledende ansatte fremgår av note 21.

Avvik fra anbefalingens punkt 11 og 12: Ingen

→

2. Virksomhetsstyring

Punkt 13 Informasjon og kommunikasjon

Korrekt, tidsriktig og effektiv kommunikasjon om konsernets utvikling og resultater skaper tillit og troverdighet overfor investormarkedet og øvrige interessegrupper som ønsker å følge bankens utvikling. All rapportering er basert på åpenhet og likebehandling av aktørene i verdipapirmarkedet. SpareBank 1 Østfold Akerhus har egne nettsider for investorinformasjon. Finanskalender, års- og kvartalsrapporter, presentasjonsmaterieell og pilar 3 gjøres tilgjengelig her. I tillegg til investorside- ne og børsmeldinger, formidles informa- sjon til markedet gjennom regelmessige presentasjoner ovenfor samarbeids- partnere, lånegivere og investorer. Avvik fra anbefalingens punkt 13: Ingen

Punkt 14 Selskapsøvertakelse

SpareBank 1 Østfold Akerhus er en del- vis selveiende institusjon som ikke kan bli overtatt av andre gjennom oppkjøp uten behandling i selskapets organer. SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akerhus og SpareBank 1 stiftelsen Halden har styrevedtatt hver for seg at de begge som et minimum skal eie 15 % av egen- kapitalbevisene i SpareBank 1 Østfold Akerhus. Eierstrukturen i en sparebank er lov- regulert og det må gis tillatelse fra Fi- nansstilsynet for eierandel over 10 % av eierandelskapitalen. Oversikt over de største egenkapitalbevisene i Spare- Bank 1 Østfold Akerhus finnes i egen note i årsrapporten. Avvik fra anbefalingens punkt 14: Lovpå- lagte eierbegrensninger.

Punkt 15 Revisor

Avdeling Økonomi/finans ledes av vise- administrerende direktør/CFO og er or- ganisert uavhengig av forretningsområ- dene. Avdelingen ivaretar den finansielle rapporteringen både på morbank- og konsernivå og påser at rapporteringen skjer i samsvar med gjeldende lovgiv- ning, regnskapsstandarder og selska-

Ekstern revisor velges av representant- skapet etter anbefaling fra revisjonsut- valget og innstilling fra styret. Selskapet har samme revisor i morselskapet og i alle datterselskap. Ekstern revisor fore- tar den lovbestemte bekreftelsen av den økonomiske informasjon som fore- takene gir i sine offentlige regnskap. Ekstern revisor presenterer årlig en plan for revisjonsarbeidet for revisjonsutval- get. Ekstern revisor deltar i styremøtene som behandler årsregnskapet og i til- legg møter med revisor i revisjonsutvalgets Styret avholder årlig minst ett møte med revisor uten at administrerende direktør eller andre fra administrasjonen er til stede. Eventuell rådgivning fra ekstern revisor skal til enhver tid ligge innenfor ram- mene av revisorlovens regler. Reprè- sentantskapet vedtar ekstern revisors godtgjørelse for revisjon og eventuelt andre tjenester. Ekstern revisor gir rev- sjonsutvalget en beskrivelse av hoved- elementene i revisjonen foregående regnskapsår, herunder om det er iden- tifisert vesentlige svakheter i selskapets interne kontroll knyttet til regnskaps- rapporteringsprosessen inklusive even- tuelle forslag til forbedringer. I tillegg bekrefter revisor sin uavhengighet og opplyser om hvilke andre tjenester enn lovpliktig revisjon som er levert til fore- taket i løpet av regnskapsåret. Avvik fra anbefalingens punkt 15: Ingen.

Våre medarbeidere

Våre viktigste ressurser er engasjerte og dyktige medarbeidere som hver dag bidrar til å skape resultatene til konsernet. I 2020 var det 211,5 (206,8) årsverk i konsernet.

Bærekraftsmål:

4 God utdanning.
8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst

KOMPETANSE OG ORGANISASJONS-UTVIKLING

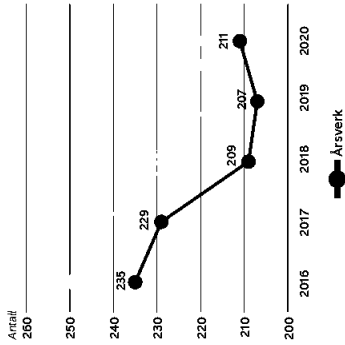
Omstillingsevne og kontinuerlig utvikling er avgjørende for å være relevant for kundene i fremtiden og dermed bankens konkurransekraft. Derfor er oppdatert fagkompetanse og digital kompetanse kombinert med endrings- og læringsvevne vesentlig for fremtidens medarbeidere. Tilrettelegging av strukturert kompetanseutvikling er viktige tiltak. Samtidig er den enkelte arbeidsoppgaver en betydningsfull læringsarena. En stor del av utviklingen og læringen skjer i det daglige. Dette forutsetter en god læringskultur med bevissthet om hva og hvordan man lærer, og systematikk for kunnskapsdeling.

Kompetanse utvikles etter hvert som behov oppstår som følge av nye opp-

forankret i vår leder-, organisasjons- kulturplattform og strategi er av stor betydning for å bygge kultur og nå strategiske mål.

En kompetanseportal er tilknyttet systemet for mål- og utviklingssamtaler hvor den enkelte gjennomfører kurs og oppdateringer løpende. En egen SØA-skole der ansatte får opplæring i relevante fagområder i nye roller bidrar til strukturert og effektivt mottak og opplæring av nyansatte og ved interne forflytninger. Internt eller eksternt utviklede kurs og fagsamlinger, treninger, e-læringer og podcast er normalt en veksel mellom digitale og fysiske arenaer. Koronapandemien har medført at den digitale arenaen har vært mest benyttet. Det gjennomføres læringsaktiviteter både rettet mot det enkelte fagområdet og hele organisasjonen. Samtlige medarbeidere får jevnlig kompetanseoppdatering innen områder som IT-sikkerhet, håndtering av personopplysninger, etikk og antihvitvasking/antiterrorfinansiering.

Ansatte og årsverk

være vårt kjennetegn. Vi vil også i 2021 fortsette arbeidet med systematisk kompetanseutvikling og styrke læringskulturen blant våre medarbeidere. Fremover er det viktig å sikre at vi bruker potensialet i medarbeiderne gjennom involvering i prosesser og beslutninger. Blant lærings tiltakene inngår det å utvikle kompetanse om bærekraft og klimarisiko gjennom generell og rolletilpasset opplæring.

Retningslinjer: Kompetansestrategi, retningslinjer for læring og utvikling, verkøy for mål- og utviklingssamtaler, personalhåndbok, policy og rutiner for de ulike fagområdene.

Evaluering: Kundetilfredshetsmålinger, organisasjonsundersøkelser, oppfølging av kursgjennomføringer, mål- og utviklingssamtaler.

2. Virksomhetsstyring

Bærekraftsmål:
Slikessjelling mellom kjønnene
10 mindre ulikhet

5 LIKESTILLING MELLOM KJØNNENE

10 MINDRE ULIKHET

ARBEIDSMILJØ OG ARBEIDSFORHOLD

Det er et mål å være en attraktiv arbeidsgiver som tiltrekker, utvikler og beholder riktig kompetanse. En god organisasjonskultur er et fundament for å realisere bankens strategi. For å skape resultater som gir gode vilkår til kunder, lokalsamfunn og eiere kreves dyktige, engasjerte medarbeidere og ledere med felles norm for handlinger. Ved å ha kunden i fokus og ta kundens perspektiv skal banken utvikles i takt med kundebehov, med kontinuerlige forbedringer som en del av vår organisasjonskultur. Bedre-Sammen-Tett på representerer viktige verdier i organisasjonskulturen, og er godt kjente og hyppig brukte begrep blant medarbeidere og ledere.

Det gjennomføres flere organisasjonsundersøkelser i løpet av året. Den årlige organisasjonsundersøkelsen diskuteres i styret, med tillitsvalgte og verneombud, og følges opp i avdelingene gjennom involvering av medarbeidere. Arbeidsmiljøet oppleves som godt, med engasjerte medarbeidere som er stolte av arbeidsplassen, opptatt av samarbeid, kunnskapsdeling og utvikling.

Samarbeid i team og på tvers av avdelingsgrenser er viktig for den enkelte og bankens utvikling. Det gjennomføres ulike aktiviteter, både avdelingsvis og som konserntiltak, som skal bidra til et godt sosialt miljø og god fysisk helse. Det er lagt til rette for bruk av fleksibel arbeidstid i de avdelinger hvor det er mulig. En egen organisasjonskulturgruppe som er etablert på tvers av organisasjonen jobber med ulike tiltak for trivsel og medarbeiderskap. Flere organisasjonsutviklings tiltak og sosiale aktiviteter som var planlagt i 2020 har blitt satt på vent grunnet koronapandemien. Digitale arenaer har til en viss grad erstattet noe gjennom jevnlig digitale ledermøter, hyppig digital informasjon og digitale allmøter.

Bedre Sammen Tett på

ARBEIDSTAKERRETTIGHETER

Det er et mål å ivareta arbeidstakers rettigheter og fremme et trygt og sikkert arbeidsmiljø på en god og systematisk

måte for medarbeidere i alle aldersgrupper og livsfaser. Arbeidstakers rettigheter er regulert gjennom tariffavtaler, interne retningslinjer og samarbeid gjennom jevnlig møter med tillitsvalgte og verneombud. Samarbeidet mellom ledelsen og ansattes representanter er meget god. Det er etablert elektronisk personalhåndbok og HMS-håndbok som til enhver tid er oppdatert på gjeldende lover og retningslinjer.

Retningslinjer: System for mål- og utviklingssamtaler, personalhåndbok, HMS-håndbok, etiske retningslinjer.

Evaluering: Kundetilfredshetsmålinger, organisasjonsundersøkelser, oppfølging av kursgjennomføringer, mål – og utviklingssamtaler.

2. Virksomhetsstyring

HELSE OG SIKKERHET

Syketraværet (syke- og egenmeldt fravær) var 4,8% i 2020, omtrent samme nivå som året før (4,7%). Det jobbes aktivt med forebygging, og sykemeldte følges tett opp med mulighet for tilrettelegging. Fysisk aktivitet tilrettelegges og støttes gjennom ulike ordninger. På hovedkontoret gjennomføres det ukentlig korte samlinger med enkle treningsøvelser som kan utføres i det daglige for å forebygge muskel- og skjelettplager. Som følge av koronapandemien er den satt på vent, men gjenopptatt i digital form. Det har vært anbefalt digitale treningsprogram og innlagt aktivitet som gåturer for de som har hjemmekontor. Medarbeiders helse og sikkerhet har hatt høy fokus gjennom koronapandemien.

mien. Konsernets retningslinjer har vært noe strengere på enkelte områder enn de nasjonale og kommunale anbefalinger og påbud.

Det gjennomføres årlige verneverdier på arbeidstidene i samarbeid med verneombud. Samtlige medarbeidere er tilknyttet helseforsikring, har tilgang på heiv- og senkbare arbeidsbord og mulighet for ergonomisk veiledning gjennom vår bedriftshelsestjeneste. Det har i 2020 ikke vært rapportert om noen ulykker. Det gjennomføres jevnlig informasjon/øvelser for å håndtere krise- og truslesituasjoner, både i form av deltakelse i større øvelser, egne øvelser eller varslingsøvelser for kriseledelse og krisestab.

LIKESTILLING OG TILTAK MOT

DISKRIMINERING

Banken en viktig samfunnsaktør med forpliktelser til å drive en bærekraftig virksomhet. Vi har et godt omdømme som en attraktiv arbeidsgiver, og ønsker å gjenspeile samfunnet vi er en del av.

Det er et mål at begge kjønn er representert i balansert grad der beslutningene treffes, og at det er mangfold i ledergruppene og blant bankens ansatte. Det legges vekt på kompetanse og egnethet i utvelgesprosesser, og det er ingen forskjeller i forhold til kvinner og menns mulighet til å søke og komme i betraktning for videre utvikling og nye stillinger.

Bærekraftsmål:

5 likestilling mellom kjønnene
8 anstendig arbeid og økonomisk vekst
10 mindre ulikhet

Kriterier for fastsettelse av lønn er heller ikke påvirket av den ansattes kjønn. Lokale lønnsstillegg skjer ut fra en årlig vurdering av individuelle prestasjoner og bidrag til kollektiv resultatoppnåelse over tid. I de årlige lokale lønnsvurderingene er ikke lønn et fast fokuspunkt. Banken har ingen bonusordninger eller særskilte incentivordninger for ledere. Statistikk for lønnsforskjeller mellom kvinner og menn vurderes årlig sammen med tillitsvalgte. Tema knyttet til om det er risiko for at holdninger, fordommer og strukturer kan føre til diskriminering eller være til hinder for likestilling er drøftet med tillitsvalgte. Det er ikke kommet innspill som tyder på at det, men det vil bli fulgt opp fremover. Fleksitid kan benyttes i de fleste avdelinger, og det er fleksible ordninger som tilrettelegger for å kombinere jobb og familieliv i ulike livsfaser. Banken er fleksibel når det gjelder til å innvilge permisjon og deltidordninger for kvinner og menn som er i en omsorgssituasjon.

Resultatene av det målrettede arbeidet med lønnsbalanse i besluttede organer synliggjøres av kjønnsfordelingen blant ledere i styrende organer og i virksomheten. I bankens styre er det åtte faste medlemmer, av disse er fire kvinner og fire menn. Det er tre kvinner og tre menn i konsernets ledergruppe. Blant bankens øvrige ledere, avdelingsledere/banksjefer er det ni kvinner og ni menn. Av morbankens 169 ansatte er det 101 kvinner og 68 menn. I bankens representantskap er det ti medlemmer inkludert varamedlemmer, hvorav fem kvinner og fem menn.

” I bankens styre er det åtte faste medlemmer, av disse er fire kvinner og fire menn. Det er tre kvinner og tre menn i konsernets ledergruppe. Blant bankens øvrige ledere, avdelingsledere/banksjefer er det ni kvinner og ni menn.

Det arbeides aktivt for å forhindre diskriminering som følge av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder eller kombinasjon av disse. Dette omfatter blant annet bevissthet og oppfølging knyttet til rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter.

Det aksepteres ingen form for diskriminering, mobbing, trakassering, inkludert uønsket seksuell oppmerksomhet eller annen upassende atferd i forhold til kollegaer eller andre man forholder seg til som medarbeider. Dette tydeliggjøres i etiske retningslinjer som inkluderer rutiner for varsling av kritikkverdige forhold.

Retningslinjer: Etisk retningslinjer, Personhåndbok, HMS-håndbok, prosess for rekruttering.

Evaluering: Kundetilfredshetsmålinger, organisasjonsundersøkelser, oppfølging av kursgjennomføringer, mål- og utviklingsamtaler.

2. Virksomhetsstyring

Årsværk og kjønnsfordeling	
Antall årsværk, morbank	165
Antall kvinner	101/59,8%
Andel kvinnelige ledere	9/50%
Andel kvinner i konsernledelsen	3/50%
Andel kvinner i styret	4/50%
Sykefravær	4,8%
Antall rekrutteringer morbank internt	9/41%
Antall rekrutteringer morbank eksternt	13/59%
Gjennomsnittsalder	47
Gjennomsnittlig ansettelsestid	14,5
Andel midlertidige ansettelser	77%

401-1 Nyansettelser og turnover

Oppgj det totale antallet og frekvensen av nye ansettelser i rapporteringsåret fordelt på alder.	2 under 30 10 mellom 30-50 1 over 50	Kun eksterne ansettelser
Oppgj det totale antallet og frekvensen av nye kvinnelige ansettelser i rapporteringsåret.	8 kvinner	
Oppgj det totale antallet og frekvensen av nye mannlige ansettelser i rapporteringsåret.	5 ansettelser	Banken er en region
Oppgj det totale antallet og frekvensen av nye ansettelser under rapporteringsåret fordelt på region.	5 sluttet og 22 begynt (ikke tatt med uføre/alderspensjonister)	Ikke fordelt på alder. Turnover - uten de som går av med pensjon
Oppgj det totale antallet og gjennomsnittsfrekvensen av kvinnelige ansatte under rapporteringsåret.	2 sluttet og 10 nye ansatte kvinner	
Oppgj det totale antallet og gjennomsnittsfrekvensen av mannlige ansatte under rapporteringsåret.	3 sluttet (12 nye ansatte)	
Oppgj det totale antallet og gjennomsnittsfrekvensen av ansatte under rapporteringsåret fordelt på region.		Vi er en region

GRI 401-2 Fordeler gitt til fulltidsansatte, men ikke til midlertidige eller deltidsansatte.

Fordeler gitt til fulltidsansatte, men ikke til deltidsansatte eller midlertidig ansatte.	Alle fast ansatte med 20% stilling eller mer har samme rettigheter og ansattegodter. Vikarer er kun tilsattet pensjonsordning og yrkesskadeforsikring
---	---

GRI 401-3 Foreldrepermisjon	
Totalt antall ansatte med rett til foreldrepermisjon, fordelt på kjønn	Samtlige ansatte
Totalt antall kvinnelige ansatte som tok foreldrepermisjon	4
Totalt antall mannlige ansatte som tok ut foreldrepermisjon	1
Totalt antall kvinnelige ansatte som returnerte til arbeid i rapporteringsperioden etter endt foreldrepermisjon.	1,3 er fortsatt i perm
Totalt antall mannlige ansatte som returnerte til arbeid i rapporteringsperioden etter endt foreldrepermisjon.	0,1 er fortsatt i perm

GRI 404-3 Prosentandel av ansatte som har regelmessige medarbeidersamtaler

Andel ansatte som får regelmessige prestasjons- og karriereutviklingsstiltbakemeldinger	90% av medarbeiderne har gjennomført fire kvartalsvise mål- og utviklingsamtaler i 2020	Omfatter alle medarbeidere, ingen forskjell på kjønn
---	---	--

GRI 405-1 Kjønnssammensetning i styrende organer og ledelsen

Rapporter den prosentvise andelen av individer i alder 30-50 år i organisasjonens styringsorgan.	37,5%	Kun styret
Rapporter den prosentvise andelen av individer i alder over 50 år i organisasjonens styringsorgan.	62,5%	Kun styret
Rapporter på den prosentvise andelen av ansatte i alder under 30 år per ansattkategori.	Konsernledelsen: 0%	
	Øvrig ledelse 0%	
	Linje: 10,9%	
	Stab/støtte: 7,9%	
	Særlige stillinger: 0%	Fast ansatte
Rapporter på den prosentvise andelen av ansatte i alder 30-50 år per ansattkategori	Konsernledelsen: 16,7%	
	Øvrig ledelse 61,1%	
	Linje: 44,6%	
	Stab/støtte: 42,1%	
	Særlige stillinger: 20	Fast ansatte
Rapporter på den prosentvise andelen av ansatte i alder over 50 år per ansattkategori.	Konsernledelsen: 83,3%	
	Øvrig ledelse: 38,9%	
	Linje: 44,6%	
	Stab/støtte: 50%	
	Særlige stillinger: 80	Fast ansatte
Rapporter på den prosentvise andelen av ansatte der annen indikasjon på mangfold er relevant (som minoriteter og sårbare grupper) per ansattkategori		Ingen data på tidspunktet

↑

2. Virksomhetsstyring

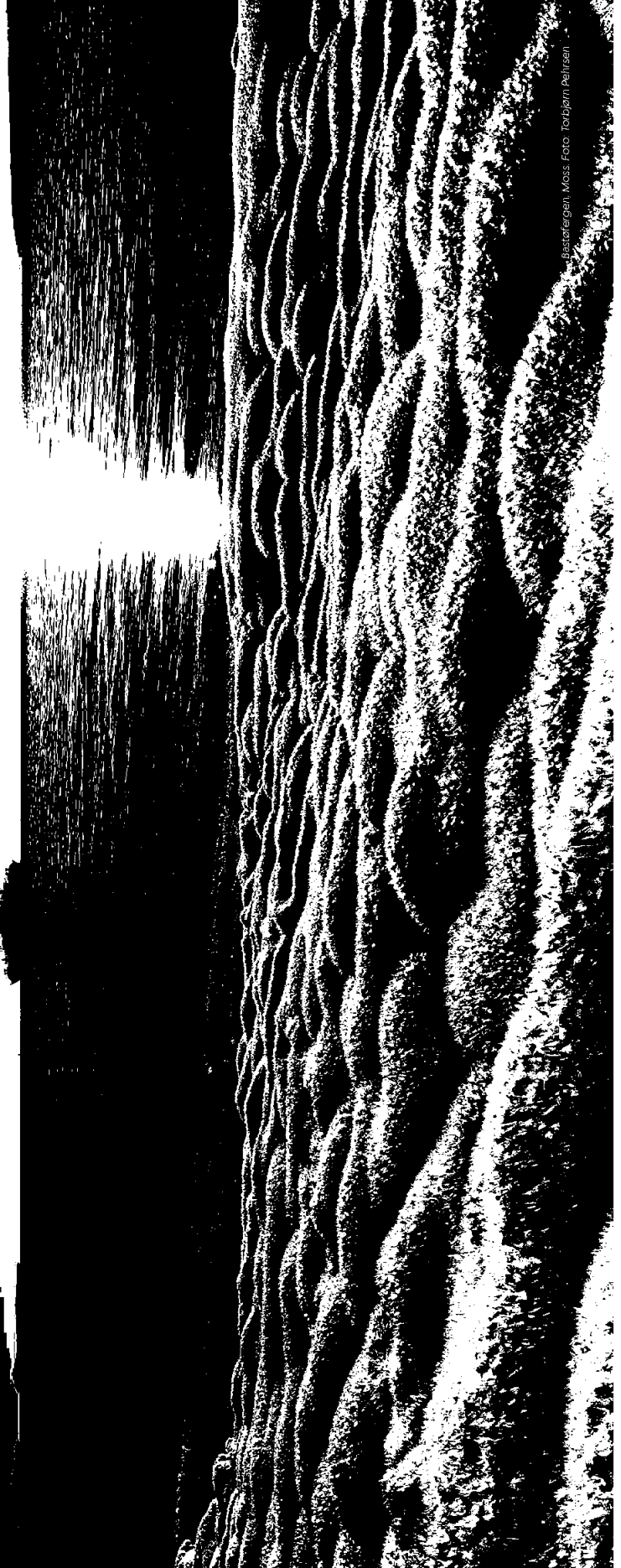
GRI 405-2 Lønnsforskjeller mellom menn og kvinner	
Kvinner gjennomsnittslønn i prosent av menns gjennomsnittslønn:	Konsernledelsen: 85% Øvrig ledelse: 95% Særlige stillinger: 89% Stab/støtte 89% Linje 89%
	Rapportert på regionen samlet. Analysene er ikke korrigert for strukturelle forhold, eller knyttet til alder, ansettelsesnivå eller utdanningsnivå
Rapporter definisjonen brukt for «viktige arbeidsteder.»	Rapportert for regionen samlet

GRI 406-1 Antall tilfeller av diskriminering og korrigerende tiltak som er iverksatt	
Totalt antall tilfeller av diskriminering	Ingen rapporterte

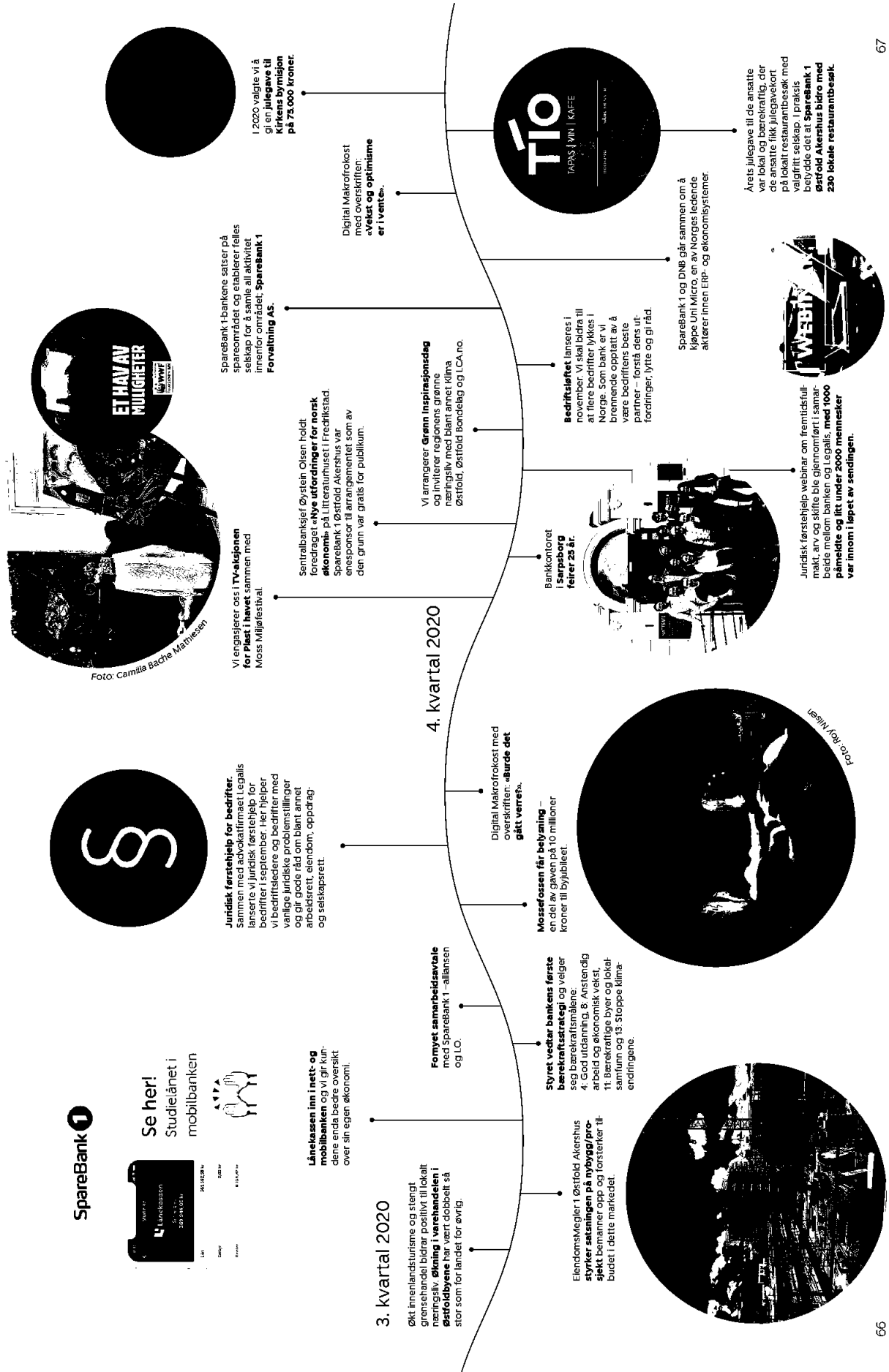
	2019	2020
Likestillingsrapportering		
Uttak av permisjon 2020 dagsverk		
Menn:	114	21
Kvinner:	279	591
Sykefravær kjønn 2020 (egen- og legemeldt og koronafravær)		
Menn:	2%	1,5%
Kvinner:	7%	7,4%
Fravær syke barn inkl. korona dagsverk		
Menn:	28	58
Kvinner:	74	59
Andel deltid (av antall deltid)		
Menn:	6,3	6
Kvinner:	93,7	94

3. Tilbakeblikk 2020

Buskerørgen, Moss. Foto: Torbjørn Petrusen

4. Bærekraft og samfunn

Vårt globale ansvar

Som lokal sparebank har vi lang tradisjon for å ivareta vårt lokalsamfunn gjennom å skape vekst og utvikling. Bærekraft er godt forankret i vår virksomhetsstrategi og vi arbeider med å finne nye, gode løsninger for en bærekraftig utvikling av regionen og våre lokalsamfunn.

Samtidig som vårt engasjement for lokal bærekraft er stort, er det også viktig å støtte arbeid som gjøres nasjonalt og globalt. Det innføres stadig nye retningslinjer og rammeverk som vi som finanshus må implementere og følge. Velkartet til Finans Norge fra 2018 legger tydelige føringer, og den kommende EU taksonomen blir et klassifiserings-system utarbeidet for å kunne vurdere om økonomiske aktiviteter kan anses som bærekraftige. Et rammeverk som vil gjøre seg gjeldende og påvirke flere av våre kunder.

Endringer i teknologi og marked vil by på både nye muligheter, men også nye utfordringer der flere av våre kunder vil være eksponerte for klimarelatert omstillingsrisiko i de kommende årene. Fysiske klimarisiko som økt nedbør, jordras og ekstrem tørke har vi allerede vært vitner til de senere årene, og dette er risikoelementer som vil fortsette å være til stede som en konsekvens av klimendringene. Som en lokal sparebank, skal vi være vår rolle bevisst og blant annet arbeide med å opplyse våre kunder om det nye risikobildet. Vi skal være en sparringspartner og bidra til å lokalt

næringsliv kommer styrket ut av den store omstillingen.

Vi erkjenner at vi som bank er en viktig bidragsyter innen bærekraftsarbeidet ettersom vi har stor innflytelse og påvirkning på retningen til pengestrømmen og de midlene vi håndterer og forvalter. Vi tar dermed også vårt globale ansvar på alvor og støtter opp under at alle må gå sammen og bidra til arbeidet med en mer bærekraftig klode.

Målet er å være en organisasjon som har et aktivt forhold til bærekraftig utvikling og som bidrar med å ta ansvar for de utfordringene som samfunnet står overfor. Utover at bærekraftsarbeidet er en integrert del av strategien vår er vi også knyttet til initiativer og rammeverk for å sikre at vårt bidrag er i tråd med krav fra våre interessenter.

GRI

2020 er første året banken gjennomfører rapporteringen etter GRI (Global Reporting Initiative) Standarden. Rammeverket er anerkjent globalt og er blant annet anbefalt av Oslo Børs veiledning for rapportering av samsfunnsansvar. →

Mysenelva. Mjysen. Foto: Jonas Ingstad

4. Bærekraft og samfunn

KLIMAREGNSKAP

Som et første ledd i arbeidet med å kartlegge klimagassutslipp knyttet til vår virksomhet har vi laget et klimaregnskap for egen drift, som inkluderer utslipp fra scope 1, scope 2 og scope 3 (tjenestereiser). Den internasjonale standarden Greenhouse Gas (GHG) protokollen er rammeverket som ligger til grunn for klimaregnskapet. Dette vil være et viktig verktøy i arbeidet vårt med å identifisere konkrete tiltak for å kunne redusere klimagassutslipp fra egen drift. Videre arbeid vil være å kartlegge scope 3 utslipp i vår verdikjede, deriblant utslipp fra vår utlansportefølge og investeringer. Som bank har vi et stort potensial for å bidra til betydelige utslippsreduerende tiltak i disse kategoriene, og på den måten støtte opp under Parisavtalen og klimamålene satt av regjeringen. Klimaregnskapet for 2020 er i sin helhet lagt til som vedlegg.

TCFD

Vi startet arbeidet med å rapportere i henhold til rammeverket til Task-force on Climate-Related Financial Disclosures

(TCFD) i 2020. Rapporten kommuniserer vårt arbeid med klimarisiko, i tillegg til å bygge opp våre rutiner rundt identifisering og håndtering av klimarelaterte risikoer og muligheter. Arbeidet med klimarisiko vil være et videre fokusområde for oss i 2021. Den overordnede TCFD-rapporten vår står i kapittel 7 Detaljer om bærekraft.

KLIMAKOMPENSERING

Vi har kjøpt klimakvoter utstedt av FN for å kompensere for vårt kartlagte klimagassutslipp på 59 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e) i 2020. Dette er ment som et midlertidig tiltak frem til vi får identifisert og iverksatt konkrete tiltak som bidrar til reduksjon i våre klimagassutslipp.

BÆREKRAFT HOS LEVERANDØRER

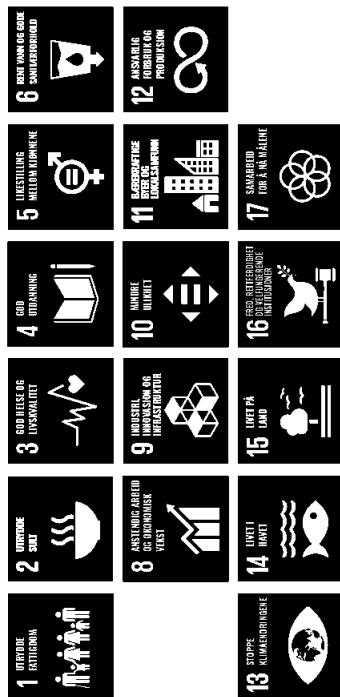
Vi stiller en rekke krav til arbeidet med bærekraft hos våre leverandører. Les mer i kapittel 7 Detaljer om bærekraft.

Drøbak Golf, Pb. Foto: Christer Dahl

FNs bærekraftsmål

Høsten 2015 vedtok FNs medlemsland bærekraftsmålene for å sikre en bærekraftig utvikling. De består av 17 mål og 169 delmål og skal fungere som en felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

Våre bærekraftsmål

Banken har sluttet oss til FNs bærekraftsmål der vi anerkjenner det globale samarbeidet som må ligge til grunn for å lykkes. Vi stiller oss bak alle målene når vi utøver vårt arbeid. I forbindelse med utviklingen av vår bærekraftstrategi har vi identifisert fire bærekraftsmål som vi vil ha særlig fokus på, som vi mener er mest relevante for vår virksomhet og er der vårt arbeid kan bidra i mest positiv retning.

SDG 4 – GOD UTDANNING

- Kompetanseheving i egen organisasjon som bidrar til kompetanseheving inn mot person- og bedriftskunder og lokalsamfunnet

SDG 8 – ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST

- Innovasjon og digitalisering
- Ansvarlige utlån, investeringer og forvaltning
- Anstendig arbeid, likestilling og mangfold i arbeidslivet
- Sysselsetting
- Anti-korrupsjonsarbeid og etikk
- Innsats mot hvitvasking og økonomisk kriminalitet

SDG 11 – BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN

- Bistå næringslivet i omstilling og bidra til lokal næringsutvikling
- Bankens rolle i lokalsamfunnet
- Bygge bro mellom bygd og by
- Jordbruk
- Kyst

SDG 13 – STOPPE KLIMAENDRINGENE

- Klimakompensert bank
- Bistå næringslivet i det grønne skiftet
- Tilpasning til klimaendringer
- Bankens egen drift

4. Bærekraft og samfunn

Interessentdialog og vesentlighetsanalyse

Dialog og samarbeid med våre viktigste interessenter er avgjørende for at vi skal kunne nå våre bærekraftsmål. Det gir oss viktig input på hvilke muligheter og risikoer interessentene mener SpareBank 1 Østfold Akershus står ovenfor, hvordan vi kan gjøre en positiv forskjell og hvor vi kan minske vår negative påvirkning.

I arbeidet med konsernets bærekraftstrategi gjennomførte vi i 2020 en vesentlighetsanalyse med våre viktigste interessenter. Følgende interessentgrupper/roller var representert i undersøkelsen:

- Ansatte
- Tillitsvalgte
- Styreleder
- Kunder
- Elere og investorer
- Viktige organisasjoner (LO og NHO, Innovasjon Norge, Klima Østfold), Regionale politikere.

Nasjonale myndigheter ble representert ved interne ressurser som har god innsikt i lovverk og gjeldende retningslinjer. Temaene som ble kartlagt i interessenanalysen var innenfor områdene leveandrer, egen drift, kreditt-områdene, investeringer, forvaltning og gavevirksomheten.

INTRESSENTDIALOG

Dialog og samarbeid med våre interessenter er viktig for at banken skal nå

våre ambisjoner, levere på omgivelsens ønsker og vår plass i lokalsamfunnet.

I 2020 har SpareBank 1 Østfold Akershus hatt kontakt med interessentene på ulike arenaer og om mange ulike temaer. Dialog og samarbeid gjør oss bedre. Hvordan og hvem vi samarbeider med er nærmere beskrevet i ulike kapitler i årsrapporten.

Se også tabell med oversikt over bankens interessentdialog i vedlegget *Detaljer kryttet til bærekraft*.

Av interessentkartet på neste side fremgår de interessentgruppene vi identifiserte som mest relevante.

Løpende interessedialog er svært betydningfullt i form av innspill og tilbakemeldinger, deriblant bankens arbeid med bærekraft. Samarbeidet med dem er høyt prioritert, da de påvirker og gir innspill til hvordan banken skal prioritere arbeidet med bærekraft. Dette gir oss et bredt perspektiv og best mulig

STRATEGISK VIKTIGHET FOR INTERESSENTER		STRATEGISK VIKTIGHET FOR SPAREBANK 1 ØSTFOLD AKERSHUS	
Viktigst	Viktig	Viktigste	Viktigst
Mangfold og likestilling Innovasjon og digitalisering	Transport Avfall/matsvinn	HMS Grønne produkter i personmarkedet Klima og miljø i eget hus	Ansvarlig utlån Bekjempe økonomisk kriminalitet Personvern Lokal støttespiller
	Aktivt eierskap Naturmangfold	Ansvarlig markedsføring Fornybar energi og energieffektivisering Krav til leverandører om arbeidskrettsrettigheter Miljøkrav til leverandører og samarbeidspartnere	Utsjant læring

grunnlag for å kunne gjøre gode valg og prioriteringer for hvordan vi kan bidra til bærekraftig utvikling i vår region fremover i lys av hva som er viktig for våre omgivelser.

FØLGENDE OMRÅDER PEKTE SEG UT I VESENTLIGHETSANALYSEN
Høye forventninger til konsernets rolle som lokal støttespiller, og for lokalt næringsliv spesielt. Konsernet bør ta en rolle som pådriver og rådgiver for grønn omstilling i næringslivet, gjennom arbeid utlån og investeringer, og gjennom arbeidet med økonomisk kriminalitet, personvern og informasjonssikkerhet.

I tillegg var mange opptatt av at gavevirksomheten fortsatt bør regnes med som en viktig ressurs for å kunne bidra til fremtidig bærekraftig utvikling.

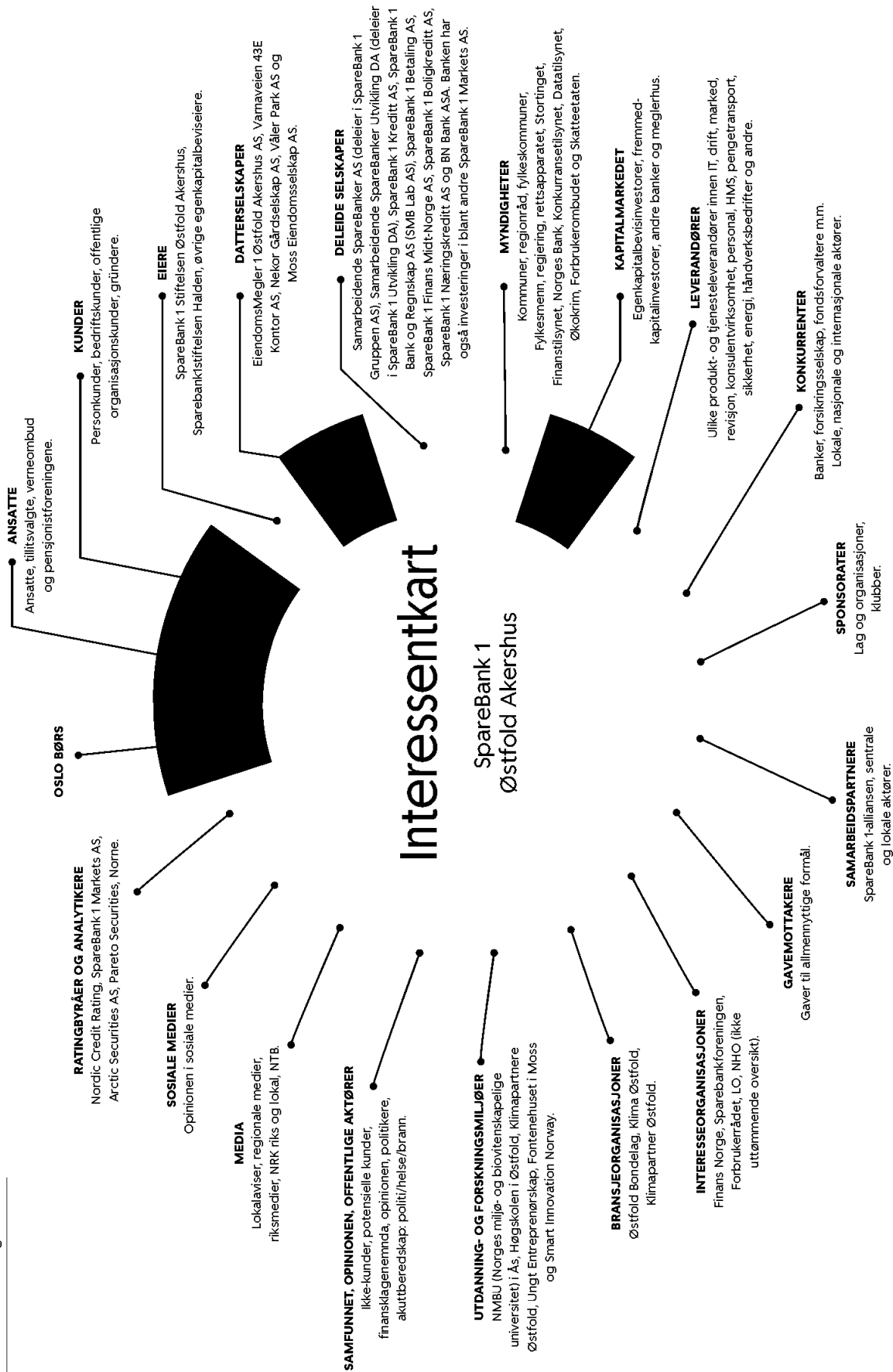
På bakgrunn av vesentlighetsanalysen fulgt opp av interne prosesser i ledelsen

og forankring i styret, skal SpareBank 1 Østfold Akershus legge hovedvekten av sin bærekraftsatsing innenfor fire hovedsatsinger. Det handler å jobbe med bærekraft innenfor kjernevirksomheten, og hvordan vi gjennom å være rådgiver og pådriver skal bidra til grønn omstilling av lokalt næringsliv. Det handler også om vår rolle som lokal støttespiller og å ivareta og forbedre klima og miljøavtrykk i eget hus. Ut fra disse områdene, har vi valgt ut fem vesentlige tema som utdypes i neste kapittel i denne rapporten:

- 1) Ansvarlige utlån
- 2) Ansvarlige investeringer
- 3) Arbeid mot økonomisk kriminalitet
- 4) Personvern
- 5) Bidrag til bærekraftige formål.

Vi vil understreke at kompetanse og god kommunikasjon er avgjørende faktorer for å lykkes i arbeidet med våre vesentlige tema.

4. Bærkraft og samfunn

5. Våre vesentlige temaer innen bærekraft

Vesentlighetsanalysen gjennomført i juni 2020 dannet grunnlaget for hvilke tema innenfor bærekraft konseptet skal ha særskilt fokus på, og hvilke GRI indikatorer vi rapporterer i henhold til. Her finner du en nærmere utdyping av våre fem vesentlige tema.

5.1 Ansvarlige utlån

Banken har drevet bærekraft utvikling av våre lokalsamfunn i 185 år. Å gi lån til privatkunder og bedriftskunder er bankens kjernevirksomhet, og vi integrerer samfunnsansvar i vår virksomhet fordi det er moralsk og etisk riktig, samtidig som det er god risikostyring.

Gjennom ansvarlige utlån skal vi bidra til lokal verdiskaping og tilrettelegge for at vår region er et attraktivt område for de menneskene som bor og driver næringsvirksomhet her.

Som långiver er vi bevisst vårt ansvar og våre muligheter. Det betyr at vi gjør vurderinger på hva vi låner ut penger til. Vi har stor påvirkningskraft, og gjennom finansiering kan vi være en pådriver for omstilling og lede bedrifter og privatpersoner i en bærekraftig retning.

Bedriftsmarkedet (BM) står for mindre enn en fjerdedel av bankens utlån, men det er her vi har størst mulighet for positiv påvirkning og størst risiko for negativ påvirkning på miljø, natur og klima, menneske- og arbeidstakerrettigheter, samt økonomisk kriminalitet og styring (forkortes gjerne ESG-risiko). Banken finansierer virksomheter som er avgjørende for opprettholdelse av arbeidsplasser,

og gjennom finansielle tjenester stimulerer vi til etablering av nye virksomheter og vekst i eksisterende bedrifter.

Bedriftsmarkedet (BM)

Banken har ikke, og skal ikke ha, kunder innen bransjer som forurenser miljøet vesentlig, er skadelig for arts mangfoldet, kontroversiell våpenproduksjon, kraftproduksjon innen kull eller olje, porno-grafisk virksomhet eller tobakkindustri.

HVA BLE GJORT I 2020

I 2020 startet vi for alvor arbeidet med å integrere bærekraft i våre kredittvurderinger.

Banken erfarer at det er et stort behov for å bevisstgjøre mange næringskunder med hensyn til å vurdere og forstå bærekraftsrisiko. Gjennom å være en →

5. Våre vesentlige temaer innen bærekraft

STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRÅDET

Viktige retningslinjer: Strategi for bærekraft, Retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft for bedriftsmarkedet samt veiledning og bærekraft, bedriftsmarkedet.

Mål for 2021:

- Vi skal ha en bærekraftig kredittportefølje.
- Våre rådgivere skal vurdere relevante ESG-faktorer i alle kredittsaker for BM.
- Vi skal bidra til at våre kunder får et bevisst forhold til bærekraft, klima og miljørisiko.

GR-indikator: F7, F8, S0A-1. Oppfølging: 404-2.3.
SDG: 8.10, 9.4, 12.2, 12.6, 12.8, 13.3, 15.a, 15.b og 16.4.

god sparringspartner for kundene våre skal vi bidra til å øke bedriftenes bevissthet og praksis rundt bærekraft. Gjennom dialog og krav til ansvarlighet er vårt mål å påvirke til en positiv samfunnsutvikling og redusere både kundenes og vår egen risiko.

Det er i 2020 utarbeidet nye retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft

i bedriftsmarkedet, samt veiledning for vurdering av samfunnsansvar og bærekraft i kredittprosessen.

Fra og med 2021 er det krav om at ESG-risiko skal vurderes i forbindelse med alle lånesaker over en viss størrelse, på lik linje med øvrige risikoforhold.

Sentralt i vår vurdering er kundens holdning og økonomiske evne til å kunne et-terleve krav som er og vil bli pålagt. Vi skal bevisstgjøre kundene gjennom relevante spørsmål og dialog om temaet, og vi skal være en pådriver for at våre kunder reduserer risikoene gjennom bærekraftige investeringer.

I tillegg er det i 2020 implementert et samsvar-spørsmål i alle lånesaker, som gjør at saksbehandlere må svare på hvorvidt kundens egne opplysninger stemmer med faktisk bruk av banken. Vurderinger av samfunnsansvarisiko i form av «kjenn-din-kunde»-prinsippet er dermed integrert i kredittprosessen.

E-SIGNERING OG DIGITAL LÅNESØKNAD

Vi jobber aktivt med å redusere bruken av fysiske dokumenter og utskrifter i låneprosessen, for dermed å spare miljøet gjennom redusert papirbruk og for å effektivisere prosessen. Antall e-signerte lån måles månedlig og i 2020 ble 95 % e-signert. I tillegg oppfordres kundene til å starte lånesøknad på nett, med opplasting av relevante dokumenter.

VÅRE PRODUKTOMRÅDER

I 2020 inngikk vi samarbeid med Innovasjon Norge om å tilby gunstige lån un-

der vekstgarantiordningen. Dette er lån som gir til innovative og/eller raskt voksende små og mellomstore bedrifter.

Via denne ordningen ønsker vi å bidra til vekst og nyskaping i regionen vår, som igjen vil bidra til å sikre arbeidsplasser. Vi innvilget 2 slike lån i 2020, med til sammen kr 8 mill.

Vi har ingen grønne låneprodukter, men vi tilbyr bedriftskundene våre grønn objektsfinansiering via vår produktleverandør SMN Finans Midt-Norge AS. Dette gjelder gunstig finansiering av elektrisk utstyr og kjøretøy, samt leasingavtale på solcellepaneler.

OPPLÆRING AV ANSATTE

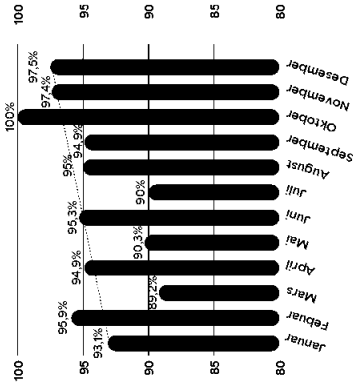
I 2020 har både kunnskap og modning økt i organisasjonen, og vi har kommet et stykke på vei med intern forankring av arbeidet med å integrere bærekraft i kredittprosessen.

Alle kredittmedarbeidere i BM gjennomførte i 2020 e-læringskurset «Bærekraftig Finans».

I tillegg er det avholdt intern workshop for BM-avdelingen med bærekraft som tema. Målet var å få en felles forståelse av hva bærekraft og ansvarlige utlån innebærer, samt øke oppmerksomheten rundt ESG-risiko vi er eksponert for gjennom våre kunderelasjoner.

Videre er det blant kredittmedarbeidere utpekt ressurspersoner på bærekraft innen eiendom og landbruk. Ressurspersonene skal kjenne regelverk og

Andel e-signerte lån 2020 – BM

vurderingskriterier ekstra godt, og de skal bidra til effektiv implementering av bærekraft og samfunnsansvar i kredittprosessen, gjennom å være sparringspartnere ovenfor de andre kredittmedarbeiderne i avdelingen.

VEIEN VIDERE

Vi er fornøyd med arbeidet som er påbegynt i 2020. Det har lagt et godt grunnlag for vårt videre arbeid med samfunnsansvar i utlånsvirksomheten, og det har bidratt til økt oppmerksomhet blant rådgiverne.

I 2021 vil vi prioritere opplærings tiltak som bidrar til å styrke kompetansen på klimarisiko spesielt. Videre er det planlagt et webinar i 2021 for bankens landbrukskunder, med informasjon om og opplæring i bruk av klimakalkulator. →

5. Våre vesentlige temaer innen bærekraft

Banken skal fortsette å integrere ESG-risiko i kredittprosessen, og målet er at vi i løpet av 2021 kan ta i bruk et felles vurderingsverktøy for SpareBank 1-allian- sen. Videre vil interne retningslinjer og vurderingskriterier utvikles etter hvert som vi opparbeider oss kompetanse og erfaring på området. Vi ønsker først og fremst å være en god sparringspartner for våre kunder, og kundediialog knyttet til samfunnsansvar og ESG-risiko vil der- for fortsette i økt omfang i 2021.

Privatmarkedet (PM)

HVA BLE GJORT I 2020

Vi er helt i starten av arbeidet med å se på hvordan Privatmarkedet også i tiden som kommer kan bidra til bærekraftige lokalsamfunn som i større grad skal bygge oppunder FNs bærekraftsmål. God selskapsstyring, regulatoriske ram- mer, forsvarlig utlånspraksis og fokus på forretningssetiske forhold sammen med videreutvikling og konkretisering

av klimarisikotiltak framover skal bidra til kontinuerlig forbedring.

Som samfunnsaktør skal banken bidra til ansvarlige utlån og bærekraftig forbruk og økonomi for våre privatkunder. For kunder som har en vanskelig økonomisk situasjon, eller gjennomgår en livskrise, ønsker vi som sparebank å ta en sær- skilt rolle. God rådgivning og personlig oppfølging som legger til rette for sum hverdagsøkonomi skal bidra til gode lokalsamfunn i vår region.

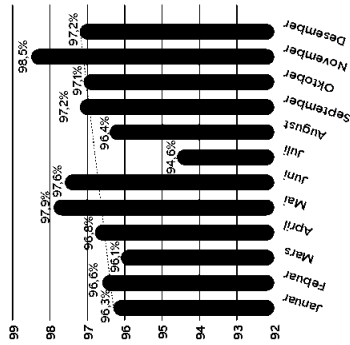
I 2020 knyttet vi oss til Energiportalen som vi i tiden framover vil jobbe inn i produktspeskeret vårt for å øke kunders bevissthet rundt energi og miljø.

I tillegg utvikler vi digitale og fysiske rådgivningsløsninger for å forenkle hver- dagsøkonomien til våre kunder. Vi øn- sker å være tilstede for alle våre kunder i alle livets faser. Vi er derfor stolte over å tilby et produktspesker fra den første sparekontoen til kjøp av bolig og helt til arv og skifte.

Vurderinger av samfunnsansvarisiko i form av «kjenn-din-kunde» prinsippet er viktig for samfunnsansvaret vårt. Derfor implementerte Privatmarkedet i 2020 et samsvar-spørsmål i alle lånesaker som gjør at saksbehandler må svare på hvor- vidt kundens egne opplysninger stem- mer med faktisk bruk av banken.

E-SIGNERING OG DIGITAL LÅNESØKNAD
Vi har som mål å redusere bruken av fysiske dokumenter og utskrifter i låne- prosessen, for dermed å spare miljøet

Andel e-signerte lån 2020 – PM

gjennom redusert papirbruk og for å effektivisere kredittprosessen. I 2020 ble 97 % av lånesøknadene e-signert. I tillegg oppfordres kundene til å starte lånesøknad på nett, med opplasting av relevante dokumenter digitalt. Antall lån som er startet på nett har vært stigende, og i slutten av 2020 ligger nivået på nettsøknader på om- trent 90 %.

VÅRE PRODUKTOMRÅDER

Banken har i dag ingen grønne boliglån og grønne lån for energitiltak for privat- markedet, men vi har en rekke lån med sosial profil som fordel for våre kunder:

- LOFavør førstehjemsloan ble lansert i 2019 og er vårt rimeligste lån til kjøp av første bolig, uansett alder.
- Boliglån ung og LOFavør Boliglån ung er rabatterte produkter som skal hjelpe unge boligkjøpere inn på bolig- markedet.

5. Våre vesentlige temaer innen bærekraft

» Som samfunnsaktør skal banken bidra til ansvarlige utlån og bærekraftig forbruk og økonomi.

- Lån lønnsgarantifondet LO er et lån til boliglånrente dersom bedriften kunden jobber i skulle gå konkurs i påventen av utbetaling fra lønnsgarantifondet.
- LOfavør konfliktlån er et lån med boliglånrente til kunder som havner i langvarig arbeidskonflikt i forbindelse med tariffoppgjør.

Samlet tall for denne porteføljen var per utgangen av 2020 6,7 milliarder kroner, som utgjør ca. 28 % av bankens PM portefølle.

Vi tilbyr også fordelaktige lånebetingelser til kunder som kjøper elbil.

OPPLÆRING AV ANSATTE

Rådgivere som håndterer bankens privatkunder faller inn under flere godkjenningsordninger som sparing/plassering, skadeforsikring, personforsikring og kreditt. Det tilrettelegges med lesedager og jevnlig kompetanseoppdateringer i form av fagdager og faguker i tillegg til individuelle kompetanseplaner utarbeidet i samarbeid med nærmeste leder. I løpet av et år gjennomføres det også flere kurs innenfor relevante temaer, de fleste fag- og risikoorienterte.

VEIEN VIDERE

Vi har for tiden ingen «grønne lån» med rentefordel til boliglånkundene våre, men er i oppstarten av å se på hvilken innretning slike lån kan ha i vår bank.

Vi ønsker å tilby lån som har reell innvirkning på bærekraftsmålene og som hjelper våre kunder å ta grønne valg. Investering og oppgradering av spesielt eksisterende bygningsmasse representerer ofte en betydelig investering. Vi ønsker å finne en fornuftig kombinasjon av Enovas støtteordning, Energiportalens analyser og konkurransedyktige betingelser.

I 2021 vil samtlige ansatte i privatmarkedet få ytterligere opplæring i bankens strategi for bærekraft. På agendaen første halvår 2021 står også kurset «Bærekraft i finans.»

5.2 Ansvarlig investering

Som nav i finansieringsprosessen har vi stor påvirkningsmulighet og vi kan gjennom bevisste valg og god informasjon bidra til ansvarlige investeringer som bidrar til å skape en bærekraftig fremtid.

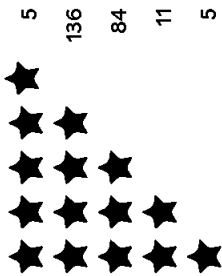
HVORFOR

Som bank investerer vi selv eller på vegne av våre kunder betydelige midler. Dette gjennom våre kunders plassering av midler i fondsprodukter, SBT Forsikring sin plassering av våre kunders pensjons- →

5. Våre vesentlige temaer innen bærekraft

Poengfordeligg

bilant 246 distribuerte fond

I kartleggingen gir negativ screening inn til 2 poeng, positiv screening 1 poeng og aktivt eierskap inn til 2 poeng. Total miljø poengsum er altså 5.

midler og bankens plassering av overskuddsilikviditet.

Det er krevende å ha oversikt over de ulike investeringsmulighetenes bærekraftspåvirkning, både innen miljø, klima, menneske- og arbeidskatterettigheter, økonomisk kriminalitet og virksomhetsstyring. Som nav i finansieringsprosessen har vi stor påvirkningsmulighet og vi kan gjennom bevisste valg og god informasjon bidra til ansvarlige investeringer som bidrar til å skape en bærekraftig fremtid.

FONDSSPARING

Våre kunder har plassert 1,9 milliarder kroner i ulike fonds- og spareprodukter.

Basert på bankens retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft oppda-

Positiv utvelgelse:

- Fond som gjennomfører positiv seleksjon av selskaper basert på samfunnsnyttige ikke-finansielle forhold (9 fond).

I tillegg måler 95 av de 265 fondene som er kartlagt, klima-utslipp.

Av fondene som forvaltes av vårt ledende datterselskap ODIN, får samtlige fond 4 poeng. Odin benytter ikke positiv screening og fondene oppnår derfor med ikke det siste poenget. Odin har valgt å fokusere på aktivt eierskap som metode da vi mener dette gir større påvirkningskraft. I vår rådgivning til kunder er det primært ODIN-fond som blir anbefalt.

I tillegg til merking av de fondene vi tilbyr, vil SpareBank 1 Østfold Akerhus retningslinjer for fondsforvaltning ligge til grunn for alle nye fond som tas inn på vår fondsplattform. Våre anbefalte fond, som er rundt 40 av totalt 265 fond på plattformen, vil kun være fond som følger bankens retningslinjer.

FORSIKRING

Våre kunder har 700 millioner plassert i ulike typer livsforsikring og pensjonssparing. Videre har over 10 000 av våre kunder en eller flere skadeforsikringer.

Bærekraftvurderinger og identifisering av risikofaktorer knyttet til miljø, samfunnsforhold og selskapsstyring har en sentral plass i SpareBank 1 Forsikring sin investeringsstrategi og inngår i alle beslutninger. Strategien har vært praktisert

STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRÅDET

Viktige retningslinjer: Strategi for samfunnsansvar og bærekraft. Generelle retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft for distribusjon av verdipapirfond.

Mål for 2021: Vi undersøker kundens klimapreferanser som en del av egnethetsvurderingen og tilbyr produkter som er i overensstemmelse med kundens klimapreferanser. (HP 11.4). Vi gir kunden god informasjon om klimaprofilen i alle våre fond. (HP 11.5). Vi har arrangert minst to kundearrangement om fondsplassering der ESG er tema. (HP 11.6)

GRH-indikator: FS10 og FS11
Oppfølging: 404.2.3
SDG: 8,10, 12,8,

lengde som en naturlig del av den aktive investeringsforvaltning. SpareBank 1 Forsikring mener at aktivt og ansvarlig eierskap vil bidra til verdiskapning og raskere omstilling til et bærekraftig samfunn. Det er utarbeidet egne retningslinjer for ansvarlige investeringer som beskriver tilnærmingen til bl.a. integrer- →

5. Våre vesentlige temaer innen bærekraft

99 Av fondene som forvaltes av vårt deleide datterselskap ODIN, får samtlige fond 4 poeng.

- Kommunikasjon og kompetanse: SpareBank 1 Forsikring skal være tilgjengelig, tydelig og relevant og ha kompetanse til å veilede kundene til bærekraftige valg.
- Strategisk og operasjonelt: Bærekraft er forankret i selskaps strategiprosess med involvering av alle ledd i organisasjonen.
- FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UN PRI) er undertegnet og det forplikter til å iverksette seks prinsipper for ESG-integrering.

ing av bærekraft i kapitalforvaltningen. For SpareBank 1 Forsikring er fremtidsanalysen, og dermed bærekraftsrisiko, SpareBank 1 Forsikring er og skal være et bærekraftig selskap som tar samfunnsansvar.

Å ekskludere et selskap med problemer knyttet til ESG er nødvendigvis ikke en bærekraftig og konstruktiv løsning på lang sikt, ettersom endringen av eierskap i seg selv (ofte til mindre ansvarlige eiere) ikke vil føre til en forbedring i måten selskapet opptrer på. SpareBank 1 Forsikring ser på utelukkelse som siste utvei og foretrekker å bruke eierengasjementet til å påvirke et selskap i en mer bærekraftig og ansvarlig retning. Altså hjelpe disse selskapene over i «grønn sone» fremfor eksklusjon.

Sparebank 1 Forsikring har tatt bærekraft inn som aspekt i hele sin drift:

- Kultur: Jobber med å skape en kultur for langsiktige og bærekraftige beslutninger.
- Produkter: Jobber kontinuerlig med vedlikehold av eksisterende produktportefølje samt utforske nye bærekraftige pensjonsløsninger.

5.3 Arbeid mot økonomisk kriminalitet

Vi driver et kontinuerlig arbeid for å avverge økonomisk kriminalitet og ivareta bankens og det finansielle systemets integritet.

HVORFOR

En bærekraftig utvikling av økonomien er avhengig av inntekter. Svart arbeid, svindel, skatte- og avgiftsunndragelser bidrar til å redusere Norges og andre staters inntektsgrunnlag, og dermed evnen til å levere utdannings-, helse og velferdsjenester.

Økonomisk kriminalitet omfatter også miljøkriminalitet gjennom ulovlig eksport eller destruksjon av avfall, for eksempel elektronikk, som gjerne er knyttet til organisert kriminalitet som strekker seg over landegrensene. Ulovlig utslipp, handel med illegale varer, ulovlige arter, dyr, planter eller kunst og kultur med utbytte til kriminelle aktører er medvirkende til å svekke en bærekraftig utvikling. Misbruk av offentlige støtteordninger knyttet til miljølittak og bærekraft er også noe vi er oppmerksom på.

HVORDAN

Vi erkjenner vårt viktige samfunnsansvar. Gjennom etterlevelse av plikter og regelverk bidrar konsernet til å gjøre det finansielle systemet mindre attraktivt for kriminelle aktører. Det arbeides målrettet med å forebygge, avdekke og avverge at banken benyttes til hvitvasking og finansiering av terror og masseødeleggelsesvapen.

Etterlevelse av regelverk knyttet til hvitvasking, terrorfinansiering og bekjempelse av økonomisk kriminalitet er jevnlig gjenstand for oppmerksomhet

PLASSERING AV OVERSKUDDSLIKVIDITET

SpareBank 1 Østfold Akerhus er en samfunnsbevisst og ansvarlig bank, med en bærekraftig forvaltning. Bankens investeringsvirksomhet følger norske lover og regler.

Banken har for likviditetsformål investert i en portefølje av obligasjoner som ved årsslutt var på 1,7 milliarder kroner. Bankens likviditetsportefølje består utelukkende av investeringer i stat- og statsgaranterte papirer, obligasjoner med fortrinnsrett og norske og nordiske kommuner. Banken har utarbeidet strenge retningslinjer for likviditetsstyringen hvor det ikke tillates å investere i egen- eller fremmedkapital i industriselskaper. Dette sikrer samtidig en god bærekraftig plassering.

OPPLÆRING

Bærekraft er tatt inn som en naturlig del av det løpende kurs- og kompetanseheving, herunder den årlige AFR autorisasjonen.

5. Våre vesentlige temaer innen bærekraft

i alle deler av organisasjonen. Vi følger endringer i trusselbildet og justerer arbeidet basert på risiko. Gjennom løpende vurderinger og den årlige risikoanalysen for hvitvasking kartlegges det hvilke risikofaktorer vi må ha spesiell oppmerksomhet mot. Risikovurderingen danner grunnlaget for gjennomgang av policy, rutiner og for arbeidet innenfor området.

Konseptet er opptatt av at ansatte skal forstå vårt samfunnsansvar og hvorfor arbeid mot antihvitvasking er viktig. Enhver som jobber hos oss skal kjenne til og følge regler og rutiner for antihvitvaskingsarbeid og varslingsrutiner. Ansatte skal jobbe aktivt for å forebygge, avdekke og rapportere forhold eller transaksjoner som er knyttet til utbytte av straffbare handlinger eller tilknytning til terrorvirksomhet.

somhet. Kompetanse er en forutsetning for etterlevelse og dermed god kvalitet i dette arbeidet. Det gjennomføres årlig obligatorisk og tilpasset opplæring til styret og ansatte ved hjelp av e-læringskurs, i tillegg til jevnlig informasjon og opplæringsrunder i avdelinger.

Alle bankens aktive kunder skal være korrekt legitimert og kundene skal jevnlig oppdatere kundeforholdets formål og tilsiktet art. Transaksjoner banken blir kjent med skal være i samsvar med bankens kjennskap til kunden og dens virksomhet. Digital kriminalitet og bedrageri er økende og den økonomiske kriminaliteten er i stor grad grensekryssende. Finansielle transaksjoner går raskere og krever dedikert innsats for å forhindre økonomisk kriminalitet. Banken gjennomfører en rekke kontroller for å følge opp arbeidet, og området revideres minimum årlig. Det undersøkes og rapporteres hvert år en rekke mistenkelige transaksjoner til Økokrim, og det har vært høyere innrapportering av saker forbundet med mistanke om hvitvasking i 2020 sammenlignet med tidligere år.

Svindel henger tett sammen med hvitvasking. Utbytte fra bedrageri må i de fleste tilfeller hvitvaskes, og det er ofte en sammenheng med organisert kriminalitet hvor utbyttet inngår videre i finansiering av ulike typer kriminalitet. Svindel og svindelforsøk mot bankens kunder blir mer utbredt og mer avansert for hvert år. Våre kunder er utsatt for cybertrusler og hendelser blant annet gjennom kriminelle aktørers misbruk av

STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRÅDET

Viktige retningslinjer: Hvitvaskingsloven med forskrifter, AHV-risikoanalyse, policy og -rutiner, etiske retningslinjer, varslingsplakat, policy for interessekonflikter, virksomhetsstyring i SØA.

Mål for 2021: Ved å gjennomføre riktige og tilpassede kundetilbakemeldinger vi dedikert for å forhindre økonomisk kriminalitet/hvitvasking/terrorfinansiering gjennom vår bank. Fortsette arbeidet med å øke kunnskap og årvåkenhet gjennom informasjon og opplæring for en god risikokultur.

GRI: 205-2 og 205-3
Opplæring: 404-2 og 404-3
SDG: 8 og 16.2, 16.4, 16.5

kundens tilgang i mobil og nettbank. Vi arbeider med forebygging og henderhåndtering og gir løpende informasjon til kunder direkte via nettsidene våre og gjennom medier om pågående svindelforsøk og forebygging. Flere svindelforsøk er avverget som følge av bankens transaksjonskontroller og oppfølging. Banken legger stor vekt på å ha samtaler med personer som er ofre for →

5. Våre vesentlige temaer innen bærekraft

svindel, svindeltyper som kundene utsettes for er blant annet kjørlighetsvindel, investeringsvindel, direktørsvindel, falske faktura og phishing. Utnyttelse av eldre kunder gjennom den såkalte Olga-svindelen er blant de bedrageriene som har rammet våre kunder. Det er også tilfeller der kunder bevisst eller ubevisst stiller sin konto til disposisjon for hvitvasking av penger (pengemuldr).

Økonomisk tap for kunden som følge av svindel, er tap for banken og for samfunnet fordi det gir inntekter til kriminelle.

Resultater av vårt arbeid i 2020:

- E-læringer om antihvitvask: Tilpassede e-læringer til ulike grupper ansatte.
- Gjennomføringsprosent e-læringskurs antihvitvask: 91 % har gjennomført tildele kurs.
- Andre opplæringsaktiviteter i 2020: To opplærings-/informasjonsrunder og diverse workshops i avdelinger.
- Antall innmeldte saker til Økokrim er mer enn doblet siste år.

VIDERE ARBEID

Arbeidet innenfor området er målrettet og det utvikles og konkretiseres kontinuerlig for å ivareta vårt samfunnsansvar. Samarbeid mellom banker gjennom kunnskapsdeling vil fortsatt være vesentlig for å forhindre økonomisk kriminalitet. Samarbeid med myndigheter vil i løpet av 2021 forsterkes gjennom DSO-P-møteplassen. Vi vil fortsette vårt arbeid i ulike samarbeidsfora og fortsette å følge med på trusselbildet for

å justere og utvikling av manuelle og automatiserte prosesser innen området. Videre opplæring for å opprettholde høy bevissthet blant medarbeidere er også vesentlig for å styrke vår evne til bekjempelse av økonomisk kriminalitet.

Etikk og antikorrupsjon

HVORFOR

Bærekraftig utvikling skal være en del av vår virksomhet, og vårt samfunnsansvar omfatter både økonomiske, sosiale og miljømessige forhold. Vi skal ikke medvirke til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, alvorlig miljøskade eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske, verken internt eller i samfunnet for øvrig.

Konsemet er avhengig av høy tillit fra kunder, interesseenter og samfunnet for øvrig. Profesjonalitet og integritet skal prege ansatte som jobber hos oss. Alle ansatte og tillitsvalgte i Konsemet skal ha en aktiv holdning til egen etikk og integritet og opp tre ansvarlig og lojalt i henhold til den etiske standard. Korrupsjon gjennom å gi/tilby eller kreve/motta/akseptere en utilbørlig fordel i anledning, stilling, verv eller oppdrag er straffbart både for den som gir og den som mottar slike ytelser.

HVORDAN

Konsemetets etiske retningslinjer skal bidra til bevisstgjøring og etterlevelse hos ansatte og tillitsvalgte. Retningslinjene oppdateres og godkjennes årlig av

styret, og omhandler blant annet taushetsplikt, habilitet, interessekonflikter, deltakelse og verv i næringsvirksomhet og nulltoleranse for korrupsjon internt og hos foretningsspartnere. Korrupsjonsbekjempelse gjennom fokus på gaver, andre fordeler eller koblinger til seg selv eller nærstående i forhold til ansettesforhold eller verv omhandles i de etiske retningslinjene. Policy for interessekonflikter tydeliggjør og risikovurderer områder knyttet til korrupsjon og fremmer etisk bevissthet.

Avdekking av korrupsjon omfattes av arbeidet knyttet til økonomisk kriminalitet, hvor blant annet kartlegging av reelle rettighetshavere og politisk eksponerte personer inngår. Korrupsjon kan forekomme knyttet til stort sett alle forretnings- og virksomhetsområder i banken. Risikoområder kartlegges blant annet gjennom bakgrunnsarbeid knyttet til policy for interessekonflikter. Videre inngår det i risikovurderinger knyttet til interne misligheter, og det gjennomføres ulike internkontroller for å forhindre og avdekke slike tilfeller. Hendelser skal håndteres i tråd med konserntreningsslinjer for mislighold og uregelmessigheter.

Det gjennomføres årlig bevisstgjøringsskampanje om innholdet i de etiske retningslinjene gjennom e-læringer som skal bekrefte av den enkelte. Etikk, bekjempelse av korrupsjon og økonomisk kriminalitet er tema på ulike samlinger og læringsmoduler for ledere og ansatte. Etiske retningslinjer er også tema på introduksjonskurs for nyansatte. All

rådgivning til kunder skal være faglig og etisk forsvarlig. Alle ansatte som utfører rådgivning skal gjøre seg kjent med, og etterleve retningslinjer for «God skikk ved rådgivning og annen kundebehandling». Etiske dilemmaer bl.a knyttet til korrupsjon er tema gjennom AFR-seriefisering av våre rådgivere, gjennom forståelse av retningslinjer for antihvitvasking, og gjennom e-læringer og opplæringsaktiviteter gjennom året.

Det er etablert egen varslingsplakat med rapporteringslinjer, det er mulig å varsle anonymt, også til ekstern mottaker. Varslingsplakaten er sammen med etiske retningslinjer tilgjengelig på bankens intranett. Det er ikke registrert brudd på retningslinjene knyttet til korrupsjon.

VIDERE ARBEID

Korrupsjonsbekjempelse er en del av etiske retningslinjer og inngår i ulike e-læringskurs knyttet til den, i tillegg som del av opplæring i antihvitvask og i autorisasjonsordning for finansielle rådgivere. Det skal vurderes om det er behov for å gjennomføre en egen casebasert opplæring i antikorrupsjon i tillegg til dette.

GRI 205-2 Kommunikasjon og opplæring om poliser og prosedyrer knyttet til antikorrupsjon

Kommunikasjon og opplæring om poliser, etikk som inkluderer antikorrupsjon 88% til antikorrupsjon gjennomført

GRI 205-3 Bekreftede tilfeller av korrupsjon og korrigerende tiltak

Bekreftede tilfeller av korrupsjon og korrigerende tiltak	Det er ikke registrert brudd på retningslinjer knyttet til korrupsjon
---	---

5. Våre vesentlige temaer innen bærekraft

5.4 Personvern

Personvern skal sikre hensynet til den enkeltes personlige integritet og privatliv. Våre kunder skal ha tillitt til at deres personopplysninger er trygge hos oss og behandles i tråd med gjeldende regelverk og GDPR, EUs forordning for personvern.

HVORDAN

Det er etablert et internt rammeverk for å ivareta personvernet til kunder, ansatte og andre som inkluderer personvermerkling og policy for behandling av personopplysninger med tilhørende retningslinjer. Årlig risiko- og sårbarhetsanalyse utarbeides for IKT-området hvor personvern er inkludert. Denne danner utgangspunkt for IKT-strategi, policy for informasjonssikkerhet og vårt arbeid innen områdene. Det gjennomføres internkontroller av både første forsvarslinje og andre forsvarslinje (Compliance) for å sikre etterlevelse av internt og eksternt rammeverk. Personvernombud involveres i alle spørsmål som gjelder vern av personopplysninger, herunder lansering av nye systemer, produkter og tjenester. Personvernombudet rapporterer jevnlig til styret om status, avvik, opplæring og informasjon gitt til ansatte om personvern og hvilke aktiviteter som er planlagt framover. Det utarbeides kvartalsvis compliancerapport fra andre forsvarslinje (Compliance) til konsernledelsen og styret som både inkluderer vurderinger av etterlevelse, status på internkontroller, avvik og klager innenfor personvernområdet. I tillegg gjennomføres det interrevisjoner på området. Gjennom 2020 har det vært gjennomført flere opplærings tiltak om personvern for alle ansatte. Alle ansatte har gjennomført obligatorisk nettkurs.

Vi opplever at brudd på personvernet avdekkes raskt hos oss og at vi har lav terskel for å melde disse til Data-tilsynet. I 2020 har det blitt registrert syv enkelttilfeller av fellsendte e-post eller mangelfull tilgangsstyring hvor kunders personopplysninger er sendt til, eller gjort tilgjengelig på annen måte, for feil person. I 2019 var det elleve slike avvik. Vi er ikke kjent med at sakene har medført konsekvenser for de berørte avvik knyttet til personopplysningsloven SpareBank 1 Østfold Akerhus har i 2020 ikke mottatt klager fra utenforstående interessenter eller blitt ilagt overtredelsesgebyr eller pålegg fra Datatilsynet eller andre myndighetsorganer.

VEIEN VIDERE

Den raske digitale utviklingen innebærer at konsernet behandler mer personopplysninger og at denne behandlingen stadig blir mer avansert grunnet nye digitale løsninger. Dette krever at vi har

høy oppmerksomhet på personvern framover for å fortsatt ivareta tilliten fra alle våre interessenter. Personvernkulturen hos oss skal videreutvikles. Arbeidet med personvern vil fortsette i konsernets ledergruppe og i styret framover. Det vil i 2021 gjennomføres flere opplærings tiltak og e-læringskurs for å styrke kompetansen knyttet til personvern. Det vil samtidig arbeides ytterligere med å integrere personvern i hele virksomheten, systemer, produkter og tjenester framover. Konsernets interne rammeverk revideres årlig for å sikre at vi alltid ivaretar personvernet til våre kunder, ansatte og andre interessenter.

Informasjonssikkerhet

Personvern og informasjonssikkerhet henger tett sammen. Tilgjengelighet, integritet og konfidensialitet for bankens og kundens data og informasjon er et vesentlig element i bankens virksomhet. Cyberangrep er en alvorlig og økende risiko. Beskyttelse av infrastruktur og sikkerhetsrutiner er sammen med oppdaterte varslingsystemer og løpende håndtering av hendelser i alliansen og banken kritisk for å ivareta IKT-sikkerhet.

HVORDAN

Informasjonssikkerhet og cyberrisiko prioriteres for å sikre tilgjengelighet, →

5. Våre vesentlige temaer innen bærekraft

STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRÅDET

Viktige retningsslinjer: Personvernklæring, Policy for behandling av personopplysninger med tilhørende retningsslinjer, Etliske retningsslinjer, IKT-forskriften, Policy informasjonsikkerhet, IKT-sikkerhetsklæring, taushetsserklæring, beredskaps- og krisehåndteringsplaner.

Mål for 2021: Videreutvikle personvernkulturen og bygge personvernkompetanse hos både medarbeidere og kunder. Personvern skal være integrert i hele virksomheten – systemer, produkter og tjenester.

GR-indikator: 4B-1
Oppfølging: kurs og andre opplæringsstiltak.

SDG: 4 og 8

strategi og ivaretagelse av informasjonsikkerhet inkludert personvern. Sikring og overvåking av system og IKT-utstyr er sammen med opplæring og bevisstgjøring om god sikkerhetskultur hos ansatte viktige forsvarsverk.

Opplæring og rutiner er viktige elementer knyttet til beredskap og kontinuitet, både for forebygging og hendelses-håndtering for å gjenopprette normal drift. Scenarier fra årlig ROS-analyse gir blant annet input til kriseberedskaps- og krisehåndteringsplaner. Det gjennomføres jevnlig informasjon/øvelser for å håndtere krise- og truslesituasjoner.

Både i form av deltakelse i større øvelser, egne øvelser eller varslingsøvelser for kriseledelse og krisestab. Informasjonsikkerhet har vedvarende høy fokus, og oppmerksomme og bevisste medarbeidere er viktige forsvarstiltak. Diverse læringsaktiviteter knyttet til informasjonsikkerhet gjennomføres jevnlig. Det gis også løpende informasjon til kunder direkte eller via våre sider om informasjonsikkerhet knyttet til oppmerksomhet om deling av egne personlige data for å unngå digitale bedrageri. Digital svindel og svindelforsøk mot bankens kunder blir mer utbredt og mer avansert for hvert år, og omtales nærmere i kapittel 5.3 økonomisk kriminalitet.

VIDERE ARBEID

Banken skal fortsatt prioritere informasjonssikkerhet. Opplæring og bevisstgjøring om informasjonsikkerhet vil være en kontinuerlig aktivitet også fremover både overfor medarbeidere og kunder.

integritet og konfidensialitet for bankens data/informasjon om virksomheten, kunder og ansatte. Det gjennomføres årlig risiko- og sårbarhetsanalyse for IKT-området som forelegges styret og danner utgangspunkt for IKT-strategi, policy for informasjonsikkerhet og vårt arbeid innen området. Nye systemer, produkter og tjenester risikovurderes fortløpende for å sikre at de er i tråd med gjeldende

5.5 Bidrag til bærekraftige formål

Rollen vi har som lokal støttespiller utgjør en vesentlig del av vårt bidrag til bærekraftig utvikling av lokalsamfunnene vi er tilstede i.

Bærekraft er et av konsernets strategiske satsingsområder, og skal i 2021 implementeres i hele virksomheten gjennom vår nye bærekraftstrategi. Strategien skal gi oss retning, nye mål og mer kraft i arbeidet med bærekraftig utvikling i årene som kommer.

Gavevirksomheten er en viktig del av vår rolle som lokal støttespiller og hvordan vi utøver vårt samfunnsansvar. Gjennom økonomisk støtte til gode lokale formål og prosjekter, og nå satser vi videre på dette området. Målet er å tiltrekke oss og støtte flere og nye gode formål og prosjekter som bidrar til bærekraftig utvikling. Slik skal vi øke vårt positive avtrykk.

Dette arbeidet følges opp i våre årlige kundereasjonsmålinger som kartlegger hvordan kundene våre oppfatter vårt arbeid med bærekraft og vår rolle som lokal støttespiller. Vi ønsker tilby ny kunnskap ovenfor våre kunder for å opprettholde og videreutvikle vårt positive omdømme. Med det ønsker vi å

være en pådriver for at de i fremtiden kan ta flere grønne valg som bringer oss i riktig retning.

Organisasjonsundersøkelsen vil inkludere spørsmål om hvordan våre ansatte opplever vår tilstedeværelse som lokal støttespiller. Videre vil vi utvikle måling av egen redaksjonell omtale for samfunnsansvar, bærekraft/lokal støttespiller og sponsing.

HVORFOR

Både interessentene og bankens ledelse vektlegger viktigheten av rollen som ansvarlig og lokal støttespiller. Dette har alltid vært en viktig del av vårt samfunnsengasjement, og videre satsing blir dermed en naturlig videreføring av engasjementet. Innholdet vil skifte med tiden vi lever i, men å skape bærekraftige samfunn var årsaken til at vi ble stiftet, og det er fortsatt den viktigste missionen til Sparebank 1 Østfold Akershus. Dette er også godt forankret gjennom konsernets visjon; Regionens anbefalte finanshus, fordi vi bryr oss.

5. Våre vesentlige temaer innen bærekraft

STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRADET

Viktige retningslinjer: Bærekraftsstrategien er integrert i virksomhetsstrategien. Overordnede retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft vil bli utarbeidet innen Q2 2021. Eierstiftelsens retningslinjer for gøvepolitikk, retningslinjer for konsernets gavefond.

Mål for 2021:

- Videreutvikle kommunikasjonsstrategi med hovedmål, økt kjennskap, intern stolthet, kunnskap og synlig gavevirksomhet.
- Tilby ny kunnskap overfor kundene og samarbeidspartnere.

Ekstern måling:

- Arbeid og progresjon måles årlig gjennom kundereasjonsmåling som kartlegger kundenes oppfatelse av vårt bærekraftsarbeid, og vår rolle som lokal støtte-spiller.

GR-Indikator: SØA-2

SDG: 4.4, 4.7, 11.3, 11.a og 11.b

faktor for å få til dette, og i en verden hvor nye samfunnsutfordringer stadig vokser frem, har vi tro på at dette også blir svært viktig i årene som kommer. Gavevirksomheten er et viktig bidrag for å få til dette, hvor midler til gaver ørmerket allmenntilrette formål har vært delt ut til gode prosjekter og ildsjeler i lokalsamfunnene siden bankens start.

HVORDAN

Banken har en sentral rolle for å påvirke til den grønne omstillingen og overgangen til et samfunn som i større grad tar ansvar for klima, miljø og bærekrafts-pekter.

Vår ambisjon er å være en pådriver i dette arbeidet ved å stimulere til videre engasjement og utvikling av en robust region hvor næringsliv og gode lokalsamfunn klarer å henge med på omstillingen til et lavutslippssamfunn. I tillegg til vår bank- og eiendomsme-glenevirksomhet, er gavevirksomheten en viktig bidragsyter som muliggjør i dette arbeidet. Gavevirksomheten er en viktig del av hvordan vi utøver vårt samfunns-engasjement. Vi ørmerker en betydelig sum til gode lokale formål og prosjekter som gjør det mulig for oss å bidra til bærekraftig utvikling i regionen.

Gjennom vår forretningsmodell, blir det avsatt utbytte til egne og gaver til allmenntilrette formål. Sparebank 1 Stiftelsen Østfold Akerhus og Sparebank-1stiftelsen Halden er vesentlige eiere i banken.

Vårt overordnede ansvar for samfunnet er å skape verdier for regionen. Som sparebank har vi alltid bidratt til dette gjennom vår lokale tilstedeværelse og vår rolle som lokal støtte-spiller med overskuddsdelingen til lokalsamfunnene. Vår forretningsmodell og vårt samfunns-engasjement har vært en avgjørende

En stor andel av utbyttet vil derfor kanaliseres tilbake til lokalsamfunnene gjennom gavevirksomheten til stiftelsene og banken.

Kompetansebygging er avgjørende både for at privatpersoner og næringsliv kan ta gode og trygge valg i fremtiden som bidrar til bærekraftig utvikling. Særlig i lys av nye samfunnsutfordringer og regulatoriske pålegg fra myndighetene i forhold til bærekraft som krever ny kompetanse.

En viktig del av vårt samfunnsansvar som bank er å hjelpe folk med gode råd, produkter og tjenester som gjør det enkelt å holde orden på økonomien og få mest mulig ut av pengene. Eksempelvis tilbyr vi undervisning i privatøkonomi i skolen, vi er rådgivere for ungdomsbedrifter, mentorer for grunder-mestere. Vi er også åpne når media henvender seg og strekker oss langt for å by på vår kompetanse. Kompetansebygging på bærekraft har stort fokus i egen organisasjon slik at vi kan være gode rådgivere for kundene våre.

Målet vårt med gavevirksomheten er blant annet å tilrette oss og støtte nye prosjekter og samarbeid for å øke kompetansen på bærekraft i næringslivet og hos privatkunder.

Økt kjennskap og kunnskap om gavevirksomheten eksternt vil dermed ha et stort fokus i tiden foran oss. Vi ønsker å motivere, inspirere og tilrette oss smarte hodet og gode prosjekter som

ivaretar kompetansebygging på bærekraft, og slik kan vi være en samtalepart og pådriver til flere grønne valg og omstilling.

HVA FIKK VI TIL I 2020

2020 har vært et utfordrende år for mange. Vårt samfunnsbidrag på over 50 millioner kroner i støtte til gode formål, prosjekter, og sponsing ble dermed et betydelig og kjørkomment bidrag. Gavetildelingen favner bredt også for dette året, med ulike formål og ulike typer samarbeid over hele regionen. Spesielt for 2020 var koronafondet på 6 millioner kroner ørmerket frivilligheten og kulturlivet i regionen. En oversikt på alle store og små formål som er støttet kommuniseres på vår hjemmeside. Covid-19 førte dessverre til en svært redusert aktivitetsgjennomføring av fysiske arrangementer, hvor en rekke planlagte aktiviteter sammen med frivilligheten og kulturlivet ble rammet. Det samme gjaldt også for gjennomføringen av Byttehelgen som er et samarbeid med klubber og idrettslag hvor fokuset er på gjenbruk gjennom kjøp og salg av brukt sportsutstyr for barn og unge. Banken og stiftelsene samarbeider kontinuerlig for å sikre gode vurderinger av søknader. Vi støtter også noen felles større prosjekter, og her er noen eksempler på disse;

- Vårt mangeårige felles samarbeid med Unga Entreprenørskap (UE) hvor vi deltar med økonomisk støtte og bidrar med vår fagkompetanse gjennom ulike prosjekter. Målinger fra UE viser at deltakere i programmet får bedre forutsetninger for innovasjon, og flere →

5. Våre vesentlige temaer innen bærekraft

satsar som grundere. Vi støtter nå et felles 3-årig prosjekt som heter Smart, et pedagogisk program med utgangspunkt i lokalsamfunnet skal gi elever fra 4-7 trinn erfaring med og kunnskap om hvordan de kan utvikle nye løsninger på utfordringer de møter. I fem faser skal elevene finne interessante problemstillinger. Underveis må de gjøre undersøkelser, søke kunnskap og tenke kreativt. Smart stimulerer, evnen til problemløsning og kreativ tenking, bevissthet om eget nettverk, forståelsen

av nødvendigheten av verdiskaping, nysgjerrighet og utforskertrang.

• Samarbeid med Smart innovasjon om Pangstart som er et forretningsutviklingsprogram for start-up selskaper i regi av Smart Innovation Norway. Pang Start bidrar til bedre forutsetninger for bærekraftige virksomheter med langsiktig vekstpotensial. Her bidrar vi med gavemidler og fagkompetanse. Programmet kan vise til svært gode resultater, og høsten 2020 har de 11

selskapene som har deltatt i programmet i 2020, hentet kr. 26,8 millioner kroner i investorkapital. Selskapene har også bidratt til jobbskaping regionalt, og flere har potensial til å vokse både i Norge og internasjonalt. 40 selskaper har deltatt totalt i programmet så langt, 89 millioner investert og 85 arbeidsplasser er skapt.

• Støtte til Blender Collective, et program for forretningsutvikling av start-up selskaper innen kreative næringer i regi av Blender Collective i Fredrikstad. Forretningsutviklingsprogrammet er gjennomført i samarbeid med andre aktører som Smart Innovation Norway, Høgskolen i Østfold og NIMBU. Sammen med Blender utgjør disse aktørene et «økosystem» for innovasjon og entreprenørskap i vår region.

• SpareBank 1 stiftelsen Østfold Akershus og banken har også et felles engasjement rundt sosial bærekraft i Fontenehuset i Moss. Det er et lavterskeltilbud for folk med psykiske utfordringer. Stiftelsen har tidligere gitt oppstartstøtte, og banken har et pågående samarbeid rundt arbeidsinkludering. Her bidrar vi til at medlemmene i Fontenehuset kan få bedre forutsetninger til livsmestring og arbeidsdeltakelse. Fontenehuset kan vise til gode resultater hvor 43 av 103 medlemmer deltar i arbeid- eller studieaktiviteter

FREMOMVER

Det jobbes i dag veldig godt gjennom stiftelsene og konsernets gavefond med

gavervirksomheten. En videreføring og utvikling av dette arbeidet sammen med våre to eierstiftelser er dermed naturlig. Midler til gaver øremerket allmenntilrette bærekraftige formål har med få avbrytninger vært delt ut til gode prosjekter og idesjeler i lokalsamfunnene siden bankens start. Regnskapet for 2020 viser at banken er lønnsom, solid og godt rigget for videre lønnsom vekst. Det legger gode føringer for at vi også kan fortsette vårt brede samfunnsengasjement og bidra til bærekraftig utvikling i årene som kommer gjennom vår gavervirksomhet.

Vi bidrar allerede med et betydelig positivt avtrykk i regionen, og dette bekreftes av kundeundersøkelsene fra 2020 som viser høy score på rådgiverkompetansen og konsernets rolle som lokal støttepillar.

Skal vi løfte oss ytterligere, kreves det mer handling, og målrettet langsiktig arbeid.

Vår bærekraftstrategi skal bidra til at vi jobber strategisk fremover med å øke kunnskap, øke kunnskap og øke synlighet for gavervirksomheten som en mulighet for å realisert gode ideer, formål og prosjekter. Vi må motivere, inspirere og tiltrekke oss nye krefter som kan tenke nytt og innovativt rundt bærekraftig utvikling i vår region. I tillegg kan vi få innspill og ideer til proaktive prosjekter som vi enten kan støtte alene eller sammen med andre aktører. Internt er vi opptatt av å bygge kompetanse og intern stolthet rundt konsernets bærekraftarbeid.

Våre strategiske satsingsområder

Overveldende gode kundeopplevelser

De kundene som har en overveldende god kundeopplevelse, vil også være kunde lenger og i større grad anbefale oss til andre.

Meget god rådgiving

Kundene våre skal få meget god rådgiving – både i fysiske og digitale kanaler. De fleste kundene våre vil være selvhjelpne i hverdagen, men ønsker tryggheten det gir å snakke med en rådgiver om de større økonomiske hendelsene i livet.

Ta markedsandeler

Gjennom lønnsom vekst får vi enda større mulighet til å bidra til utvikling av lokalsamfunnene vi er en del av.

Effektive prosesser

For å opprettholde konkurransekraften må vi ha effektiv drift. Effektive prosesser er en forutsetning for å kunne tilby konkurransedyktig betingelser, ha rask responstid og kunne gi mest mulig tilbake til lokalsamfunnene og eierne.

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Høysholmarka, Halden. Foto: Jan Ege/ Eilivsgsen

Styrets årsberetning

SpareBank 1 Østfold Akershus er et finanskonsern i et av landets mest attraktive markedsområder og har en forretningsmodell som står seg også gjennom utfordrende tider.

Banken har hatt god pågang både fra nye og eksisterende kunder i 2020 og opplever at stadig flere kunder ønsker seg en bank der de får kombinasjonen lokal tilstedeværelse, konkurransedyktige priser og gode digitale løsninger. Vi har tatt markedsandeler i både eiendomsmegling, privatmarkedet og i bedriftsmarkedet i 2020. Konsernet leverte et resultat etter skatt i 2020 på 369 mill. kr (404 mill. kr) og en egenkapitalavkastning på 10,5 % (12,1 %). Styret er godt fornøyd med resultatet for annerledesåret 2020.

KONSERNETS SAMMENSETTING OG VIRKSOMHETSOMRÅDE

Konsernet SpareBank 1 Østfold Akershus består av SpareBank 1 Østfold Akershus og de 100 % eide datterselskapene EiendomsMegler 1 Østfold Akershus AS, Varnaveien 43E Kontor AS, Nekor Gårdselskap AS, Våler Park AS og Moss Eiendomsutvikling AS. Regnskapene til ovennevnte selskaper konsolideres fullt ut i konsernregnskapet.

SpareBank 1 Østfold Akershus eier indirekte 3,04 % av SpareBank 1 Gruppen AS og 2,78 % i SpareBank 1 Utvikling DA og direkte 2,92 % av BN bank ASA, disse

resultatføres i konsernets resultatregnskap tilsvarende bankens eierandel.

SpareBank 1 Østfold Akershus har også eierandeler i SpareBank 1 Boligkreditt AS (4,74 %), SpareBank 1 Næringskreditt AS (7,79 %), SpareBank 1 Kreditt AS (5,06 %), SpareBank 1 Betaling AS og SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS (4,10 %). Resultatene fra disse selskapene medtas som utbytte i konsernets resultatregnskap. SpareBank 1 Østfold Akershus har hovedkontor i Moss og markedsområdet er Viken sør øst (tidligere Østfold og Akershus syd).

For mer informasjon om konsernet vises til eget kapittel Om SpareBank 1 Østfold Akershus.

KONSERNETS UTVIKLING

Resultat før skatt i 2020 ble på 455 mill. kr (489 mill. kr). Resultat fra ordinær drift etter tap ble på 358 mill. kr (347 mill. kr). Resultatet er preget av god underliggende drift i kjernevirksomheten, gode resultater fra SpareBank 1 Gruppen og noe høyere tapsavsetning som følge av koronasituasjonen.

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Egenkapitalavkastningen ble på 10,5 % (12,1 %).

Banken foretar gjennom samarbeidet i SpareBank 1-alliansen betydelige investeringer i utvikling av fremtidsrettede systemløsninger for selvbetjening og effektiv og relevant kundefølgning og

banken har i sammen med SpareBank 1-alliansen bransjeledende digitale løsninger. I 2020 har banken også satt i gang effektiviseringsprosjekt med det formål å forbedre egne prosesser, ytterligere forbedre kundeopplevelsen og styrke lønnsomheten.

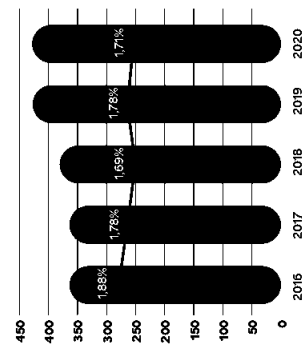
RESULTAT

NETTO RENTEINNETEKTER OG

PROVISJONER FRA KREDITTFORETAK
Rente netto ble på 428 mill. kr (427 mill. kr). Rente netto utgjorde 1,71 % (1,78 %) av gjennomsnittlig forvaltningskapital. I forbindelse med koronakrisen foretok banken førtidig nedregulering av utlån som isolert sett reduserte rentenetto i 2020 med 7,4 mill. kr.

Rente netto påvirkes av overførslser til kredittforetak. En betydelig del av inntektene på utlån er som følge av overførslser flyttet fra netto renteinntekter til provisjonsinntekter og utgjorde 105 mill. kr (74 mill. kr) ved utgangen av fjerde kvartal. Sum netto renteinntekter inkludert provisjonsinntekter fra kredittforetak utgjorde 533 mill. kr (501 mill. kr) ved utgangen av året. For 2020 er rentenetto inklusiv kredittforetak tilnærmet lik 2019, 1,53% (1,54%).

Netto renteinntekt og rentenetto

NETTO AVKASTNING PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER

Netto avkastning på finansielle instrumenter, inklusive resultatandel i tilknyttet virksomhet, viste en gevinst på 97 mill. kr (142 mill. kr) i 2020.

Netto inntektsføring fra SpareBank 1 Gruppen utgjorde 83 mill. kr. Tilsvarende for samme periode i fjor utgjorde SpareBank 1 Gruppens resultat 111 mill. kr, da inklusive effekter knyttet til fusjon av skadeforsikring.

SpareBank 1 Gruppen fikk et resultat etter skatt på 1 404 mill. kr (1 510 mill. kr) for 2020.

Fremtind Forsikring rapporterer et resultat etter skatt for 2020 på 1 168 mill. kr (597 mill. kr). Inntektsføring fra reassurandører, utviklingsgevinster, samt fortsatte lavere skadeprosenter for hovedbransjene PM hus og PM bil, bidrar til et godt forsikringsresultat for 2020.

SpareBank 1 Forsikring AS leverer et årsresultat etter skatt på 234 mill. kr (944 mill. kr), og er fortsatt preget av noe svak finansresultat som følge av nedskrivning av verdien på eiendomsporteføllen.

ODIN Forvaltning AS fikk et årsresultat på 96 mill. kr (71 mill. kr). Bedringen skyldes stigende forvaltningskapital og positiv nettotegning. SpareBank 1 Factoring AS har noe volumnedgang som følge av koronakrisen og leverer et årsresultat på 53 mill. kr (58 mill. kr). Resultat-

et til Modhi konsern ble på 6 mill. kr (48 mill. kr) som er lavere enn i fjor og skyldes i all hovedsak oppstartskostnader i Finland og Sverige.

Resultateffekten av overføringen av personrisikoproduktene fra SpareBank 1 Forsikring AS til Fremtind Forsikring AS utgjorde totalt ca. 1,7 mrd. kr for SpareBank 1 Gruppen. SpareBank 1 Østfold Akershus sin andel av fusjonsgevinsten utgjorde 52 mill. kr og ble inntektsført i første kvartal.

BN Bank ASA sitt resultat i 2020 ble på 254 mill. kr (227 mill. kr). BN Bank ASA har høyere utlånstap og noe høyere finansstap på grunn av koronakrisen. SpareBank 1 Østfold Akershus sin andel av BN Banks resultat utgjorde 9 mill. kr (8 mill. kr). Inntekter fra eierinteresser ble 92 mill. kr (119 mill. kr). Inntekter fra eierinteresser, fratrukket gevinst knyttet til forsikringsfusjon ble 41 mill. kr (46 mill. kr).

Nettoeffekt av finansielle instrumenter i 2020 ble -19 mill. kr (5 mill. kr). Av dette er -13 mill. kr knyttet til urealisert tap på bankens fastrenteutlån. Det øvrige er i hovedsak knyttet til utbytte som er utbetalt fra eide aksjer med tilsvarende verdifall på aksjen. Urealisert tap på aksjer og obligasjoner utover dette fra første kvartal er i all hovedsak reversert. Aksjeføljen er liten og obligasjonsporteføllen består utelukkende av høykvalitetsobligasjoner fra solide utstedere.

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Utbytte fra døtre, felleskontrollert virksomhet og tilknyttet virksomhet fremkommer som «Inntekter av eierinteresser». Mottatt utbytte fra andre var 23 mill. kr i 2020 (19 mill. kr).

HELGELAND SPAREBANK BLIR EN SPAREBANK 1-BANK

Den 18. mars 2020 inngikk Helgeland Sparebank intensjonsavtale om å bli en Sparebank 1 bank og transaksjonen vil bli gjennomført den 15. mars 2021. Transaksjonen ble godkjent av konkurransemyndighetene i juni 2020. Helgeland Sparebank kjøper 3 % i SamSpar-selskapene Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA.

Transaksjonen er i sum verdsatt til 150 mill. kr. Sparebank 1 Østfold Akershus selger i størrelsesorden 0,34 % av sine aksjer i Samarbeidende Sparebanker AS og 0,47 % av sin andel i Samarbeidende

Sparebanker Utvikling DA til en samlet verdi av 17 mill. kr. Sparebank 1 Østfold Akershus vil etter dette ha en eierandel på 15,25 % i Samarbeidende Sparebanker AS som gir 2,97 % indirekte eierandel i Sparebank 1 Gruppen AS, og en eierandel i Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA på 14,97 % som gir en indirekte eierandel i Sparebank 1 Utvikling DA på 2,69%.

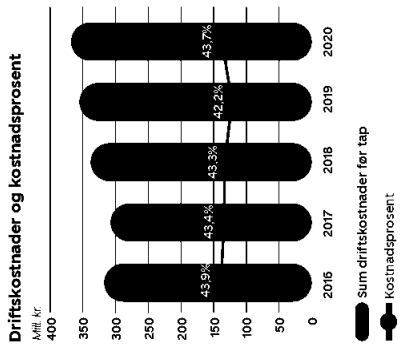
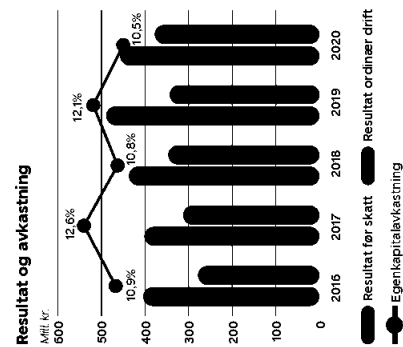
Gevinst fra transaksjonen er beregnet til 9 mill. kr basert på balanseverdier pr. 31.03.2020 og vil bli bokført ved gjennomføring.

SUM NETTO INNTEKTER

Sum netto inntekter i 2020 ble på 843 mill. kr (841 mill. kr).

DRIFTSKOSTNADER

Driftskostnadene i 2020 ble på 368 mill. kr (355 mill. kr) og utgjorde 1,47 % (1,48 %) av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Økning i driftskostnadene sammenlignet med samme periode i fjor er primært knyttet til økt satsning på eiendoms-mesling samt årets lønnsoppgjør.

Kostnadsprosenten ble 43,7 % (42,2 %). Målet for konsernet er å ha en kostnadsprosent som er konkurransedyktig med andre banker det er naturlig å sammenligne seg med.

TAP, MISLIGHOLD OG

PORTEFØLJEUTVIKLING

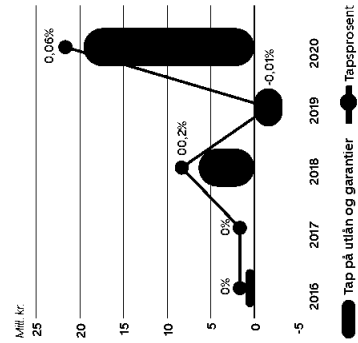
Resultatført tap i 2020 ble på 20 mill. kr (-3 mill. kr). Av dette er 10 mill. kr en ledelsesbuffer som er relatert til koronakrisen. Denne avsetningen kommer i tillegg til den avsetningen banken kan kvantifisere med IFRS9-modellen og begrunnes med usikre makroforhold.

Banken har gjort flere tiltak rettet mot kunder grunnet koronakrisen, i starten var hovedtiltaket å tilby en generell avdragsutsettelse. I de tilfeller hvor avdragsutsettelser er gitt, men den finansielle stillingen hos kunden ikke indikerer langsiktige problemer er kundene ikke vurdert som forbehandle.

Det er gjort en individuell gjennomgang av samtlige større eksponeringer i bedriftsmarkedsporteføllen. Trekk på kreditter, avdragsutsettelser og misligholdsutvikling i hele utlånsmassen følges løpende opp.

Det er i tillegg gjort en vurdering av bankens eksponering mot bransjer som er hardt rammet av koronakrisen. Banken

Tap og tap i prosent av brutto utlån inkl. kredittforetak

har svært lav eller ingen eksponering mot olje- og gass næringen, hotell- og reiselivsbransjen og andre utsatte bransjer. Det er av den grunn ikke gjort en samlet flytting av bransjer mellom trinnene.

Netto tap utgjorde 0,06 % (-0,01 %) av brutto utlån inklusiv utlån overført til kredittforetak. Tapsavsetningene utgjorde 0,28 % av brutto utlån inklusiv utlån overført til kredittforetak.

RESULTAT OG DISPONERING

Konsernets årsresultat ble 369 mill. kr (404 mill. kr). Tilsvarende for morbank var på 304 mill. kr (382 mill. kr). Resultat er godt, banken er solid og har følgende god utbyttekapasitet.

Som en konsekvens av koronakrisen har norske myndigheter anmodet bankene om å begrense sin utdeling av utbytte og gaver til maks 30% av det samlede

6. Redegjørelser og finansielle resultater

resultatet for årene 2019 og 2020 inntil 30.09.2021.

Styret tar dette til etterretning og foreslår for 2020 et utbytte på kr. 3,50 pr egenkapitalbevis (kr. 12,00), totalt 43 mill. kr. Det tilsvarer 15,2 % av egenkapitalbeviserens andel av overskuddet i morbank. Det foreslås tilsvarende en utdeling av gaver på 3 mill. kr. Etter disponering og utdeling opprettholdes egenkapitalbrøken på samme nivå. For årene 2019 og 2020 samlet utgjør utbyttegraden tilnærmet 30%.

Styret vil be representantskapet om fullmakt til ytterligere utbetaling av utbytte

BALANSEN

Forvaltningskapitalen inklusiv utlån overført til kredittoforetak utgjorde 36 337 mill. kr ved utgangen av året. En endring i 2020 på 9,3 % / 3 094 mill. kr. Forvaltningskapitalen uten utlån overført til kredittoforetak var 25 641 mill. kr.

UTLÅN

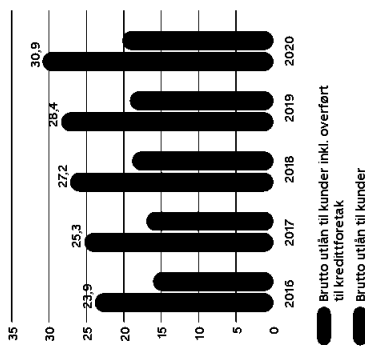
Brutto utlån inklusive overføring til kredittoforetak utgjorde 30 868 mill. kr (28 392 mill. kr) ved utgangen av året. Det tilsvarer en utlånsvekst på 2 476 mill. kr i 2020, tilsvarende 8,7 % (4,4 %).

Eksklusiv lån overført til kredittoforetak utgjorde brutto utlån 20 173 mill. kr (19 154 mill. kr) ved utgangen av året. Det tilsvarer en økning på 1 019 mill. kr i 2020, tilsvarende 5,3 % (1,3 %).

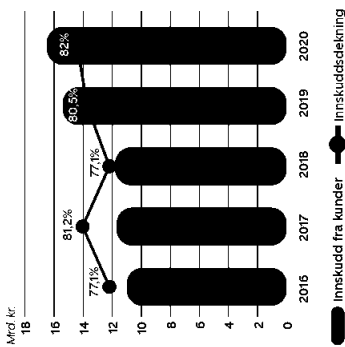
for 2020 etter 30.09.2021. Fullmakten vil gi styret mulighet til å beslutte utbetaling av et utbytte på inntil kr. 3,50 per egenkapitalbevis samt tilsvarende inntil 3 mill. kr. i gaver. Egenkapitalbrøken vil bli opprettholdt. Samlet utbytte for 2020 vil da bli kr. 700 per egenkapitalbevis. Fullmakten vil gjelde frem til neste ordinære møte i representantskapet i 2022.

Fullstendig disponering fremgår av egenkapitalavstemmingen side 124.

Brutto utlånsvolum

Innskuddsvolum og -dekning

INNSKUDD

Konsernets innskudd har økt med 74 % (7,3 %) i 2020 til 16 549 mill. kr (15 412 mill. kr). Innskuddsdekningen var på 82,0 % (80,5 %) ved utgangen av perioden.

PRIVATMARKEDET

Høy arbeidsledighet til tross, de rekordlave rentene ser ut til å veie opp og vi opplever et velfungerende boligmarked med god omsetningshastighet og tilhørende lånebehov. Vi legger derfor bak oss et år med god pågang fra eksisterende og nye kunder på privatmarkedet.

Lokal tilstedeværelse, konkurranseedyktige priser og ypperlige digitale løsninger er et konsept som står seg godt i vår region. Den rekordlave styringsrenten gir stort prisfokus, men vi opplever at vårt konsept med nær og personlig rådgivning i et område vi kjenner svært godt har blitt styrket gjennom koronakrisen.

Vår samarbeidsavtale med LO ga også i 2020 god vekst på spesielt utlån og forsikring.

Gjennom annet halvår opplevde vi en økt interesse for fondsparing og kundetilsiget har vært godt. Ved utgangen av året jobbes det med overgang til Egen pensjonskonto som innføres 1. februar 2021.

Koronakrisen preger selvsagt fremdeles regionen, men vi har ikke opplevd en økning av permitteringer og oppsigelser som fryktet i annet halvår.

Majoriteten av kunder med avdragsfrihet som følge av pandemien forfalt i fjerde kvartal og vi har ved utgangen av 2020 en beskjeden økning totalt på kunder med avdragsfrihet. Vi har for øvrig tilnærmet normal pågang av søknader om nye avdragsfriheter.

En sunn og lønnsom portefølje har gjort at vi heller ikke i fjerde kvartal har skjøpet kredittpolicyen vår som følge av koronakrisen.

Vi går ut av året med fin fart og et marginbilde hvor vi kan balansere vekst og lønnsomhet.

Utlånsveksten innen privatmarkedet i 2020 ble 6,8 %. Innskuddsveksten ble 4,5 %.

BEDRIFTSMARKEDET

Banken jobber kontinuerlig med å være en god støttespiller for regionen og for næringslivet generelt, samt å bidra til en →

6. Redegjørelser og finansielle resultater

positiv utvikling når det gjelder å bevare og skape nye arbeidsplasser.

Selv om koronakrisen fortsatt ligger over næringslivet som en mørk sky, synes det som majoriteten av våre kunder har kommet seg godt igjennom første del av krisen. Vi ser fortsatt ingen økning i restanser og mislighold og har stor tro på at vi sammen med våre kunder skal komme oss igjennom dette på en god måte. Vi vil i det videre følge utvikling av risikoer i porteføljen og de største engasjementene tett.

Utlånsveksten innen bedriftsmarkedet i 2020 ble 16,9 % mens innskuddsveksten ble 13,7 %. Banken har tatt markedsandeler innen bedriftsmarkedet i 2020 samtidig som kvaliteten i porteføljen er opprettholdt.

Vi opplever en god tilstrømming av nye kunder og veksten i utlånene er fortsatt god.

EIENDOMSMEGLING

Det er solgt flere boliger i alle våre områder i årets 4.kvartal enn samme periode året før, det varierer fra en økning på 6,8% i Frogn, til 27,6% i Vestby.

Antall omsetninger i hele landet for året totalt økte med nærmere 6,7 % mot 2019. EiendomsMegler 1 Østfold Akershus AS økte imidlertid antall omsetninger med hele 20% fra 2019, og tok ytterligere markedsandeler. Inntektene og resultat før skatt økte samtidig med hhv 24% og 98%, noe vi tilskriver våre

dedikerte medarbeidere og kvaliteten på tjenestene som ytes. Det har vært et utfordrende og uforutsigbart år for alle våre medarbeidere, som har måtte jobbe enda mer enn tidligere, og innarbeidet flere nye tidkrevende rutiner for å ivareta smittevern. Anbefalingsgraden fra kundene våre har på tross av mange nye rutiner ved kjøp og salg av eiendom holdt seg konstant gjennom året på et meget høyt nivå.

Vi starter 2021 like offensivt som vi gjennomførte fjoråret, hvor korona fremdeles skaper uforutsigbarhet og krever raske endringer av rutiner. Vår evne til å gjenspele de gode kundeopplevelsene og videreutvikle disse skal prioriteres høyt i 2021.

KAPITALANSKAFFELSE

Kapitalmarkedene har i fjerde kvartal vært velfungerende og kredittpåslaget har på det laveste vært gjort på omtrent samme nivå som før koronakrisen.

SpareBank 1 Østfold Akershus har en meget god likviditetssituasjon, solid innskuddsdekning og låneforfall i 2021 er 760 mill. kr Risikoen relatert til funding og likviditet er derfor lav noe som bekreftes av alle nøkkeltall inkludert LCR på 292 % og NSFR på 154 %. Bankens stresstester viser at likviditetsbufferen dekker normal drift i 24 måneder.

SpareBank 1 Østfold Akershus er ratet med karakter A fra Nordic Credit Rating. Ratingen ble bekreftet i november 2020 med «Stable outlook». Ratingen har hatt

en positiv effekt på bankens tilgang på markedsf finansiering.

I 2020 har SpareBank 1 Østfold Akershus hentet 1 150 mill. kr i pengemarkedet gjennomsnittlig vektet løpetid på pengemarkedsåren er 2,76 år.

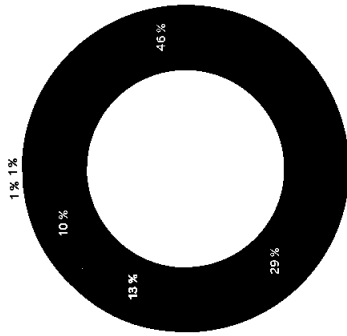
Konsernets gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer var ved utgangen av året på 4 729 mill. kr (4 677 mill. kr). Konsernet har i tillegg F-lån på 200 mill. kr (0 mill. kr), ansvarlig lån på 150 mill. kr (151 mill. kr) og en fondsobligasjon på 150 mill. kr (150 mill. kr) klassifisert som egenkapital. Konsernet har ikke emittert ansvarlig kapital i 2021.

Ved utgangen av 2020 er 10 695 mill. kr av bankens utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Boliglån som er klargjort for overførsel til SpareBank 1 Boligkreditt utgjør ved utgangen av året 6 250 mill. kr.

Bankens innskuddsdekning er på et tilfredsstillende nivå med 82,0 % eksklusive kredittforetak og 53,6 % inkl. kredittforetak.

Bankens likviditetsrisiko er redusert gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånsklider, instrumenter og løpetider. Bankens styre har vedtatt en likviditetsstrategi som blant annet inneholder beredskapsplaner og stressanalyser. Styret vurderer likviditetsforholdene som god samtidig som finansieringsmarkedet er velfungerende.

FINANSIERINGSKILDER

● Kundefinansiering ● Kredittforetak ● Obligasjonslån ● Egenkapital ex. hybridkapital ● CV-gj ● Ansvarlig lån, fondsobligasjoner og hybridkapital

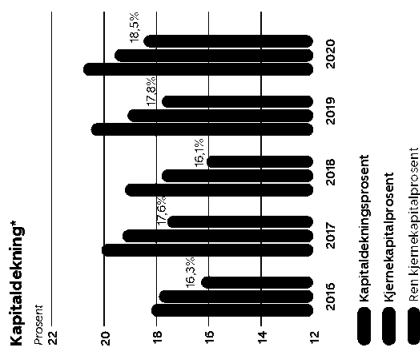
KAPITALDEKNING

Ved utgangen av året hadde banken en høyere kjernekapitaldekning forholdsmessig konsolidert på 18,5 % (17,8 %), en kjernekapitaldekning på 19,6 % (19,1 %) og en kapitaldekning på 20,8 % (20,5 %). Uvekket kjernekapitaldekning forholdsmessig konsolidert var på 9,2 % (8,9 %).

Tilsvarende tall for morbanken var henholdsvis 17,4 % (16,2 %), 18,4 % (17,3 %) og 19,4 % (18,4 %). Uvekket kjernekapitaldekning var på 10,5 % (9,7 %).

SpareBank 1 Østfold Akershus har for 2020 et mål på ren kjernekapitaldekning på 15,0 %, kjernekapitaldekning på 16,5 % og kapitaldekning på 18,5 %. Målene er satt inkludert en management buffer på 0,8 prosentpoeng. Konsernet har valgt å opprettholde opprinnelige kapitalmål →

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Finanstilsynet publiserte den 10. desember 2020 et rundskriv vedrørende vurdering av engasjementer som skal vurderes som høyrisiko. Banken er ikke enig i Finanstilsynets fortolkning av CRR-regelverket, og har også innhentet en juridisk vurdering fra eksternt part som støtter bankens syn. Bankens kredittpraksis for innvilgelse av kreditter til eiendomsutviklingsprosjekter stiller strenge krav til risikoreducerende tiltak i prosjektet, herunder krav til forhåndssalg, egenkapitalandel og lignende.

Se ytterligere omtale i note 6.

Banken har foretatt en fornyet vurdering av risikoen i bankens eiendomsutviklingsprosjekter som har medført flytting av enkelte engasjementer til 150 % risiko-vekt. Effekten av dette på ren kjernekapital ble -0,5 %. Ved en eventuell lov- eller forskriftsendring i Norge, og dermed en endret risikovekt for alle bankens eiendomsutviklingsprosjekter til 150 %, er det estimert at dette vil påvirke bankens rene kjernekapitaldekning ytterligere med -0,2 %.

KAPITALSTYRING

Kapitalstyringen skal sikre at SpareBank 1 Østfold Akershus balanserer forholdet mellom:

- En effektiv kapitalanskaffelse og kapitalanvendelse i forhold til konsernets strategiske mål og vedtatte strategi.
- En tilfredsstillende kapitaldekning ut fra den valgte risikoprofil og de til enhver tid gjeldende krav fra myndigheter og markedsaktører.
- Konkurransedyktig avkastning.

selv om den motsykliske kapitalbufferen er redusert med 1,5 prosentpoeng som følge av koronakrisen, da reduksjonen forventes å være av midlertidig karakter. Regulatorisk krav til ren kjernekapitaldekning ved utgangen av 2020 er redusert til 12,7 % eksklusive management buffer (og 13,5 % inklusive management buffer). Mål på uvektet kjernekapitalandel er 6,0 %. Målene innfris med god margin på alle nivå ved utgangen av 2020. Målene på ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og kapitaldekkning for utgangen av 2021 er revidert og fastsatt til henholdsvis 16,0 %, 17,5 % og 19,5 %. I 2022 er målene økt ytterligere til henholdsvis 16,5 %, 18,0 % og 20,0 %. Uvektet kjernekapitaldekning opprettholdes på 6,0 %.

- Konkurransedyktige vilkår og en langsiktig god tilgang på innlån i kapitalmarkedene.
- Utnyttelse av vekstmuligheter i konsernets definerede markedsområde.
- At ingen enkelthendelse skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Det utarbeides årlig en kapitalplan for å sikre en langsiktig og effektiv kapitalstyring. Disse fremskrivningene tar hensyn til både forventet utvikling i de neste årene, samt en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag over flere år. Et viktig verktøy for å analysere en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag er stresstester. Det gjøres stresstester av enkeltfaktorer og scenarionalyser hvor konsernet utsettes for en rekke ulike negative makroøkonomiske hendelser. SpareBank 1 Østfold Akershus har i tillegg utarbeidet beredskapsplaner på likviditets- og kapitaldekningsområdet for i størst mulig grad å kunne håndtere slike kriser hvis de skulle oppstå.

Banken rapporterer kapitaldekning etter standardmetoden.

EGENKAPITALBEVIS

Med mindre kapitalbehovet tilsier noe annet, er styrets mål at inntil 50 % av morbankens årsresultat deles ut som gaver og utbytte. Konsernet har et langsiktig mål om egenkapitalavkastning på over 10 %.

En oversikt over bankens 20 største egenkapitalbevisere fremgår av note 41.

Konsernet har gjennom flere år hatt en egen spareordning for egenkapitalbevis. Alle fast ansatte i konsernet samt bankens styre- og varamelemmer får antledning til å kjøpe aksjer for et gitt sparebeløp, maksimalt begrenset til 48.000 kroner pr. ansatt pr. år. Egenkapitalbevisene kjøpes til markedspris. To år etter oppstart av spareperioden tildeles et gratis egenkapitalbevis for hvert år i spareperioden. Totalt 53,7 % av konsernets ansatte deltar i spareprogrammet som går fra september 2020 til august 2021.

REGNSKAPSPRINSIPPER

Konsernregnskapet og morbankregnskapet for 2020 er utarbeidet i samsvar med internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS). Dette omfatter også tolkninger fra Den internasjonale tolkningskomité for finansiell rapportering (IFRIC). Styret og daglig leder beretter at forutsetningene om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av årsregnskapet.

RISIKOSTYRING

Kjernevirksomheten i banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Østfold Akershus skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.

6. Redegjørelser og finansielle resultater

- Å ha en god risikokultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyringen og konsernets verdigrunnlag. Å ha et tilstrekkelig kapitalnivå ut fra valgt strategi og risikoprofil.

- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter.

- Å umngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Konsernet har etablert en struktur som på en systematisk måte identifiserer, vurderer, kommuniserer og håndterer risiko i hele konsernet, og det foretas en løpende overvåking. Risikostyring tar utgangspunkt i fastsatt visjon, strategi og mål, samt de rammer for risikoeksponering som er fastsatt av styret. Beredskaps- og kontinuitetsplaner skal sikre at

plakat med rutiner for varsling av kritikkverdige forhold. Styret gjennomgår reviderte retningslinjer årlig.

INFORMASJONSSIKKERHET OG

PERSONVERN
Sikkeretskultur og etterlevelse av personvernregelverket har høy fokus i SpareBank 1 Østfold Akershus. Den årlige risiko- og sårbarhetsanalyse for IKT gjennomgås av styret og synliggjør arbeidet med sikring av integritet, tilgjengelighet og konfidensialitet for bankens data og kundeinformasjon. Les mer om informasjonssikkerhet og personvern på side 94.

ARBEIDET FOR Å FORHINDRE OG

AVDEKKE ØKONOMISK KRIMINALITET
Økonomisk kriminalitet undergraver det finansielle systemets integritet og er en trussel mot et sunt næringsliv og velferdsamfunnet. Det arbeides dedikert med å forhindre økonomisk kriminalitet og hvitvasking. Les mer om dette på side 89.

MEDARBEIDERE OG ARBEIDSFORHOLD

Raske endringer i kundeadferd som følge av digitalisering og koronapandemien preget arbeidet med kompetanseutvikling, organisasjon og ledelse i 2020. Utvikling av medarbeidere og rekruttering for å sikre riktig kompetanse og medarbeiderengasjement for fremtiden er et løpende arbeid.

Flere organisasjonsundersøkelser gjennomføres i løpet av året, og involverer medarbeidere, ledere, verneombud, tillits-

valgte og styret i oppfølgingen. Det fremkommer at det er et godt arbeidsmiljø med engasjerte medarbeidere. Sykefraværet var 4,8 i 2020. For detaljer om lønn og andre personalkostnader se i note 21 i årsregnskapet. Les mer om medarbeidere og arbeidsforhold på side 52.

BÆREKRAFT

En viktig del av vårt samfunnsansvar som sparebank har alltid vært å bidra til å bygge bærekraftige lokalsamfunn rundt oss. Å skape bærekraftige lokalsamfunn var årsaken til at vi ble stiftet for 185 år siden, og det er fortsatt vår viktigste misjon.

Med utviklingen av nye samfunnsutfordringer innen klima, miljø og voksende sosiale og økonomiske forskjeller, blir det viktig for oss som finanshus å tenke nytt, innovativt, og langsiktig rundt utøvelsen av vårt samfunnsansvar.

Bærekraft blir derfor et av våre viktigste samfunnsbyggende satsningsområder fremover, og sammen med kundene og nærløst skal vi søke å finne nye gode løsninger for en bærekraftig utvikling av regionen og våre lokalsamfunn.

Skal vi nå klimamålene om et lavutslippssamfunn, blir det viktig å tenke nytt og ansvarlig for at det Det grønne skiftet skal bli en realitet. Gjennom å finansiere, investere og bidra med rådgiving i vår region, kan vi som bank være en pådriver for omstilling og lede bedrifter og privatpersoner i en bærekraftig retning.

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Satsningen på bærekraft er godt forankret i konsernets virksomhetsstrategi, og vi er i gang med å utarbeide en egen strategi for bærekraft, som skal gi oss et best mulig utgangspunkt for målrettet jobbing med aktiviteter som bidrar til bærekraftig utvikling i fremtiden. Målet er å bli en organisasjon som

har et enda mer aktivt forhold til bærekraftig utvikling, og som bidrar med å ta ansvar for de utfordringene innen klima, miljø og sosiale forhold som samfunnet står overfor. Les mer om vårt arbeid med bærekraft og samfunnsansvar på side 68–101.

UTSIKTENE FREMMOVER

Utviklingen i bedriftsmarkedsporteføljen og privatmarkedsporteføljen er fortsatt god. Antall avdragsuttelselser ligger fortsatt noe over nivået før koronapandemien inntraff, men misligholdet holder seg stabilt lavt. For årets tre første kvartaler hadde banken gjort en ekstra tapsavsetning ut over modellbaserte beregninger som følge av koronapandemien på 23 mill. kr. Ved utgangen av fjerde kvartal er denne redusert til 10,0 mill. kr. og den vil vurderes på nytt ved utgangen av 1. kvartal 2021.

Koronapandemien kommer trolig til å påvirke også store deler av 2021 og det er fortsatt usikkert hvordan dette til slutt vil påvirke boligmarkedet, arbeidsmarkedet og næringslivet i regionen. Stengte grenser mot Sverige har imidlertid så langt hatt en positiv effekt på handelsnæringen. Banken har svært liten finansiering av hotell- og serveringsvirksomhet, som så langt er bransjer som er hardt rammet.

Det har vært et spesielt år med nedture og oppturner i boligmarkedet. Fra dystre utsikter i mars, til å konkludere med jevn vekst og økning siste halvår. For vår region er det et sunnhetstegn å se at alle våre lokale områder ligger ganske nær rundt landsnittet i boligprisveksten på 8,7% i 2020, våre områder ligger fra 6,1% i Vestby til 11,2% i Halden. EiendomsMegler 1 Østfold Akershus økte antall omsetninger med hele 20 % sammenlignet med 2019, noe som både bekrefter attraktiviteten i regionen og øker vår markedsandel. Meglerne har startet 2021 like offensivt som de gjennomførte 2020 og evnen til å gjenspeile de gode kundeeplevelsene og videreutvikle disse skal prioriteres høyt i 2021.

Vi holder til i en region hvor det er attraktivt å bosette seg, og hvor boligprisene innenfor de ulike områdene gjør det mulig å oppfylle boligdrømmen for de fleste. Avstanden til Oslo er kort og med utstrakt bruk av hjemmekontor har

det blitt enda mer aktuelt å bosette seg i regionen. Med kort vei til Europa, aktive havneområder og med toglinje, E6 og E18 kryssende gjennom regionen ser vi også at det er attraktivt for spesielt logistikknæringen å etablere seg i vårt markedsområde.

Gjennom 2020 ble det jobbet godt med konsernets bærekraftsstrategi. I 2021 vil vi ha hovedfokus på implementering, har vi tenkt til å gjøre det samme i 2021.

kompetansebygging og operasjonisering av strategien slik at vi blir enda bedre rigget for å kunne ta en enda tydeligere rolle som pådriver og rådgiver for bærekraftig/grønn omstilling av næringslivet i vår region.

Vi har tatt markedsandeler i både eiendomsmeistring, privatmarkedet og i driftsmarkedet i 2020, med lønnsom vekst har vi tenkt til å gjøre det samme i 2021.

Moss, den 9. mars 2021

I styret for Sparebank 1 Østfold Akershus

Per A. Lillegren
Styreleder

Elin Cathrine Hagen
Styrets nestleder

Vidar Løfshus
Viceer

Tom Grip

Urm Marie Rødalen

Kristin Utaklev

Elisabeth N. Smerrebakken
Ansattes repr.

Øystein U. Larsen
Ansattes repr.

Arild Bjørn Hansen
Adm. direktør

5. Våre vesentlige temaer innen bærekraft

Resultatregnskap

MORBANK	Året 2019	Året 2020	(millioner kroner)	Note	Året 2020	Året 2019
	645	566	Renteinntekter målt til amortisert kost		566	645
	77	75	Renteinntekter målt til virkelig verdi		75	77
	297	215	Rentekostnader		213	295
	425	428	Netto renteinntekter	14, 18	428	427
	223	254	Provisjonsinntekter		331	284
	14	15	Provisjonskostnader		15	14
	4	4	Andre driftsinntekter		2	1
	213	244	Netto provisjonsinntekter og andre inntekter	19	318	272
	19	23	Utbytte		23	19
	105	99	Inntekter av eierinteresser		92	119
	5	19	Netto resultat fra andre finansielle instrumenter		19	5
	129	43	Netto inntekter på finansielle instrumenter	20, 28	97	142
	766	713	Sum netto inntekter		843	841
	156	160	Personalkostnader		213	201
	147	148	Andre driftskostnader		22	154
	303	306	Sum driftskostnader før tap		368	385
	463	407	Driftsresultat før tap		475	486
	- 3	20	Tap på utlån og garantier		11	- 3
	466	387	Resultat før skatt		485	489
	84	83	Skatteskud		24	86
	382	304	Årsresultat		369	404
	28,88	22,96	Pr. egenkapitalbevis		40	27,90
			Resultat / Uvannet resultat			30,49

Utvignet resultat

MORBANK	Året 2019	Året 2020	(millioner kroner)	Note	Året 2020	Året 2019
	382	304	Periodens resultat		369	404
	- 6	- 1	Poster som ikke kan bli reklassifisert over resultatet		23	- 6
	2	0	Aktuarmessige gevinster og tap		0	2
			Skatteeffekt			
	-	-	Poster som kan bli reklassifisert over resultatet			
	- 0	-	Andel utvider resultat i felleskontrollert virksomhet		5	4
	- 0	-	Endring virkelig verdi, finansielle instrumenter		30	- 0
	- 0	- 2	Endring virkelig verdi, utlån		- 2	- 0
	0	0	Skatteeffekt		0	0
	- 5	- 2	Periodens utvidede resultat		4	- 1
	377	302	Totalresultat		373	403
	-0,37	-0,13	Pr. egenkapitalbevis		0,27	-0,07
	28,51	22,84	Utvignet resultat / Uvannet utvidet resultat		28,18	30,42
			Totalresultat / Uvannet totalresultat			

Balanse

MORBANK	31.12.2019	31.12.2020	(millioner kroner)	Note	31.12.2020	31.12.2019
	97	92	Kontanter og fordringer på sentralbanker		92	97
	1 130	1 905	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		1 905	1 130
	19 093	20 125	Utlån til kunder	8,10,11,12	20 125	19 093
	1 970	1 701	Sertififikater og obligasjoner	26,28,35	1 701	1 970
	20	65	Derivater	26,29	65	20
	915	878	Akjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	26,30	878	915
	230	261	Investering i eierinteresser	38,39	598	435
	232	234	Investering i konsernselskaper	38,39	0	0
	0	0	Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg	42	0	0
	0	0	Immatrielle eiendeler	31	0	0
	167	150	Vareige driftsmidler	32	274	288
	1	1	Utsatt skattefordel	24	1	2
	28	38	Andre eiendeler	33	73	52
	23 886	25 449	Sum eiendeler	17	25 641	24 004

6. Redegjørelser og finansielle resultater

MORNBANK		KONSERN	
31.12.2019	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2019
3	205	26	205
15 441	16 589	16 549	15 412
4 677	4 729	4 729	4 677
4	45	25 26,29	45
83	80	24	82
0	3	24	4
208	193	36,23	138
151	150	37	150
20 568	21 994	17	21 903
			20 471
1 239	1 239	40	1 239
-0	-0	-0	-0
247	247	247	247
1 291	1 556	1 556	1 291
191	46	46	191
150	150	150	150
190	208	208	190
12	9	9	12
0	0	284	215
3 318	3 454	3 729	3 594
23 886	25 449	25 841	24 004

Moss, den 9. mars 2021
I styret for Sparebank 1 Østfold Akersthus

Per A. Lilleng Styreleder	Elin Cathrine Hagen Styrets nestleder	Vidar Løfshus Styrets nestleder
Tom Grip	Urm Marie Råddalen	Kristine A. Ukestad Ansattes repr.
Elisabeth N. Snerrebakken Ansattes repr.	Øystein U. Larsen Ansattes repr.	Arild Bjørn Hansen Adm. direktør

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Egenkapital

Endring i egenkapital - Morbank (millioner kroner)										
	Egenkapital 01.01.2019	Egne egenkapital- bevis	Over- kursfond	Utjevn- ings- fond	Grunn- fonds- kapital	Fond for urealiserte gevinster	Annen egen- kapital + fondsobl.	Avsatt utbytte og gaver	Sum egen- kapital	
	1 239	-0,0	247	1 124	178	9	150	193	3 140	
Utbeholdt renter på hybridkapital							-5		-5	
Salg av egne egenkapitalbevis		-0,0							-0	
Utbeholdt utbytte for 2018								-181	-181	
Utbeholdt gaver for 2018								-12	-12	
Disponert resultat			167		11	3	10	191	382	
Disponert unvidet resultat						-0	-5		-5	
Egenkapital 31.12.2019	1 239	-0,0	247	1 291	190	12	150	191	3 318	
Endring i egenkapital - Konsern (millioner kroner)										
	Egenkapital 01.01.2020	Egne egenkapital- bevis	Over- kursfond	Utjevn- ings- fond	Grunn- fonds- kapital	Fond for urealiserte gevinster	Annen egen- kapital + fondsobl.	Avsatt utbytte og gaver	Sum egen- kapital	
	1 239	0,0	247	1 124	178	9	340	193	3 330	
Utbeholdt renter på hybridkapital							-5		-5	
Salg av egne egenkapitalbevis		0,0							0	
Utbeholdt utbytte for 2018								-181	-181	
Utbeholdt gaver for 2018								-12	-12	
Disponert resultat			167		11	3	32	191	404	
Disponert unvidet resultat						0	-1		-1	
Egenkapital 31.12.2020	1 239	0,0	247	1 291	190	12	345	191	3 334	
Endring i egenkapital - Morbank (millioner kroner)										
	Egenkapital 01.01.2020	Egne egenkapital- bevis	Over- kursfond	Utjevn- ings- fond	Grunn- fonds- kapital	Fond for urealiserte gevinster	Annen egen- kapital + fondsobl.	Avsatt utbytte og gaver	Sum egen- kapital	
	1 239	-0,0	247	1 291	190	12	150	191	3 318	
Endring i disponering av representantskapet				30	2			-32	0	
Utbeholdt renter på hybridkapital							-7		-7	
Kjøp/salg av egne egenkapitalbevis		-0,1							-0	
Utbeholdt utbytte for 2019								-149	-149	
Utbeholdt gaver for 2019								-10	-10	
Disponert resultat			237		16	-3	7	46	304	
Disponert unvidet resultat			-2		-0				-2	
Egenkapital 31.12.2020	1 239	-0,1	247	1 556	208	9	150	46	3 454	

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Kontantstrømpoppstilling

Morbank		Konsern	
Året 2020	Året 2019	Året 2020	Året 2019
(milljoner kroner)			
- 992	- 255	- 992	- 255
600	659	591	615
1 148	1 064	1 137	1 053
- 217	- 297	- 215	- 295
- 57	- 29	- 57	- 29
15	29	15	29
- 14	- 9	- 13	- 8
- 353	- 1 081	- 353	- 1 081
623	756	623	756
25	33	25	33
244	213	316	272
- 187	- 265	- 210	- 248
- 80	- 75	- 82	- 77
512	715	504	739
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
- 992	- 255	- 992	- 255
600	659	591	615
1 148	1 064	1 137	1 053
- 217	- 297	- 215	- 295
- 57	- 29	- 57	- 29
15	29	15	29
- 14	- 9	- 13	- 8
- 353	- 1 081	- 353	- 1 081
623	756	623	756
25	33	25	33
244	213	316	272
- 187	- 265	- 210	- 248
- 80	- 75	- 82	- 77
512	715	504	739
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
- 21	-	-	- 197
- 13	- 12	- 6	- 78
- 39	- 337	- 39	- 142
1	-	1	-
42	104	42	104
- 9	- 266	- 1	- 197
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
990	700	990	700
- 935	- 1 130	- 935	- 1 130
- 77	- 90	- 77	- 90
202	- 173	202	- 173
- 1	- 0	- 1	- 0
- 4	- 17	- 4	- 17
- 9	- 7	- 9	- 7
7	-	7	-
- 7	-	- 7	-
- 199	- 193	- 199	- 193
- 33	- 910	- 33	- 910
770	- 462	770	- 328
840	1 302	840	1 302
1 609	840	1 609	840
Likviditetsbeholdning US			
92	97	92	97
1 518	742	1 518	742
1 609	840	1 609	840

INNHOLDSFORTEGNELSE NOTER

Note 1	Generell informasjon.....	130
Note 2	Regnskapsprinsipper.....	130
Note 3	Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper.....	145
Note 4	Implementeringseffekter.....	146
Note 5	Segmentinformasjon.....	147
Note 6	Kapitaldeknning.....	148
Note 7	Finansiell risikostyring.....	152
KREDITTRISIKO		
Note 8	Utlån til og fordringer på kunder.....	158
Note 9	Overføring av utlån til kredittoretak.....	160
Note 10	Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevet utlån.....	164
Note 11	Tap på utlån og garantier.....	165
Note 12	Maks kredittrisikoposponering, ikke hensyntatt pantsilleiser.....	170
Note 13	Kredittkvalitet pr. klasse av finansielle eiendeler.....	171
MARKEDSRISIKO		
Note 14	Markedsrisiko knyttet til renterisiko.....	172
Note 15	Markedsrisiko knyttet til valutarisiko.....	174
LIKVIDITETSRISIKO		
Note 16	Likviditetsrisiko/Gjenværende kontraktmessig løpetid på forpliktelser.....	174
Note 17	Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser.....	176
RESULTATREGNSKAP		
Note 18	Netto renteinntekter.....	178
Note 19	Netto provisjonsinntekter.....	179
Note 20	Netto inntekter fra finansielle instrumenter.....	179
Note 21	Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte.....	180
Note 22	Andre driftskostnader.....	184
Note 23	Pensjoner.....	185
Note 24	Skatt.....	187

BALANSE		
Note 25	Klassifikasjon av finansielle instrumenter.....	188
Note 26	Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter.....	190
Note 27	Virkelig verdi av finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost eller kostpris.....	191
Note 28	Sertifikater og obligasjoner.....	193
Note 29	Finansielle derivater.....	194
Note 30	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser.....	195
Note 31	Andre immaterielle eiendeler.....	196
Note 32	Varige driftsmidler.....	196
Note 33	Andre eiendeler.....	198
Note 34	Innskudd fra og gjeld til kunder.....	199
Note 35	Gjeld ved utstedelse av verdipapirer.....	200
Note 36	Annen gjeld og forpliktelse.....	201
Note 37	Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån.....	202
Note 38	Sikringsbokføring.....	203
Note 39	Investeringer i eierinteresser.....	205
ØVRIGE OPPLYSNINGER		
Note 40	Vesentlige transaksjoner med nærstående parter.....	208
Note 41	Eierandelskapital- og eierstruktur.....	209
Note 42	Utbytte/konsemdrag fra datterselskaper.....	213
Note 43	Eiendeler klassifisert som holdt for salg og virksomhet under avhendelse.....	213
Note 44	Hendelser etter balansedagen.....	213

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Note 1 Generell informasjon

GENERELL INFORMASJON

SpareBank 1 Østfold Akershus har sitt hovedkontor i Moss kommune og lokalkontor i kommunene Askim, Halden, Sarpsborg, Fredrikstad, Moss, Frogn og Vestby.

Bankens organisasjonsnummer i Foretaksregisteret er 837 884 942. Konsernet opererer i Norge og reguleres av norsk rett. SpareBank 1 Østfold Akershus er notert på Oslo Børs med ticker-kode SOAG.

SpareBank 1 Østfold Akershus er medlem innskuddsgarantiordningen til Bankenes sikringsfond (BSF). Informasjon om denne er tilgjengelig på www.sparebank1.no/ostfold-akershus/ og www.bankenesikringsfond.no.

Regnskapet for morbank og konsern 2020 ble vedtatt av styret 9. mars 2021.

Note 2 Regnskapsprinsipper

GRUNNLAGET FOR UTARBEIDELSE AV DET KONSOLIDERTE ÅRSREGNSKAPET

Konsernregnskapet og morbankregnskapet for 2020 er utarbeidet i samsvar med internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS) som fastsatt av EU. Dette omfatter også tolkninger fra Den internasjonale tolkningskomité for finansiell rapportering (IFRIC).

Målegrunnlaget for både konsernregnskapet og morbankregnskapet er historisk kost prinsipp med følgende modifikasjoner: finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi over resultatet eller utvidet resultat og investerings-eiendommer som vurderes til virkelig verdi.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskaps regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i høy grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger eller høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for konsernregnskapet, er beskrevet i note 3.

Årsregnskapet er avlagt basert på IFRS standarder og fortolkninger obligatoriske for årsregnskapet som avlegges pr 31.12.2020.

ENDRINGER MED VIRKNING FOR 2020

Konsernet har i 2020 ikke tatt i bruk standarder, endringer eller fortolkninger som påvirker regnskapet vesentlig. Konsernet har ikke valgt tidliganvendelse av noen nye eller endrede IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger.

ENDRINGEN I IFRS 10 KONSERNREGNSKAP OG IAS 28 INVESTERINGER I TILKNYTTETE FORETAK OG FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET

Endringen omhandler en inkonsistens mellom kravene i IFRS 10 og IAS 28 når det gjelder salg eller overføring av eiendeler mellom en investor og investorens tilknyttede foretak eller fellekskontrollerte virksomhet. Den viktigste konsekvensen av endringen er at gevinst eller tap innregnes fullt ut når en transaksjon omfatter en virksomhet (uavhengig av om denne er lagt inn i et datterselskap eller ikke). Gevinst eller tap innregnes partielt når en transaksjon omfatter eiendeler som ikke utgjør en virksomhet, også når eiendelene er lagt inn i et datterselskap.

IASB har utsatt ikrafttredelsestidspunktet for endringen på ubestemt tid, men et selskap som likevel velger en tidliganvendelse av disse endringene må implementere disse prospektivt. Konsernet vil anvende disse endringene når de trer i kraft.

ØVRIGE ENDRINGER MED VIRKNING FOR FREMTIDIGE PERIODER

IFRS 17 Forsikringskontrakter erstatter IFRS 4 Forsikringskontrakter og angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger for forsikringskontrakter. Ikrafttredelsestidspunktet er 1. januar 2023 med krav om sammenliknbare tall. Konsernet har vurdert virkningene av IFRS 17 og ser ikke at denne vil få vesentlige konsekvenser for konsernets resultat og balanse. Videre er det endringer i IFRS 3, IFRS 9, IFRS 11, IAS 12, IAS 19, IAS 23 og IAS 28. Konsernet har vurdert virkningene av endringene og ser ikke at disse vil få vesentlige konsekvenser for konsernets resultat og balanse.

For øvrig er det ingen andre IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

PRESENTASJONSVALUTA

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er bankens og samtlige selskaper i konsernet sin funksjonelle valuta. Alle beløp er angitt i hele millioner kroner med mindre noe annet er angitt.

→

6. Redegjørelser og finansielle resultater

DATTERSELSKAP

I morbankregnskapet til SpareBank 1 Østfold Akershus blir eierandelene i datterselskap vurdert etter kostmetoden. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger imtekstføres året etter regnskapsåret.

KONSOLIDERING

Konsernregnskapet omfatter banken og datterselskap. Datterselskap konsolideres hvis de oppfyller kriteriene til konsolidering etter IFRS 10. IFRS 10 angir tre vilkår som må være oppfylt av banken for at det skal foreligge konsolideringsplikt. Dette er at (i) banken må ha bestemte innflytelse over virksomheten herunder kunne styre virksomheten, (ii) banken har mulighet eller rett til å motta avkastning fra virksomheten, og (iii) banken har mulighet eller rett til å bruke sin innflytelse til å påvirke avkastningens størrelse. Datterselskap er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt slik kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg slik kontroll. Gjensidige balanseposter og alle vesentlige resultatetelemerter er eliminert.

Konserninterne transaksjoner, mellomværende og urealisert forteneste mellom konsernselskaper er eliminert. Regnskapsprinsippene i datterselskaper endres når dette er nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsippene.

FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET

Felleskontrollert virksomhet kan bestå av felleskontrollert drift, felleskontrollerte eiendeler og felleskontrollerte foretak. Felles kontroll innebærer at SpareBank 1 Østfold Akershus gjennom avtale utøver kontroll sammen med andre deltakere. Felleskontrollert foretak regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet og til kostmetoden i selskapsregnskapet.

SpareBank 1 Gruppen AS eies med 19,5 % hver av SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 Nord-Norge, SpareBank 1 SMN, Samarbeidende Sparebanker AS. Videre eier SpareBank 1 Østlandet 12,4 % og Landsorganisasjonen og fagforbund tilknyttet LO 9,6 %. Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne.

SpareBank 1 Østfold Akershus eier 15,59 % av Samarbeidende Sparebanker AS. Styringsstrukturen for Samarbeidende Sparebanker er også regulert i en avtale mellom eierne som tilfredsstiller felleskontrollert virksomhet.

SpareBank 1 Østfold Akershus klassifiserer sin deltakelse i Samarbeidende Sparebanker AS som en investering i felleskontrollert foretak.

SpareBank 1 Østfold Akershus eier også 2,52 % i BN Bank ASA. Styringsstrukturen for BN Bank ASA er regulert i en avtale som tilfredsstiller kravene til felles kontroll.

VIRKSOMHETSSAMMENSLUTNINGER

Ved overtagelse av virksomhet anvendes overtagelsesmetoden. Vederlaget måles til virkelig verdi. Direkte overtagelsesutgifter kostnadsføres når de oppstår, med unntak av emisjons- og låneopptaksutgifter. Overtatte eiendeler og forpliktelser blir vurdert til virkelig verdi på tidspunkt for overtagelsen. Dersom vederlaget overstiger verdien av identifiserte eiendeler og forpliktelser, regnskapsføres differansen som goodwill. Dersom anskaffelseskost er lavere enn identifiserte eiendeler og forpliktelser, resultatføres differansen på transaksjonstidspunktet. Ved trimvisse oppkjøp av datterselskaper vil konsernet måle tidligere eierandeler i selskapet til virkelig verdi umiddelbart før kontrollovergang, og eventuelle gevinster eller tap resultatføres. Betingede vederlag vurderes til virkelig verdi uavhengig av sannsynligheten for at vederlaget vil bli betalt. Justering av betingede vederlaget i etterfølgende perioder regnskapsføres i henhold til relevante standarder.

VIRKSOMHET OG ANLEGGSMIDLER HOLDT FOR SALG

Konsernet klassifiserer virksomhet som holdt for salg når balanseført verdi i hovedsak vil bli gjennomført ved en salgstransaksjon. Klassifisering som holdt for salg skjer fra det tidspunkt ledelsen har vedtatt en konkret plan for avhendelse av virksomheten i sin nåværende form og det vurderes som svært sannsynlig at salget blir gjennomført i løpet av kort tid. Datterselskaper som er ervervet med tanke på videresalg, herunder selskaper overtatt som ledd i restrukturering av utlån, klassifiseres som holdt for salg umiddelbart dersom konsernet forventer å avhende selskapet. Virksomhet holdt for salg vurderes til det laveste av balanseført verdi og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter. Overtatt virksomhet som umiddelbart klassifiseres som holdt for salg balanseføres ved førstegangsinnregning til virkelig verdi fratrukket salgsutgifter. Resultat etter skatt fra slik virksomhet presenteres separat på linjen «Resultat virksomhet og anleggsmidler holdt for salg, etter skatt» i konsernregnskapet. Totale eiendeler og total gjeld fra slik virksomhet presenteres hver for seg på linjene «Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg» og «Virksomhet holdt for salg» i konsernets balanseoppstilling dersom verdiene er vesentlige. Se for øvrig note 42.

KONTANTER

Kontanter består av kontanter i NOK og valuta, samt fordring på sentralbanken. Likviditetsbeholdningen i kontantstrømsoppstillingen inkluderer i tillegg netto utlån og fordringer på andre kreditinstitusjoner uten oppsigelsestid. Ingen del av likviditetsbeholdningen har bindingstid.

6. Redegjørelser og finansielle resultater

INNREGNING OG FRAREGNING AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktmessige betingelser. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eienskapet i det alt vesentlige er overført. Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt. Modifiserte eiendeler og forpliktelser dersom det gjøres modifikasjoner eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellig fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelser, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført.

UTLÅN OG TAP PÅ UTLÅN

Måling av utlån avhenger i henhold IFRS 9 av forretningsmodell.

Gjeldsinstrumenter, herunder utlån, med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktmessige kontantstrømmer skal i utgangspunktet måles til amortisert kost. BM porteføljen til konsernet tilfredsstiller disse kriteriene og måles, med unntak av fastrenteutlån, til amortisert kost.

Instrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktmessige kontantstrømmer og salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdivendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdivendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene. Dette har medført at hele PM porteføljen med unntak av fastrenteutlån etter IFRS 9 reklassifiseres til målt til virkelig verdi over OCI.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdivendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente (tidsverdi av penger, kredittmargin og andre normale marginer knyttet til utlån og fordringer) og hovedstol, og instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktfestede kontantstrømmer.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdivendringer over OCI kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdivendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold. Vurdering av fastrenteutlån til amortisert kost, vil medføre et regnskapsmessig misforhold og SpareBank 1 Østfold Akershus har valgt å måle disse til virkelig verdi med verdivendringer over resultatet. Resultateffekten av dette fremkommer i note 20 til regnskapet og balanseførte verdier fremkommer i note 29 og note 13.

TAPSNEDSKRIVNING UTLÅN

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kreditttap (ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdivendringer over OCI, og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og leieavtalefordringer omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved første gangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter første gangs balanseføring skal det avsettes for 12 måneders forventet tap. 12 måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter første gangsinnregning skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kreditttap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, det vil si forskjellen mellom de kontraktmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

I tillegg til den generelle modellen er det egne prinsipper for utstedte, herunder reforhandlede lån som behandles som nye, og kjøpte lån hvor det er påløpt kreditttap ved første gangs balanseføring. For disse skal det regnes en effektiv →

6. Redegjørelser og finansielle resultater

rente som hensyntar forventet kredittap, og ved endringer i forventede kontantstrømmer skal endringen diskonteres med den opprinnelig fastsatte effektive renten og resultatføres. For disse eiendelene er det derved ikke behov for å overvåke hvorvidt det har vært en vesentlig økning i kredittisiko etter førstegangs balanseføring da forventet tap over hele levetiden uansett skal hensyntas.

NÆRMERE BESKRIVELSE AV BANKENS NEDSKRIVNINGSMODELL

Tapsanslaget leges kvantaltvis og bygger på data i datavarehuset som har historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapestimaten beregnes basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD og danner grunnlag for å lage gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD. Tapestimaten overstyres hvis individuelle vurderinger tilsier en annen tapsrisiko. Se nærmere beskrivelse under «Tap på utlån og garantier» i note 3.

Kontanter og fordringer på sentralbanker samt utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner er holdt utenfor tapsvurderingene med bakgrunn i lav kredittisiko.

I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn:

TRINN 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3. I modellen forutsettes at kunder med PD på 0,6 % eller lavere kan kategoriseres som lav risiko og defineres som kategori 1 uavhengig av endring i PD.

TRINN 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi kontoer med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balanse dato tilhører kunder som er klassifisert som friske. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede misligholdssannsynlighet (PD) har økt vesentlig.

Følgende regler for kategorisering av trinn 2 gjelder:

1. En konto skal ha kategori 2 når kontoen er i overtrekk eller har restanse på 30 dagers varighet eller mer.
2. En konto skal ha kategori 2 når den tilhører en kunde som har blitt satt til særlig oppfølging. Kriteriene for dette fastsetter banken og kontoen settes i kategori 2 manuelt. Kriteriene kan bl.a. inneholde at kunden er på watchlist eller at kontoen er i såkalt forbearance. Kontoen skal flyttes tilbake i kategori 1 når:
 - a) Kunden fjernes fra watchlist/forbearance, eller
 - b) Engasjementet blir restrukturert med vilkår som tar hensyn til forholdene som forårsaket at kunden kom på watchlist/forbearance
3. En konto skal ha kategori 2 når kundens PD har økt med over 150 prosent til et nivå over 0,60 prosent. Endringen måles ved å sammenligne kundens 12 måneders PD samme måned som kontoen ble opprettet/fornyet («PD_1B») med kundens 12 måneders PD for måneden det rapporteres på («PD_UB»).

TRINN 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler, som har hatt en vesentlig økning i kredittisiko siden innvilgelse og hvor det er objektive bevis på tap på balanse dato. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden.

Det benyttes ikke makroøkonomiske tall direkte inn i modellen, men modellen tillater scenariovæktning på porteføljenivå der det er mulig å overstyre vekten for tre makroøkonomiske scenario. Vektingen holdes stabil såfremt det ikke skjer noe vesentlig om underbygging justering. Vektingen til SpareBank 1 Østfold Akershus har i hele 2020 vært satt til 80/10/10.

Scenario 1: «Base case». Det scenarieret man tror mest på, avviker ikke vesentlig fra dagens situasjon. Her legges det til grunn makroøkonomiske prognosene (for eksempel til Norges Bank), men banken kan ha grunner til å avvike fra dette f.eks. når bankens markedsområde utvikler seg annerledes enn landet totalt sett.

Scenario 2: «Worst case». Økonomiske utsikter er dårligere enn scenario 1 (gitt at man faktisk ikke er i og står overfor en fortsatt alvorlig lavkonjunktur). Her legges det til grunn en lavkonjunktur tilsvarende det man bruker i ICAAP. PD og LGD er vesentlig høyere enn i scenario 1, tilsvarende nivåene ved forrige finanskrise, justert for endringer i porteføljekvalitet.

Scenario 3: «Best case». Økonomiske utsikter som er bedre enn scenario 1. Her legges det til grunn et PD og LGD-nivå som kan forventes i et år da norsk →

6. Redegjørelser og finansielle resultater

økonomi er i en god konjunktursituasjon med høy oljepris, meget lav arbeidsledighet og lav rente.

DERIVATER OG SIKRING

Derivater består av valuta og renteinstrumenter. Derivater regnes alltid som til virkelig verdi over resultatet, med mindre de er ørmerket som sikringsinstrument. Renter bokføres som rentekostnad/renteinntekt, verdiendringer inngår i posten «netto resultat fra valuta og andre finansielle instrumenter».

Derivater benyttes i sikringsøyemed for å minimere renterisiko på fastrente-instrumenter. Bruk av virkelig verdiopsjonen på fastrenteobligasjonsgjeld fases ut og erstattes av sikringsbokføring. Ved bruk av sikringsbokføring sikrer konsernet seg mot bevegelser i markedsrenten. Endringer i kredittspread mot markedsrenten er ikke en del av sikret risiko og påvirker derfor ikke effektiviteten i sikringsbokføringen. Det forventes at denne endringen vil gi mindre svingninger i resultatene fremover enn det som har vært tilfelle tidligere.

Endringer i virkelig verdi på derivater som ørmerkes og kvalifiserer for sikring av virkelig verdi og som er effektive, resultatføres sammen med endringen i virkelig verdi knyttet til den sikrede risikoen på den tilhørende sikrede eiendel eller forpliktelse. Sikring av virkelig verdi benyttes kun til sikring av fastrenteinnlån.

IMMATERIELLE EIENDELER

Immaterielle eiendeler består av kunderelasjoner og utsatt skattefordel. Kunderelasjonen tilfredsstiller kravet til kontraktsmessige rettigheter for identifikasjon som immateriell eiendel. Verdien i en kunderelasjon ligger i fordelen ved å få overført en kundeportefølje ved en transaksjon i motsetning til å måtte gå ut i markedet for selv å skaffe nye kunder ved ordinær drift. Andre immaterielle eiendeler vil innregnes når kravene til balanseføring er tilstede. Kunderelasjonen avskrives over forventet utnyttbar levetid.

EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR

Eiendom, anlegg og utstyr, med unntak av investeringseiendommer og eierbernyttet eiendom, førstegangsinnregnes til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Ved fastlegging av avskrivningsplan splittes de enkelte eiendeler i nødvendig uttrekning opp i komponenter med forskjellig levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi. Eiendom, anlegg og utstyr som hver for seg er av liten betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller verdifall, men vurderes som grupper.

Eierbernyttet eiendom er etter definisjonen i IAS 40 eiendommer som i hovedsak benyttes av morbanken eller dens datterselskap til sin egen virksomhet. Banken benyttes seg av muligheten i regelverket som tillot virkelig verdi som ny kostpris ved overgangen til IFRS. Eierbernyttet eiendom regnskapsføres etter kostmetoden, i samsvar med IAS 16.

Tomter og kunst avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, eller revaluert verdi, avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Bygninger.....	20–50 år
Påkostninger leide bygg.....	3–12,5 år
Maskiner.....	3–5 år
Kjøretøy.....	4–5 år
Inventar.....	3–10 år

Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det. Eiendommer som eies med det formål å oppnå leieinntekter eller verdistigning klassifiseres som investerings-eiendommer og måles til virkelig verdi i samsvar med IAS 40. Oppdaterte takster på eiendomsmassen innhentes hvert tredje år. I mellomperiodene vurderes takstene mot markedsutvikling. Leieinntekter, driftskostnader og effekten av verdiendringer knyttet til investerings-eiendommer presenteres særskilt i note 32. På investeringseiendommer blir verdiendring fra inngående balanse resultatført under andre driftskostnader.

OVERTATTE EIENDELER

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garantier overtar banken i en del tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdssettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Overtatte eiendeler som skal realiseres, klassifiseres som beholdninger eller anleggsmidler holdt for salg og regnskapsføres etter henholdsvis IAS 2 eller IFRS 5. Eventuelle tap/gevinster ved avhendelse eller revurdering av verdi på slike eiendeler føres som tillegg eller fradrag i tap på utlån.

LANGSIKTIGE LÅN

Lån førstegangsinnregnes til opptakskost, som er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag av transaksjonsutgifter. Lån til flytende rente måles deretter til amortisert kost. Enhver forskjell mellom opptakskost og oppgjørsbeløpet ved forfall blir dermed periodisert over lånetiden ved hjelp av lånets effektive rente. For lån til fastrente ble opsjonen om virkelig verdiendring med →

6. Redegjørelser og finansielle resultater

verdiendring over resultatet benyttet inntil høsten 2009. Resultateffekten av dette fremkommer i note 20 til regnskapet og balanseførte verdier fremkommer i note 29 og note 35.

PENSJONER

Konsernet har etablert ulike pensjonsordninger for sine ansatte. Pensjonsordningene tilfredsstiller kravene om obligatorisk tjenestepensjon.

INNSKUDDSBASERT PENSJONSORDNING

Innskuddsbaserte pensjonsordninger innebærer at konsernet ikke gir løfte om fremtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler et årlig tilskudd til de ansattes kollektive pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelser knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres direkte.

AVTALEFESTET FØRTIDSPENSJON

Banken har inngått avtale om avtalefestet pensjon. AFP er en livsvarig ytelse som er frikoblet arbeidsinntekter som samtidig oppbæres. Det skjer derfor ingen avkortning i AFP-pensjonen om man på samme tid mottar lønn. Ny ordning lar seg foreløpig ikke aktuarberegne og inngår derfor ikke i pensjonsforpliktelsen. Inntil videre vil denne bli behandlet som en innskuddsbasert ordning og kostnadsført direkte.

ØVRIGE ORDNINGER

Tidligere administrerende direktører i banken har individuelle tilleggsavtaler som garanterer en viss ytelse. Alle avtalene er aktuarberegnet.

USIKRE FORPLIKTELSE

Banken utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige. Avsetning for tap på finansielle garantier fremkommer under annen gjeld og pensjonsforpliktelser i balansen.

ANSVARLIGE LÅN OG FONDSOBLIGASJONER

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. Ansvarlige lån klassifiseres som ansvarlig lånekapital i balansen. Ansvarlige lån med flytende rente måles etter amortisert kost slik som andre langsiktige lån med flytende rente. Ansvarlig lån med

fastrente tilfredsstiller kravene til sikringsbokføring. Sikringens effektivitet måles løpende og nettoeffekten blir resultatført. Se note 20 og note 38.

En fondsobligasjon er en obligasjon med pålydende rente, men konsernet har ingen plikt til å betale ut renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, det vil si rentene akkumuleres ikke. Finanslynet kan kreve at fondsobligasjonen skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom Konsernets kjernekapitaldekning faller under 5 % eller samlet kapitaldekning faller under 8 %. Nedskrevne beløp på fondsobligasjonen skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til egenkapitalbeviserne eller egenkapitalen skrives opp.

Fondsobligasjonene klassifiseres som gjeld i balansen dersom de tilfredsstiller definisjonen av finansiell forpliktelse i henhold til IAS 32. Renter på fondsobligasjoner klassifiseres som gjeld resultatført. Fondsobligasjoner som ikke tilfredsstiller betingelsene klassifiseres som egenkapital (posten hybridkapital). Renter på slike fondsobligasjoner presenteres ikke som rentekostnad i resultatet, men som en reduksjon i egenkapitalen.

Fondsobligasjonene klassifiseres som gjeld tilfredsstiller kravene til sikringsbokføring, sikringens effektivitet måles løpende og nettoeffekten er resultatført.

MOTREGNING AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE

Finansielle eiendeler og forpliktelser skal motregnes og presenteres netto i balansen når det er en motregningsrett som kan håndheves og en har til hensikt å gjøre opp netto eller realisere eiendelen og gjøre opp forpliktelsen samtidig.

UTBYTTE OG KONSERNBIDRAG

Hensyntatt bankens egenkapitalutvikling og soliditet, tar banken sikte på at opptil 50 % av årets overskudd kan benyttes til utbyttemidler (kontantutbytte og gaver til allmenntilgode formål). Det er en målsetting for banken å likebehandle bankens to eiergrupperinger i tråd med intensjonene i gjeldende lovgivning. Dette medfører at banken vil søke å unngå uønskede inn- og utvanningseffekter som følge av ulik behandling av de to eiergrupperingene.

Styrets forslag til utbytte fremgår av årsberetningen og av oppstilling over endring i egenkapital. Foreslått utbytte klassifiseres som egenkapital inntil det er endelig vedtatt av bankens representantskap. Konsernbidrag bokføres regnskapsmessig året etter regnskapsåret.

→

6. Redegjørelser og finansielle resultater

RENTEINTEKTER OG -KOSTNADER

Renteinntekter og -kostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost og virkelig verdi over utvidet resultat resultatføres løpende basert på en effektiv rente-metode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres dermed over forventet løpetid.

For rentebærende instrumenter som måles til virkelig verdi vil markedsværdien klassifiseres som inntekt fra andre finansielle instrumenter, mens renteelementet klassifiseres som renteinntekt.

PROVISJONSINTEKTER OG -KOSTNADER

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Provisjonsinntekter knyttet til lån overført til kredittoforetak inngår her. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Garantiprovisjoner blir beregnet som et fastbeløp per garanti utstedt og inntektsføres fortløpende. Honorarer for rådgivning opptjenes i samsvar med inngått rådgivningsavtale, som oftest etter hvert som tjenesten ytes. Det samme gjelder for løpende forvaltnings-tjenester. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle investeringer, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap, resultatføres når transaksjonen sluttføres.

TRANSAKSJONER OG BALANSEPOSTER I UTENLANDSK VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved kursen på transaksjonstidspunktet. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av balanseposter i valuta på balansedagen resultatføres. Gevinst og tap knyttet til omregning av andre poster enn pengeposter, innregnes på samme måte som den tilhørende balansepost.

LEIEAVTALER

IFRS 16 angir en felles modell som skal anvendes for alle leieavtaler, med enkelte konkrete unntak. Konsekvensen er at leieavtaler som regnskapsføres i tråd med den nye modellen, balanseføres i regnskapet til leietaker i form av en leieforpliktelse og en eiendel som representerer leietakers rett til å bruke den underliggende eiendelen. Leieforpliktelsen skal måles til nåverdi av fremtidige leiebetalinger i leieperioden neddiskontert med implisitt rente i leiekontrakten eller leietakers marginale lånerente. Opsjoner i leieavtalen skal tas hensyn til i beregning av nåverdi av forpliktelsen dersom det er sannsynlig at de vil bli benyttet. Beregning av nåverdien av leieforpliktelsen kan inkludere elementer som faste leiebetalinger og variable leiebetalinger som er avhengig av en indeks eller en rentesats. I tillegg skal beløp

som kommer til betaling for leietaker i henhold til eventuelle restverdigarantier inkluderes. Det samme gjelder utvælseskurs for en kjøpsopsjon eller betaling av bot for å si opp leieavtalen, dersom leietaker med rimelig sikkerhet vil utøve opsjonen.

På iverksettelsestidspunktet måles bruksretten til leieforpliktelsen pluss betalt forskuddsleie, direkte anskaffelseskostnader og avsetninger for utgifter ved tilbakeføring av eiendel til utleier. Eventuelle avsetning for utgifter ved tilbakeføring føres som en separat forpliktelse i balansen og inngår ikke i leieforpliktelsen. Bruksretten avskrives lineært, justeres for eventuelle nye målinger av leieforpliktelsen og testes for verdifall i samsvar med IAS 36.

Bruksretten presenteres i balansen under regnskapslinjen «Eiendom, anlegg og utstyr». Tilhørende leieforpliktelse presenteres under regnskapslinjen «Annen gjeld». Leiebetalingene føres mot forpliktelsen sammen med rentekostnadene. I resultatregnskapet blir driftskostnadene erstattet med avskrivninger på bruksretten og rentekostnad på forpliktelsen.

Kontantstrømmen fra operasjonelle aktiviteter vil øke sammenliknet med tidligere perioder fordi betaling av hovedstolen av leieforpliktelsen klassifiseres som en finansieringsaktivitet etter IFRS 16. Både den delen av betalingen som er renter kan nå presenteres som kontant-strøm fra operasjonelle aktiviteter.

Under IFRS 16 er, eller inneholder en kontrakt, en leieavtale dersom kontrakten overfører retten til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel for en periode i bytte mot vederlag. For konsernet Sparebank 1 Østfold Akershus er det i all hovedsak husleiekontrakter.

SKATT

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og utsatt skatt. Periodeskatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat.

Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag, og heller ikke på førstegangs-innregnede poster som verken påvirker regnskapsmessig eller skattepliktig resultat.

Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige under-skudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen. →

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Formuesskatt regnes ikke som skatt etter IAS 12 og er derfor ført som driftskostnad.

Renter på fondsobligasjoner klassifisert som egenkapital er presentert som permanent forskjell og inngår i grunnlaget for betalbar skatt.

SEGMENTRAPPORTERING

Konsernets virksomhet er inndelt i primærsegmentene privatmarked, bedriftsmarked og eiendomsnæring. Dette er i henhold til konsernets interne rapportering. Det er i note 5 til regnskapet gitt informasjon om fordelingene.

OVERFØRING AV LÅNEPORTEFØLJER

SpareBank 1 Østfold Akerhus har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og part i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkredit AS og SpareBank 1 Næringskredit AS. I tråd med forvaltningsavtale mellom banken og kredittforetakene, forestår banken forvaltning av utlånene og opprettholder kundekontakten. Det vises til beskrivelse i note 9.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Representantskap vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette. Regulerende myndighet vil kunne kreve endring av avlagt regnskap.

Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold som allerede var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold som ikke var kjent på balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Regnskapet er avlagt etter en forutsetning om fortsatt drift. Denne forutsetningen var etter styrets oppfatning til stede på det tidspunkt regnskapet ble godkjent for fremleggelse.

ALTERNATIVE RESULTATMÅL (APM)

I kvartals- og årsrapporten presenteres det alternative resultatmål i tillegg til måltall som reguleres av IFRS. Dette vil kunne hjelpe brukere til å forstå virksomheten bedre og gi mer tydelig informasjon om hvordan konsernet har prestert eller forventer å prestere. For en nærmere beskrivelse av de alternative resultatmålene som benyttes henvises det til bankens hjemmeside: www.sparebank1.no/nb/ostfold-akerhus/am-oss/investor.html

Note 3 Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet.

TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Morbanken gjennomgår hele bedriftsmarkedsporteføljen kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås også kvartalsvis med utgangspunkt i at de er misligholdt mer en 65 dager eller dersom de har en særlig dårlig betalingshistorikk. Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under finansiell risikostyring. Banken foretar individuelle nedskrivninger dersom det foreligger en objektiv hendelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og den objektive hendelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Objektiv hendelse vil kunne være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Individuelle nedskrivninger beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente på tidspunktet for første gangs beregning av individuelle nedskrivninger. For lån med flytende renter tas det hensyn til senere renteendringer.

Øvrige nedskrivninger i trinn 1-3 baserer seg på tapsestimater beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD og danner grunnlag for gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD.

Se for øvrig beskrivelse av bankes tapsmodell i note 2.

VIRKELIG VERDI EGENKAPITALINTERESSER

Egenkapitalinteresser vurderes til virkelig verdi over resultatregnskapet. Egenkapitalinteresser vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller

6. Redegjørelser og finansielle resultater

være sist omsatte kurs. Markedsverdiene vil i hovedsak være basert på verdurdiverger eller siste kjente omsetning av aksjen.

For eiendeler som ikke handles i aktivt marked baseres på beste estimat, f.eks. diskonterte forventede kontantstrømmer, multiplikatoranalyser eller andre beregningsmetoder. Slike estimat vil kunne være beheftet med betydelig usikkerhet. For egenkapitalinteresser som ikke lar seg verdurdivere anses kostpris som beste estimat på virkelig verdi såfremt ikke annet tilsier lavere verdi.

VIRKELIG VERDI DERIVATER

Virkelig verdi av derivater fremkommer vanligvis ved bruk av verdurdiveringsmodeller der prisen på underliggende, eksempelvis renter og valuta innhentes i markedet. For opsjoner vil volatiliteter være observert implisitte volatiliteter eller beregnede volatiliteter basert på historiske kursbevegelser for underliggende. I de tilfeller bankens risikoposisjon er tilnærmet nøytral, vil midtkurser bli anvendt. Med nøytral risikoposisjon menes eksempelvis at renterisiko innenfor et løpetidsbånd er tilnærmet null. I motsatt fall brukes den relevante kjøps eller salgskurs for å vurdere nettoposisjonen.

For derivater der motpart har svakere kreditttrating enn banken, vil prisen reflektere en underliggende kredittisiko. I den utstrekning markedspriser innhentes med utgangspunkt i transaksjoner med lavere kredittisiko, vil dette bli tatt hensyn til ved at den opprinnelige prisdifferansen målt mot slike transaksjoner med lavere kredittisiko amortiseres over løpetiden.

Note 4 Implementeringseffekter

Sparebank 1 Østfold Akershus vil i 2021 ikke ta i bruk nye regnskapsregler som medfører implementeringseffekter.

Note 5 Segmentinformasjon

Segmentinformasjon er definert som virksomhetsområder eller geografiske markeder. Det vurderes ikke å foreligge vesentlige forskjeller i risiko og avkastning på produkter og tjenester i markedene som er definert som bankens hovedmarkeder.

Konsernet har tre virksomhetsområder. Bankvirksomheten er delt i privatmarked (PM) og bedriftsmarked (BM). Videre driver konsernet eiendomsmegling gjennom datterselskapet EiendomsMegler 1 Østfold Akershus AS og utleie av eiendom via andre datterselskap. Sistnevnte er ikke ansett som eget segment og inngår i «Ufor-delt».

Segment PM og segment BM er definert som kunder håndtert av henholdsvis PM og BM avdelingene. Det vil være kunder med BM sektor som behandles av PM avdelingene, og motsatt. Segmentinformasjonen vil derfor ikke samsvare med sektorinndelingen i note 8.

	31.12.2020			
(millioner kroner)	PM	BM	Eiendomsmegling	Konsern
Resultatregnskap				
Netto rentinntekter	266	165	0	428
Netto provisjonsinntekter	199	42	58	296
Andre driftsinntekter				2
Netto avkastning på finansielle investeringer	-112	-35	-48	-157
Driftskostnader	354	173	10	497
Driftsresultat før tap pr segment	6	-15	0	-10
Tap på utlån og garantier	360	157	10	438
Resultat før skatt pr segment				
Balanse				
Brutto Utlån til kunder	14 667	5 095	411	20 173
Avsetning for tap	-27	-41	-10	-78
Virkelig verdurdivering utover tap	31	0		31
Andre eiendeler			64	5 902
Sum eiendeler per segment	14 670	5 055	64	25 627
Innskudd fra og gjeld til kunder	11 406	5 053	89	16 548
Annen gjeld			30	5 330
Sum gjeld pr segment	11 406	5 053	30	21 908
Egenkapital				3 719
Sum gjeld og egenkapital pr segment				25 627

6. Redegjørelser og finansielle resultater

	31.12.2019			
(millioner kroner)	PM	BM	Eiendomsregning	Konsern
Resultatregnskap				
Netto renteinntekter	280	163	1	3
Netto provisjonsinntekter	177	36	61	-4
Andre driftsinntekter				1
Netto avkastning på finansielle investeringer	-112	-36	-56	142
Driftskostnader	325	163	6	-353
Driftsresultat før tap pr. segment	3	0	0	0
Tap på utlån og garantier				486
Resultat før skatt pr. segment	328	163	6	-8
				489
Balanse				0
Brutto utlån til kunder	14 412	4 394		348
Avsetning for tap	-33	-32		0
Virkelig verdierverdi over tap	4	0	46	4 865
Andre eiendeler				4 911
Sum eiendeler per segment	14 384	4 362	46	5 212
				24 004
Innskudd fra og gjeld til kunder	10 898	4 423		91
Annen gjeld			16	5 042
Sum gjeld pr. segment	10 898	4 423	16	5 134
Egenkapital				3 534
Sum gjeld og egenkapital pr. segment				24 004

Note 6 Kapitaldekning

Banken følger EUs kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak CRD IV/CRR. Banken benytter standardmetoden for kredittisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Banken foretar forholdsvis konsolidering for eierandeler i SBI Boligkredit AS, SBI Næringskredit AS, SBI Kredittkort AS, SBI Finans Midt-Norge AS og BN Bank ASA.

For 2019 foreslo styret at 49,9 % av morbankens resultat skulle deles ut i utbytte og gaver. Utdelingen ble redusert til 41,6 % av representantskapet som en konsekvens av koronakrisen og Finansstilsynets og Finansdepartementets oppfordring til norske banker om å gjennomføre ny vurdering av overskuddsdisponeringen for 2019. Dette tilsvarer en nedgang fra kr 14,40 pr egenkapitalbevis til kr 12,00 og en reduksjon i

gaveavsetningen fra 12,2 mill. kr til 10,2 mill. kr. Basert på tall pr. 31.12.2019 medførte reduksjonen en forbedring i ren kjernekapitaldekning forholdsvis konsolidert på 0,3 % til 18,1 %. Kjernekapitaldekning økte til 19,4 % og kapitaldekningen økte til 20,7 %. Uvektet kjernekapitaldekning forble 8,8 %. Endringen er ikke inkludert i tallene pr. 31.12.2019, men inngår fra og med 31.03.2020.

Minstekravet til ren kjernekapital i pilar 1 er på 4,5 %, i tillegg kommer de ulike bufferkravene. Ved utgangen av 2020 var kravet til bevaringsbuffer 2,5 %, systemrisikobuffer 3,0 % og motsyklisk buffer 1,0 %. Det innebærer at minstekravet til ren kjernekapitaldekning under pilar 1 var på 11,0 %, kjernekapitaldekning var på 12,5 % og kapitaldekning på 14,5 %. I tillegg til dette har Finansstilsynet fastsatt et individuelt pilar 2 krav for konsernet på 1,7 %. Samlet regulatorisk krav til ren kjernekapitaldekning pilar 1 og pilar 2 for konsernet er på 12,7 %.

Konsernets mål for 2020 på ren kjernekapitaldekning er på 15,0 %, kjernekapitaldekning på 16,5 % og kapitaldekning på 19,5 %. Målene er satt inkludert en management buffer på 0,8 prosentpoeng. Målene på ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og kapitaldekning for utgangen av 2021 er revidert og fastsatt til henholdsvis 16,0 %, 17,5 % og 19,5 %. I 2022 er målene økt ytterligere til henholdsvis 16,5 %, 18,0 % og 20,0 %. Målet for uvektet kjernekapitaldekning er 6,0 % for hele perioden.

Finansstilsynet publiserte den 10. desember 2020 et rundskriv vedrørende vurdering av engasjementer som skal vurderes som høyrisiko. Finansstilsynet redegjorde for at deres tolkning av gjeldende CRR-regelverk tilsier at alle eiendomsutviklingsprosjekter som er gjort med sikte på videresalg anses som spekulativ investering og skal risikovektes 150 %. Krav til forhåndssalg, egenkapitalandel, forhåndsbetaling av deler av kjøpesum eller andre risikoreduerende tiltak vil ikke være i stand til å påvirke risikovektingen.

Banken er ikke enig i Finansstilsynets fortolkning av CRR-regelverket, og har også innhentet en juridisk vurdering fra eksterne part som støtter bankens syn. Bankens kredittpraksis for innvigelse av kreditter til eiendomsutviklingsprosjekter stiller strenge krav til risikoreduerende tiltak i prosjektet, herunder krav til forhåndssalg, egenkapitalandel og lignende. Ved forhåndssalg av kun deler av prosjektet gjøres det stresstesting av bæreevnen til selskapet for resterende beløp, herunder simuleringer av eiendomsprisfall på usolgte enheter. Bankens markedsområde har også et velfungerende leiemarked som tilsier at utbygger kan forvente å eventuelt få leid ut den utsolgte delen av prosjektet. Basert på rundskrivet og en helhetlig vurdering av risikoen i eiendomsutviklingsprosjektene til banken, har banken vurdert det til at eiendomsutviklingsprosjekter med en høy andel forhåndssalg ikke er å anse som høyrisikoengasjementer.

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Banken har foretatt en fornyet vurdering av risikoen i bankens eiendomsutviklingsprosjekter som har medført flytting av enkelte engasjementer til 150 % risikovekt. Effekten av dette på ren kjernet kapital ble -0,5 %. Ved en eventuell lov- eller forskriftsendring i Norge, og dermed en endret risikovekt for alle bankens eiendomsutviklingsprosjekter til 150 %, er det estimert at dette vil påvirke bankens rene kjernet kapitaldeknning ytterligere med -0,2 % til 17,4 %.

Morbank	31.12.2020	31.12.2019	(millioner kroner)	Konsern	31.12.2020	31.12.2019
1239	1239	Egenkapitalbevis	1 239	1 239		
247	247	Overkursfond	247	247		
1 556	1 291	Ujevningfond	1 556	1 556		
208	190	Grunnfonds kapital	208	208		
9	12	Fond for urealiserte gevinster	9	9		
0	-	- Annen egenkapital	0	243		
	- 5	- Føring direkte mot egenkapital som ikke skal medregnes	- 5			
3 258	2 972	Sum balanseført egenkapital ex. hybridkapital	3 258	3 501		
-	-	- Andre innmatrielle eiendeler	-	-6		
-16	-16	- Justering i ren kjernet kapital knyttet til regulatoriske filtre	-16	-18		
-31	-31	- Tilleggsdrag i ren kjernet kapital som institusjonen anser som nødvendige	-31	-31		
-763	-817	- Fradrag for ikke vesentlig eierandel i finansiell sektor	-763	-41		
2 428	2 108	Sum ren kjernet kapital	2 428	3 405		
150	150	Hybridkapital	150	205		
-4	-4	- Fradrag for ikke vesentlig eierandel i finansiell sektor	-4	0		
2 374	2 254	Sum kjernet kapital	2 374	3 610		
150	151	Tilleggs kapital	150	221		
-8	-8	- Fradrag for ikke vesentlig eierandel i finansiell sektor	-8	0		
2 717	2 397	Sum ansvarlig kapital	2 717	3 831		

Morbank	31.12.2020	31.12.2019	(millioner kroner)	Konsern	31.12.2020	31.12.2019
12 533	11 642	Kreditt- motparts- og forringelsesrisiko	12 533	16 446		
1 397	1 385	Operasjonell risiko	1 397	1 699		
40	16	CVÅ-tillegg (motpartsrisiko derivater)	40	286		
13 970	13 043	Beregning grunnlag	13 970	18 431		
17,4 %	16,2 %	Ren kjernet kapitaldeknning	17,4 %	18,5 %		17,8 %
18,4 %	17,3 %	Kjernet kapitaldeknning	18,4 %	19,6 %		19,1 %
19,4 %	18,4 %	Kapitaldeknning	19,4 %	20,8 %		20,5 %
10,5 %	9,7 %	Uvektet kjernet kapitaldeknning (Leverage Ratio)	10,5 %	9,2 %		8,9 %
349	326	Bufferkrav	349	461		422
140	261	Morsyklisk buffer (10 %)	140	184		169
419	391	Systemrisikobuffer (3,0 %)	419	553		506
905	978	Sum bufferkrav til ren kjernet kapital	905	1 198		1 097
629	587	Minimumskrav til ren kjernet kapital (4,5 %)	629	829		759
891	543	Tilgjengelig ren kjernet kapital utover bufferkrav	891	1378		1155
4	7	Spesifisering av risikovektet kreditrisiko	4	5		5
4	7	Stater og sentralbanker	4	50		244
95	95	Lokale og regionale myndigheter	95	244		3 241
2 789	2 789	Institusjoner	2 789	2 444		7 794
2 063	2 063	Foretak	2 063	4 782		3 012
5 061	5 061	Massemarked	5 061	90		1 269
4 675	4 675	Pantssikkerhet i eiendom:	4 675	245		304
387	387	- herav boliglendom	387	412		347
74	74	- herav næringslendom	74	16 446		
1 269	1 269	Forfalte engasjementer	1 269			
133	133	Høyrisikoenngasjementer	133			
305	305	Obligasjoner med fortrinnsrett	305			
564	564	Forord på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	564			
178	178	Andeler i verdipapirfond	178			
12 533	12 533	Egenkapitalposisjoner	12 533	16 446		16 446
		Øvrige engasjementer				
		Sum				

↑

Note 7 Finansiell risikostyring

RISIKOSTYRING

Kjernevirksomheten i banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Østfold Akershus skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.
- Å ha en god risikokultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyringen og konsernets verdigrunnlag. Å ha et tilstrekkelig kapitalnivå ut fra valgt strategi og risikoprofil.
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter.
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Konsernet har etablert en struktur som på en systematisk måte identifiserer, vurderer, kommuniserer og håndterer risiko i hele konsernet, og det foretas en løpende overvåking. Risikostyring tar utgangspunkt i fastsatt visjon, strategi og mål, samt de rammer for risikoeksponering som er fastsatt av styret. Beredskaps- og kontinuitetsplaner skal sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige, uforutsette hendelser. SpareBank 1 Østfold Akershus eksponeres for ulike risikoer. Konsernets vesentligste risikoer omtales under.

RISIKOIDENTIFIKASJON OG RISIKOANALYSE

Prosessen for risikoidentifikasjon tar utgangspunkt i konsernets strategiske mål, er fremoverskuende og dekker alle vesentlige risikoområder. Konsernets overordnede risikoeksponering og risikoutvikling følges opp gjennom kvartalsvise risikoreporter og compliance-rapporter til administrasjonen og styret. Overordnet risikoovervåking og rapportering foretas av avdelingen Risikostyring Compliance som er organisert uavhengige av forretningsenhetene.

ORGANISERING OG ORGANISASJONSKULTUR

Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Fokus på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak samt rapportering av hendelser bidrar til en sunn og god risikokultur.

KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risiko for tap som følge av kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser. Kredittrisikoen styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementsoppfølging og porteføljestyring. Kreditstrategien fastsettes årlig av styret. Konsernets kredittstrategi fokuserer på risikosensitive måltall og rammer, som er satt sammen slik at de på en mest mulig hensiktsmessig og effektiv måte styrer konsernets risikoprofil på kredittområdet.

Kredittrisiko er kapitalbehovsvurdert med utgangspunkt i SpareBank 1-alliansens modell for beregning av misligholdssannsynlighet (PD), forventet tap (EL), tap gitt mislighold (LGD) og uventet tap (UL). Konsernet bruker aktivt risikoklassifiserings-system, risikopriseringsmodell og et porteføljestyringssystem for å styre utlåns-porteføljen i tråd med rammer, retringslinjer og rutiner og fullmakter. Dette setter klare krav til kredittbehandlingsprosessen og risikovurderingene. De ovennevnte risikostyringsystemene dekker både kunder i bedrifts- og privatmarkedsområdet. Risikomodellene som ligger til grunn for risikostyringsystemene tar utgangspunkt i statistiske beregninger. Modellene valideres minst årlig og er under kontinuerlig videreutvikling og testing. Modellene baserer seg på tre hovedkomponenter:

1. Sannsynlighet for mislighold (PD): Kundene blir klassifisert i risikoklasse ut fra sannsynligheten for at kunden skal misligholde sine forpliktelser i løpet av en 12 måneders periode. Sannsynligheten for mislighold beregnes på grunnlag av historiske dataerier for finansielle nøkkeltall, samt ikke finansielle kriterier som atferd og alder. For å gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes det ni risikoklasser (A – I). I tillegg benyttes 2 risikoklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement.
2. Forventet eksponering ved mislighold (EAD): Dette er en beregnet størrelse over hvor stor den forventede eksponeringen er hvis en kunde går i mislighold. Denne eksponeringen består av henholdsvis utlånsvolum, garantier og innvilgede ikke trukne rammer. For trekkrettigheter og garantier benyttes en konverteringsfaktor for å anslå hvor mye av ubenyttede trekkrettigheter og avgitte garantier som blir trukket og gjort gjeldende ved et fremtidig misligholdstidspunkt.
3. Tap ved mislighold (LGD): Dette er en vurdering av hvor mye konsernet vil tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Vurderingen tar hensyn til de sikkerhetene kundene har avgitt, og de kostnadene konsernet har ved å drive inn misligholdte engasjement. Disse størrelsene fastsettes på bakgrunn av erfaringer over tid. Det benyttes syv klasser (1 – 7) for klassifisering etter tapsgrad ved mislighold.

6. Redegjørelser og finansielle resultater

De tre overnevnte komponentene danner også grunnlaget for konsernets porteføljeklassifisering og statistisk baserte beregninger av forventet tap og behovet for risikojustert kapital. Porteføljeklassifiseringen har som formål å gi informasjon om nivået og utviklingen i den samlede kredittrisikoen i totalporteføljen, og porteføljen er derfor delt inn i fem risikogrupper – henholdsvis laveste, lav, middels, høy og høyeste risiko. Inndelingen i risikogrupper foretas på grunnlag av statistisk beregning av hvert enkelt engasjements sannsynlighet for mislighold (PD). Modellene valideres jevnlig både med hensyn på evne til å rangere kundene samt å estimere PD-nivå. Den kvantitative valideringen skal sikre at de benyttede estimater for misligholdssannsynlighet, eksponering ved mislighold og tapsgrad ved mislighold holder en tilstrekkelig god kvalitet. Det gjennomføres analyser som vurderer modellenes evne til å rangere kundene etter risiko (diskrimineringsvne), og evnen til å fastsette riktig nivå på risikoparametere. Den kvantitative valideringen suppleres også med mer kvalitative vurderinger. Resultatene fra validering av bankens kredittd modeller bekrefter at modellens treffsikkerhet er innenfor interne mål og internasjonale anbefalinger.

MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er risiko for tap som følge av endringer i markedspriser som renter. Risikoen for endringer i generelle kredittpriser blir også regnet som markedsrisiko. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig fra konsernets investeringer i obligasjoner, sertifikater og aksjer, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte bankdriften som funding og rentehandel. Styringen av markedsrisiko skjer gjennom detaljerte rammer for blant annet investeringer i aksjer, obligasjoner og posisjoner i rentemarkedene. Rammene gjennomgås og fornyes på årlig basis. Størrelsen på rammene fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser. Konsernets markedsrisikoeksponering er lav.

VALUTARISIKO

Valutakursrisiko er risikoen for tap ved endringer i valutakursene. I og med at SpareBank 1 Østfold Akershus er valutaagent, vil valutarisikoen bestå av valutaeksponering i utenlandske sedler. Sett i forhold til bankens størrelse er denne beholdningen ubetydelig og følgelig blir bankens valutarisiko marginal.

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko defineres som risiko for at konsernet ikke klarer å finansiere økninger i eiendelene, og innfri sine forpliktelser etter hvert som finansieringsbehovet øker. Styring av konsernets finansieringsstruktur tar utgangspunkt i en overordnet likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig. Likviditetsstrategien gjenspeiler konsernets lave risikoprofil. Som en del av

likviditetsstrategien inngår beredskapsplan for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige finansmarkeder. Konsernets økonomi/finansavdeling har ansvaret for likviditetsstyringen og rapporterer utnyttelse av rammer i henhold til likviditetsstrategien, mens risikostyring Compliance overvåker og rapporterer utnyttelsen av rammer i henhold til likviditetsstrategien. Likviditetsrisikoen reduseres gjennom spredning av innlåne på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider. For å redusere likviditetsrisikoen ytterligere, holdes en reserve i form av kommiterte trekkrettigheter.

OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko i SpareBank 1 Østfold Akershus defineres som risikoen for tap, som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. SpareBank 1 Østfold Akershus har et mål om lav operasjonell risiko og lave tap. Styring av operasjonell risiko skal i størst mulig grad sikre effektiv og hensiktsmessig drift og at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad. Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Fokus på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak samt rapportering av hendelser bidrar til en sunn og god risikokultur. Alle hendelser registreres i en hendelsesdatabase slik at forbedringstiltak kan vurderes og igangsettes der hvor det vurderes hensiktsmessig. Risikostyring Compliance har ansvaret for den løpende uavhengige overvåkingen av den operasjonelle risikoen. Konsernet benytter basismetoden ved beregning av kapitalbehov for operasjonell risiko.

COMPLIANCERISIKO

Compliancerisiko er risikoen at SpareBank 1 Østfold Akershus pådrar seg økonomisk tap og/eller svekket omdømme som følge av ureddelig opptreden, brudd på god forretningsskikk eller manglende etterlevelse av gjeldende regelverk.

Styring og kontroll med bankens compliancerisiko er basert på policy for compliance som årlig blir revidert og styrevedtatt. Policyen fastsetter risikotoleransen for compliancerisiko, ansvarsfordeling innad i konsernet samt krav til prosesser for å sikre og følge opp regelverketetterlevelse. Konsernet har en lav toleranse for compliancerisiko, og det er nulltoleranse for bevisste brudd på regelverk. Ingen compliancehendelser skal kunne skade konsernets soliditet, resultat eller omdømme i vesentlig grad. Konsernets forretningsdrift skal anrettes på en måte som hindrer bøter og sanksjoner. Konsernet skal preges av gode prosesser, god etterlevelseskultur og godt kontrollmiljø for å sikre etterlevelse

6. Redegjørelser og finansielle resultater

av gjeldende regelverk. Nytt regelverk som påvirker driften skal fortøpende inkluderes i det interne rammeverket. Konsernet har høyt fokus på utviklingen innenfor relevante regelverk og compliance-riskoen.

KLIMARISIKO

Klimaendringer er i ferd med å bli en vesentlig del av risikobildet for næringslivet. Klimarisiko kan defineres som risikoen for økonomiske tap og finansiell ustabilitet som følge av klimaendringer i seg selv og samfunnets respons på dem. Det er vanlig å skille mellom to former for klimarisiko. Fysisk risiko er knyttet til potensielle skadelige påvirkninger fra klimaendringer som ekstremvær, flom, tørke og havnivåstigning. Overgangsrisiko oppstår ved innstramning av klimapolitikk og regelverk som fører til store endringer som kan påvirke forretningsmodellen til ulike næringer på forskjellige måter.

Bærekraft er en av de strategiske satsingene til konsernet. Bærekraft har alltid vært en del av bankens historie gjennom å være en lokal sparebank som støtter lokalsamfunnet og lokalt næringsliv. Konsernet har gjennom 2020 styrket arbeidet sitt knyttet til bærekraft inkludert klimarisiko. Styret har i 2020 vedtatt en bærekraftstrategi som innehar ulike målsetninger hvor klimarisiko inngår. Ulike policyer, retningslinjer og rutiner i konsernet er under oppdatering hvor både bærekraft og klimarisiko vil inngå.

Det er i 2020 gjort vurderinger på hvordan klimaendringer påvirker de ulike bransjene i bedriftsmarkedsporteføljen gjennom fysisk risiko og overgangsrisiko. Det er flere tiltak som vil bli etablert i kredittrammeverk, kredittprosessen og i kredittmodeller som følge av disse vurderingene. Klimarisiko blir vurdert på lik linje med øvrig ESG-risiko, ut i fra en intern veiledning laget for bedriftsmarkedet. I 2021 vil konsernet prioritere opplæringsiltak som bidrar til å styrke kompetansen på klimarisiko spesielt.

Slusener i Øye. Foto: Jonas Ingestad

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Note 8 Utlån til og fordringer på kunder

Tabellene i noten spesifiserer tall for både morbank og konsern. Morbank har ikke utlån til konsernselskap i 2020 og 2019.

Konsern	Utlån	
	2020	2019
Fordeit på fordringsstype		
Kasse-/drifts- og brukskreditter	1 513	1 701
Byggelån	866	510
Nedbetalingslån	17 794	16 942
Brutto utlån	20 173	19 154
Fordeit på geografiske områder		
Viken	17 406	16 820
Landet for øvrig	2 710	2 252
Utlendet	57	81
Brutto utlån	20 173	19 154
Fordeit på sektor		
Personmarkedet	14 610	14 273
Bedriftsmarkedet	5 563	4 880
Brutto utlån	20 173	19 154
Brutto utlån	20 173	19 154
Nedskrivninger for tap på utlån	- 78	- 64
Virkelig verdilvurdering utlån vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat (PM)	6	8
Virkelig verdilvurdering fastrente	24	- 4
Utlån og fordringer på kunder	20 125	19 053

Konsern	Totalt engasjement		Brutto utlån		Nedskrivninger		Utlent eksponering	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
- Fordeit på risikogruppe								
Svært lav	13 860	9 305	12 834	8 397	2	2	170 %	64 %
Lav	3 962	5 426	3 690	5 240	3	3	24,8 %	28,0 %
Middels	3 065	4 842	2 812	4 442	26	11	281 %	29,6 %
Høy	553	565	417	498	7	8	33,2 %	28,7 %
Svært høy	325	591	318	474	18	18	21,8 %	29,0 %
Misligholdt og nedskrevne	107	109	102	102	23	23	43,6 %	26,3 %
Sum	21 862	20 799	20 173	19 154	78	64	20,6 %	18,8 %

I bankens interne risikoklassifiseringssystem klassifiseres alle engasjementer med individuelle nedskrivninger som misligholdt.

De fordeles ikke på ulike risikogrupper slik som øvrige engasjement.

Fordeiling på risikogrupper er basert på at banken beregner misligholdssannsynlighet for alle kunder i utlånsporteføllen basert på objektive historiske data. Misligholdssannsynligheten benyttes deretter til å klassifisere kundene i ulike risikogrupper. Kundene rescores månedlig i bankens porteføljesystem.

Banken beregner misligholdssannsynlighet for alle kunder i utlånsporteføllen på innvilgelsestidspunktet. Misligholdssannsynligheten beregnes på grunnlag av nøkkeltall knyttet til inntjening, tæring og adferd. Misligholdssannsynligheten benyttes som grunnlag for risikoklassifisering av kunden. Kundene rescores månedlig i bankens porteføljestyringssystem. Engasjementsoppfølging gjøres ut i fra engasjementets størrelse, risiko og migrering. Risikoprising av næringslivsengasjement gjøres med bakgrunn i forventet tap og nødvendig økonomisk kapital for det enkelte engasjement. Forventet årlig gjennomsnittlig netto tap er beregnet for de neste 12 måneder.

Kredittkvaliteten måles og håndteres ved et kredittratingssystem utviklet for og med interne retningslinjer for SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1 Østfold Akerhus fastsetter realisasjonsverdien på stille sikkerheter slik at disse den antatte realisasjonsverdi i en nedgangskonjunktur.

6. Redegjørelser og finansielle resultater

	Totalt engasjement			Utlån	
	2020	2019	2020	2020	2019
Konsern - fordelt på sektor og næring					
Armen tjenesteyting	96	92	94	86	
Bergverksdrift og utvinning	7	43	6	44	
Bygge- og anleggsvirksomhet	1 694	1 419	1 300	988	
Elektrisitet, gass, damp- og varmvannsforsyning	35	40	37	42	
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	176	136	94	99	
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	175	176	45	44	
Forretningsmessig tjenesteyting	79	68	51	46	
Helse- og sosialtjenester	72	59	66	54	
Industri	112	111	58	58	
Informasjon og kommunikasjon	34	28	21	14	
Internasjonale organisasjoner og organer	0	0	0	0	
Jordbruk, skogbruk og fiske	583	524	534	481	
Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter	82	76	72	74	
Lønnet arbeid i private husholdninger	8	8	8	9	
Offentlig administrasjon og forsvar, og trykkoordinering underlagt offentlig forvaltning	0	0	0	0	
Omsetning og drift av fast eiendom	3 132	2 713	3 119	2 656	
Overmatings- og serveringsvirksomhet	26	32	15	25	
Transport og lagring	64	83	0	33	
Undervisning	34	23	24	20	
Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	1	12	0	6	
Varehandel, reparasjon av motorvogner	206	227	19	100	
Sum næring	6 616	5 871	5 563	4 880	
Lønnstakere o.l.	15 246	14 929	14 610	14 273	
Sum	21 862	20 799	20 173	19 154	

Note 9 Overføring av utlån til kredittforetak

SpareBank 1 Østfold Akerhus har avtaler om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I henhold til inngått forvaltningsavtale med disse to selskapene i alliansen Forstår SpareBank 1 Østfold Akerhus forvaltning av utlånene og opprettholder kunde-kontakten. SpareBank 1 Østfold Akerhus mottar et vederlag i form av provisjoner for de plikter som følger med forvaltningen av lånene. SpareBank 1 Østfold Akerhus har vurdert de regnskapsmessige implikasjonene dit hen at vesentlige komponenter av risiko og fordeler ved eierskap knyttet til de solgte utlånene er

overført. Banken vurderer sin fortsatte involvering i de overførte utlånene som å være uvesentlig. Det innebærer at lånene ikke lenger er ført på bankens balanse. Mottatt vederlag for lån som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvarer bokført verdi og vurderes å samsvare med lånenes virkelige verdi på overføringstidspunktet. SpareBank 1 Østfold Akerhus innregner alle rettigheter og plikter som skapes eller beholdes ved overføringen separat som eiendeler eller forpliktelser.

Hvis kredittforetakene får tap på overtatte lån har de en viss motregningsrett i provisjoner fra samtlige banker som har overført lån. Det foreligger dermed en begrensning gjenstående involvering knyttet til solgte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Denne motregningsadgangen anses imidlertid ikke å være av en slik karakter at den endrer på konklusjonen om at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap er overført. SpareBank 1 Østfold Akerhus sin maksimale eksponering for tap er representert ved det høyeste beløpet som vil kunne kreves dekket under avtalene.

Kredittforetakene kan foreta videresalg av utlån som er kjøpt av SpareBank 1 Østfold Akerhus, samtidig som SpareBank 1 Østfold Akerhus sin rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Dersom SpareBank 1 Østfold Akerhus ikke er i stand til å befjene kundene kan retten til betjening og provisjon falle bort. Videre kan SpareBank 1 Østfold Akerhus ha opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser.

Eierandel i kredittforetak fremgår av note 30.

SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 70 % av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Østfold Akerhus har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevet verdi, ingen rett til bruk av lånene. SpareBank 1 Østfold Akerhus foretar forvaltning av de solgte utlånene og SpareBank 1 Østfold Akerhus mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene SpareBank 1 Østfold Akerhus har solgt og kostnadene i selskapet.

Totalt er det overført boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt for 9,8 mrd kroner ved utgangen av regnskapsåret.

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Mottatt vederlag for lån overført fra banken til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2020 og 2019.

De lånene som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldeknning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkl krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger), og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldeknning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har, sammen med de andre eiere av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøp av obligasjonene forutsetter at foretakets sikkerhetsmasse ikke har innført betalingsstans, slik at den faktisk er i stand til å utstede slike obligasjoner. Det foreligger derfor ingen kredittgaranti som kan påberopes i tilfelle at foretaket eller sikkerhetsmassen er insolvent. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsippalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 6 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldeknning eller store engasjementer.

SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS ble etablert i 2009 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittovertak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF).

OMF utstedt av SpareBank 1 Næringskreditt AS har en Aaa rating fra Moody's. Foretaket er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Boligkreditt AS i Stavanger. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringsseidendom til konkurransedyktige priser. SpareBank 1 Næringskreditt AS erverver utlån med pant i næringsseidendom og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Lån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS er sikret med pant i næringsseidendom innenfor 60 % av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Næringskreditt AS og SpareBank 1 Østfold Akershus har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevet verdi, ingen rett til bruk av lånene. SpareBank 1 Østfold Akershus forestår forvaltningen av de solgte utlånene og SpareBank 1 Østfold Akershus mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene SpareBank 1 Østfold Akershus har solgt og kostnadene i selskapet.

Ved utgangen av regnskapsåret er bokført verdi av overførte utlån til SpareBank 1 Næringskreditt AS 850 mill. kr.

Mottatt vederlag for lån overført fra banken til SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2020 og 2019.

De lånene som er overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Næringskreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Næringskreditt AS kjernekapitaldeknningen minst er på 11,0 %, og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Næringskreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldeknning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har, sammen med de andre eiere av SpareBank 1 Næringskreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Næringskreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet →

6. Redegjørelser og finansielle resultater

i markedet. Kjøp av obligasjonene forutsetter at foretakets sikkerhetsmasse ikke har innført betalingsstans, slik at den faktisk er i stand til å utstede slike obligasjoner. Det foreligger derfor ingen kredittgaranti som kan påberopes i tilfelle at foretaket eller sikkerhetsmassen er insolvent. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Næringskreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 6 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

Note 10 Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevet utlån

De misligholdte engasjementene uten nedskrivning, anses å ha underliggende verdier som dekker engasjementet. Engasjementene er gjennomgått gjennom året og sist per balansedato. Ved vurdering av underliggende verdier legges nedskrevne takster til grunn. Dersom takster ikke foreligger baseres verdierestimatet på saksbehandlers verdieredning.

Tabellen viser forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditt/innskudd fordelt på antall dager etter forfall som ikke skyldes forsinkelser i betalingsformidlingen.

MORBANK / KONSERN 2020	Under 30 dager		31-60 dager		61-90 dager		Over 91 dager	Totalt
	dager	dager	dager	dager	dager	dager		
Utlån til og fordringer på kunder								
Privatmarked	1	0	0	0	3	3	4	
Bedriftsmarked	0	0	0	0	1	1	1	
Sum	1	0	0	0	4	4	5	
MORBANK / KONSERN 2019	Under 30 dager		31-60 dager		61-90 dager		Over 91 dager	Totalt
	dager	dager	dager	dager	dager	dager		
Utlån til og fordringer på kunder								
Privatmarked	1	0	0	4	3	3	8	
Bedriftsmarked	0	0	0	0	1	1	1	
Sum	1	0	0	4	4	4	10	

Note 11 Tap på utlån og garantier

Alle beløp er like for morbank og konsern.

Merk at fordelingen i denne noten ikke samsvarer med sektorinndelingen i regnskapet, dette da risikodata er fordelt på hhv. personnummer og orgnummer.

Tap på utlån, ubenyttet, garantier og tilslag	«Endring avsetning for tap»		Netto konstatert/ inibetalt tidligere konstatert	
	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020
Avsetning til tap etter amortisert kost – organisasjoner	33	21	-8	46
Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	36	-5	0	31
– privatpersoner	0	10	0	10
Uspesifisert avsetning, ledelsesbuffer	0	10	0	10
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	70	26	-8	87

Presentert som:

Netto utlån, avsetning til tap på utlån reduserer brutto utlån	64	22	-8	78
Annen gjeld, avsetning til tap på garantier, ubenyttet kreditt, lånetilslag	5	4	0	9

Total balanseført tapsavsetning

	2020				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	26	23	21	70	26	28	20	73
Overført: til (fra) Trinn 1	5	-4	-1	0	5	-5	0	0
Overført: til (fra) Trinn 2	-1	1	0	0	-1	3	-2	0
Overført: til (fra) Trinn 3	0	-3	3	0	0	-2	2	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	17	6	0	23	14	6	0	21
Økning i måling av tap	14	10	14	38	2	8	4	14
Reduksjon i måling av tap	-8	-3	-4	-16	-10	-6	-1	-17
Utlån som har blitt fraregnet	-10	-7	-4	-22	-10	-9	-2	-21
Konstaterte nedskrivninger	0	0	-12	-12	0	0	-1	-1
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	-7	-7	0	0	0	0
UB 31.12.	42	23	23	87	26	23	21	70
herav lån til privatpersoner	6	13	11	30	8	17	11	35
herav lån til selskap og andre enheter med orgnr	18	9	11	38	14	6	9	29
herav ubenyttet, garantier og tilslag	7	1	0	19	4	0	0	5
IB 01.01 % av brutto utlån inkl. kredittforetak	0,09 %	0,08 %	0,07 %	0,25 %	0,09 %	0,10 %	0,07 %	0,27 %
UB 31.12.1 % av brutto utlån inkl. kredittforetak	0,14 %	0,07 %	0,07 %	0,28 %	0,09 %	0,08 %	0,07 %	0,25 %

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Tapsavsetning på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (lån til privatpersoner)

	2020				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	8	17	11	35	8	20	9	37
Overført til (fra) Trinn 1	4	-3	-1	0	4	-4	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	0	1	0	0	-1	2	-2	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-1	1	0	0	-1	1	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	3	2	0	4	4	5	0	9
Økning i måling av tap	0	6	4	11	1	5	4	10
Reduksjon i måling av tap	-6	-3	-1	-10	-5	-6	-1	-11
Utlån som har blitt fratrukket	-2	-5	-3	-10	-2	-6	-2	-10
Konstaterte nedskrivninger	0	0	0	-1	0	0	0	0
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
UB 31.12.	6	13	11	30	8	17	11	35
IB 01.01 prosent av utlån	0,07 %	1,32 %	15,77 %	0,27 %	0,05 %	1,82 %	15,73 %	0,27 %
UB 31.12 i prosent av utlån	0,05 %	1,20 %	21,19 %	0,22 %	0,07 %	1,32 %	15,77 %	0,27 %

Brutto utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (lån til privatpersoner)

	2020				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	12 003	1 260	69	13 332	12 334	1 118	55	13 507
Overført til (fra) Trinn 1	311	-306	-5	-289	-288	-1	-	-
Overført til (fra) Trinn 2	-388	389	-1	-540	558	-18	-	-
Overført til (fra) Trinn 3	-1	-20	22	-18	-24	42	-	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	5 300	236	3	5 540	5 006	271	7	5 283
Økning i trekk på eksisterende lån	187	27	2	216	230	26	2	259
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-607	-49	-6	-663	-770	-65	-2	-837
Utlån som har blitt fratrukket	-4 207	-382	-25	-4 614	-4 528	-334	-17	-4 880
Konstaterte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
UB 31.12.	12 598	1 041	53	13 691	12 003	1 260	69	13 332

Kreditrisiko, utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (lån til privatpersoner)

	2020				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	6 904	33	0	6 938	6 579	40	0	6 619
Lav	3 999	67	0	4 066	3 811	81	0	3 892
Middels	1 544	559	0	2 103	1 471	677	0	2 148
Høy	74	147	0	221	70	178	0	248
Svært høy	76	235	0	311	73	264	0	357
Misligholdt og nedskrevne	0	0	53	53	0	0	69	69
UB Året 2 / 31.12.	12 598	1 041	53	13 691	12 003	1 260	69	13 332

Tapsavsetning på utlån til amortisert kost (lån til selskap og andre enheter med orgnr.)

	2020				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	14	6	9	29	16	7	11	33
Overført til (fra) Trinn 1	1	-1	0	0	1	-1	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-1	1	0	0	0	0	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-2	2	0	0	-1	1	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	9	4	0	13	8	1	-	8
Økning i måling av tap	3	4	6	12	1	3	-1	3
Reduksjon i måling av tap	-3	0	-3	-6	-4	0	0	-5
Utlån som har blitt fratrukket	-5	-2	-1	-9	-7	-3	0	-10
Konstaterte nedskrivninger	0	0	-8	-8	-	0	-1	-1
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	7	7	0	0	0	0
UB 31.12.	18	9	11	38	14	6	9	29
IB 01.01 prosent av utlån	0,39 %	1,84 %	25,14 %	0,74 %	0,43 %	2,79 %	32,87 %	0,85 %
UB 31.12 i prosent av utlån	0,44 %	1,90 %	22,88 %	0,82 %	0,38 %	1,84 %	25,14 %	0,74 %

Brutto utlån til amortisert kost (lån til selskap og andre enheter med orgnr.)

	2020				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	3 993	319	38	3 944	3 641	242	23	3 915
Overført til (fra) Trinn 1	71	-71	0	0	41	-41	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-190	190	0	0	-134	134	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	-2	-28	30	0	0	-15	15	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	1 910	240	1	2 150	1 484	86	-	1 570
Økning i trekk på eksisterende lån	176	2	4	181	79	32	-	111
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-152	-26	-5	-183	-185	-17	-9	-211
Utlån som har blitt fratrukket	-1 278	-147	-5	-1 430	-1 332	-108	-1	-1 441
Konstaterte nedskrivninger	0	0	-10	-11	-	0	-1	-1
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	-7	-7	0	0	0	0
UB 31.12.	4 128	472	49	4 649	3 593	313	38	3 944

Kreditrisiko, utlån til amortisert kost (lån til selskap og andre enheter med orgnr.)

	2020				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	879	11	0	86	671	1	0	673
Lav	768	11	0	191	796	27	0	822
Middels	2 246	393	0	2 516	1 881	207	0	2 089
Høy	143	21	0	501	167	37	0	205
Svært høy	93	46	0	1 305	78	40	0	118
Misligholdt og nedskrevne	0	0	49	49	0	0	38	38
UB 31.12.	4 128	472	49	4 649	3 593	313	38	3 944

→

6. Redegjørelser og finansielle resultater

	Tapsavsetning på ubenyttet, garantier og tilsagn				Tapsavsetning, buffer			
	2020				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB Ø1.01.	4	0	0	5	2	1	0	3
Overført til (fra) Trinn 1	0	0	0	0	0	0	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	0	0	0	0	0	0	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	0	0	0	0	0	0	0
Nye utstedte eller kjøpte poster	5	0	0	5	3	0	0	4
Økning i måling av tap	0	1	-7	-6	0	0	0	0
Reduksjon i måling av tap	0	0	0	0	-1	0	0	-1
Poster som har blitt fratregnet	-2	0	0	-3	-1	0	0	-1
Konstaterte nedskrivninger	0	0	7	7	0	0	0	0
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
UB 31.12.	7	1	0	9	4	0	0	5

	Ikke balanseførte poster (ubenyttet, garantier og tilsagn)				Resultatførte tap på utlån og garantier.			
	2020				2020			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB Ø1.01.	27	-27	0	0	17	-17	0	0
Overført til (fra) Trinn 1	-55	0	0	-55	0	0	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	0	0	0	0	-6	0	0	-6
Overført til (fra) Trinn 3	0	0	0	0	0	0	0	0
Nye utstedte eller kjøpte poster	621	41	0	662	119	17	0	136
Økning i eksisterende poster	342	5	1	347	171	23	0	194
Reduksjon i eksisterende poster	-217	-9	0	-227	-145	-26	-1	-172
Poster som har blitt fratregnet	-421	-26	-5	-453	-314	-34	-1	-349
Konstaterte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
UB 31.12.	2 512	103	1	2 616	2 214	67	6	1 665

	Kreditrisiko, ubenyttet, garantier og tilsagn				Resultatførte tap på utlån og garantier.			
	2020				2020			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	33	0	0	33	1366	17	0	1404
Lav	54	0	0	55	232	2	0	234
Middels	535	53	0	588	431	35	0	466
Høy	137	9	0	147	79	9	0	88
Svært høy	1 392	40	0	1 432	85	4	0	89
Misligholdt og nedskrevne	0	0	1	1	0	0	0	0
UB 31.12.	2 512	103	1	2 616	2 214	67	6	1 665

Utestående kontraktmessige beløp av finansielle elementer som er nedskrevet i året, men som fremdeles er gjenstand for håndhevingsaktiviteter utgjorde 95,7 mill. kr.

Sensitivitetsanalyse Tapsmodell
 Modellen beregner nedskrivning på engasjementer på tre ulike scenarier hvor sannsynligheten for at det enkelte scenariet inntreffer vektet. Basisscenario for IFRS 9-beregningene bygger i hovedsak på referansebanen i Pergeopolitisk rapport fra Norges Bank og inneholder forventninger om makroøkonomiske faktorer som arbeidsledighet, BNP-vekst, rentenivå, boligpriser mv. En 10 % poengs reduksjon i sannsynlighet for normal case og tilsvarende 10 % poengs økning i sannsynlighet for worst case resulterer i økte tapsavsetninger med ca. 18 mill. kr, hvilket illustrerer sensitiviteten ved en moderat forverring i nasjonale og/eller regionale makroøkonomiske faktorer.

Anvendt vektning	Vekt	BM	PM	Totalt
Scenario 1 (Base case)	80 %	37	22	56
Scenario 2 (Worst case)	10 %	165	102	268
Scenario 3 (Best case)	10 %	19	15	34
Totalt	100 %	48	29	77

Økt worst case	Vekt	BM	PM	Totalt
Scenario 1 (Base case)	70 %	37	22	56
Scenario 2 (Worst case)	20 %	165	102	268
Scenario 3 (Best case)	10 %	19	15	34
Totalt	100 %	61	37	98

Økt best case	Vekt	BM	PM	Totalt
Scenario 1 (Base case)	70 %	37	22	56
Scenario 2 (Worst case)	10 %	165	102	268
Scenario 3 (Best case)	20 %	19	15	34
Totalt	100 %	46	28	74

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Note 12 Maks kredittrisikoeksponering, ikke hensyntatt pantstillelser

Kreditrisiko representerer det største risikoområdet for bankdrift og vedrører alle fordringer på kunder, i hovedsak utlån. Ansvar i henhold til andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede, ikke trukne kreditter samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter, innebærer også kredittrisiko. Oppgjørrisiko, som oppstår i forbindelse med betalingsformidling som et resultat av at ikke alle transaksjonene skjer i realtid, medfører også motpartsrisiko.

Tabellen nedenfor viser maksimal eksponering mot kredittrisiko i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantstillelser og tillatte motregninger.

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døde. Se note 8.

Kredittrisikoeksponering (milljoner kroner)	2020	2019
Eiendeler på balansen		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 905	1 130
Brutto utlån til og fordringer på kunder	20 173	19 154
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	1 701	1 970
Finansielle derivater	65	20
Sum eiendeler på balansen	23 844	22 275
Forpliktelser ikke balanseført		
Beitragede forpliktelser	426	406
Ubetytvede kreditter	1 413	1 395
Lånstilbeagn	1 494	1 723
Sum finansielle garantistillelser	3 333	3 525
Sum kredittrisikoeksponering	27 177	25 799
Krediteksponering fordelt på geografisk område		
Viken	19 348	18 611
Oslo	1 940	1 528
Landet for øvrig	5 889	5 565
Utlendet	71	96
Sum kredittrisikoeksponering	27 177	25 799

Note 13 Kredittkvalitet pr. klasse av finansielle eiendeler

Krediteksponering mot norske finansinstitusjoner er vurdert med lav risiko og mot utenlandske finansinstitusjoner med middels risiko. Norske kraftselskaper er vurdert til lav risiko. Krediteksponering mot eiendomsselskaper og eiendomsfond som investerer i norsk eiendom er vurdert med middels risiko, likeså konsernets industriobligasjoner.

Kredittkvaliteten på utlån og fordringer på kunder er basert på en modell utarbeidet av SpareBank 1-alliansen.

Tabellene nedenfor viser kredittkvaliteten per klasse av eiendeler for utlansrelaterte eiendeler i balansen, basert på bankens eget kredittratingssystem. Risikogruppe fastsettes basert på kundens mislighold sannsynlighet (ni risikoklasser) og sikkerhetsklasse på underliggende pant (syv klasser). Disse vektet i en matrise og gir en samlet risikogruppe i seks trinn, fra lavest risiko til misligholdt. Risikogruppe gir slik informasjon om engasjementets samlede risiko.

Tabellene spesifiserer kun konserntall da avviket mellom morbank og konsern er ubetydelig og består utelukkende av utlån til døde. Disse tilhører risikogruppe «Laveste risiko» og «Bedriftsmarked». Lånene er ikke misligholdt eller tapsutsatt.

Konsern - fordelt på risikogruppe	Utlån til kreditinstitusjoner		Brutto utlån PM		Brutto utlån BM		Noterte obligasjoner		Unoterte obligasjoner		TOTALT	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019		
Svært lav	0	0	11 150	7 219	1 663	1 151	330	330	0	0	3 326	8 370
Lav	1 905	1 130	2 220	4 202	1 477	1 032	995	1 198	16	16	19 217	7 927
Middels	0	0	704	2 210	2 117	2 246	400	427	0	0	4 625	4 882
Høy	0	0	204	265	214	233	0	0	0	0	427	498
Svært høy	0	0	277	312	41	161	0	0	0	0	81	474
Misligholdt og nedskrevne	0	0	56	65	52	37	0	0	0	0	103	102
Sum	1 905	1 130	14 810	14 273	5 963	4 880	1 685	1 954	16	16	23 779	22 254

Note 14 Markedsrisiko knyttet til renterisiko

Renterisiko oppstår som følge av at rentebærende eiendeler og forpliktelser har ulik gjensvarende rentebindingstid. Den totale renterisikoen kan splittes i fire elementer:

- basisrisiko
- administrativ renterisiko
- rentekurverisiko
- spreadrisiko

Bankens styre har vedtatt rammer for den totale renterisikoen. Banken styrer renterisikoen mot det ønskede nivå på plasseringer og innlån gjennom rentebinding, samt ved bruk av rentederivater.

Basisrisiko er den verdiendring på bankens eiendeler og gjeld som finner sted når hele rentekurven parallelforskyver seg. Denne risikoen er vist i tabellen nedenfor ved at renterisiko er beregnet som effekten på instrumentenes virkelige verdi av en renteendring hvor hele rentekurven forutsettes å parallelforskyve seg med ett prosentpoeng. Det er ikke tatt hensyn til administrativ renterisiko, dvs. effekten av at det i praksis vil gå noe tid fra en renteendring inntrer i markedet til banken har fått justert villkårene på innskudd og utlån med flytende rente. Finansavtaleloven krever som hovedregel minimum seks ukers varslingsfrist ved rentesøkning på utlån til kunder og åtte uker ved rentereduksjon på innskudd.

Banken måler renterisiko som resultateffekten ved parallelt skift i rentekurven.

Konsernets og morbankens renterisiko er lik. Konsernet har kun renterisiko knyttet til norske kroner.

Renterisiko knyttet til konsernets fastrenteprodukter fremkommer som følger:

Basisrisiko konsern (milljoner kroner)	Renterisiko, 1% endring	
	2020	2019
Obligasjoner og sertifikater	- 2	- 3
Fastrenteutlån	- 1	- 8
Fastrenteinnskudd	2	3
Sertifikatlån	0	0
Obligasjonslån	60	43
Lån fra kredittinstitusjoner	0	0
Derivater	- 54	- 39
Total renterisiko	4	- 3
Total renterisiko, effekt på resultat etter skatt	3	- 2

Negativt forregn indikerer at banken taper på en renteoppgang.

Sum renterisiko utgjør kr. 4,2 mill. kr. Dvs. at banken vil har gevinst på en renteoppgang. Det er imidlertid ikke likegyldig hvordan renteoppgangen skjer. Tabellen under viser den såkalte rentekurverisikoen, dvs. risikoen for at rentekurven forskyver seg ulikt innenfor ulike tidsbånd ved en renteendring, ved å måle bankens netto renteeksponering innenfor de ulike tidsintervallene.

Renterisikokonsern (milljoner kroner)	Renterisiko, 1% endring	
	2020	2019
0-1 mndr	- 1	0
1-3 mndr	- 2	- 3
3-6 mndr	2	- 8
6-12 mndr		47
1-2 år	60	0
2-3 år	0	0
3-4 år	- 54	0
4-5 år		- 39
5-7 år	0	0
7-10 år	0	0
Total renterisiko	4	- 3
Total renterisiko, effekt på resultat etter skatt	3	- 2

Note 15 Markedsrisiko knyttet til valutarisiko

SpareBank 1 Østfold Akershus tilbyr kunder valutalån. Valutalån skal fortrinnsvis tilbys bedrifter med formål å redusere valutarisikoen. Unntak kan gjøres, men da kun til bedrifter med god soliditet og meget god likviditet. Valutalån skal kun gis med sikkerhet i fast eiendom. Valutalån skal alltid gis som konvertible lån, slik at lånet enkelt kan konverteres til NOK. SpareBank 1 SMN er kundens kontraktsmotpart. SpareBank 1 Østfold Akershus har avgitt en garanti til SMN.

SpareBank 1 Østfold Akershus er utover dette ikke utsatt for vesentlig valutarisiko.

Note 16 Likviditetsrisiko/Gjenværende kontraktsmessig løpetid på forpliktelser

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke kan overholde sine betalingsforpliktelser når disse forfaller, eller erstatte innskudd når disse trekkes ut, med den konsekvens at konsernet misligholder forpliktelsene til å innfri innskudd og gi lån. Likviditetsrisiko blir styrt og målt ved hjelp av flere metoder.

Styringen av likviditetsrisikoen tar utgangspunkt i likviditetsstrategien samt «Rammer for likviditet og markedsrisiko» som årlig vedtas av styret. Disse dokumenter setter rammer for størrelsen på likviditetsreserven samt netto likviditetsbehov for ulike løpetider. Det er vedtatt at størrelsen på likviditetsreserven til enhver tid skal være slik at banken i en ordinær driftssituasjon er uavhengig av ekstern finansiering i 12 måneder. I tillegg skal banken i et scenario med høyt stress i både markedet og i banken kunne opprettholde sin drift i minimum 3 måneder.

Basert på forutsetningene som er lagt til grunn for en normal situasjon i bank og marked overlever banken pr. 31.12.2020 i mer enn 24 måneder (modellen er ikke utarbeidet for lengre enn 24 måneder). Basert på forutsetningene som er lagt til grunn for stor krise i bank og marked overlever banken pr. 31.12.2020 i mer enn 9 måneder.

Likviditetsreserven består av kontanter, deponerte papirer i Norges Bank som gir låneadgang, ikke benyttede kommitterte trekkrettigheter samt lån som er klarlagt for salg til kredittoforetak.

Tabellen under viser en analyse av når finansiell gjeld har sitt kontraktsmessige forfallstidspunkt. I tabellen er lagt til grunn nominelle verdier, samt rentenivå slik det foreligger pr. 31.12.2020. Kontraktsmessig kontantstrøm på derivater er ikke balanseført. Det er ikke medtatt renter på gjeld som ikke har kontraktsmessig forfall, dvs. på forespørsel. Forfall på ansvarlige lån og fondsobligasjon er forutsatt til call-tids-punktet.

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre.

Morbank/konsern	På fore-spørsel måneder				Totalt
	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-3 år	4-5 år over 5 år	
Per 31.12.2020 (miljoner kroner)					
KONTANTSTRØMMER KNYTTET TIL FORPLIKTELSER					
Avdrag/forfall gjeld til kredittinstitusjoner	205	0	0	0	205
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder (bindingsprofil)	16 043	197	300	8	16 548
Renter på innskudd til kunder	0	1	1	0	3
Avdrag gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	57	58	502	2 250	4 660
Renter på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	42	48	99	22
Derivater	0	0	0	18	23
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	150	150
Renter på ansvarlig lån	0	1	2	4	6
Sum kontantstrøm forpliktelser	16 307	239	853	2 523	1 695
					3
					21 829
Per 31.12.2019 (miljoner kroner)					
KONTANTSTRØMMER KNYTTET TIL FORPLIKTELSER					
Avdrag/forfall gjeld til kredittinstitusjoner	3	0	0	0	3
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder (bindingsprofil)	14 799	219	390	4	15 412
Renter på innskudd til kunder	0	2	3	0	5
Avdrag gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	435	2 110	4 645
Renter på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	60	85	161	352
Derivater	0	0	0	1	4
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	0	150
Renter på ansvarlig lån	0	2	3	6	12
Sum kontantstrøm forpliktelser	14 802	283	917	2 432	2 300
					0
					20 363

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Note 17 Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser

Kasse-, drifts- og brukskreditter (inkludert flexilån) og opplynte renter er inkludert i intervallet «på forespørsel». Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre. Se note 8.

Morbank/Konsern	På fore- spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-3 år	4-5 år over 5 år	Uten rest- løpetid	Totalt
Per 31.12.2020 (millioner kroner)							
Eiendeler							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	92	0	0	0	0	0	92
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 518	128	200	54	6	1	1 905
Brutto utlån til og fordringer på kunder	2 428	400	1 027	2 133	1 861	12 323	20 173
Nedskrivninger på utlån	- 78	0	0	0	0	0	- 78
Virkelig verdifuldning	31	0	0	0	0	0	31
Netto utlån til og fordringer på kunder	2 380	400	1 027	2 133	1 861	12 323	20 125
Sertifikaer, obligasjoner	0	0	0	815	643	243	1 701
Finansielle derivater	0	0	0	0	65	0	65
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	0	0	0	0	0	0	878
Investering i eierinteresser	0	0	0	0	0	0	528
Immaterielle eiendeler	0	0	0	0	0	0	0
Varige driftsmidler	0	0	0	0	0	275	275
Eiendel ved utsatt skatt	0	0	0	0	0	0	1
Andre eiendeler	0	0	0	0	0	0	73
Sum eiendeler	3 990	528	1 227	3 002	2 575	12 567	17 541
Gjeld							
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner	205	0	0	0	0	0	205
Innskudd fra og gjeld til kunder	16 043	197	300	8	0	0	16 549
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	57	100	590	2 349	1 672	0	4 729
Finansielle derivater	0	0	0	18	23	3	45
Betalbar skatt	0	41	0	0	0	0	82
Utsatt skatt	4	0	0	0	0	0	4
Annen gjeld og balanseført forpliktelse	9	61	23	4	20	21	138
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	150	0	0	150
Sum gjeld	16 320	399	914	2 529	1 715	24	21 903

Morbank/Konsern	På fore- spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-3 år	4-5 år over 5 år	Uten rest- løpetid	Totalt
Per 31.12.2019 (millioner kroner)							
Eiendeler							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	97	0	0	0	0	0	97
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	742	51	154	163	18	2	1 130
Brutto utlån til og fordringer på kunder	2 239	380	975	1 954	1 669	11 936	19 154
Nedskrivninger på utlån	- 64	0	0	0	0	0	- 64
Virkelig verdifuldning	4	0	0	0	0	0	4
Netto utlån til og fordringer på kunder	2 179	380	975	1 954	1 669	11 936	19 093
Sertifikaer, obligasjoner	0	181	150	454	860	325	1 970
Finansielle derivater	0	0	0	1	19	0	20
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	0	0	0	0	0	0	915
Investering i eierinteresser	0	0	0	0	0	0	435
Immaterielle eiendeler	0	0	0	0	0	0	0
Varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0	288
Eiendel ved utsatt skatt	0	0	0	0	0	0	2
Andre eiendeler	0	0	0	0	0	0	52
Sum eiendeler	3 019	613	1 280	2 572	2 565	12 263	16 982
Gjeld							
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner	3	0	0	0	0	0	3
Innskudd fra og gjeld til kunder	14 799	219	390	4	0	0	15 412
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	32	435	2 110	2 100	0	4 677
Finansielle derivater	0	0	0	0	4	0	4
Betalbar skatt	0	42	42	0	0	0	84
Utsatt skatt	0	0	0	0	0	0	0
Annen gjeld og balanseført forpliktelse	35	38	44	17	3	3	138
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	0	0	0	0
Sum gjeld	14 837	331	911	2 282	2 107	3	20 471

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Note 18 Netto renteinntekter

Morbank	2020	(millioner kroner)	2019	Konsern
	2019	2020	2019	2020
Renteinntekter				
29	15	Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	15	29
615	591	Renter av utlån til og fordringer på kunder, målt til amortisert kost	591	615
44	50	Renter av utlån til og fordringer på kunder, målt til virkelig verdi	50	44
6	6	Renter av sertifikatet og obligasjoner	6	6
27	19	Renter av OMF	19	27
0	0	Andre renteinntekter	0	0
722	641	Sum renteinntekter	641	722
Rentekostnader				
0	1	Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	1	0
162	113	Renter på innskudd fra og gjeld til kunder	113	161
107	81	Renter på urstede verdipapirer vurdert til amortisert kost	81	107
4	4	Renter på ansvarlig lånekapital	4	4
12	0	Renter på fondsobligasjon	0	12
9	14	Avgifter til bankenes sikringsfond	14	9
2	2	Renter på leieforpliktelser etter IFRS16	2	2
0	0	Andre rentekostnader og lignende kostnader	0	0
297	215	Sum rentekostnader	215	295
425	426	Netto renteinntekter	426	427

Note 19 Netto provisjonsinntekter

Morbank	2020	(millioner kroner)	2019	Konsern
2019	2020	2019	2020	2019
Provisjonsinntekter				
74	105	Provisjon knyttet til utlån overført til kredittforetak	105	74
83	75	Betalingsformidling	75	83
38	40	Forsikringsjenester	40	38
0	0	Eiendomsmegling	0	0
8	9	Verdipapiromsæring	9	8
3	3	Garanti/provisjon	3	3
4	8	Interbankprovisjon	8	4
13	15	Andre provisjonsinntekter	15	13
223	254	Sum provisjonsinntekter	254	284
Provisjonskostnader				
14	15	Betalingsformidling	15	14
14	15	Sum provisjonskostnader	15	14
Andre driftsinntekter				
2	2	Driftsinntekter faste eiendommer	0	0
0	-1	Gevinst/tap Anleggsmidler	-1	0
2	3	Andre driftsinntekter	3	2
4	4	Sum andre driftsinntekter	2	1
213	244	Sum netto provisjons- og andre driftsinntekter	244	272

Note 20 Netto inntekter fra finansielle instrumenter

Morbank	2020	(millioner kroner)	2019	Konsern
2019	2020	2019	2020	2019
8	-3	Netto verdiendring på aksjer og andre verdipapirer	-3	8
-12	28	Verdiendring på fastrenteutlån	28	-12
9	-43	Verdiendring på fin eiendeler og gjeld til virkelig verdi	-43	9
-3	-16	Sum netto verdiendring på finansielle eiendeler til virkelig verdi	-16	-3
19	23	Utbytte fra egenkapitalinstrumenter	23	19
19	23	Sum netto inntekt fra finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	23	19
2	6	- døtre	0	0
103	33	- felleskontrollert virksomhet	92	119
105	39	Sum inntekter av eierinteresser	92	119
129	43	Sum netto inntekter fra andre finansielle instrumenter	97	142

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Note 21 Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte

	Morbank		(milljoner kroner)		Konsern	
	2019	2020	Personalkostnader	2020	2019	2020
Lønn	112	116		160		148
Pensjonskostnader						
- tilskuddspløner (inkl. arbeidsgiveravgift og finansskatt)	13	14		16		16
- ytelsespløner (inkl. arbeidsgiveravgift og finansskatt)	0	0		0		0
Sosiale kostnader						
- arbeidsgiveravgift og finansskatt	24	24		30		29
- personalforsikring	3	3		3		3
- øvrige sosiale kostnader	3	3		3		4
Sum personalkostnader	156	160		213		201
Antall ansatte/årverk						
Gjennomsnittlig antall ansatte	169	171		222		216
Antall årverk pr 31.12	162	165		211		207
Antall ansatte pr 31.12	168	170		221		218

Styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte Veilevende retningslinjer for det kommende regnskapsåret:

GODTGJØRELSE

Godtgjørelsesordningen er basert på konsernets godtgjørelsespolitikk, og understøtter bankens strategiske målsettinger og sentrale styringsdokumenter knyttet til ulike områder som innebærer risiko. Godtgjørelsesordningen er utarbeidet i henhold til Forskrift om finansforetak og finanskonsern (Forskriften) av 9.12.2016, og er gjeldende for konsernet SpareBank1 Østfold Akershus. Styret vedtar godtgjørelsesordningen og vurderer årlig virksomhetens etterlevelse av ordningen. Det er ikke etablert særskilte kompensasjonsordninger for ledende ansatte og ansatte med kontrolloppgaver i morbank. De er omfattet av den generelle overskuddsdeling gjeldende for samtlige ansatte i morbank. Ordningen med overskuddsdeling anses å ligge innenfor kriteriene om unntak i Rundskriv 15/2014 fra Finansstilsynet.

GODTGJØRELSE TIL ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Administrerende direktørs lønn og overskuddsdeling skal fastsettes på bakgrunn av en helhetlig vurdering hvor hovedvekten legges på følgende forhold: finansielt resultat, kundetilfredshet, medarbeidertilfredshet og konsernets omdømme. Administrerende direktør er omfattet av SpareBank 1 Østfold Akershus sin innskuddspensjon og har også en avtale om tilleggspensjon med en årlig sparing

på 25% av lønn ut over 12 G, samt en uførepensjon der forsikringsbeløpet utgjør en årlig utbetaling på 70% ut over 12 G til 67 år. Tilsammen er det innbetalt 396, på disse forsikringene i 2020 (inkludert i lønn for beskatning). Administrerende direktør kan i tillegg til overskuddsdeling gis naturalytelser som bilordning, aviser/tidsskrifter, fri privattelefon og fri mobil. Tildeling av naturalytelser skal ha sammenheng med adm. direktørs funksjon i konsernet eller være i tråd med markedsmessig praksis og bør ikke være vesentlig i forhold til adm. banksjefs grunnlønn.

GODTGJØRELSE TIL ØVRIGE LELENDE ANSATTE

Administrerende direktør fastsetter godtgjørelse til ledende ansatte. Lønnen bør fastsettes ut fra behovet for å gi konkurransedyktige betingelser i de ulike områdene. Lønnen bør gjøre konsernet konkurransedyktig i det aktuelle arbeidsmarkedet og skal fremme konsernets lønnsomhet (herunder ønsket inntekts- og kostnadsutvikling). Lønnen bør sikre at konsernet trekker til seg og beholder ledende ansatte med ønsket kompetanse og erfaring.

Naturalytelser kan tilbys ledende ansatte i den grad ytelsene har en saklig sammenheng med den ansattes funksjon i konsernet eller er i tråd med markedsmessig praksis. Ytelsene bør ikke være vesentlige i forhold til den ansattes grunnlønn.

Overskuddsdeling til ledende ansatte fastsettes på lik linje med øvrige ansatte.

Pensjonsordning og eventuell avtale om sluttvederlag og lignende skal sees i sammenheng med øvrig godtgjørelse og skal gi konkurransedyktige betingelser. I henhold til konsernets ordning for alle ansatte skal rettigheter til pensjon ikke inntre før fylte 70 år og bør ikke overstige 70 % av lønn. Etterlønsordninger bør normalt ikke gis. Ingen ledende ansatte har avtale om etterlønn.

Lønn og annen godtgjørelse er i tillegg grunnlag for arbeidsgiveravgift på 14,1 % og finansavgift på 5,0 %.

Når det gjelder lån, garantier og antall egenkapitalbevis inkluderer dette nærtstående parter i følge IAS 24, dvs ektefelle/samboer, barn og selskaper der vedkommende har avgjørende innflytelse, jfr. Aksjelovens §1-5.

Rapportering av godtgjørelser til identifiserte ansatte iht. Forskriften og iht. EUs Kapitalkravsregelverk CRR/CRD IV EUs. Ansatte som har arbeidsoppgaver av vesentlig betydning for foretakets risikoeksponering og ansatte med kontrolloppgaver i tillegg til KL, innbefattet 0,3 % av ansatte i foretaket som ble tildelt høyest samlet godtgjørelse, eller ble tildelt samlet godtgjørelse lik eller høyere enn et medlem av foretakets operative ledelse.

6. Redegjørelser og finansielle resultater

*Variabel lønn er den generelle overskudsdeling gjevende for samtlige ansatte i morbank.

Antall	Fest lønn	Variabel lønn*	2020	2019
19	16,6	0,9	11 657	11 122
Godtgjørelse til ledende ansatte og tillitsvalgte:				
			1 357	1 048
			217	197

Ytelser til konsernledelsen 2020

Navn	Tittel	Lønn	Andre ytelser	Pensjonspremie	Lån/ forskudd pr 31.12.	Garantier/ kausion pr 31.12	Antall egenkapitalbevis
Arild B Hansen*	Administrerende direktør	3 367	243	190	3 800	1 600	0
Lillian E. Lundberg	Viseadministrerende direktør	1 532	205	190	1 927	3 839	0
Jorunn Solstad	Direktør HR / Forretningsstøtte	1 174	62	147	1 383	3 983	1 379
Geir A. Haugan	Direktør Forretningsutvikling / Marked	941	172	100	1 213	1 153	0
Teresse Troy Prebensen	Direktør Personmarkedet	1 396	176	182	1 754	3 769	0
Jon Tømoe	Direktør Bedriftsmarkedet	1 219	181	180	1 580	1 378	0
Totalt ledende ansatte		9 629	1 039	959	11 627	15 342	1 379

* I samlet godtgjørelse er inkludert skattepliktig del pensjonsordning og tilhørende lønnskompensasjon for skatt med kr 792. Denne ytelser er derfor ikke inkl. i oppgitt pensjonspremie.

Ytelser til konsernledelsen 2019

Navn	Tittel	Lønn	Andre ytelser	Pensjonspremie	Lån/ forskudd pr 31.12.	Garantier/ kausion pr 31.12	Antall egenkapitalbevis
Arild B Hansen*	Administrerende direktør	3 299	231	184	3 714	2 000	0
Lillian E. Lundberg	Viseadministrerende direktør	1 508	188	184	1 880	3 748	0
Jorunn Solstad	Direktør HR / Forretningsstøtte	1 064	47	141	1 252	3 679	1 417
Geir A. Haugan	Direktør Forretningsutvikling / Marked	926	167	97	1 190	1 327	0
Teresse Troy Prebensen	Direktør Personmarkedet	1 200	157	177	1 534	3 873	0
Jon Tømoe	Direktør Bedriftsmarkedet	1 201	175	176	1 552	1 378	0
Totalt ledende ansatte		9 198	965	959	11 122	16 005	1 417

* I samlet godtgjørelse er inkludert skattepliktig del pensjonsordning og tilhørende lønnskompensasjon for skatt med kr 765. Denne ytelser er derfor ikke inkl. i oppgitt pensjonspremie.

Ytelser til styret 2020

Styrets medlemmer:	Honorar ¹⁾	Honorar ¹⁾ Revisjonsutvalg	Andre godtgjørelser	Lån/ forskudd pr 31.12.	Garantier/ kausion pr 31.12	Antall egenkapitalbevis
Per A. Lilleng	275	275	0	0	0	4 509
Elin Cathrine Hagen	150	12	162	0	0	495
Vidar Løfshus	125	35	12	1 221	0	693
Kristin Utakleiv	125	6	131	1 080	0	165
Tom Ragnar Grip	125	35	12	1 934	0	902
Unni Marie Rådalen	125	30	155	0	0	0
Janne-Gerd Karnebog	125	125	125	1 150	0	1 325
Øystein Ulrich Larsen	125	30	155	2 190	0	0
Ellisabeth Snerlebakken	10	10	2 737	155	155	450
Utbetalt til vararemedlemmer	0	0	0	0	0	0
Totalt styrets medlemmer	1 185	130	412	10 311	155	8 540

1) Honorar, inkludert styrehonorar i datterselskaper med mer.

Ytelser til styret 2019

Styrets medlemmer:	Honorar ¹⁾	Honorar ¹⁾ Revisjonsutvalg	Andre godtgjørelser	Lån/ forskudd pr 31.12.	Garantier/ kausion pr 31.12	Antall egenkapitalbevis
Øyvind Knåsen	250	250	0	0	0	0
Per A. Lilleng	0	0	4 062	0	0	4 062
Tormod Mehnæs	125	35	160	0	1 158	0
Vidar Løfshus	90	35	14	1 365	0	539
Kristin Utakleiv	90	90	1 159	0	73	73
Tom Ragnar Grip	90	90	2 129	0	748	748
Elin Cathrine Hagen	90	7	97	0	342	342
Janne-Gerd Karnebog	90	90	1 434	0	1 073	1 073
Øystein Ulrich Larsen	90	30	120	2 193	0	0
Unni Marie Rådalen	0	0	0	0	0	0
Utbetalt til vararemedlemmer	12	12	0	0	0	0
Totalt styrets medlemmer	927	100	21	1 046	8 260	1 156

1) Honorar, inkludert styrehonorar i datterselskaper med mer.

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Ytelser til representantskapet 2020

Representantskapets medlemmer	Andre godtgjørelser		Lån/foranskudd pr 31.12	Garantier/kausjon pr 31.12	Antall egenkapitalbevis
	Honorar	gjeld			
Tollef Myrvang Jensen Representantskapets leder	75	0	0	0	5 200
Øvrige medlemmer	142	142	48 371	0	48 699
Totalt representantskapets medlemmer	217	0	48 371	0	53 899

Ytelser til representantskapet 2019

Representantskapets medlemmer	Andre godtgjørelser		Lån/foranskudd pr 31.12	Garantier/kausjon pr 31.12	Antall egenkapitalbevis
	Honorar	gjeld			
Tollef Myrvang Jensen Representantskapets leder	75	0	0	0	5 200
Øvrige medlemmer	122	122	38 972	4 784	47 790
Totalt representantskapets medlemmer	197	0	38 972	4 784	52 990

Note 22 Andre driftskostnader

Morbank	2020 (millioner kroner)		2019	
	2019	2020	2020	2019
111	116	160	147	
13	12	15	15	
32	32	39	39	
156	160	213	201	
8	7	14	14	
2	0	0	2	
14	15	6	6	
9	4	7	11	
49	48	52	53	
20	18	19	21	
2	1	1	2	
7	15	16	9	
35	37	39	37	
147	146	185	194	
303	306	368	355	

Morbank	2020 (millioner kroner)		2019	
	2019	2020	2020	2019
0,5	0,5	0,7	0,7	
-	-	-	-	
-	-	-	-	
-	-	-	-	
-	-	0,1	0,1	
0,5	0,5	0,8	0,8	

Godtgjørelse til revisor er inklusive ikke fradragsført merverdiavgift.

Note 23 Pensjoner

INNSKUDSBASERT PENSJONSORDNING

Fra januar 2017 er alle ansatte inkludert i felles innskuddsbasert pensjonsordning, denne har følgende betingelser:

- Totalt årlig innskudd er 7 % av lønn mellom 0 og 71 G.
- Totalt årlig innskudd er 22 % av lønn mellom 71 og 12 G

Innskuddspensjonen inkluderer en uførepensjon som sammen med ny uførepensjon fra folketrygd gir en snittyteelse på 74,5% av grunnlaget. Ordningen inkluderer også en ektefelle og barnepensjon ved arbeidstakers død tilsvarende sparesaldoen, men garantert minst en årlig pensjon på 1 G til hvert barn under 21 år.

ØVRIGE ORDNINGER

I tillegg har morbanken usikrede pensjonsforpliktelser i form av avtalefestet førtidspensjon (AFP) for ansatte fra fylte 62 år. Ordningen lar seg foreløpig ikke aktuarbergne og behandles som en innskuddsbasert ordning.

Tidligere administrerende direktør i banken har individuelle tilleggsavtaler som garanterer en viss ytelse. Alle avtalene er aktuarbergnet i 2016 og justert ift endringer i parametre i 2017 og 2018. Ved aktuarbergning i 2016 ble det lagt til grunn en OmF-kurve basert på gjestående løpetid, en lønnskurve basert på alder samt levetidstabellen GAP07. Avtalene dekkes over løpende drift. Det er følgelig ikke dedikerte pensjonsmidler for å dekke forpliktelsene.

For administrerende direktør er det for lønn over 12 G i tillegg tegnet en «Pensjonskonto» i Sparebank 1 Livsforsikring. Avtalen inkluderer i tillegg uføre og barnepensjon. Avtalen innberettes som skattepliktig inntekt.

Økonomiske forutsetninger	2020*	2019*
Diskonteringsrente ¹	1,50 %	2,30 %
Forventet Gregulering	1,75 %	2,00 %
Forventet pensjonsregulering	0,00 %	0,50 %

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Morbank		(millioner kroner)		Konsern	
2019	2020	2019	2020	2019	2020
0	0	0	0	0	0
0,2	0,4	0,4	0,4	0,4	0,2
0,2	0,4	0,4	0,4	0,4	0,2
11	12	13	13	13	13
2	2	2	2	2	2
13	14	16	16	16	16
14	14	16	16	16	16
Morbank					
(millioner kroner)					
- 13	- 18	- 18	- 18	- 13	- 13
- 0,2	- 0,4	- 0,4	- 0,2	- 0,4	- 0,2
-	-	-	-	-	-
- 6	- 1	- 1	- 6	- 1	- 6
1	1	1	1	1	1
- 18	- 17	- 17	- 18	- 18	- 18
Morbank					
Konsern					
2019	2020	2019	2020	2019	2020
3	3	3	3	3	3
Netto pensjonsforpliktelse i balansen					
(millioner kroner)					
Nåverdi pensjonsforpliktelse	17	18	13	14	14
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-	-	-	-	-
Underskudd/- overskudd	17	18	13	14	14
Erfarte justeringer på pensjonsforpliktelsene	1	6	0	0	4
Erfarte justeringer på pensjonsmidlene	-	-	-	-	7
Netto pensjonsforpliktelse i balansen					
(millioner kroner)					
Nåverdi pensjonsforpliktelse	17	18	13	14	14
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-	-	-	-	-
Underskudd/- overskudd	17	18	13	14	14
Erfarte justeringer på pensjonsforpliktelsene	1	6	0	0	4
Erfarte justeringer på pensjonsmidlene	-	-	-	-	6

Note 24 Skatt

Morbank		Sammensetning av resultatført skatt		Konsern	
2019	2020	2019	2020	2019	2020
466	387	Resultat før skattekostnad	455	489	
-130	-69	+/- permanente forskjeller	-123	-150	
9	9	+/- endring midlertidige forskjeller i henhold til spesifikasjon	14	9	
346	327	Årets skattegrunnlag fra ordinært resultat	346	348	
0	-1	Aktuarielle gevinster og tap ført over utvidet resultat	-1	-6	
-6	-2	Endring i virkelig verdi på utlån ført over utvidet resultat	-2	0	
-6	-2	Årets skattegrunnlag fra utvidet resultat	-2	-6	
0	-7	Renter på hybridkapital ført direkte mot egenkapital	-7	-7	
-7	-7	Årets skattegrunnlag på poster ført direkte mot egenkapital	-7	-7	
0	0	318 Skattepliktig inntekt (grunnlag for betalbar skatt i balansen)	337	335	
83	80	Herav betalbar skatt i balansen	82	84	
0	82	Betalbar skatt av årets skattegrunnlag fra ordinært resultat	86	87	
0	0	Konsemdrag	0	0	
0	0	For (nye)/frie avsatt skatt forrige år	0	0	
87	82	Årets endring i betalbar skatt i resultatet	86	87	
0	0	+/- endring i utsatt skatt som følge av endret skattesats	0	0	
-2	-2	+/- endring i utsatt skatt	-3	-1	
84	83	Årets skattekostnad i ordinært resultat	83	86	
-2	1	Årets skattekostnad i utvidet resultat	1	-2	
-2	-2	Årets skatt på poster ført direkte mot egenkapital	-2	-2	
Sammensetning av balanseført utsatt skatt:					
Morbank		Midlertidige forskjeller på:		Konsern	
31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020
8	10	- Driftsmidler	15	6	
-2	-3	- Leide bygg og leieforpliktelse (IFRS16)	-3	0	
-7	-6	- Gevinst og tapkonto	-7	-9	
-4	-24	- Utlån og tap	24	-4	
-18	-18	- Netto pensjonsforpliktelse	-18	-18	
7	1	- Verdipapirer og sikringsinstrumenter	1	7	
10	2	- Andre midlertidige forskjeller	2	10	
-5	12	Sum midlertidige forskjeller som inngår i utsatt skatt	15	-7	
-1	3	Utsatt skatt / utsatt skattefordel (*)	4	-2	

→

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Morbank	Sammenstilling av resultatført utsatt skatt	Konsern		
2019	2020	2020		
<i>(millioner kroner)</i>				
Endring i midlertidige forskjeller på:				
-5	2	- Driftsmidler	9	-5
-2	-1	- Løst bygg og leieforpliktelser (IFRS16)	-3	0
2	1	- Gevinst og tapkonto	2	2
-12	28	- Utlån og tap	28	-12
-5	0	- Netto pensjonsforpliktelse	0	-5
2	-6	- Verdpapirer	-6	2
11	-8	- Andre midlertidige forskjeller	-7	11
-9	17	Sum endring midlertidige forskjeller	22	-8
0	-8	- Korreksjon utsatt skatt forrige år	-8	-1
-9	9	Sum endring midlertidige forskjeller som inngår i utsatt skatt	14	-9
-2	2	Endring i utsatt skatt resultatført	-3	-3

Note 25 Klassifikasjon av finansielle instrumenter

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre. Se note 8.

Konsern 2020	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat	Finansielle derivater som sikringsinstrument	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle instrumenter som amortisert kost ¹⁾	Totalt
<i>(millioner kroner)</i>						
Kontanter og fordringer på sentralbanker					92	92
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					1 905	1 905
Netto utlån til kunder	1 833	13 691			4 601	20 125
Sertifikaer, obligasjoner og andre renebeholdninger	1 701				1 701	1 701
Finansielle derivater			65			65
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	878					878
Sum finansielle instrumenter eiendeler	4 412	13 691	65	6 998	24 766	
Gjeld til kredittinstitusjoner					205	205
Innskudd fra og gjeld til kunder					16 548	16 548
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer					4 729	4 729
Finansielle derivater	45		0			45
Ansvarlig lånekapital					150	150
Sum finansielle instrumenter gjeld	45	0	0	0	21 632	21 677

¹⁾ Inkluderer sikret gjeld

Konsern 2019	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat	Finansielle derivater som sikringsinstrument	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle instrumenter som amortisert kost ¹⁾	Totalt
<i>(millioner kroner)</i>						
Kontanter og fordringer på sentralbanker					97	97
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					1 130	1 130
Netto utlån til kunder	1 877	13 332			3 884	19 093
Sertifikaer, obligasjoner og andre renebeholdninger	1 970					1 970
Finansielle derivater			20			20
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	915					915
Sum finansielle instrumenter eiendeler	4 762	13 332	20	5 112	20 243	23 227
Gjeld til kredittinstitusjoner					3	3
Innskudd fra og gjeld til kunder					15 412	15 412
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer					4 677	4 677
Finansielle derivater	4		0			4
Ansvarlig lånekapital					151	151
Sum finansielle instrumenter gjeld	4	0	0	0	20 243	20 247

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Note 26 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi.

Nivå 1: Verdsattelse etter priser i aktivt marked

Nivå 2: Verdsattelse etter observerbare markedsdata

Nivå 3: Verdsattelse etter annet enn observerbare markedsdata

Morbank og konsern (millioner kroner)	31.12.2020			31.12.2019				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet								
- Obligasjoner og sertifikater	13	1 701	1 701	1 701	1 701	1970	834	1970
- Egenkapitalinstrumenter		866	878	878	81	834	834	915
- Fastrentelån		1 833	1 833	1 833	1 877	1 877	1 877	1 877
Finansielle instrumenter som sikringsinstrument								
Derivater	65		65	65		20		20
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat								
- Netto utlån privatpersoner	13	13 668	13 668	13 668	12 598	12 598		12 598
Sum eiendeler	13	15 433	2 698	18 144	81	14 589	2 711	17 381
	0	0	0	0	0	0	0	0
Finansiell gjeld til virkelig verdi over resultatet								
Finansielle derivater forpliktelser	45		45	45	4	4		4
Finansielle instrumenter som sikringsinstrument								
Derivater	0	45	0	45	0	4	0	4
Sum forpliktelser	0	45	0	45	0	4	0	4

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3. Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3.

Morbank og konsern (millioner kroner)	30.09.2020		31.12.2019	
	Fastrentelån	Egenkapital-instrumenter	Fastrentelån	Egenkapital-instrumenter
Inngående balanse	1 876,9	834,3	1 488,1	890,9
Tilgang/overgang fra nivå 1	19,1	12,9	578,6	142,0
Avgang/overgang til nivå 1	-129,9	-	-177,5	-
Verdiendring og utdelinger før i resultatet	31,6	- 884,8	-12,2	1,5
Utgående balanse	1 787,7	- 37,5	1 876,9	834,3

* Endring av netto utlån til privatpersoner fremgår av note 11

Note 27 Virkelig verdi av finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost eller kostpris

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre.

Konsern (millioner kroner)	2020		2019	
	Nivå*	Bokført virkelig verdi	Nivå*	Bokført virkelig verdi
EIENDELER				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	1	92	92	97
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3	1 905	1 905	1 130
Netto utlån til kunder	3	4 049	4 067	3 994
Sum finansielle eiendeler		6 046	6 064	5 172
FORPLIKTELSE				
Gjeld til kredittinstitusjoner	1	205	205	3
Innskudd fra og gjeld til kunder	3	16 549	16 549	15 412
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1	4 729	4 868	4 677
Ansvarlig lånekapital	1	150	150	151
Fondsobligasjoner	1	0	0	0
Sum finansielle forpliktelser		21 633	21 773	20 244

* Se note 28 for beskrivelse av nivå

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Prinsipper som ligger til grunn for å fastsette virkelig verdi på finansielle instrumenter:

UTLÅN

Fastrente utlån er etter IFRS bokført til neddiskontert nåverdi av kontantstrøm, og bokført verdi er derav lik virkelig verdi. Flytende utlån er bokført til amortisert kost. Utlån er videre korrigert for nedskrivninger i trinn 2 og trinn 3 samt tillagt påløpte renter. Dette anses som beste tilnærming til virkelig verdi.

VERDIPAPIRER

Verdipapirene er i utgangspunktet verdsatt til virkelig verdi. Som virkelig verdi på beholdning av obligasjoner og sertifikater er benyttet markedskurser pr. 31.12 tillagt påløpt rente. Sertifikater og obligasjoner er bestemt bokført til virkelig verdi over resultatet.

DERIVATER

Derivater består av renteswapper, valutaterminkontrakter og instrumenter forbundet med strukturente produkter. Derivatene er i sin helhet bokført til virkelig verdi over resultatet basert på kurser fastsatt av uavhengig part.

INNSKUDD

For innskudd med kort rentebinding er bokført verdi tilnærmet lik virkelig verdi. Innskudd med avkastningskrav er balanseført til virkelig verdi med utgangspunkt i renteswappen på det strukturente produktet.

GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

Fastrente obligasjonslån er bokført til virkelig verdi basert på markedskurser pr. 31.12 tillagt påløpt rente. Obligasjonslån med flytende renter bokført i balansen til amortisert kost. I balansen er påløpte rentekostnader på gjeld bokført til amortisert kost klassifisert sammen med obligasjonsgjelden. Obligasjonslån ved flytende rente er i oppstillingen ovenfor vurdert til virkelig verdi fastsatt av uavhengig part.

Note 28 Sertifikater og obligasjoner

Sertifikater, obligasjoner og pengemarkedsfond fordelt på utstedersektor	2020	2019
Konsern/morbank		
Stat		
- pålydende	250	280
- virkelig verdi	255	285
Amen offentlig utsteder		
- pålydende	80	50
- virkelig verdi	85	50
Finansielle foretak		
- pålydende	1 332	1 472
- virkelig verdi	1 341	1 481
Ikke finansielle foretak		
- pålydende	0	0
- virkelig verdi	0	0
Pengemarkedsfond		
- pålydende	0	150
- virkelig verdi	0	151
Påløpte renter	20	3
Sum rentepapirer, pålydende verdi	1 662	1 952
Sum rentepapirer, bokført verdi	1 701	1 970

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Note 29 Finansielle derivater

GENERELL BESKRIVELSE:

Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Dersom «dirty price» på derivatet viser en nettogevinst blir derivatet ført som eiendel og tilsvarende. Dersom «dirty price» på derivatet viser netto tap blir derivatet ført som gjeld. Virkelig verdi av finansielle derivater framkommer ved bruk av verdimerdingsmodeller der prisen på underliggende, eksempelvis rente og valuta innhentes i markedet.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto. Mot kunder i person- og bedriftsmarkedet anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse. Mot finansielle institusjoner har banken inngått ISDA-avtaler med CSA tillegg for å regulere motpartsrisiko.

Alle beløp er like for morbank og konsern.

Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Gevinsten blir ført som eiendeler og tap ført som gjeld for alle rente-derivater.

Konsern/Morbank (miljoner kroner)	31.12.2020		31.12.2019	
Renteinstrumenter	Kontraktsum	Eiendeler	Virkelig verdi	Forspliktelses
Renteswapper fastrente utlån	4	0	0	4
Renteswapper fastrente utlån	1400	0	38	900
Renteswapper fastrente obl lån	0	0	0	0
Valutareswap obligasjoner	0	0	0	0
Påløpne renter på rente- og valutawapper	20	6	6	13
Sum renteinstrumenter	24	45	45	24
Renteinstrumenter sikring				
Renteswapper nettoeffekt	1400	40	0	900
Sum renteinstrumenter sikring	40	0	0	-3
Sum alle renteinstrumenter	65	45	45	20

Konsernet har gjennomført en verdisikring av fastrenteinnlån med en balanseverdi på kr. 355 mill. Innlånene sikres i 1 gjennom eksterne kontrakter hvor det er samsvar mellom løpetid og fastrenten i sikringsobjektet og sikringsforretningen.

Totalt er fire lån med en hovedstol på 1,4 mrd sikringsbokført pr. 31.12.2020. I alle bankens sikringsforhold per 31.12.2020 har sikringsobjektet og sikringsinstrumentet samme hovedstol samt lik durasjon og kupong på det faste benet (1:1 sikring). Den

faste renten byttes til flytende rente på 3 måneders basis. Netto kontantstrømmer for verdipapirutstedelser med fast rente i sikringsforhold blir følgelig lik kontantstrømmer for en tilsvarende verdipapirutstedelse i med flytende 3 måneders Nilbor-rente. Sikringen har vært effektiv i 2020 og det forventes at sikringen vil være effektiv også i fremtiden.

Note 30 Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser

Aksjer og andeler

(miljoner kroner)	Morbank/konsern	
Til virkelig verdi over resultat	2020	2019
- Børsnoterte	13	81
- Unoterte	866	834
Sum aksjer og andeler	879	915

Spesifikasjon av aksjer og andeler:	Eierandel %	Beholdning (antall)	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Bokført verdi
Børsnoterte selskaper:					
Visa Inc.	0,00 %	4 507	2	3	3
Sparebank 1 Østlandet	0,09 %	100 000	6	10	10
Unoterte selskaper:					
Sparebank 1 Boligkredit AS	4,52 %	3 694 453	554	556	556
Sparebank 1 Næringskredit AS	7,79 %	1 285 195	160	159	159
Sparebank 1 Kredittkort AS	5,14 %	146 188	45	45	45
Sparebank 1 Østfold AS	3,20 %	597 008	12	31	31
Sparebank 1 Markets AS	1,47 %	46 644	9	9	9
Sparebank 1 Finans Midt-Norge AS	4,10 %	3 921	47	47	47
VN Norge AS (beholdning oppgjitt i milliard aksjer)		8 184 165	0	8	8
Øvrige aksjer og andeler			28	10	10
Sum aksjer i morbank og konsern			865	878	878

Aksjer er målt til virkelig verdi over resultat iht. IFRS 9 (med unntak av konsernselskap, iliknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet).

Konsern/Morbank (miljoner kroner)	2020	2019
Inngående balanse	915	764
Investeringer i perioden	39	142
Salg i perioden (til bokført verdi)	-67	0
Verdendring ført over resultat	29	10
Verdendring ført over utvidet resultat	0	0
Utgående balanse	878	915

6. Redegjørelser og finansielle resultater

OMVURDERINGER

Det er foretatt verdifurdering av samtlige bygninger pr. 31.12. Banken foretar ikke løpende omvurderinger av anleggsmidler som benyttes i egen virksomhet. Virkelig verdi egne bygg er basert på verdifurdering ved utgangen av regnskapsåret. Virke- noen tilfeller er markedsverdi antatt lavere enn bruksverdi, i disse tilfellene er bok- ført verdi lagt til grunn basert på forutsetning om fortsatt bruk. Investeringseiendom verdifurderes løpende og avskrives ikke, men endringer i markedsverdien føres over resultatet. Prosentats for ordinære avskrivninger er 10-33 prosent for maski- ner, inventar og transportmidler, og 2-4 prosent for bankbygg og annen fast eien- dom.

FORPLIKTELSER

Pr. 31.12.2020 har konsernet ikke vesentlige avtaler om anskaffelse av eiendom, an- legg og utstyr.

INVESTERINGSEIENDOM

Etter salg av eiendom i 2017 har konsernet ikke hatt eiendom som er klassifisert som investeringseiendom.

Note 33 Andre eiendeler

	Morbank		Konsern	
	2019	2020	2020	2019
2	2	2	2	2
2	0	30	30	22
7	10	10	10	7
5	0	0	0	5
15	27	33	33	17
26	38	73	73	55

Note 34 Innskudd fra og gjeld til kunder

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av innskudd fra døtre. Disse tilhører sektor «Omsetning/drift eiendommer».

Følgende innskudd fra døtre som er eliminert i konsern: 2020: 40, 2019: 30

	2020	2019
Innskudd fra og gjeld til kunder	15 393	14 237
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	1 156	1 205
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	16 549	15 441
Gjennomsnittlig amortiser: rente	0,70 %	1,06 %
Andel fastrenteinnskudd av totale innskudd	3,05 %	4,00 %
Innskudd fordelt på sektor og næring	2020	2019
Armen tjenesteyting	658	483
Bergverksdrift og utvinning	0	0
Bygge- og anleggsvirksomhet	540	497
Elektrisitets, gass-, damp- og varmvannsforsyning	26	19
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	360	354
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	209	282
Forretningsmessig tjenesteyting	149	141
Helse- og sosialtjenester	215	201
Industri	146	99
Informasjon og kommunikasjon	62	111
Internasjonale organisasjoner og organer	0	0
Jordbruk, skogbruk og fiske	186	170
Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter	235	185
Lønnet arbeid i private husholdninger	1	5
Offentlig administrasjon og forsvare og trykkesordninger underlagt offentlig forvaltning	864	873
Omsetning og drift av fast eiendom	974	694
Overnattings- og serveringsvirksomhet	67	52
Transport og lagring	178	163
Undervisning	59	47
Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	20	31
Varehandel, reparasjon av motorvogner	476	365
Sum næring	5 425	4 772
Lønnskutere o.l.*	11 124	10 640
Sum innskudd	16 549	15 412
*Utland er lagt under lønnskutere o.l. i oppstillingen over.		
Innskudd fordelt på geografiske områder	2020	2019
Viken	14 596	13 738
Oslo	721	742
Landet for øvrig	578	698
Utlandet	254	234
Sum innskudd fordelt på geografiske områder	16 549	15 412

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Note 35 Gjeld ved utstedelse av verdipapirer

Morbank og konsern (millions kroner)	2020	2019
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak, nominell verdi	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	4 660	4 645
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, pålydende verdi	4 660	4 645
Virkelig verdi justert for påløpte renter	42	2
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, virkelig verdi inkludert påløpte renter	4 729	4 677

Gjennomsnittlig rente sertifikater og obligasjonsgjeld for året: 1,74 % 2,30 %

Verdipapirgjeld fordelt på forfallstidspunkt	2020	2019
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2020	560	435
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2021	1 050	1 060
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2022	1 200	1 080
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2023	1 100	1 200
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2024	550	900
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2025	200	2
Sum verdipapirgjeld, pålydende verdi	4 660	4 645

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2020	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endringer	31.12.2019
F-lån, Norges bank	200	200	0	0	0
Sertifikatgjeld, pålydende verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, pålydende verdi	4 660	980	- 935	0	4 645
Verdljusteringer	42	0	0	40	2
Opplyente renter	27	0	0	- 3	30
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4 929	1 180	- 935	37	4 677

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2019	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endringer	31.12.2018
Sertifikatgjeld, pålydende verdi	0	0	- 110	0	110
Obligasjonsgjeld, pålydende verdi	4 645	700	- 860	0	4 915
Verdljusteringer	2	0	0	- 7	9
Opplyente renter	30	0	0	- 18	12
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4 677	700	- 970	10	5 047

Note 36 Annen gjeld og forpliktelse

Morbank	2019	2020	Annen gjeld og balanseført forpliktelse (millions kroner)	2020	2019
18	17	17	17	17	18
29	29	44	Pensjonsforpliktelser (note 23)	44	40
3	1	1	Påløpte kostnader og mottatt ikke opplyst	1	3
93	80	3	1 Margintrekk og annen mellomregning	3	9
40	46	52	80 Leieforpliktelser iht. IFRS16	52	44
162	173	116	Leverandørgjeld og øvrig kortsiktig gjeld	116	113

Avsetninger gjeldkonto

21	25	25	25	21
- 8	- 8	- 8	- 8	- 8
12	3	3	3	12
25	21	21	21	25

Stilte garantier mv. (avtatte garantibeløp)

302	327	327	327	302
83	84	84	84	83
21	14	14	14	21
406	426	426	426	406

Andre forpliktelser ikke balanseført

1 396	1 413	1 413	1 413	1 396
1 723	1 494	1 494	1 494	1 723
3 119	2 907	2 907	2 907	3 119
0	3 526	3 471	3 471	0

Pantstillelser

0	0	0	0	0
0	0	0	0	0

FORPLIKTENDE AVTALER OM ANSKAFFELSE AV EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR

Pr. 31.12.2020 har konsernet ikke vesentlige avtaler om anskaffelse av eiendom, anlegg og utstyr.

PÅGÅENDE RETTSTVISTER

Pr. 31.12.2020 er konsernet ikke involvert i pågående rettstvister.

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Note 37 Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån

Morbank og konsern (milliones kroner)	2020	2019
FRN ansvarlig obligasjonslån 2013/2023 med innløsningsrett for utsteder.	150	150
Pålept renter	0	1
Over-/underkurs/markedsverdi	0	0
Sum tidsbegrenset ansvarlig lån	150	151
Sum fondsobligasjonslån	0	0
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	150	151

Gjennomsnittlig rente

2,36 % 2,96 %

Evigvardedde fondsobligasjonslån pålydende MNOK 150 har innløsningsrett for utsteder 12.09.2023 er klassifisert som egenkapital og er ikke med i oversikten over. Rente på dette lånet er 3 mnd Nilbor +3,60%.

Morbank og konsern

Endringer i ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	31.12.2020	Emittert	Forfalt/innløst endringer	Øvrige endringer	31.12.2019
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	150	0	0	0	150
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	0	0	0	0	0
Verdjusteringer	0	0	0	0	0
Pålepte renter	0	0	0	0	1
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	150	0	0	0	151

Morbank og konsern

Endringer i ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	31.12.2019	Emittert	Forfalt/innløst endringer	Øvrige endringer	31.12.2018
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	150	0	0	0	150
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	0	0	-155	0	155
Verdjusteringer	0	0	0	1	-1
Pålepte renter	1	0	0	0	-6
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	151	0	0	-5	311

Note 38 Sikringsbokføring

Markedsrisiko er risikoen for tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariable. Markedsrisiko knyttet til renterisiko oppstår som følge av at rentebærende eiendeler og forpliktelser har ulik gjensvarende rentebindingstid. Styring av markedsrisiko skjer gjennom styvedtatte rammer, og fastsettes årlig gjennom revisjon av markedsrisikostregetjen med tilhørende policy.

Risikoeksponering og -utvikling overvåkes løpende og rapporteres periodisk til bankens styre og ledelse. Bankens styre har vedtatt rammer for den totale renterisikoen med hensyn til parallellskift i rentekurven og vridning i rentekurven (rentekurversisiko).

Renterisikoen holdes tilfredsstillende lav gjennom å matche rentebindingen på bankens forpliktelser med rentebindingen på bankens eiendeler.

Kupongen på utstedt verdipapirgjeld består av en markedsrentekomponent og et utstederspesifikt kredittrisikopåslag. For verdipapirinnlån med fast rente sikrer banken seg mot verdiendringer som skyldes endringer i markedsrenter (NBOR).

Både NBOR og kredittrisikopåslaget er vesentlige komponenter ved beregning av virkelig verdi på fastrenteinnlån. Banken benytter virkelig verdi-sikring, hvor verdipapirutstedelsene inngår i et sikringsforhold med individuelt tilpassede sikringsderivater. I alle bankens sikringsforhold per 31.12.2020 har sikringsobjektet og sikringsinstrumentet samme hovedstol samt lik durasjon og kupong på det faste benet (1:1 sikring). Den faste renten byttes til flytende rente på tre måneders basis. Netto kontantstrømmer for verdipapirutstedelser med fast rente i sikringsforhold blir følgelig lik kontantstrømmen for en tilsvarende verdipapirutstedelse med flytende tre måneders NBOR-rente.

Opplysninger om sikringsinstrumentene

2020	Nominelt beløp på sikringsinstrument		Balansert beløp på sikringsinstrument		Endringer i virkelig verdi benyttet for å bergne balansen	Regnskapslinje i balansen	Ineffektivitet
	Eiendeler	Forpliktelser	Eiendeler	Forpliktelser			
Verdipapirgjeld NOK	1 400	4	37	4		Finansielle derivater	-45
2019							
Verdipapirgjeld NOK	900	0	7	0		Finansielle derivater	11,6 →

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Opplysninger om sikringsobjektene

	Nominelt beløp på sikringsinstrument	Balansert på sikringsobjekt	Akkumulert verdiendring på sikringsobjektet som følge av virkelig verdi på sikring	Endringer i virkelig verdi benyttet for å bergne ineffektivitet
2020	1 400	1 400	0	43
Verdipapirgjeld NOK			0	Verdipapirgjeld
2019	900	900	0	-9,3
Verdipapirgjeld NOK			0	Verdipapirgjeld

Opplysninger om ineffektivitet ved sikring

2020	Inneøst i resultat	Regnskapslinje i resultat
Virkelig verdi sikring (renterisiko)		
Verdipapirgjeld i NOK	0	Netto resultat fra finansielle elendeler og forpliktelser
2019		
Virkelig verdi sikring (renterisiko)		
Verdipapirgjeld i NOK	3	Netto resultat fra finansielle elendeler og forpliktelser

Informasjon om løpetid og rentebetingelser på sikringsinstrumentene

2020	Under 3 mnd	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Total
Verdipapirgjeld nominelt beløp	1 200	200	200	1 400	
Verdipapirgjeld, gjennomsnittlig rente på fast ben	2,50	1,36	2,34		
2019					
Verdipapirgjeld nominelt beløp	900	2,62	900		900
Verdipapirgjeld, gjennomsnittlig rente på fast ben	2,62				2,62

Ineffektivitet i bankens sikringsforhold oppstår hovedsakelig på grunn av virkelig verdjusteringer av det flytende benet i sikringsinstrumentet samt bruk av ulike rentekurver for diskontering av sikringsinstrument og sikringsobjekt på grunn av kredittspreads-komponenten. Etter innregning endres rentekurvene for sikringsinstrument og sikringsobjekt likt. Bankens sikrede verdipapirgjeld i NOK på MNOK 1 400, forfaller alt i 2024 eller senere.

Note 39 Investeringer i eierinteresser

Morbanks aksjer i datterselskaper 2020

(millioner kroner)	Forretningskontor	Selskaps aksjekapital	Eiendeler i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi
Elendomsmeidler 1 Østfold Akershus AS	Moss	2,2	100 %	2 177	29	24
Våler Park AS	Moss	0,2	100 %	200	8	8
Vamaveten 43E Kontor AS	Moss	2,0	100 %	1 000	197	197
Nelor Gårdsselskap AS	Moss	0,8	100 %	838 225	5	5
Sum aksjer i datterselskaper					239	234

Morbanks aksjer i datterselskaper 2019

(millioner kroner)	Forretningskontor	Selskaps aksjekapital	Eiendeler i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi
Elendomsmeidler 1 Østfold Akershus AS	Moss	0,2	100 %	2 177	29	24
Våler Park AS	Moss	0,2	100 %	200	8	8
Vamaveten 43E Kontor AS	Moss	2,0	100 %	1 000	195	195
Nelor Gårdsselskap AS	Moss	0,8	100 %	838 225	4	4
Sum aksjer i datterselskaper					236	232

Morbanks aksjer i felleskontrollert virksomhet 2020

(millioner kroner)	Forretningskontor	Selskaps aksjekapital	Eiendeler i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi
Samarbeidende Sparebanker AS	Oslo	355	15,59 %	138 274	224	224
BN Bank ASA	Oslo	706	2,52 %	356 135	34	34
Samarbeidende Sparebanker Urvikling DA	Oslo	-	15,44 %	-	4	4
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet					261	261

Morbanks aksjer i felleskontrollert virksomhet 2019

(millioner kroner)	Forretningskontor	Selskaps aksjekapital	Eiendeler i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi
Samarbeidende Sparebanker AS	Oslo	340	15,59 %	138 274	193	193
BN Bank ASA	Oslo	706	2,52 %	356 135	34	34
Samarbeidende Sparebanker Urvikling DA	Oslo	-	15,44 %	-	4	4
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet					230	230

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Konsernets eierandeler i felleskontrollert virksomhet 2020

(millioner kroner)	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat
Samarbeidende Sparebanker AS	415	5	89	5	83
BN Bank ASA	902	788	15	7	9
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	4	0	0	0	0
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet	1 321	793	105	13	92

Konsernets eierandeler i felleskontrollert virksomhet 2019

(millioner kroner)	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat
Samarbeidende Sparebanker AS	326	4	115	4	111
BN Bank ASA	897	788	15	8	8
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	4	0	0	0	0
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet	1 227	792	130	12	119

Felleskontrollert virksomhet er bokført til anskaffelseskost i morbanken. Konserntall er presentert etter egenkapitalmetoden. Konsernet har goodwill ved kjøp av aksjer i Samarbeidende Sparebanker AS som utgjør 100,1 mill.

Balansført verdi i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Morbank	2020 (millioner kroner)		Konsern	
	2019	2020	2020	2019
230	220	Per 01.01.	435	404
0	0	Tilgang	0	0
0	0	Avgang	0	0
31	10	Ek-enderinger	1	- 43
0	0	Resultatandel	125	119
0	0	Utbeholdt utbytte	- 33	- 45
261	230	Balansført verdi 31.12	528	433

Inntekter fra investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Morbank	2020 (millioner kroner)		Konsern	
	2019	2020	2020	2019
45	30	Resultatført fra Sam.arb Sparebanker AS	83	111
0	3	Resultatført fra BN Bank ASA	9	0
0	-	Resultatført fra Sam.arb Sparebanker Bankinvest AS	0	8
45	33	Sum inntekter	92	119

* I morbank inntektføres utbytte fra selskapene. På konsern resultatføres resultatandel redusert for reduksjon i selskapenes egenkapital som følge av utbytte.

Spesifikasjon av årets endring på konsern

(millioner kroner)	Tilgang	Avgang	Ek-endering	Resultatandel	Utbeholdt utbytte
Samarbeidende Sparebanker AS	0	0	0	1	113
Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS	0	0	0	0	12
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	0	0	0	0	- 3
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet	0	0	0	1	123

Fordringer og gjeld til felleskontrollerte virksomheter pr. 31.12.

(millioner kroner)	Lån	Innskudd	Ansvarlig lån
Samarbeidende Sparebanker AS	0	0	5
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet	0	0	5

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Note 40 Vesentlige transaksjoner med nærstående parter

Med nærstående parter menes her tilknyttede selskaper, felleskontrollerte virksomheter og datterselskaper. Selskaper klassifisert som datterselskap, felleskontrollert virksomhet eller tilknyttede selskap fremgår av note 39. Videre er SpareBank 1 Gruppen AS inkludert grunnet indirekte eie via Samarbeidende Sparebanker AS. Bankens mellomværende med ansatte og medlemmer av styret vises i note 21.

	Datterselskaper			TS, FKV og andre nærstående		
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Lån (millioner kroner)						
Lån uretstående pr 1.1.	0	0	143	11		
Eiendeler klassifisert som holdt for salg (lån)	0	0	0	0		
Lån innvilget i perioden / innfusjonert	0	0	0	143		
Tilbakebetaling	0	0	0	- 11		
Uretstående lån per 31.12.	0	0	143	143		
Innskudd (millioner kroner)						
Innskudd per 1.1.	30	18	0	0		
Netto ending	11	12	0	0		
Innskudd per 31.12.	40	30	0	0		
Renteinntekter	0	0	3	3		
Leie av lokaler	11	10	0	0		
Driftskostnader (IT, utvikling, markedsføring)	0	0	51	52		
Tap ved utlån	0	0	0	0		
Nedskrivning aksjer i datterselskap	0	0	0	0		
Eiendeler klassifisert som holdt for salg (lån)	0	0	0	0		
Rentekostnader	2	2	0	0		
Valutahandel	0	0	0	0		
Provisjonsinntekt	0	0	0	0		
Uttstedte garantier og kausjonsansvar	1	1	0	0		

Note 41 Eierandelskapital- og eierstruktur

Eierandelskapital

Bankens eierandelskapital utgjør 1 239 million kroner fordelt på 12 388 560 egenkapitalbevis, hvert pålydende 100 kroner. Eierandelskapitalen er tatt opp på følgende måte:

År	Endring	Endring i eierandelskapital	Total eierandelskapital	Antall egenkapitalbevis
2007			147	1 472 600
2008			147	1 472 600
2009			147	1 472 600
2010			147	1 472 600
2011	Fondsemissjon og tingsinnskudd	782	929	9 288 399
2012			929	9 288 399
2013			929	9 288 399
2014			929	9 288 399
2015	Rettet emisjon og repressjonsemissjon, ansattsemissjon	198	1 127	11 267 449
2016			1 127	11 267 449
2017	Rettet emisjon	112	1 239	12 388 560
2018			1 239	12 388 560
2019			1 239	12 388 560
2020			1 239	12 388 560

Egenkapitalbevisbrøk

(millioner kroner)	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
Egenkapitalbevis	1 239	1 239	1 239	1 239	1 127	1 127
Overkursfond	247	247	247	152	152	152
Ujvingsfond	1 556	1 291	1 124	931	725	386
Andel fond for urealiserte gevinster	8	11	8	21	18	37
Andel annen egenkapital						
A. Sum egenkapitalbevisernes kapital	3 050	2 787	2 618	2 438	2 022	1 714
Grunnfonds kapital	208	190	178	165	151	125
Andel fond for urealiserte gevinster	1	1	1	1	1	3
Andel annen egenkapital						
B. Sum sparebankens fond	208	190	179	167	152	129
Egenkapital ekskl. avskutt utbytte og gaver og hybridkapital	3 258	2 978	2 796	2 604	2 174	1 843
Egenkapitalbevisbrøk (A/(A+B))	93,6 %	93,6 %	93,6 %	93,6 %	93,0 %	93,0 %

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Egenkapitalbevisere

Det var 1 228 eiere av egenkapitalbevis pr. 31.12.2020. De 20 største var:			
	Antall	%	andel
1 Sparebank 1 Stiftelsen Østfold Akershus	5 038 435	40,7 %	
2 Sparebank 1 Stiftelsen Halden	3 126 414	25,2 %	
3 Pareto Invest AS	1 101 560	8,9 %	
4 Vpf Elka Egenkapitalbevis	362 309	2,9 %	
5 Landkredit Utbytte	228 960	1,8 %	
6 The Bank Of New York Mellon Sa/Nv	207 098	1,7 %	
7 Bergen Kommunale Pensjonskasse	190 000	1,2 %	
8 Pareto Aksje Norge Verdipapirfond	141 053	1,1 %	
9 Wenaasgruppen AS	120 000	1,0 %	
10 Salt Value AS	87 764	0,7 %	
11 Cadilla Invest AS	68 467	0,6 %	
12 Espedal & Co AS	61 675	0,5 %	
13 Hausta Investor AS	60 000	0,5 %	
14 Bkk Pensjonskasse	56 747	0,5 %	
15 Foretakskonsulenter AS	55 043	0,4 %	
16 Sanden AS	53 819	0,4 %	
17 Melleslo Invest AS	51 330	0,4 %	
18 Mip Pensjon PK	45 292	0,4 %	
19 Sole Active AS	43 708	0,4 %	
20 Pareto Pensjons AS	38 000	0,3 %	
Sum 20 største	11 097 876	89,6 %	
Øvrige egenkapitalbevisere	1 290 694	10,4 %	
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr. 100)	12 388 560	100,0 %	

Spredning av egenkapitalbevis pr. 31.12.2020

Intervall	Antall eiere	%	Antall Eik-bevis	%
10001-	42	3,43 %	11 516 055	93,0 %
5001-10000	28	2,28 %	187 890	1,5 %
1001-5000	187	15,25 %	392 498	3,2 %
201-1000	475	38,74 %	244 866	2,0 %
0-200	494	40,29 %	47 251	0,4 %
	1 226	100,00 %	12 388 560	100,0 %

Egenkapitalbevisere fordelt på kommuner pr. 31.12.2020

Kommune	Antall eiere	%	Antall Eik-bevis	%
Fredrikstad	63	5,14 %	45 250	0,4 %
Moss	195	15,91 %	5 218 797	42,1 %
Råde	33	2,69 %	22 402	0,2 %
Vestby	34	2,77 %	27 031	0,2 %
Våler	45	3,75 %	45 308	0,4 %
Halden	38	3,10 %	3 148 139	25,4 %
Sarpsborg	31	2,53 %	16 954	0,1 %
Sum	440	35,89 %	8 523 881	68,8 %
Oslo	222	18,11 %	2 560 917	20,7 %
Øvrige	564	45,00 %	1 303 762	10,5 %
Totalt	1 226	100,00 %	12 388 560	100,0 %

Egenkapitalbevisere

Det var 1 193 eiere av egenkapitalbevis pr. 31.12.2019. De 20 største var:			
	Antall	%	andel
1 Sparebank 1 Stiftelsen Østfold Akershus	5 038 435	40,7 %	
2 Sparebank 1 Stiftelsen Halden	3 126 414	25,2 %	
3 Pareto Invest AS	1 101 560	8,9 %	
4 Vpf Elka Egenkapitalbevis	277 742	2,2 %	
5 Landkredit Utbytte	246 391	1,9 %	
6 Pareto Aksje Norge Verdipapirfond	197 896	1,6 %	
7 Arctic Funds Plc	187 098	1,5 %	
8 Wenaasgruppen AS	120 000	1,0 %	
9 Salt Value AS	90 607	0,7 %	
10 Bergen Kommunale Pensjonskasse	90 000	0,7 %	
11 Cadilla Invest AS	68 467	0,6 %	
12 Haugaland Kraft Pensjonskasse	67 537	0,5 %	
13 Espedal & Co AS	67 402	0,5 %	
14 Foretakskonsulenter AS	55 043	0,4 %	
15 Sanden AS	53 819	0,4 %	
16 Hausta Investor AS	50 000	0,4 %	
17 Horten	50 000	0,4 %	
18 Meleslo Capital AS	47 316	0,4 %	
19 Mip Pensjon PK	45 292	0,4 %	
20 Sole Active AS	43 708	0,4 %	
Sum 20 største	11 018 668	89,9 %	
Øvrige egenkapitalbevisere	1 269 872	11,1 %	
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr. 100)	12 388 560	100,0 %	

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Nøkkel tall Egenkapitalbevis morbank

Nøkkel tall (millioner kroner)	2020	2019	2018	2017	2016
Børskurs per egenkapitalbevis (i hele kroner)	264,00	240,00	195,00	192,00	165,00
Antall utstedte EK8 (i hele tall)	12 388 560	12 388 560	12 388 560	12 388 560	11 267 449
Egenkapitalbeviskapital	1 239	1 239	1 239	1 239	1 127
Børsverdi	3 271	2 973	2 415	2 379	1 870
Utvæningsfond	1 556	1 291	1 124	931	725
Overkursfond	247	247	247	247	152
Utbytte per egenkapitalbevis (i hele kroner)	3,50	12,00	14,60	9,30	7,40
Direkte avkastning ¹⁾	1,3 %	5,0 %	7,5 %	4,8 %	4,5 %
Effektiv avkastning ²⁾	11,5 %	29,2 %	9,2 %	21,3 %	40,4 %
Bokført verdi per egenkapitalbevis * (i hele kroner)	245,18	224,98	211,28	195,77	177,84
Resultat per egenkapitalbevis * (i hele kroner)	27,90	30,49	27,07	24,24	27,40
P/E (børskurs/resultat per bevis)	9,46	7,67	7,20	7,92	6,06
P/B etter utdeling (børskurs/bokført EK per bevis)	1,07	1,07	0,92	0,98	0,93
Utdelingsforhold ³⁾	15,2 %	41,6 %	50,0 %	35,0 %	30,1 %
Egenkapitalbevisprosent ⁴⁾	93,6 %	93,6 %	93,6 %	93,6 %	93,0 %

1) Utbytte i prosent av børskurs ved årets slutt.

2) Kursstigning gjennom året pluss ubetalt utbytte i prosent av børskurs ved årets begynnelse.

3) Egenkapitalbeviskapitalen, utvæningsfondet og overkursfondet dividert på antall utestående egenkapitalbevis.

4) Egenkapitalbevisenes andel av konsernets resultat etter skatt.

5) Utbytte per bevis i prosent av for tjeneste per bevis. For 2019 ble utbytte endret grunnet koronakrisen og myndighetenes føringer i den forbindelse.

6) Bokført EK til egenkapitalbevisene i prosent av morbankens EK ved utgangen av året.

Resultat pr egenkapitalbevis	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis (i kvartalsvis beregning)	12 388 560	12 388 560	12 388 560	12 388 560
Gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis, utvannet (i kvartalsvis beregning)	12 388 560	12 388 560	12 388 560	12 388 560
Årsresultat	304	382	369	404
Årsresultat fra videreført virksomhet	304	382	369	404
Totalresultat	302	377	373	403
Egenkapitalernes andel av årsresultat	264	358	346	378
Egenkapitalernes andel av årsresultat fra videreført virksomhet	264	358	346	378
Egenkapitalernes andel av totalresultat	263	353	349	377
Pr egenkapitalbevis, årsresultat/utvannet årsresultat ⁷⁾	22,96	28,88	27,90	30,49
Pr egenkapitalbevis, årsresultat/utvannet årsresultat fra videreført virksomhet ⁷⁾	22,96	28,88	27,90	30,49
Pr egenkapitalbevis, totalresultat/utvannet totalresultat ⁷⁾	22,84	28,51	28,18	30,42

7) Resultat delt på gjennomsnittlig egenkapitalbevis, i kvartalsvis beregning

Note 42 Utbytte/konsernbidrag fra datterselskaper

Mottatt utbytte/konsernbidrag (millioner kroner)	2020	2019
Eiendomsmeier 1 Østfold Akerhus AS (100 %)	4,0	2,0
Nekor Gårdselskap AS (100 %)	-	-
Vannvæien 43 E Kontor AS (100 %)	1,6	-
Våler Park AS (100 %)	-	-
Sum utbytte/konsernbidrag	5,6	2,0

Note 43 Eiendeler klassifisert som holdt for salg og virksomhet under avhendelse

Konsernet har ikke eiendeler klassifisert som holdt for salg og/eller virksomhet under avhendelse.

Note 44 Hendelser etter balansedagen

Styret eller bankens ledelse er ikke kjent med hendelser etter 31. desember 2020 som er egnet til å påvirke det fremlagte årsregnskapet.

Erklæring fra styret og administrerende direktør

Styret og administrerende direktør har i dag behandlet og fastsatt årsregnskapet og årsberetningen for SpareBank 1 Østfold Akershus og konsernet SpareBank 1 Østfold Akershus per 31. desember 2020 inklusive sammendratte sammenligningstall pr 31. desember 2019.

Etter styrets og administrerende direktørs beste overbevisning er årsregnskapet for 2020 utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og opplysningene i regnskapet gir et rettvise bilde av selskapet og konsernets eiendeler, gjeld og finansielle stilling og resultat som helhet pr. 31. desember 2020 og 31. desember 2019.

Årsberetningen gir en rettvise oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet. Beskrivelsen av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode, samt beskrivelsen av nærstående vesentlige transaksjoner, gir en rettvise oversikt.

Moss, 9. mars 2021
I styret for SpareBank 1 Østfold Akershus

Per A. Lilleng Styreleder	Elin Cathrine Hagen Styrets nestleder	Vidar Løfshus
Tom Grip	Unni Marie Rødalen	Kristin Uraklev
Elisabeth N. Smerlebakken Ansattes repr.	Øystein U. Larsen Ansattes repr.	Arild Bjørn Hansen Adm. direktør

Til generalforsamlingen i Sparebank 1 Østfold Akershus

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Sparebank 1 Østfold Akershus årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømsoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsippene, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømsoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsippene.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Sparebank 1 Østfold Akershus per 31. desember 2020 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Sparebank 1 Østfold Akershus per 31. desember 2020 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

PricewaterhouseCoopers AS, Dronning Eufemias gate 71, Postboks 746 Sentrum, NO-0106 Oslo
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no
Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2020. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Virksomheten har i hovedsak vært uendret sammenlignet med foråret. Det har ikke vært regulatoriske endringer, transaksjoner eller hendelser av vesentlig betydning som har gitt nye fokusområder. Området *Verdten av utlån til kunder* har samme karakteristika og risikoer i år som i for, og har følgelig vært et viktig fokusområde i vår revisjon også i 2020.

Sentrale forhold ved revisjonen

Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

Verdten av utlån til kunder

Utlån utgjør en betydelig andel av verdten av etidendene i balansen. Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønnsmessige parametere.

Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån på grunn av betydningen nedskrivningsvurderingene har for verdten og det faktum at bruk av skjønn har en potensiell virkning på resultatet for perioden. I tillegg er det en løpende risiko for feil på grunn av kompleksiteten og mengden data som benyttes i modellen.

Banken rapporterer etter IFRS 9 og nedskrivningsmodellen skal reflektere forventet kreditttap.

Bruk av modeller for å beregne forventet kreditttap omfatter bruk av skjønn. Vi har særlig fokusert på:

- klassifisering av porteføljene etter risiko og type segment;
- identifikasjon av lån hvor det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko,
- hvordan lånene blir kategorisert i ulike trinn;
- ulike parametere som tapsgrad, og bruk av scenarier for å hensynla ikke-linearitet.

Ved vår revisjon av forventede tapsavsetninger vurderte og testet vi utføringen og effektiviteten av kontroller for kvalitetskontroll og anvendte forutsetninger og beregningsmetoder. Videre testet vi detaljer både i avsetningene beregnet ved bruk av modellen og i avsetningene som er beregnet individuelt.

Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og utførte relevante revisjonshandlinger rettet mot å sikre:

- kalkulasjoner og metode som ble benyttet;
- at modellen som ble benyttet, var i henhold til rammeverket og at modellen var i samsvar med den skulde;
- påliteligheten og nøyaktigheten av data som blir benyttet i modellen.

Våre revisjonshandlinger ga ingen indikasjoner på vesentlige feil i modellen eller avvik fra IFRS 9.

Vårt arbeid omfattet også tester rettet mot selskapets finansielle rapporteringssystemer relevant for finansiell rapportering. Selskapet benytter ekstern serviceleverandør for å drifte enkelte sentrale IT-systemer. Revisor hos de relevante

serviceorganisasjonene er benyttet til å evaluere design og effektivitet av og teste etablerte kontroller som skal sikre integriteten av IT-systemene som er relevante for finansiell rapportering og har rapportert til oss om dette. Revisors testing omfattet blant annet om sentrale beregninger foretatt av kjernesystemet ble utført i tråd med forventningene, herunder renteberegninger og amortiseringer. Testingen omfattet dessuten integriteten av data, endringer av og tilgang til systemene.

Bankens utlån er i hovedsak til knyttet finansiering av bolig og eiendomsprosjekter.

I tillegg foretas individuelle avsetninger for utlån hvor det foreligger objektive indikasjoner på verdifall. Denne vurderingen krever også at ledelsen bruker skjønn.

Notene 2, 3, 8, 10 og 11 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av selskapets tapsmodell og for hvordan selskapet estimerer sine tapsavsetninger ved hjelp av IFRS 9.

For å ta stilling til om vi kunne legge informasjonen i revisors rapport til grunn for våre vurderinger, forsikret vi oss om revisors kompetanse og objektivitet og gjennomgikk tilsendte rapporter og vurderte mulige avvik og tiltak. Vi har også selv gjennomført testing av tilgangskontroller til IT-systemer og arbeidsdeling der det var nødvendig av hensyn til våre egne konkrete revisjonshandlinger.

Våre vurderinger og tester underbygger at vi kunne legge til grunn at dataene som håndteres i- og beregningene som foretas av selskapets eksterne kjernetystem var pålitelige. Dette var et nødvendig grunnlag for vår revisjon.

Vi testet spesielt om modellen klassifiserte utlån i riktig trinn, herunder om lån hadde hatt en vesentlig økning i kredittrisiko. Vi vurderte videre rimeligheten av tapsavsetningene i trinn 1 og 2 ved å sammenligne nivået med andre banker.

For alle utlån hvor det forelå objektive indikasjoner på verdifall og hvor nedskrivningsbeløpet var individuelt beregnet vurderte vi forutsetningene og beregningene ledelsen hadde lagt til grunn for å underbygge nedskrivningsbeløpet. Resultatet av denne testingen av de individuelle nedskrivningene viste at ledelsen hadde benyttet rimelige forutsetninger i beregningen av nedskrivningsbeløpene.

Avvik som ble funnet i vår testing var uten vesentlig betydning.

Vi har lest de relevante notene og fant at informasjonen knyttet til tapsmodell, ulike parametre og skjønnsmessige vurderinger var tilstrekkelige og dekkende.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår utførelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

(3)

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvise bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilnøyd måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonell skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utfører og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste uttalelser, uriktige framstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsstatistene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelse av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis

(4)

innhentet inn til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir styret en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdstregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveite allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

(5)

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

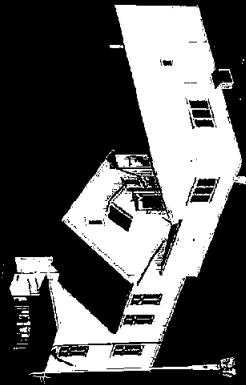
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisjonskontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har opplytt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokførings praksis i Norge.

Oslo, 9. mars 2021
PricewaterhouseCoopers AS

Erik Andersen
 Statsautorisert revisor
 (elektronisk signert)

(6)

7. Detaljer knyttet til bærekraft

Hønlurgen fyr, Hvaler. Foto: Ole Martin Olsen

GRI-indeks

Global Reporting Initiative (GRI) er den ledende standarden for bærekraftrapportering. GRI-rammeverket består av prinsipper, veiledning og resultatindikatorer som kan brukes av selskaper til å måle og rapportere på økonomiske, miljømessige og sosiale forhold. SpareBank 1 Østfold Akershus har siden 2020 rapportert i henhold til GRI-standarden. Se globalreporting.org for mer informasjon om GRI.

GENERELL INFORMASJON			
GRI-Indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Delvis rapportering 2020
Organisasjonsprofil			
102-1	Navn på virksomheten		SpareBank 1 Østfold Akershus
102-2	De viktigste produktene og/eller tjenestene		Årsrapport: kapitlene «Om SpareBank 1 Østfold Akershus», side 8.
102-3	Lokalisering av virksomhetens hovedkontor		Norge; Varnaveien 43E, 152b Moss.
102-4	Antall land der virksomheten har virksomhet		1 land, Norge.
102-5	Eierskap og juridisk selskapsform		Årsrapport: «Egenkapitalbeviselse», side 30 og «Eierstyring og selskapsledelse», side 38.
102-6	Beskrivelse av de markedsene virksomheten opererer i		Årsrapport: «Om SpareBank 1 Østfold Akershus», side 8.
102-7	Virksomhetens størrelse og omfang		Årsrapport: kap. «Om SpareBank 1 Østfold Akershus», side 8.
102-8	Antall ansatte etter ansettelsestype, ansettelseskontrakt og region, fordelt på kjønn		Årsrapport: kapitlene «Hovedtall fra konsern», side 9, «Våre medarbeidere», side 52. Det er ingen signifikante variasjoner knyttet til sesong eller annet.
102-9	Beskrivelse av selskapets leverandørkjede		Årsrapport: «Bærekraft i innkjøp», side 244.
102-10	Vesentlige endringer i løpet av rapporteringsperioden som gjelder størrelse, struktur eller eierskap		Ingen vesentlige endringer knyttet til størrelse, struktur, eierskap eller leverandørkjede.

7. Detaljer knyttet til bærekraft

GENERELL INFORMASJON			
GRI-Indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Delvis rapportering 2020
102-11	Beskrivelse av om og hvordan «føre-var»-prinsippet anvendes i organisasjonen		Årsrapporten: «Ansvarlig utlån», side 79.
102-12	Eksterne initiativer, chartre eller prinsipper for det økonomiske, miljømessige eller samfunnsmessige området som organisasjonen støtter eller har gitt sin tilslutning til	SDG 17	Årsrapport: kap. «Vårt globale ansvar», side 69.
102-13	Medlemskap i bransje-organisasjoner eller andre sammenslutninger, og nasjonale/internasjonale lobbyorganisasjoner	SDG 17	Finans Norge. Årsrapport: kap. «Vårt globale ansvar», side 69.
Strategi			
102-14	Uttalelse fra administrerende direktør		Årsrapport: «Konseptet har ordet», side 4.
Ettikk og integritet			
102-16	Virksomhetens verdier, prinsipper, standarder og normer for adferd	SDG 8 og 16	Årsrapport: «Vårt strategiske fokus», side 20 og «Ettikk og anti-korrupsjon», side 92.
Styring og kontroll			
102-18	Virksomhetens styringsstruktur, herunder øverste myndighet og komiteer som er ansvarlige for beslutninger på økonomiske, miljømessige og samfunnsmessige temaer		Årsrapport: «Eierstyring og selskapsledelse», side 38, «Styrets beretning», side 105 og «Vårt strategiske fokus», side 20.
Interessentanalyse			
102-40	Interessenter som virksomheten er i dialog med	SDG 17	Årsrapport: «Interessentdialog og vesentlighetsanalyse», side 74 og «Interessentdialog», side 240.
102-41	Prosent medarbeidere som er dekket av kollektive tariffavtaler	SDG 8	100 % er dekket av kollektive tariffavtaler. Årsrapport: «Våre medarbeidere», side 52.
102-42	Beskrivelse av hvordan virksomheten velger relevante interessenter	SDG 17	Årsrapport: «Interessentdialog og vesentlighetsanalyse», side 74 og «Interessentdialog», side 240.
102-43	Tilnærming til interessent-samarbeid, inkludert hvor ofte interessentene involveres, fordelt på type og interessentgruppe.		Årsrapport: «Interessentdialog og vesentlighetsanalyse», side 74 og «Interessentdialog», side 240.

GENERELL INFORMASJON			
GRI-Indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Delvis rapportering 2020
102-44	Viktige temaer og spørsmål som er blitt tatt opp gjennom dialog med interessenter		Årsrapport: «Interessentdialog og vesentlighetsanalyse», side 74 og «Interessentdialog», side 240.
Rapporteringspraksis			
102-45	Oversikt over alle enhetene som omfattes av organisasjonens årsregnskap eller tilsvarende dokumenter		Årsrapport: note 1 «Generell informasjon», side 130 og note 39 «Investeringer i eiendommen», side 205.
102-46	Beskrivelse av prosess for å definere rapportens innhold og avgrensninger samt implementering av rapporteringsprinsippene		Årsrapport: «Hvordan lese vår rapport», side 6 og «Våre vesentlige temaer», side 78.
102-47	Oversikt over alle tema som er identifisert som vesentlige		Årsrapport: «Våre vesentlige temaer», side 78.
102-48	Endring av historiske data fra tidligere rapporter		Ingen.
102-49	Vesentlige endringer fra forrige rapport med hensyn til innholdets omfang, avgrensning av rapporten eller metodefor		Ingen.
102-50	Rapporteringsperiode		2020
102-51	Dato for utgivelse av forrige rapport		Første rapport iht. GRI-standard.
102-52	Rapporteringsfrekvens		Årlig.
102-53	Kontaktperson for spørsmål vedrørende rapporten eller innholdet		baard.o@sparebank1.no
102-54	Rapporteringsnivå		GRI standard nivå «Core».
102-55	GRI-Indeks		Årsrapport: side 223.
102-56	Gjeldende praksis for ekstern verifisering av rapporteringen		Årsberetning, regnskap og noter er eksternt verifisert av PwC. Bærekraftsinformasjon er ikke revidert i sin helhet.
SPEISIFIKK INFORMASJON			
VESENTLIGE TEMAE			
Ansvarlig utlån			
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema		Årsrapport: kap. «Ansvarlig utlån», side 79.
103-2	Beskrivelse av styringsystemet som dekker vesentlig(e) tema		Årsrapport: «Interessentdialog og vesentlighetsanalyse», side 74 og «Interessentdialog», side 240.

7. Detaljer knyttet til bærekraft

GENERELL INFORMASJON			
GRI-Indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Delvis rapportering 2020
103-3	Evaluerer av styringssystemet.		
F57	Pengerverdien av produkter og tjenester utviklet for å gi en spesifikk sosial fordel	SDG 8:10, 9:4 og 12:6	Årsrapport: kap. «Ansvarlig utlån», side 79.
F58	Pengerverdien av produkter og tjenester utviklet for å levere en miljømessig fordel	SDG 9:4, 12:6, 12:5, 13:3, 15:a og b	
SØA-1	Andel e-signerte lån		
Ansvarlig investering			
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	SDG 8:10, 12:6, 12:8, 13:3, 15:a og b	Årsrapport: kap. «Ansvarlig investering», side 85.
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema		
103-3	Evaluerer av styringssystemet		
F510	Andel og antall selskaper i portefølljen som det rapporterende selskapet har samhandlet med om miljømessige eller sosiale forhold.		
F511	Andel og antall selskaper i portefølljen som det rapporterende selskapet har samhandlet med om miljømessige eller sosiale forhold.		
Arbeid mot økonomisk kriminalitet			
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	SDG: 8 og 16.2, 16.4, 16.5	Årsrapport: kap. «Arbeid mot økonomisk kriminalitet», side 89.
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema		
103-3	Evaluerer av styringssystemet		
205-2	Kommunikasjon og opplæring om politiser og prosedyrer knyttet til anti-korrupsjon		
205-3	Bekreftede tilfeller av korrupsjon og korrigerende tiltak		Ingen rapporterte, side 93.

GENERELL INFORMASJON			
GRI-Indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Delvis rapportering 2020
Personvern			
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	SDG 4, 8, 16:4	Årsrapport: kap. «Personvern», side 94
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema		
103-3	Evaluerer av styringssystemet		
41B-1	Klager angående brudd på kundenes personvern og tap av kundedata		
Bidrag til bærekraftige formål			
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	SDG 4.4, 4.7, 11.3, 11a og 11b.	Årsrapport: kap. «Bidrag til bærekraftige formål», side 97
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema		
103-3	Evaluerer av styringssystemet		
SØA-2	Årlig kunderelasjonsmåling som kartlegger våre kunders oppfatelse av vårt bærekraftsarbeid.		
TEMAER			
Miljø			
302-1	Energiforbruk i virksomheten	SDG 12.2, 12.6, 12.8, 13.3, 15.a og b	Årsrapport: «Energi & klimaregnskap 2020», side 229.
305-1	Direkte utslipp av klimagasser (Scope 1)		
305-2	Indirekte utslipp av klimagasser knyttet til energiforbruk (Scope 2)		
305-3	Andre indirekte utslipp av klimagasser (Scope 3)		
305-4	Intensitet på klimagassutslipp		
307-1	Brudd på lover og regler knyttet til miljø	SDG 13.3 og 16.6	Ingen manglende etterlevelse som banken er kjent med.

7. Detaljer knyttet til bærekraft

GENERELL INFORMASJON			
GRI-indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Delvis rapportering 2020
Arbeidsforhold			
401-1	Antall nyansettelser og turnover	SGD 8.5, 8.8 og 16.6	Årsrapport: «Våre medarbeidere», side 52.
401-2	Fordeier gitt til fulltidsansatte, men ikke til midlertidige eller deltidsansatte.		Alle fast ansatte med 20 % stilling eller mer har samme rettigheter og ansattegodter. Vikarer er kun tilsluttet pensjonsordning og yrkesskadeforsikring.
401-3	Foredrepermisjon		Årsrapport: «Våre medarbeidere», side 52.
Oppfølging			
404-2	Programmer for videreutdanning og overgangen til pensjonistlivsværelsen	SDG 4.4, 4.7 og 8.5	Årsrapport: «Våre medarbeidere», side 52.
404-3	Prosentandel av ansatte som har regjernesige medarbeidersamtaler		
Mangfold og like muligheter			
405-1	Kjønns sammensetning i styrende organer og ledelsen	SDG 8.5 og 16.6	Årsrapport: kapitlene «Vår organisering», side 33, «informasjon om styret», side 36.
405-2	Lønnsforskjeller mellom menn og kvinner		Årsrapport: «Våre medarbeidere», side 52.
Ikke diskriminering			
406-1	Antall tilfeller av diskriminering og korrigerende tiltak som er iverksatt	SDG 8.8 og 16.6	Årsrapport: «Våre medarbeidere», side 52.

Energi & klimaregnskap 2020

SpareBank 1 Østfold Akershus

Hensikten med denne rapporten er å vise oversikten over organisasjonens klimagassutslipp (GHG-utslipp), som en integrert del av en overordnet klimastrategi. Et klimaregnskap er et viktig verktøy i arbeidet med å identifisere konkrete tiltak for å redusere sluttenergiforbruk og tilhørende GHG-utslipp. Denne årlige rapporten gir organisasjonen i stand til å måle nøkkeltal og dermed evaluere seg selv over tid.

Rapporten omfatter hele driften til SpareBank 1 Østfold Akershus, konsern og filialer.

Informasjonen som benyttes i et klimaregnskap stammer både fra eksterne og interne kilder, og blir omregnet til tonn CO₂-ekvivalenter. Analysen er basert på den internasjonale standarden "A Corporate Accounting and Reporting Standard", som er utviklet av "the Greenhouse Gas Protocol Initiative" - GHG-protokollen. Dette er den mest anvendte metoden verden over for å måle sine utslipp av klimagasser i ISO standard 14064-1er basert på denne.

7. Detaljer knyttet til bærekraft

CEMA.sys.com

Rapporteringsår Energi og GHG-utslipp

Utslippklasse	Brukning	Forbruk	Enhet	Energi	Utslipp	Utslippandel
				MWh	kgCO ₂ e	
Selskaper forberening total				19,8	0,3	0,6 %
Biofuel (100%) stationary	2.000,0	liters		19,8	0,3	0,6 %
Scope 1 total				19,8	0,3	0,6 %
Elektrisitet total				1.132,6	46,4	79,2 %
Elektrisitet Nordisk miks	1.132,6	MWh		1.132,6	46,4	79,2 %
Fjernvarme/ kjøling Nordiske bk. total				180,0	2,1	3,6 %
Fjernvarme Moss	180,0	MWh		180,0	2,1	3,6 %
Scope 2 total				1.312,6	48,5	82,8 %
Tilsvarende total				-	0,5	16,3 %
Iron (NO)	1,600	pkm		-	-	-
Electric car, Nordic	14,1100	pkm		-	0,1	0,2 %
Car travel	53,6880	pkm		-	9,4	16,1 %
Scope 3 total				-	9,5	16,3 %
Total				1.332,5	58,3	100,0 %
KJ				4.796.920.800,0	-	-

Markedsbaserte utslipp i rapporteringsåret

Kategori	Enhet	2020
Elektrisitet markedsbæret	CO ₂ e	-
Scope 2 markedsbæret	CO ₂ e	2,1
Total markedsbæret	CO ₂ e	11,9

SporeBank 1 Østfold Avershus hadde i 2020 et totalt klimagassutslipp på 58,3 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e). Resultatet gjenspeiler et lavere behov for transport og tjenestereiser på grunn av reiserestriksjoner til følge av Covid-19. Fabudat hjemmekontor i deler av 2020 har påvirket strøm og fjernvarme forbruket.

Transport: Faktisk forbruk av biodiesel til oppvarming av bygg

Elektrisitet: Målt forbruk av elektrisitet i leide lokaler/bygg. Tabellen viser klimagassutslipp fra elektrisitet utregnet med den lokasjonsbaserte utslippsfaktoren Nordisk miks. Det er kjøpt opprinnelsegarantier fra fornybar energi for all elektrisitet.

Fjernvarme: Målt forbruk av fjernvarme i leide lokaler/bygg.

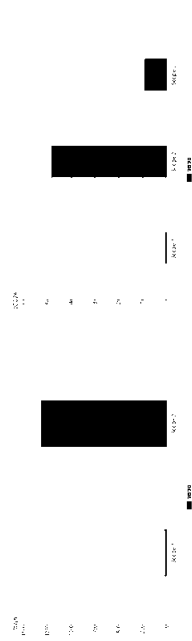
Forretningsreiser med fly og bil: Covid-19 var en sentral faktor for svært begrenset reiseaktivitet i 2020.

CEMA.sys.com

Årlige klimagassutslipp

Kategori	Brukning	2018	2019	2020	Årsvending fra 2018
Selskaper forberening total		-	-	0,3	-
Biofuel (100%) stationary		-	-	0,3	100,0 %
Scope 1 total		-	-	0,3	100,0 %
Elektrisitet total		-	-	46,4	-
Elektrisitet Nordisk miks		-	-	46,4	100,0 %
Fjernvarme/ kjøling Nordiske bk. total		-	-	2,1	-
Fjernvarme Moss		-	-	2,1	100,0 %
Scope 2 total		-	-	48,5	100,0 %
Tilsvarende total		-	-	0,8	-
Iron (NO)		-	-	-	100,0 %
Electric car, Nordic		-	-	0,1	100,0 %
Car travel		-	-	9,4	100,0 %
Scope 3 total		-	-	9,5	100,0 %
Total		-	-	58,3	100,0 %
Prosentvis endring		-	-	100,0 %	-

Årlig energiforbruk (MWh) Scope 1 & 2

Årlige markedsbaserte utslipp

Kategori	Enhet	2018	2019	2020
Elektrisitet markedsbæret	CO ₂ e	-	-	-
Scope 2 markedsbæret	CO ₂ e	-	-	2,1
Total markedsbæret	CO ₂ e	-	-	11,9
Prosentvis endring		-	-	100,0 %

7. Detaljer knyttet til bærekraft

Årlige nøkkeltall og klimaindikatorer

Navn	Enhet	2018	2020	% endring for årets år
Scope 1 + 2 utslipp CO2e		-	488	100,0 %
Totalt utslipp CO2e		-	563	100,0 %
% CO2e i +2+3/totalt		-	275,0	100,0 %
Prøvek	antal prøvek	-	2120	100,0 %

Metodikk og kilder

GHG-protokollen er utviklet av «World Resources Institute» (WRI) og «World Business Council for Sustainable Development» (WBCSD). Analysen i denne rapporten er utført iht. «A Corporate Accounting and Reporting Standard Revised edition», én av fire regnskapsstandarder under GHG-protokollen. Standarden omfatter følgende klimagasser, som omregnes til CO₂-ekvivalenter: CO₂, CH₄ (metan), N₂O (fygagass), SF₆, NF₃, HFK og PFK-gasser.

Denne analysen er basert på operasjonell kontroll aspektet, som dermed definerer hva som skal inngå i klimaregnskapet av en organisasjons driftsmidler, så vel som fordeling mellom de ulike scope. I metoden skiller det mellom operasjonell kontroll og finansiell kontroll. Hvis operasjonell kontrollmetoden benyttes så inkluderer utslippskilder som organisasjonen fysisk kontrollerer, men ikke nødvendigvis eier. Man rapporterer dermed heller ikke over utslippskilder som man eier, men ikke har kontroll (f.eks. det er leietaker som rapporterer strømforbruket i scope 2, ikke utleier).

Klimaregnskapet er inndelt i tre nivåer (scopes) som består av både direkte og indirekte utslippskilder.

Scope 1 Obligatorisk rapportering inkluderer alle utslippskilder knyttet til driftsmidler der organisasjonen har operasjonell kontroll. Dette inkluderer all bruk av fossilt brensel for stasjonær bruk eller transportbrensel (egenleide, leide eller leasete de kjøretøy, oljekjeler etc.). Videre inkluderer eventuelle direkte prosessutslipp (av de seks klimagassene).

Scope 2 Obligatorisk rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpt energi, elektrisitet eller fjernvarme/-kjøling. Dette gjelder f.eks. for bygg som man leier og ikke nødvendigvis eier. Utslippsfaktorene som benyttes i CEMAsys for elektrisitet er basert på nasjonale brutto produksjonsmiljøer fra International Energy Agency's statistikk (IEA Stat). Den nordiske miksaktoren dekker produksjonen i Sverige, Finland, Norge og Danmark og reflekterer det felles nordiske markedsområdet (Nord Pool Spot). Forhold til utslippsfaktorer på fjernvarme benyttes enten faktisk produksjonsmiks basert på innhentet informasjon fra den enkelte produsent, eller gjennomsnittsmiks basert på IEA statistikk (se kildehenvisning).

I januar 2015 ble GHG Protokollens (2015) nye retningslinjer for beregning av utslipp fra elektrisitetsforbruk publisert. Her åpnes det for todelt rapportering av elektrisitetsforbruk.

I praksis betyr det at virksomheter som rapporterer sine klimagassutslipp skal synliggjøre både reelle klimagassutslipp som stammer fra produksjonen av elektrisitet, og de markedsbaserte utslippene knyttet til kjøp av opprinnelsesgaranter. Hensikten med denne endringen er på den ene siden å vise effekten av energi effektivisering og sparettak (fysisk), og på den annen siden å vise effekten av å inngå kjøp av fornybar elektrisitet gjennom opprinnelsesgaranti (markert). Dermed belyses effekten av samtlige tiltak som en virksomhet kan gjennomføre knyttet til forbruk av elektrisitet.

Fysisk perspektiv (lokasjonsbasert metode). Denne utslippsfaktoren er basert på faktisk utslipp knyttet til elektrisitetsproduksjon innenfor et spesifikt område. Innenfor dette området er det ulike energiproduksjoner som benytter en miks av energibærere, der de fossile energibærerne (kull, gass, olje) medfører direkte utslipp av klimagasser. Disse klimagassene reflekteres gjennom utslippsfaktoren og fordelles dermed til hver enkelt forbruker.

CEMA sys.com

Markedsbasert perspektiv: Beregningen av utslippsfaktor baseres på om virksomheten velger å kjøpe opprinnelsesgaranter eller ikke. Ved kjøp av opprinnelsesgaranter dokumenteres leverandøren at kjøpt elektrisitet kommer fra kun fornybare kilder, som gir en utslippsfaktor på 0 gram CO₂e per kWh.

Elektrisitetslike er knyttet til opprinnelsesgaranter får en utslippsfaktor basert på produksjonen som er igjen etter at opprinnelsesgarantiene for fornybar andel er solgt. Dette kalles *residual miks* og er normalt signifikant høyere enn den lokasjonsbaserte faktoren.

Scope 3 Frivillig rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpte varer eller tjenester. Dette er utslipp som indirekte kan knyttes til organisasjonens aktiviteter, men som foregår utenfor deres kontroll (der er indirekte). Typisk scope 3 rapportering vil inkludere flyreiser, logistikk/transport av varer, avfall, forbruk av ullre råstoff etc.

Generelt bør et klimaregnskap inkludere nok relevant informasjon slik at det kan brukes som beslutningsstøtteverktøy for virksomhetens ledelse. For å få til dette er det viktig å inkludere de elementer som har økonomisk relevans og tyngde, og som det er mulig å gjøre noe med.

Referanser:

Department for Business, Energy & Industrial Strategy (2019). Government emission conversion factors for greenhouse gas company reporting (DEIRA)

IEA (2019). CO₂ emission from fuel combustion, International Energy Agency (IEA), Paris.

IEA (2019). Electricity Information, International Energy Agency (IEA), Paris.

IMO (2019). Reduction of GHG emissions from ships - Third IMO GHG Study 2014 (Final report). International Maritime Organisation. <http://www.iadcc.org/wp-content/uploads/2014/02/MEPC-67-4-INF3-2014-Final-Report-complete.pdf>

IPCC (2014). IPCC fifth assessment report: Climate change 2013 (AR5 updated version November 2014). <http://www.ipcc.ch/report/ar5/>

AB, RE-DISS (2019). Reliable disclosure systems for Europe - Phase 2: European residual mixes.

WBCSDWRI (2004). The greenhouse gas protocol. A corporate accounting and reporting standard (revised edition). World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland/World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 116 pp.

WBCSDWRI (2011). Corporate value chain (Scops 3) accounting and reporting standard: Supplement to the GHG Protocol corporate accounting and reporting standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland/World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 149 pp.

WBCSDWRI (2015). GHG protocol Scope 2 guidance: An amendment to the GHG protocol corporate standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland/World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 117 pp.

Referanselisten over er ikke komplett; men inneholder de viktigste referansene som benyttes i CEMAsys. I tillegg vil det være en rekke lokale/nasjonale kilder som kan være aktuelle, avhengig av hvilke utslippsfaktorer som benyttes.

7. Detaljer knyttet til bærekraft

KLIMAKOMPENSERT VIRKSOMHET

KLIMASERTIFIKAT 2021

CEMAsys' KlimasertifikatSM er herved utstedt som et bevis på kjøp av klimakvoter for frivillig kompensasjon for egne klimagassutslipp. Klimakvotene har blitt utstedt i tråd med de relevante standardene sine protokoller og kan spores i registeret med sitt unike serienummer. Dette forhindrer dobbelttelling og at de kan selges flere ganger.

Selskap	Sparebank 1 Østfold Akershus
Kvotene dekker	Klimakompensert virksomhet 2021
Volum (tonn CO ₂ e)	59
Type	VER (Verified Emission Reduction)
Utsteder	Gold Standard Foundation
Prosjektnavn	GS 1385 – Energy Efficiency and Improved Clean Burning Cookstoves in Ghana.
Prosjektreferanse	https://registry.goldstandard.org/projects/details/237

Klimakvotene er permanent slettet slik at de ikke kan benyttes igjen.
For mer informasjon, se prosjektbeskrivelsen.

Oslo, 5. mars 2021

Kjetil Selmer-Olsen
CEMASYS.COM

Improved cookstoves in Ghana – Gold Standard project

PROJECT TYPE
Improved efficiency from reduced consumption of wood as fuel

PROJECT LOCATION
Ghana, Ashanti Region

ANNUAL CO₂ REDUCTION
220 000 tonnes CO₂e

SITUATION WITHOUT PROJECT
Traditional cookstoves that expose users to toxic smoke and gas from burning biomass will remain the main source of fuel for households for a long time

SDG CONTRIBUTION

PROJECT STANDARD
Gold Standard
Gold Standard # 1385 (GS-VER)

AWARDS

The primary objective of the project is to significantly reduce wood fuel consumption of low income Ghanesh households by providing them with affordable improved cookstoves in the Ashanti region in Ghana. The improved cookstoves can replace traditional stoves which expose people to toxic smoke and gas from burning wood while cooking.

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING

142 000 Households provided with clean cook stoves through this project

8 ECONOMIC GROWTH

100 jobs created for 70 men and 30 women

13 CLIMATE ACTION

220 000 tonnes CO₂e mitigated

The project aims to contribute to the socially, economically and environmentally sustainable development of the region by making efficient cookstoves widely available and educating the population about their benefits.

The social benefit of the project is that it creates jobs for local people, with employment of both women and men in the region. They are educated in the health benefits of using clean-burning stoves, and employed in the production of stoves. This gives locals a livelihood, with wages that are 80% higher than the minimum wage. The stoves are produced locally from scrap metal and sold at subsidized prices. The improved stoves are 40% more energy efficient than traditional stoves, and reduce consumption of wood charcoal. The project contributes to reduced demand and thus to less deforestation. A significant proportion of annual household budget is spent on the purchase of charcoal. By reducing the need for charcoal, the project also reduces expenses for a family accordingly.

More efficient stoves provide health benefits by reducing the amount of carbon monoxide and toxic fumes that are being inhaled. The health benefits are more evident among women and children as they traditionally have the responsibility of the household. Surveys show that the project has provided cost savings and improved health for those that adopt the stoves.

CEMASYS.COM AS | Hegdehaugsvæien 31, 0352 Oslo, Norway | www.cemasys.com **CEMASYS.COM**

7. Detaljer knyttet til bærekraft

Klimarisiko

Rapportering på «Task Force on Climate Related Financial Disclosure» (TCFD)

STYRING	STRATEGI	RISIKOSTYRING	MÅL
<p>Beskriv virksomhetens styring av klimarelaterte risikoer og muligheter.</p> <p>a) Styrets innsikt i klimarelaterte risikoer og muligheter: Styret er med i håndteringen av saker som omhandler klima, og har behandlet klimarelaterte risikoer og muligheter ved flere anledninger gjennom 2020. Konsernet har i 2020 gjort en overordnet risikoanalyse som er styrebehandlet hvor klimarelatert risiko og muligheter også er gjennomgått.</p> <p>I forbindelse med den interne kapitalvurderingsprosessen er det gjort analyser av fysisk risiko og overgangsrisiko i bedriftsmarkedsporføljen. Den interne kapitalvurderingsprosessen er styrebehandlet.</p> <p>Det er utarbeidet en bærekraftsstrategi som er styregodkjent hvor både risiko og muligheter knyttet til klima inngår i flere av hovedmålene, herunder ansvarlige utlån, ansvarlige investeringer, bekjempelse av økonomisk kriminalitet og bidrag gjennom gavevirksomheten.</p>	<p>Beskriv faktisk og potensiell påvirkning av klimarelatert risiko og muligheter på virksomhetens operasjoner, strategi og finansiell planlegging.</p> <p>a) Hvilke klimarelaterte risikoer og muligheter virksomheten har identifisert på kort, medium og lang sikt: Konsernet har i 2020 gjort en overordnet risikoanalyse hvor klimarelatert risiko og muligheter også inngår. Det er utarbeidet en bærekraftsstrategi hvor ulike målsetninger inkluderer identifisering og håndtering av klimarisiko. I den sammenheng har vi identifisert utlån til bedriftskunder som det område hvor konsernet er mest utsatt for klimarisiko, men samtidig også har størst påvirkningskraft overfor kundene.</p> <p>I tillegg er det gjort analyser av fysisk risiko og overgangsrisiko i bedriftsmarkedsporføljen. Porteføljene der det ble identifisert høyest risiko og muligheter relatert til klima var innenfor eiendom og landbruk, hovedsakelig på medium og lang sikt. Vi har erfart at det hittil har vært begrenset innsikt og informasjon om klima for å danne oss et godt bilde av klimarelaterte risikoer og muligheter. Videre arbeid vil være å fokusere på å innhente mer data på dette området som vil styrke beslutningsgrunnlaget vårt.</p>	<p>Beskriv hvordan virksomheten identifiserer, vurderer og håndterer klimarelatert risiko.</p> <p>a) Virksomhetens prosess for å identifisere og vurdere klimarelatert risiko: Overordnet: Konsernet gjennomfører årlig en risikoanalyse hvor de viktigste risikoene og mulighetene konsernet står ovenfor i 1-3 års perspektiv blir identifisert. Klimarelatert risiko og muligheter er inkludert i en slik analyse.</p> <p>I utlånsporføljen: Risikostyring Compliance har i samarbeid med bedriftsmarkedet gjort en overordnet risikovurdering av fysisk klimarisiko og overgangsrisiko knyttet til bransjene i utlånsporføljen til bedriftsmarkedet. Det er vurdert hvordan klimaendringer treffer risikoen i utlånsporføljen opp mot direkte påvirkning, virkemiddelpåvirkning og påvirkning gjennom preferanseendringer.</p> <p>Utlåneksponeringene er fordelt mot et begrenset geografisk område. Vi har benyttet norsk klimaservicesenter i vurderingen av fysisk risiko.</p> <p>Kundenivå: Dialogen om klimarisiko med kundene er påbegynt, særlig mot kunder innenfor eiendomsbransjen og landbruksbransjen.</p> <p>Nye produkter/tjenester: Banken har implementert policy for nye og endrede produkter, løsninger og prosesser. I rutineene er det obligatorisk med vurdering av ESG-forhold hvor klima er en viktig faktor før lansering av nye produkter, prosesser og tjenester.</p> <p>Marked- og likviditetsrisiko: Sparebank 1 Østfold Akerhus har investert i en portefølje av obligasjoner for likviditetsformål. Bankens investeringsvirksomhet følger norske lover og regler. Bankens likviditetsportefølje består utelukkende av investeringer i stat- og statsgaranterte papirer, obligasjoner med fortrinnsrett og norske og nordiske kommuner. Det er utarbeidet strenge retningslinjer for likviditetsstyringen hvor det ikke tillates å investere i egen- eller fremmedkapital i industriselskaper</p>	<p>Beskriv beregninger og mål som brukes for å vurdere og håndtere relevante klimarelaterte risiko og muligheter.</p> <p>a) Rapporter på beregninger og mål som brukes av virksomheten for å vurdere klimarelaterte risikoer og muligheter, i tråd med strategi og risikohåndteringsprosesser: Konsernet skal i 2021 arbeide med å utvikle rapporter på beregninger og mål for å vurdere klimarelaterte risikoer og muligheter.</p>

7. Detaljer knyttet til bærekraft

STYRING	STRATEGI	RIKOSTYRING	MÅL
<p>b) Ledelsens rolle i vurderingen og håndteringen av klimarelatert risiko og muligheter:</p> <p>Konsernledelsen er styringsgruppe for bærekraftsprosjektet til konsernet. I 2020 ble bærekraftstrategien utarbeidet som inkluderer klimaarbeid gjennom flere av hovedmålene (se punkt a). Konsernledelsen har vært tett involvert i utarbeidelsen av strategien og målsetningene.</p> <p>I starten av 2021 vil konsernet identifisere hvem i konsernledelsen som skal ha det øverste ansvaret for klimarelaterte risikoer og muligheter.</p>	<p>b) Hvilken påvirkning har klimarelatert risiko og muligheter på virksomhetens drift, strategi og finansiell planlegging:</p> <p>Klimarelaterte risikoer og muligheter har påvirket SpareBank 1 Østfold Akershus sitt arbeid med klima. Som et resultat av økt innsikt har vi nylig utarbeidet en bærekraftsstrategi hvor klimaarbeid er inkludert i fire av våre hovedmål. Konsernet skal fortsette å gjennomføre risikoanalyser for å identifisere risikoer og muligheter relatert til klima i vårt arbeid knyttet til ansvarlige investeringer og utlån. Ytterligere fokusområde for oss er å fortsette arbeidet mot økonomisk kriminalitet, et område som også gir oss mulighet til å arbeide mer målrettet mot klima- og miljøkriminalitet. Konsernet skal også fortsette å bidra til bærekraftige formål som inkluderer klimarelaterte formål eksempelvis støtte miljøfestivaler. Konsernet har en sentral rolle for å påvirke til den grønne omstillingen og overgangen til et samfunn som i større grad tar høyde for klimaendringene som vi står ovenfor. Vår ambisjon er å være en pådriver i klimaarbeidet ved å bidra til økt kunnskap om hvordan klimaendringer vil påvirke både konsernet og kunder. Videre ønsker vi også å bidra til at lokalsamfunnet henger med på omstillingen til et lavutslippssamfunn.</p> <p>Klimaarbeidet vil også reflekteres i flere policyer og retningslinjer som vi skal oppdatere det kommende året.</p> <p>SpareBank 1 Østfold Akershus vil, sammen med andre aktører i finansbransjen, etterleve anbefalingene publisert i «Veikart for grunn konkurransekraft i finansnæringen», som ble lansert i juni 2018.</p>	<p>b) Virksomhetens prosesser for å håndtere klimarelatert risiko:</p> <p>Klimarisiko blir vurdert på lik linje med øvrig ESG-risiko, ut i fra en intern veiledning laget for bedriftsmarkedet. I 2021 vil opplæringsiltak bli prioritert som bidrar til å styrke kompetansen på klimarisiko spesielt.</p> <p>Markeds- og likviditetsrisiko:</p> <p>Det er utarbeidet retningslinjer for marked- og likviditetsstyringen som inkluderer samfunnsansvar og bærekraft. Ansvarlige investeringer og bærekraftig forvaltning er viktig for konsernet. Klimarisiko er inkludert i vurderingene av samfunnsansvar og bærekraft, men framover vil retningslinjene kunne tydeliggjøres ytterligere knyttet til klimarisiko.</p> <p>Operasjonell risiko:</p> <p>Gjennom året blir operasjonelle hendelser registrert og fulgt opp i bankens hendelsesdatabase for å sikre læring. Konsernet lager eget klimaregnskap. I 2021 vil ytterligere opplæringsiltak knyttet til bærekraft inkludert klimarisiko bli gjennomført. Sammen medfører dette at banken vurderer å ha kontroll på den operasjonelle risikoen knyttet til klima.</p>	<p>b) Rapportør på scope 1, scope 2, og dersom relevant, scope 3 klimagassutslipp (GHG), og relatert risiko:</p> <p>Sparebank 1 Østfold Akershus har for første gang i 2020 utarbeidet klimaregnskap i henhold til GHG protokollen, hvor scope 1, scope 2, og scope 3 (tjenestereiser) er inkludert. Scope 3-utslipp knyttet til utlånsportefølje og fondinvestering er per 2020 ikke er inkludert i klimaregnskapet. Vi etterstreber å inkludere estimater på dette i løpet av de kommende årene.</p>
	<p>c) Ulike scenariers potensielle påvirkning på virksomhetens drift, strategi og finansiell planlegging, inkludert et 2°C-scenarior.</p> <p>Konsernet har vurdert at vi har størst klimarelatert risiko innen utlån til bedriftsmarkedet, herunder bransjene eiendom og landbruk. Basert på denne risikovurderingen skal vi i 2021 gjennomføre scenarioranalyse i henhold til TCFD anbefalingene i disse bransjene.</p>	<p>c) Prosesser for å identifisere, vurdere og håndtere klimarelatert risiko integrert i virksomhetens overordnede risikostyring:</p> <p>Konsernledelsen har workshops årlig hvor vurdering av klimarelaterte risikoer og muligheter inngår i risikovurderingen. Klimarisiko vil i løpet av 2021 være integrert i styringsdokumenter på risikoområdet og på alle andre relevante områder.</p> <p>Det vil i 2021 bli gjennomført ulike opplæringsiltak for alle medarbeidere, ledere og styret knyttet til klimarisiko.</p>	<p>c) Hvilke mål bruker virksomheten for å håndtere klimarelatert risiko og muligheter, samt måloppnåelse:</p> <p>Banken laget klimaregnskap for egen drift for første gang i 2020. Vi etterstreber at klimaarbeidet blant annet vil inkludere vitenskapsbasert klimamål for utslipp i egen drift for å være i tråd med Parisavtalen i løpet av de kommende årene.</p>

7. Detaljer knyttet til bærekraft

Interessentdialog 2020

Banken har en løpende prosess for å identifisere og engasjere deres innspill i virksomheten. Nedenfor er en oversikt over vesentlige deler av vår dialog med interessenter i 2020.

INTERESSENT	MØTEPLASS FOR DIALOG	VIKTIGSTE TEMAER INTERESSENTENE ER OPPTATT AV	TILTAK KNYTTET TIL TEMAENE
Kunder	Kunderrelasjonsmålinger (måler tilfredshet og preferanse), løpende kundetilfredsundersøkelser knyttet til kundesenter privatmarked, kundesenter, bedriftsmarked og EiendomsMegler 1. Måling av tilfredshet med samtaler. Forventningsundersøkelse Kundesenter for privatkunder (håndterer henvendelser innen dagligbankkjøper, kreditt og forsikring). Lokaliteter (kundesenter for bedriftskunder) Lokaliteter (6 bankkontorer og 7 eiendomsmeidlerkontorer i markedsområde) Kundekommunikasjon i nett- banken, chat og chatbot. Bankens kanaler i sosiale medier.	Kunderrelasjonsmålingen til vår bank øker fra 2018 til 2020. Kunder som har egen kundeadvokater er mer fornøyd med banken enn de som ikke har det. Dagligbank: Kundevedlikehold, innlogging, kort, betaling/ transaksjoner, lån, direkte over- føring, betalingsavtaler, sparing, samfunnsengasjement. Forsikring: Faktura, info og vilkårsspørsmål, nytt forsikrings tilbud/salg, endring av avtaler/ kunde forhold. Etablere kunde forhold og opprette selskaper, bruk av Nettbank bedrift og integrering mot regnskapssystemer, finansiering og forsikring. Covid 19: Få gode løsninger sammen med kunden i en vanskelig periode. Svindet: Det har vært en økende trend knyttet til svindelforsøk i 2020, det har resultert i økt pågang fra kundene knyttet til det samme. AHV/legitimasjon: Stor pågang i oppdatering av kundeopplysninger Alle typer spørsmål, kommentarer og synspunkter.»	Vi skal være en relasjonsbank som kombinerer fysisk, lokal og digital betjening. Dette løser vi ved å være lokalt tilstede i bankkontorer, vi har gode digitale løsninger og dyktige rådgivere. Fortløpende svar på de ulike problemstillingene. Kunder er kontaktet i alle kanaler for å oppdatere kundeinformasjon i 2020. Covid 19: Løpende dialog med kunder på både privatmarkedet og bedrifts markedet. Informasjon er lagt ut i alle bankens kanaler. Når det gjelder den økende trenden knyttet til svindel har vi tillegg lagt ut informasjon på hjemmeside og facebook. Det er i tillegg sendt ut nyhetsbrev til kunder om tema. Vi har fokus på forebygging gjennom opplæring og bevisstgjøring av kundene og har laget en egen kommunikasjonsplan som ivaretar dette.
Medarbeidere	Organisasjonsundersøkelse om ansattes tilfredshet Mål og utviklingssamtaler fire ganger i året Allmøter hver måned Avdelingsmøter løpende Ledersamtaler Jevnlige dialog med tillitsvalgte, samarbeids- og arbeidsmiljøutvalg og fagforeninger.	Organisasjonsundersøkelsen viser stabil høyt engasjement hos de ansatte sammenlignet med forrige undersøkelse. Parametrene gjennomføringsvne, endringsvilighet, jobbinnhold, kompetanseutvikling og samspill er alle i fremgang fra tidligere undersøkelse. Det er behov for å jobbe videre med å styrke kulturen i konsernet.	Resultater fra organisasjonsundersøkelsen blir gjennomgått og fulgt opp avdelingsvis. Covid 19 og hjemmekontor: Store deler av organisasjonen har i lange perioder hatt hjemmekontor i 2020. Allmøter har derfor vært arrangert digitalt siden mars.
Eiere	Investorpresentasjoner og kapitalmarkedsdager. Representantskapsmøte Børsmeldinger og kvartalsrapporter Nettsider Sosiale medier	Økonomiske resultater, kredittkvalitet, strategisk retning, avkastning på egenkapitalbeviset, utbytte og utsiktene fremover	Kvartalsvise resultatpresentasjoner rettet mot eksisterende eiere, analytikere og potensielle nye investorer.
Leverandører (både leverandører til banken og til alliansen)	E-post og møter.	«Dialog rundt anbud. Oppfølging av retningslinjer innen bærekraft.»	Tydeliggjøring av hva som ligger i våre bærekraftskrav. Faglige innspill til bankens bærekraftarbeid fra Norsk Senter for sirkulærøkonomi, COWI om BREAM, LCA og Fontenehuset Moss.
Andre Sparesbank 1-banker og i fellesutvalg, blant annet innen innkjøp og kapitalforvaltning /fond	Spore- og plasseringsutvalget i alliansen (Samspar repr.?) Kommunikasjonsutvalget (Samspar rep.) innkjøp: sjekke med Baard hvordan vi er organisert»	Retningslinjer for bærekraft Operasjonalisering innenfor de ulike avdelingene, krav innen kreditt og implementering av kravene i elektroniske låneprosesser. Klimarisiko. Etikk og bærekraft i fordragsforvaltning. Etikk og bærekraft i innkjøp. Omdømmemrisiko knyttet til enkeltsaker og generell praksis. Rapportering	Forum for bærekraft løfter problem- stillinger av felles interesse i alliansen og ber om konkrete tiltak. Oppfølging av enkeltsaker som fanger offentlighetens oppmerksomhet og blir en omdømmemrisiko for bankene.

7. Detaljer knyttet til bærekraft

INTERESSENT	MØTEPlass FOR DIALOG	VIKTIGSTE TEMAER INTERESSENTENE ER OPPTATT AV	TILTAK KNYTTET TIL TEMAENE
Myndigheter	Kontakt med Finanstilsynet, Datatilsynet, Økokrim, politiet og skatteetaten	Drift GDPR (General Data Protection Regulation) Anti hvitvask (hvitvaskingsloven)	Omfattende arbeid rundt innhenting av kundelegitimasjon og kundeoplysningskjema for å oppdatere informasjon på alle kunder A-HV. Tiltak knyttet til etablering og løpende oppfølging av kundeforhold
Kapitalmarkedet	<ul style="list-style-type: none"> Spore- og plasseringsutvalget i SpareBank 1-alliansen. Bærekraftsrådet i SpareBank 1-alliansen. Direkte dialog med forvaltere.» 	<ul style="list-style-type: none"> ESG-temaer knyttet til enkeltelskaper og fond. Oppfølging av ESG i fondsdistribusjon.» 	Felles retningslinjer i SpareBank 1 utarbeidet. Prosess iverksett for å følge opp fonds- distribusjon i SB1-alliansen. Dialog har ført til at forvaltere har solgt seg ut av enkelte selskaper. Det er foretatt en ESG-rating av hvert enkelt fond, dette er synlig for innloggede kunder
Ratingbyråer og analytikere	Epost, telefonmøter digitale møter og fysiske møter.	Kredittkvalitet i porteføljen, egenkapitalavkastning og soliditet. Nytt av året er økende fokus på ESG / bærekraft.	Bærekraft ble definert som ett av de strategiske prosjektene i 2020. Det har vært jobbet med vesenlighetsanalyse, styret har vedtatt konsernets satsningsområder og GRI-indikatorer er definert.
Konkurrenter	Ulike møteplasser innad i SpareBank 1 Gruppen med diskusjon av felles problemstillinger.	<ul style="list-style-type: none"> Rammevilkår for banknæringen. Klimarisiko. EU - knyttet til regelverkspakken om bærekraftig finans og revisjon av kapitalkravregelverket. 	Samarbeid knyttet til veikartet og andre felles initiativ. Omdømmerelaterte temaer for finansbransjen.
Interesseorganisasjoner	Formelle og uformelle møter og skriftlig kommunikasjon med blant andre Klima Østfold, Klimapartner Østfold, Østfold Bondelag, Miljøfyrtårn, NHO Viken, LO Finans avd. Østfold, Handel og Kontor Finans avd. Østfold	Bankens arbeid med bærekraft, hovedakelig i kjernevirksomheten. Naturlisiko, menneskerettigheter, klima- risiko, sirkulærøkonomi, HMS. Kompetansebehov	Faglige innspill fra organisasjonene til bankens bærekraftarbeid for eksempel utarbeidelse av retningslinjer og operasjonalisering av arbeidet.
Samfunnet, opinionen, offentlige aktører	Ulike bedriftsnettverk, konferanser og seminarer. Utdanningsmiljøer i markedsområdet	Bærekraft, næringsutvikling. Utdanning, innovasjon	Banken har arrangert egen intern fagdøg på bærekraft og en del av interesseorganisasjonene har vært representert i vår Vesenlighetsanalyse.
Samfunnet for øvrig, Ungt Entreprenørskap, ungdoms- og videregående skoler	Barne- og ungdomsskoler i markedsområdet	Heve kunnskapen om økonomi blant unge	Banken medarrangerer på seminar og konferanser. En av hovedarrangørene på Østfoldkonferansen «Neste Trekk» som ble utsatt pga Covid 19. Banken samarbeider med og støtter utdanningsinstitusjoner med midler
Idrettsklubber, lag og foreninger	Diverse møtearenaer.	Banken sammen med stiftelsene SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus og Sparebank 1 stiftelsen Halden som lokal støttespiller, bidragsyter og inspirator	Stiftelsene: Vi samarbeider med SpareBank 1 stiftelsen Østfold Akershus og Sparebank 1 stiftelsen Halden om noen felles prosjekter og har god og jevnlig dialog rundt vurderingen av gavesøknader.
Hjelpeittak, eks. Blå Kors, krisesentre, Fontenehuset	Møter, telefoner, foredrag og sosiale medier	Informere om sine tjenester og søke midler.	Undervisningsopplegg i personlig økonomi
			Byttehelgen.
			ingåt avtale med Fontenehuset om arbeidstrening. Banken er pådriver i å anbefale og oppfordre øvrig næringsliv til å inngå tilsvarende avtale. Bidratt med gavemidler til ulike veldedige formål løpende og i form av julegaver.

7. Detaljer knyttet til bærekraft

Bærekraft i innkjøp

Bærekraft i innkjøp omhandler leverandørenes bevissthet om sin leverandørkjede og arbeidet de gjør for å redusere negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet. SpareBank 1 i hele sin leverandørkjede. SpareBank 1 Østfold Akerhus stiller krav til leverandørene om at de har retningslinjer innen bærekraft, og at disse skal omsettes til handling.

OPPFØLGING AV LEVERANDØRER MED ØKT RISIKO FOR NEGATIV PÅVIRKNING

Allianseinnkjøp i SpareBank 1 gjorde i 2019 en kategorisvis risikovurdering av

249 leverandører. Man fant ved denne gjennomgangen at 91 av leverandørene har økt risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet. Disse 91 leverandørene ble nærmere fulgt opp 1. halvår 2020, med spørsmål om sine retningslinjer for miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet i handel, dokumentasjon for miljøledelsessystem, og hvilke forhold med størst negativ påvirkning av miljø og sosiale forhold man hadde identifisert. 43 av disse ble identifisert som aktuelle for ytterligere oppfølging.

HANDLINGSPLAN 2021-2022

I perioden 2021 til 2022 vil Allianseinnkjøp videre utvikle arbeidet med leverandørenes bevissthet om risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet i egen virksomhet og hos underleverandørene. Dette innebærer å gå i dybden til de enkelte leverandørkjedene fremfor å ta for seg bredden av porteføljen.

KATEGORIER

I prioriteringen av kategorier og utvelgelse av enkeltleverandører vil vi vektlegge følgende:

- Størst risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet
- Størst volum i omsetning
- Kjernevirksomhet

- Størst påvirkningsmulighet for å redusere risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet

På bakgrunn av vurderinger relatert til de ovenstående punktene vil utvalgte av leverandører til ytterligere oppfølging i første omgang representere tre hovedkategorier med produkter/leverandører:

- IT-relaterte anskaffelser
- IT-Hardware

- Administrative anskaffelser
- Møbler
- Største leverandører
- NETS
- TietoEvy
- Største konsultantselskap

Forutsatt at denne fremgangsmåten vurderes egnet kan den videre utvikles og anvendes for oppfølging av flere innkjøpsområder og enkeltleverandører senere. Allianseinnkjøp tar sikte på å teste ut metodikken på utvalgte leverandører i løpet av første kvartal i 2021.

Aktivitetssplan for bærekraft i innkjøp			
Mål for 2020	Resultat 2020	Mål for 2021	Mål for 2021-2023
<ul style="list-style-type: none"> - Fullføre oppfølgingen av leverandørene fra 2019 - På bakgrunn av leverandøroppfølgingen identifisere leverandører og kategorier for ytterligere oppfølging 	<ul style="list-style-type: none"> - Fullført oppfølgingen og identifisert kategorier for videre oppfølging - Påbegynt handlingsplan for 2021-2022 	<ul style="list-style-type: none"> - Ferdigstille handlingsplan og følge opp visse kategorier i Q1 - Følge opp øvrige leverandører Q2 - Q4 - Innføre systemstøtte i bærekraftarbeidet 	<ul style="list-style-type: none"> - Evaluere og videreutvikle arbeidet med bærekraft i innkjøp - Forbedre systemer og oppfølging av leverandørene
Måleparameter 249 eksisterende leverandører			
Mål		Resultat	
Risikovurdering av leverandører	249	2019	2020
Oppfølging av leverandører med økt risiko	91	16	91
Leverandører for ytterligere oppfølging	43		
Leverandører med avtalt forbedring eller oppsagt avtale	n/a		

91 leverandører ble i 2020 fulgt nærmere opp vedrørende risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet. 43 skal følges videre opp.

Varnaveien 43E, 1526 Moss
Postboks 130, 1501 Moss
Telefon: 05700
E-post: kontakt@sparebank1oa.no
www.sparebank1.no/ostfold-akershus

SpareBank 1
ØSTFOLD-ÅKERSHUS